Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Thit Jensen.
Titel | Title:	Ørkenvandring : Samfundsroman
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København ; Kristiania : Gyldendal, 1907
Fysiske størrelse | Physical extent:	366 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

5.7 175-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023567181

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

THIT JENSEN

ØRKENVANDRING

SAMFUNDSROMAN

1907-h 1961

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

KØBENHAVN 1907 KRISTIANIA

ØRKENVANDRING

BIBLIOTHECA REGIA · SISINENSIS HAFNIENSIS

THIT JENSEN

ØRKENVANDRING

SAMFUNDSROMAN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN 1907 KRISTIANIA

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

KØBENHAVN + GRÆBES BOGTRYKKERI

Fra Træerne, der svøber sig som en grøn og vuggende Sø om Kirkens hvide Mure, og fra Havet derude, der vugger mørkt som Bølger af dungraat Mos, slynges sammen en Melodi, der er graa som Evigheden.

Paa en mørk, blyblaa Himmel hvirvler Duerne som svale, hvide Rosenblade.

Og Kirkegaardens ældgamle Ahorn sænker sine Grenearme velsignende ned, de store, flade Blade yderst paa de lange, læberøde Stængler er som Blindes famlende Hænder, naar de vil kærtegne, men intet finder — vuggende, søgende blødt med en følsom, resigneret Ømhed.

Det dufter vamlende som sødagtig Muld fra de mange runkne Rosenlig, der som brune Blodskjolder pletter de haarede Stængler. En eneste bleg, henvisnende la France hænger i Hækken som en falmet Mund, dens svindende Sødme drikkes af en gulstribet Brems.

Visne Blade er allerede som Stænk mellem Løvet, mørke som Gyldenlæder eller jubelgule som Blommer og med visnende grønt mellem Ribberne. — — Enkelte ligger hen over Græsset med stille

udstrakte Flige som døde Søstjerner, Stormen har slængt paa Land.

Det kan ske med Mellemrum, at det synes, som om en Skikkelse glider over Græsset, det gamle velhægede, næsten aldrig betraadte Græs — maaske Skyggen fra en kærtegnende Ahorngren, maaske en hvileløs Aand, der i Aarhundreder er lænket til den Gerning og den Plads, der mest af alt brændte sig ind i hans uforgængelige Aand.

De sorte Gravgelændere ser ud som gamle, stive Frynser i forskellige Mønstre — men paa et bestemt Sted har Efeuen sluttet en Rundkrans, omkring hvilken Jorden er stampet og død, som om hver eneste Smaablomst, hvert lille foraarsglad Græsstraa havde nægtet at smykke der.

Der er bare Efeuen. Dødens og Mindernes Kaabe. Intet er saa urokkelig stumt som Efeu! Blad lægger sig dækkende over Blad, fast og besindigt. Hvert eneste Foraar sætter den et nyt Lag af Tavshed over sig, den vugger som en cedergrøn Sø over den Døde, hans Navn og hans Gerning.

Men oppe under Kirken ligger en stor og aflang Sten af Form som en Sarkofag. Som et dødt, forstenet Legeme, der er styrtet lodret fra Kirkens Taarn, ligger den overstænket med hvide Kalkpletter. Som havde Stenen selv svedt Angstens kolde Svedperler, og de var størknede omkring dens Sider.

Højt oppe slaar Klokken, først de spinkle Kvarterslag, saa Timeslagene, der runger hen over Købstadens gamle Huse, ud over Havets tunge, skummende Vande.

I. KAPITEL

Gamle Mor Birte havde „mærket“.

Det var saadan en sær, sær Fornemmelse — næsten som at gaa ene i en stor Skov, mellem nøgne Stammer, der alle tav, saadan som Træer er van. Men et sælsomt Sus hvisker og sukker dog, og mellem de stumme, nøgne Stammer er der som fuldt af levende Væsner, der sagte snakker!

Saadan havde Mor Birtes Moder forklaret det, hun havde været klog Kone og baade kunnet spaa og se Syner og fortælle Folk Ting, som de troede vel forvaret, en Hemmelighed kun den alvidende Gud og de selv kendte! Sidsel Peders kendte det, men hun var ikke af dem, der forsnakkede sig! Mange, mange Ligtog havde Sidsel Peders drejet ærbødig til Side for, hvor ingen saa andet end den bare Landevej. Og mange Gange var det sket, at en Mand i Nattens Mørke kom kørende, og Sidsel Peders sad oppe og ventede, ikke fordi hun havde faaet Bud fra Manden, men derude i Natten fulgte hun hans Kørsel — „nu kører han ud af sin Gaard — nu er han i Stouby — nu kører han forbi Gunder-

sted Kirke — nu holder han Tømmen stram ned over Drarup Bakke — nu drejer han — — — — Go Avten!

Og inden han fik Tid til at forklare, hvem han var, hvorfra og hvorfor han kom, havde Sidsel Peders fæstet sine hvasse, faste Øjne paa ham og hilst: Go Avten, Chresten Fuur, du kommer nok fra Odden, det var lang Vej i det Mørke, men det var da godt, du inte væltede ned ad Drarup Bakken . . .

Og der stod saa Manden! — — —

„Der kommer mange Ting til én gennem Luften," havde Sidsel Peders ofte sagt, og naar hun havde sagt det, vendte hun Blikket bort og kneb Munden til, som om hun en Gang for alle var bestemt paa at tie, tie og tage Kundskaben om disse „mange Ting" med sig ned i sin Grav — hvad hun ogsaa gjorde.

Mor Birte havde faaet det i Arv med at „mærke".

Det var over hende nu, og denne Gang var det af det onde. Det følte sig saa trykkende for Hjertet, og nogen Svimmelhed fulgte altid med. Og hvor hun gik, og hvor hun stod, fornam hun det, som om noget nuslede tæt ind om hende, men vendte hun sig, var der intet — højst en Skygge, der ilsomt gled tilbage til sin Krogs Gem eller bagom Dørenes Karme!

Det følte sig som snigende Ve!

Vist var det af det onde.

Sidste Gang, hun havde mærket, var det for det gode, ak, det kendtes saa inderlig nøje. — Der var en sær Glans at fornemme, næsten som om alle

Ting, hun saa paa, havde faaet tusinde smaa, lykkelige Øjne, de saa igen med. Og det var, som om nogen, hun ikke saa, løftede hende op med blød Aande; og hendes gamle Bryst svulmede, hende selv ganske uafvidende, i Ungdoms og Friskheds Fylde.

Hun havde mærket i flere Dage; saare velsignelsesrigt maatte det være, naar det evnede at virke saa længe forud for sig.

Og velsignelsesrigt var det! Ikke det i Verden kunde Gud Herren lade ske, som kom det nær i Lykke og Velsignelse. —

For det var jo Søren, der kom hjem!

Søren selv.

Var det da at undres over, at hun fornam godt i Dagevis; Søren kom efter 14 Aars lange Haandværkerfaren i fremmede Lande, Søren, hendes Ældstefødte, som hun troede død og gravlagt for Aar siden. — — — Hun stod i Frammerset, da en fremmed Mand kom ind, og hun tænkte straks, det maatte vel være en fin Fremmed, som vilde spørge om Vej eller saa. Men Manden tog hende om Livet og smilte med sære, duggede Øjne.

Da blev Mor Birte vred. Nok var hun en gammel Kone, saa stor Ulykke kunde vel ikke ske, men det sømmede sig da sandeligen ikke! Hun løftede allerede Haanden til en krabat Ørevask — da —

Som i et Lynglimt, der pludselig flammer klart op, saa hun hedengangne Snedkermester Aggersgaard, sin Ægtemand for Gud og Mennesker. Hvert Træk saa og kendte hun, men saa unge og saa stærke

— som om han, renset fra Sygdoms og Alderdoms Præg, var stegen ned fra selve Guds Himmerig.

Hun vidste, at saa havde hun tænkt. Men alligevel havde hun kun sagt „Søren!“ — Saa rask Tankerne alligevel fløj, endda én var gammel, hun orkede knapt at sanse den ene Tanke, før den anden var langt forbi den og ogsaa vilde begribes. — Før hun ret var klar over nogen Ting, vidste hun, at Søren var kommen!

Og da var det, han kyssede hende, mens Taarerne løb ned ad hans glatte Kind, og han bare hviskede: Mor — Mor — Mor — og lagde sin vaade Kind til hendes, som da han var en lille bitte Purk, der sad paa hendes Arm.

Hun selv sagde bare „Søren“, og igen „Søren“! Det var først bagefter, da Rystelsen var forbi, at hun følte Fryden ved at græde.

Og nu var han her i sin Fødeby det selvsamme, som hans salig Fader i sin Tid var: den dygtigste Haandværker og den mest velansete. Arbejde fik han straks ved den nye Kirke, og alt hvad Søren havde lært af fint og vanskeligt Arbejde kom ham nu til gode. Og saa var han saa glad. Saa glad som Sommerdagens friske Vind, naar den strygende for ind over Havets salte Blaa og satte Bør i alle Sejl paa hele Havnen!

Og god var han ogsaa. Han kyssede hende om Morgenen, naar han gik, han lo til hende oppe fra sit svimmelhøje Stillads, naar hun kom op med Mad til begge sine Drenge.

Ork ja, med ham kom nok Velstand og An-

seelse ret for Alvor til Huse, og salig Aggergaards Plads i Byraadet var ham vis, og saa . . .

Ja, saa var der jo Else Hillers, Raadmandsdatteren . . .

Saa ondt som det dog klemte for Brystet, én fik ikke Blund i Øjnene den lange Nat; den Klemmelse havde været der i flere Nætter og Dage — saa ondt, saa grusselig ondt maatte visselig det være, som var i Komme, aa Gud ja, aa Herregud ja ja . . .

Mor Birte løftede sit gamle Legeme og satte sig op i Sengen, Lyset faldt hende i Øjnene fra den blanke, skraa Rude — det var snart Dag. Hun fik vel rejse sig og se efter Klokken paa Kirkeuhret, om det var paa Tide at kalde.

Mor Birte krøb op paa den knagende Brædde-forhøjning, som Søren lige havde tømret sammen til hende, for at hun kunde have Udsigt over Torvet og op over Kirken, hvor begge hendes store Sønner havde Arbejde . . .

Aa, det glemte hun jo — Kirkeuhret! det var jo det, Søren var givet at standre, det var ikke sat i Gang endnu, men hun skimtede Viserne mellem Stilladsets Lægter.

Men hvad var det?!

Igennem Daggryningens uldne Lysning skimtedes noget mørkt højt oppe paa de øverste Bjælker — bare et Øjeblik, det saa ud som en sammenfoldet Fugl mellem vinterblege Grene, saa sank det mod Jorden, tungt, blev ligesom borte i et dødsdybt Svælg!

Mor Birte skumplede ned ad Forhøjningen, hendes

Knæ rystede, hun holdt sig med snurrende, blodløse Fingre om det hvidskurede Bords Kant — det tyktes hende saa fælt, hvorfor, det orkede hun ikke at redegøre sig.

Men fælt var det, aa nej saa fælt endda!

Og al 'Klemmelsen, som den friske Morgenluft et Øjeblik havde mildnet, faldt igen ind over hende som et pinagtigt, uafhjælpeligt Tryk fra alle Sider. Hun fornam sit Hjerte dybt nede i Brystet, det slog tungt og uafladeligt, der kendtes en Lyd dernedefra, som naar Havets store, fulde Bølger ved Højvande slog dumpt mod Skrænten histude.

Det rigtig gusnede i hende.

Men lidt efter sneg hun sig lydløst — som om den mindste Smule Støj kunde gøre Varslet deroppe end fælere — op paa Forhøjningen igen. Dagen gryede. Himlen var blaa som Frakkeklæde, iflammet her og der af begyndende gyldent, der trasede; det saa ud livagtig, som om det blaa Frakketøi her og der var tyndslidt. Raadhusets Vindue var i Morgenskæret saa gult som en Pære, og Kuglerne paa Taget laa stille i deres Leje som sovende Smaabørns Hoveder.

En enlig Fugl blev et Steds ovre i Anlæget ved at pippe, ustandselig som om den varede.

Stilladset stod paa kryds og tværs omkring Kirken; stille og rank som et Lægte-Skelet ragede det op i den gyldentavse Morgen. — Ude over Byen begyndte Hanerne her og der at slynge lange Gal imod hinanden, Mor Birte kom til at tænke paa gule Ildhjul, der svirrede rundt, pilende frem gennem den stille Luft.

Der var intet at se som før. Bare en gylden højtidelig Stilhed, der fødte Dag — og en skøn Dag vilde det blive.

Mor Birte sukkede: „ofte gaar en skøn Dag, til Sengs med en blodrød Bag," havde Sidsel Peders saa mangen Gang sagt og nikket forfarent til —

* * *

Mor Birte saa efter Søren, der gik op ad Torvet, saa frisk og saa morgenfornøjet. Hans gule Krølhaar stod som en Krans af udskaarent Rav rundt om den lille, runde Kabuds. Og hans Skuldre skød ret ud som Bænke, hvor de største Byrder trygt kunde anbringes. — Hun tabte ham af Syne, da han drejede om Kirken, lidt efter saa hun ham klatre gesvindt op ad Stilladsets Hjørnestolpe. Saa hurtig gik det. Saa let som en Leg bar hans Hænders Kraft det store, stærktbyggede Legeme op ad den lodrette Stolpe — aa Gud ja, for en Guds Velsignelse den Dreng var. — — —

Lidt efter kom én op ad Trappen, den knøkkede for hvert Trin. Det var Dietrich, der kom for at faa Morgendrikke. Som sidst i de forgangne Nætter havde han ikke været hjemme i sin Seng, og Mor Birte lagde op til en stor Prædiken, det var dog for ilde, som den ellers saa pæne Dietrich bar sig.

Dietrich drak tavs.

Og Mor Birte fornam tydelig, hvordan det ildevarslende ret for Alvor fik Liv ved ham. Som om der et Steds i eller omkring ham fandtes et ondt,

usynligt Dyr, der ustandselig satte Afkom, mere og mere, ynglende tusendfold for hvert Minut. Mor Birte døjede med at faa sit Vejr.

Dietrichs Kind var gusten som gammelt Ler, en Spade slynger op af en Grav, og under Øjnene hang mørke, svulne Poser, Nattesvirens tunge Byrde. Og ned over dem, dybt ned, hang de smukke lange Øjenfrynser, det sitrede nu og da i Laagenes tynde Hud, det skjalv, sygt og frysende . . .

„Hvor har du turet nu igen?“ spurgte Mor Birte. Og hun undredes over sin Stemme, der ikke var myndig som ellers, men lød ind i hendes Øre som en tøvende, frygtsom Gammelkone-Røst. — Dietrich var denne Morgenstund som en Fremmed, der i Tavshed sad og gav ondt af sig.

Idet hun spurgte, slog han Laagene op for sine blaa, lyse Øjne, de Øjne der ellers var saa venlige og kønne — saa dækkede han dem straks til igen. Og Mor Birte søgte ikke at se dem oftere. Som et ondt Syn oplod de sig for hendes Blik; i de Øjne jog noget — noget forfærdeligt — som var alle hellige Engle paa Flugt, og Helvedes Hærskarer slog ned for Fode.

Aanej, aanej, værgede Mor Birte for sig i sin Tanke. Aa Herre staa os bi! — Hun vilde aabne sin Mund og spørge: „Hvad i Guds Navn har du for, Søn?“ Men hun mægtede det ikke. Hendes Hage sank ned paa de krampagtig foldede Hænders haarde Knoer, og hun vuggede frem og tilbage i Uro og Pine. I Stuen syntes alt som forandret, som om alt tystnede, hver en bitte liden Ting blev stiv som en skræmt Salamander.

Dietrich sad ubevægelig, stirrende stift ned i Spølkummen, hun saa hans Bryst hæve og sænke sig i tunge, dybe Aandedrag, som led han uden ret at sanse det. Og Stuens Stilhed syntes mere og mere forfærdelig, saa tung og sørgelig som stred et Steds i Nærheden en Sjæl over Evne og vaandede sig af Dødsangst . . .

Nede paa Gaden fløjtede to unge Svende sammen, mens de gik op mod Kirken, den klare, smalle Fløjtetone, der var som en Pil gennem Luften, klang kaldende og ren over Torvet . . .

„Ja, Søren, han er da gaaet til sit Arbejde," sagde Mor Birte skælvende forsonlig. Dietrich saa uvilkaarlig ud gennem Kirken, derhen ad hvor Kirken var. „Søren". Det vred og krummede sig om hans Læber, og Næsen trak tirrede Rynker, saa slog han Næven ret ned i Spølkummen, rejste sig og gik.

Mor Birte stod lige op og ned og saa efter ham. Dietrich gik uden at sige et Ord! Dietrich som havde været saadan en kærlig Søn lige til Søren kom hjem. Og fra Dietrich kom alt det onde. —

For Dietrich vilde sin Broder Fortræd.

Mor Birte slog det lille Vindue op og saa efter ham — en skøn Dag — hendes gamle Bryst snæredes sammen, hun havde faaet saadan en Mistro i sig. Himlen var saa blaa, saa dybblaa og glat som Silke, og det nye Anlægs fine Smaagrene og Toppe var som skaarne af det rene Guld. Det saa ud derovre som en overmaade kunstfærdig Guldnakke syet paa himmelblaa Bund.

Skøn Dag, blodrød . . . nej, Mor Birte lidde ikke at mindes Sidsel Peders Ordsprog, synderlig ikke i denne Tid.

* * * *

Dietrich Pedersøn Aggersgaard gik rask op over Torvet, han fulgte uvilkaarlig de pilesmalle Fløjt, der førte til Kirken, hvor saa mange havde faaet Arbejde.

Og Søren ogsaa.

Søren naturligvis ogsaa.

Hans Tænder bed sig sammen, haardere pressede Læberne sig til, han løftede Blikket opad. I Morgensolens klare Skær blinkede og funklede det nye Kirkeuhrs Guldtal som en stor og straalende Glorie omkring Manden, der stod foran og arbejdede ihærdig. Deroppe paa det svimlende Stillads løb han frem og tilbage, ligesom dansede i tillidsfuld Glæde foran sit unge, guldgnistrende Værk.

Søren, den unge Mester! Søren Pedersøn Aggersgaard, hans Broder!

Hans egen Broder.

Blikket fløj som i Pine omkring Stilladsets øverste Rande, han maalte Afstanden fra den arbejdende Broder til de yderst fremspringende Bjælker! Og i hans store, stærktbyggede Legeme gav det et Spjæt, et uvilkaarlig Sæt fremad, som for hastig at fare til, beskærme, forhindre —.

Nej.

Den Mand deroppe var ikke hans Broder, kom ham ikke ved. Han drog bort saa ung, at de knapt

mindedes hinandens Ansigter. Og han var som død i alle Aarene. Dietrich havde vænnet sig til det, som det var, Moderen var hans alene, Huset, Fremtiden, Else var hans, og Byen var Tumleplads for ham og hans Evner, hans Tragten, det Stykke af Jorderig, som var givet ham at gøre sig underdanig.

Siden Søren kom hjem, var han i Tvivl, om hvis Moderen var mest, hvor Else vilde havne — og hvem der skulde eje Byen.

Hvorfor blev Søren ikke derude? Var Verden ham ikke stor nok, skulde han ogsaa drage denne Stump nordjysk Købstad ind i alt det, han vilde raade over?

Søren vilde eje meget, det havde Dietrich alt forstaaet, han havde fortalt og fortalt, naar de sad sammen hjemme i deres eget lille Kammers, hvor Moderen sov i Alkoven! — Dietrick skulde være med, sammen vilde de eje, beherske By, Opland og Havn — det hele — de to sammen, Brødrene Aggersgaard.

Han kom hjem med sin store Dygtighed — og med Penge. Han havde flittig samlet sammen og aldrig glemt, hvad han vilde, naar han en Dag følte sig stærk nok — bygge Skibe, købe Huse og bygge dem nye, samle Jordlodder, drive Byen op og sidde stærk med Profitten. — — —

Men hvorlænge vilde det vare, inden Søren klarligen indsaa, at det kunde han saa magelig alene.

Og var Søren den Mand, der tog en anden med

til noget, han selv godt kunde — naar det tilmed kostede ham Halvparten af det som indkom?

Ingenlunde.

Søren vilde snart sige: dette er mit! — og dette er ogsaa mit — og den Dag vilde komme, da der intet var for Dietrich at gøre, Søren skulde nok ordne det hele! Som deroppe ved Uhrskiven, hvor han legede med Hammeren henover det blanke Guld! han alene vilde standre Uhret, han vilde ikke have Medhjælp, han skulde nok selv.

Naar Søren tog, saa tog han alt.

Hele det hvide Kirketaarn var fra Hoved til Fod iklædt Stilladser, og derimellem sprang og krøb og hamrede og kalkede en Sværm af Arbejdere, som mange travle Edderkopper rundt i det samme Spind. — Underneden, alle underneden ham deroppe, den dristige, den egenraadige, den stærke, unge Mester.

Det var ikke Havesyge, der fik Dietrich til at ønske ham deroppe død, han søgte ind i sig selv for at finde om det var Havesyge? Men det var det ikke, „nej, det er ikke!“ skreg han ind i sig selv, som overdøvede han rasende en anden.

Det var det, at Søren var kommen og havde taget alt hans: Moderen, Else og Byen, det hele — Dietrich strøg tilbage ned over Torvet, det fik at gaa med ham deroppe, som det nu kunde. Havde ikke hans Moder saa ofte sagt — før Søren kom altsaa — at han, Dietrich, var al Glæde for hende — havde hun ikke selv udpeget ham Else til Hustru?

Og havde ikke altid Byen kaldt ham heden-

gangne Peder Aggersgaards eneste, dygtige Søn — Søren var jo glemt som de Døde — og var alle ikke vis paa, at han agtede at sætte Bo, købe det andet Sted Side om Side med Fødehjemmet, bygge det op til et stort Hus, blive Raadmand som hans Fader, Kirkeværge og andre hæderlige Tillidshverv.

Se, alt det tog Søren.

Nu hed det sig: nej se, det er jo velagtede, hedengangne Peder Aggersgaards ældstefødte Søn, en saare ferm og lovende ung Mand, en Pryd for Byens Borgerstand.

Og sagde ikke hans Moder i Tide og Utide, at saa stor Glæde som at se Søren inden sin Død, det var mere Lykke end nogentid forhen — al Dietrichs Stræben efter at være hende en god og kærlig Søn var hende saa ganske ude af Minde, der var bare Søren.

Bare Søren.

Hvorhen han vendte sig, saa var det Søren. Mødte han Mester Reesen, saa var det straks, hvorlænge Søren agtede at blive i sin Hjemstavn, mødte han Præsten, saa var det ret en Herrens Velsignelse med denne hjemkomne Søn, mødte han Raadmand Hillers, Elses Fader, saa var det, hvorlunde Søren da havde kunnet samle saa mange Penge!

Altid Søren.

Han saa igen op mod Taarnet, der højt deroppe blændede gennem Stilladsets Lægtevæv som rene, mælkehvide Bryster gennem et stortærnet Fiskenet. Uhrskiven med alle de gyldne Øjne var som et Aasyn, der skabtes Træk for Træk af Mester Sørens flinke Hammer og sikre Haand.

Det var hans kødelige Broder, de havde legt i den samme Stue, de var døbt i den samme Kirke, den deroppe — hvor de begge paany var indlemmede i Guds Rige.

Nu ønskede han Livet af sin Broder — af Nag — af gult Brodernid.

Han ønskede det saadan om Dagene, at han i Nattens Drømme saa Søren styrte ned! Han gik om Dagene og skreg det afsindigt ind i sig selv: Jeg vil ha', han skal falde! Jeg vil ha', han skal falde! Jeg vil i Djævlens Skind og Ben ha', at han skal falde!

Tænk, om Søren nu faldt! Om Søren nu virkelig faldt. Ud mod den nordre Side, som det skete i Drømmen. Slog sig til Døde. Om han svimlede deroppe, fordi hans egen Broders onde Tanker kredsede omkring ham som sorte ildesindede Fugle!

Søren behøvede jo ikke netop at gaa ud til Randen — ikke før Frokosten i hvert Fald. Og saa vilde han, Dietrich, bede ham om, tvinge ham til at tage det Reb om sig, som han forlængst burde haft!

Eller om han, Dietrich, klatrede op til ham nu, bandt Rebet om ham — ingen Sludder, jeg saa dig i Drømme falde, Broder . . .

Dietrich stod ved den gitrede Indgang, han saa hastigt opad, Søren stod ved Uhrskiven, han hamrede med raske, stærke Slag! Med hvert Slag slog han ligesom sin Vilje fast, slog det ind i Tidens Tegn, at han var velbevidst Søren Aggersgaard, Mester i sin Fødeby nu, sin egen Mand efter hvem Folk fik at føje sig.

„Sænk den Hammer en eneste Gang Broder,“ bad det inde i Dietrich. — Og det bad igen: „se ud som tabte du, for en stakket Stund, dit stærke Mod og din faste Vilje! Bøj tungt dit Hoved, som var du træt — bare saa længe, mens jeg faar Stunder at klatre op“ . . .

Men der var ikke Svaghed at spore i et eneste Hammerslag.

Hvi slaar du saa voldelig Broder, du slaar din egen Død fast! klagede det inde i Dietrich.

Søren gik om paa den nordre Side og besaa sit Værk derfra, han gik helt ud mod Stilladsets Rand som for at prøve — bedømme —

Dietrich huggede en Rovfugleklo i sin egen Barm — Søren, Søren, var dig!

Hvorfor, hvorfor havde Søren da ikke ogsaa taget det Reb om sig, som de andre fik, naar de hang oppe i den Højde. Hvorfor stolede han saa bespottelig paa sig selv, sin sikre Fod, sin sunde Styrke — han stod der, som knejste han ret ind i Himlen.

Paa sig selv kunde han stole — visselig — men hvi huskede Søren ikke paa, at der var andre i Verden end han selv.

Nej; for Søren var der kun ham selv. Der var nok Moderen og Broderen og kanske Else, men de stod ham kun en liden Stump Stilladspart nærmere end den Hob, som alle var ham underlagt. Ogsaa de fik at føje sig efter hans stinde Sind, om de ellers vilde færdes, hvor han var.

Dietrich veg fra Kirkelaagen og tog Vejen opad den knudrede Gade med alle de smaa, skruttede

Huse. Det var her, Søren vilde tage i Eje, helt ud ad Landet til, bygge, drive i Vejret!

Dietrich vendte sig og saa tilbage. Fra denne Side kunde han ikke se Søren, men indenfor Stilladsets Masker blændede det hvide Kirketaarn. Det rakte Hals ud af sin stive Klædning, ligesom strakte sit Hoved ret ind i Himlen, der var blaa som Elses Perlebaand. — Og han saá Elsa for sig om Søndagene i Kirken, naar de spæde Fingre famlede om Perlernes blaa Kugler, og hun undselig dristede sig til at kigge op under de sænkede Laage.

Forhen saa hun altid paa ham.

Forhen!

Hans Hænder knyttede sig, fjernt syntes han at høre Sørens haandfast svungne Hammer — Søren slog sin Forening med Else fast mod Kirkens Mur.

Og ondt, gnistrende, saa han op.

Kirketaarnet strakte Hals, ret ind i den perleblaa Himmel, hvor Gud den almægtige sidder og dømmer de forvovne, der sætter sig op mod hans Bud. Det saa ud, ret som om Taarnet hviskede til Gud om den Spøgelsebrøde, det i Nattens Løb havde overværet, hviskede som et Barn, der strækker sig op mod sin siddende Moders Bryst og sladrer ind i hendes Øre.

Han dræber sin Broder! hører du, han dræber sin egen Broder, der kom til sit Hjem sent ad Aare. Ikke fordi han nogentid havde glemt hverken Moder eller Broder, nej, de var for ham, som to Kilder, der daglig vandede hans Sind med Hjertevarmens blide Aande, saa hans Liv aldrig blev fattigt eller koldt! Saaledes havde han selv sagt, den første

Aften de tre sad sammen, og han — Søren — sad med begge Arme strakt frem over Bordet og holdt Moderens Haand i sin højre og Broderens i den venstre.

Den Broder var det han, med et Indre som en Knytnæve, ønskede Døden.

Dietrich for ned ad de knudrede Sten, sprang i uregelmæssige Hop over Fordybninger og Bjerge af Fejeskarn — gaa ikke for langt ud, ikke for langt ud, Broder, skreg det inde i ham, mens han vild og gal busede frem gennem Gaden.

Igen stod han ved Kirkelaagen.

Deroppefra klang de friske Hammerslag, han kendte Sørens mellem alle de andres, der i uret Takt faldt mellem hverandre, Søren hamrede ufortrøden, han vilde fuldende sit Værk denne Dag.

Han slog sit første Storværk i Byen fast i Dag. Højt deroppe over den hele By straalte hans Værk, saaledes som han selv agtede at overstraale alle. Med sine gyldne Blink stavede det i Luften hans Navn, viste i Glans og Glorie, at han var Byens Mester. Han og ingen anden. Uden Medhjælp. Støttet blot til egen Kraft og Snille.

Og Dietrich vendte sig bort.

Han forputtede sig ind i det nye Anlægs stille Gange, men aarkede saa ikke at bære Stilheden heller. Det susede i de unge, spæde Skud med Skriftsteder, som var det en Række af Konfirmander, der stod til Overhøring i selve den store Kirke.

Ingen Manddraber skal indkomme i Guds Rige — ingen Manddraber skal indkomme i Guds Rige . . .

Atter dreves han til Kirkelaagen.

Søren var ikke Manddraber, vilde aldrig blive det heller. Han behøvede det ikke, han var stærk nok endda. Han ligesom slog sin Pagt med Gud fast med klare, samvittigsedsfulde Hammerslag deroppe under den perleblaa Himmelhvælving.

Med lange Skridt drev Dietrich tværs over Kirkegaarden, over Grus og Græs, ned hvor Havet slog sine smaa, let krusede Bølger ind over den tyste Strand.

Du evner jo ikke at bære det, hviskede den dæmpede Bølgesyslen, nok er din Skulder stor og bred, men den har ikke Sørens Styrke. Et Brodermord er som en uforgængelig Vægt af tunge Sten, den vil hvile tungt paa din Skulder, tungere end du kan udholde, ubarmhjertig tung. Morderblod er urent! en Syndens Sot er indkommen deri, ve det Afkom, der skal opstaa af giftig Saft.

Nej jeg evner det ikke! var Dietrichs tunge Suk, der ubevidst blandedes ind i Bølgernes Syslen.

Og paany Kirkelaagen.

En og anden af de raske Svende firede sig allerede ned, de strakte sig i det kalkoverplettede Græs og spiste og snakkede. — Om lidt vilde Mor Birte være her med Mellemmaden til ham og Søren og saa . . .

Der var Else!

Hun gled forbi — halvt smilende — hele det unge Ansigt var bare et vagt, barneglad Smil! Som et skyldfri Spædbarn ukendt med ondt, smiler op fra sin Vugges hvide Pude! Uden Grund. Uden Opmuntring. Bare fordi det er ligesaa selvfølgeligt at smile Dagens Lys i Møde som at spise og sove.

Over hele det bløde Ansigt laa Smilet, over Mundens to smaa blegtfarvede Læbepuder, over Kindernes Runding, op over den mælkeblege, haarfri Pande. En lille Hue sad yderst paa Issen, bare to smaa, skinnende rene Tøjstykker, der endte i lange Løkker under det lille, uskyldige Øre. Ham saa hun ikke, hun gik smilende ind over Kirkepladsens Grus, Solens matte Augustskær faldt paa den nøgne Hals, som paa et flyvende Rosenblad.

Hun gik med Blomster til sin døde Moster — netop nu, da Søren ret snart vilde komme ned — ja, ja.

Dietrich gik langsomt frem over Græsset — med stridig lukket Mund. Han følte sig til, at Mor Birte kom ret bag ham.

Søren var ikke kommen ned; som altid var han den første, der gik til Arbejdet, og den sidste der forlod det. Strakt ud over det sammenstampede, lemlæstede Grønsvær laa den sidste Uhrskive, skinnende i Solens Glans, og blændende hvid som Mælk. De paaheftede Guldtal kransede dens Yderkant, og tværs over den trak sig de lange forsirede Visere, der gnistrede i Solen som gyldne Spyd.

„Skønt Arbejde," mente Raadmand Hillers, og han rørte andægtig den vældige Rundkreds med sin Stok. — Og flere kom til, med Hænderne skyggende for de stærke Flammer, der sprang fra den rige Forgyldning, stod de og lovpriste det skønne Værk.

Sørens Værk!

En Flok Svende kom til og tog fat, den unge Mester deroppe vilde have den sidste Uhrskive

hejset op, før han selv kom ned. — Og op gennem Luften sejlede det store, mælkehvide Uhransigt med de gnistrende gyldne Øjne — højere og højere — langsomt. Som løftede det sig i al sin Straaleglans, i Solens Skær, under Himlens lysende blaa, op over Mængden, bort fra Jorden! Det smilte deroppe, Glimt i Glimt, fra Visernes smalle Guldbaand og fra Tallenes runde Bort.

Han gik helt ud paa Stilladset for at tage imod det, helt ud paa den yderste Bjælkes Spids gik han, den dristige, unge Mester —

Og saa sank han, sank svimlende ret som han stod —, han strakte Armene vidt opefter, som greb han ind i Himlens hjælpeløse blaa — saa styrtede han nedefter — hvirvlede rundt med Klæderne flagrende om sig — suste ned — tungt — som en Sten. Ret foran Kirkemuren faldt han over Gruset og den hvide Kalk.

Blodet randt i røde Væld fra hans Legeme, sivede ud fra hans Tøj, rislede fra den sprængte Pande.

Og ud fra hans Øre. Fra hans højre Øre flød Blodet i store, fulde Draaber ned i Kalken — det ligesom kogte dæmpet sydende, og levende rødt blev der i den hvide Kalk — Draabe efter Draabe — langsomt. Og bestandig lidt længere mellem hver Draabe, som et Kildespring, der nu holder op med at rinde, fordi der er tømt ud. — En sidste, tung og halvstørknet Draabe faldt — og lidt efter den allersidste, der besværligt løsrev sig fra den stivnede Blodknude paa den brune Øreflip. — — —

Og mens alle saa paa den døende unge Mester,

der gennem utallige Brud og Sprækker tømtes for Blod, saa Mor Birte kun et eneste: Dietrichs lergule Kind og hans stumme, forfærdede Øjne. Det svimlede for hendes Blik — forfærdeligt — i hendes stakkels gamle Hoved brændte Forstaaelsen sig ind —.

Mor Birte vidste, hun havde mistet to Sønner.

Raadmand Hillers og hans Højærværdighed førte Mor Birte bort — hjem.

„Herren gav, Herren tog!“ hviskede hans Højærværdighed med klaprende Tænder, endnu rystet af det frygtelige.

„Gav han meget, saa tog han ogsaa meget!“ sagde Mor Birte hult. „Han tog, hvad der var.“ —

Hans Højærværdighed mødte paa Torvet den unge Dietrich Aggersgaard, og han lagde sin Haand paa hans Skulder og formanede ham til at skynde sig hjem og trøste sin gamle Mor. Og Dietrich slog Nakken tilbage, det blonde Haar laa mørkt af Fugt ind mod Panden, hans forstyrrede Træk arbejdede sig besværligt i Ro — saa nikkede han og gik. —

Det knøkkede i den gamle Trappe — saa stod to ligeoverfor hinanden, han rank med vildt, dristigt Blik, hun bøjet og stum.

De stod lidt.

Saa sank han i Skulderen, hans dristige Blik veg, og Læberne tog til at skælve — hun rankede sig, rankede sig bestandig, højere end han blev hun, og hun rakte den runkne Haand knyttet ud:

Kain!

— — — — — — — — — — — — — —

Paa Stedet, hvor den unge Mester faldt til Jorden, ligger en stor, aflang Sten af Form som en Sarkofag.

Som et dødt, forstenet Legeme, der er styrtet lodret fra Kirkens Taarn ligger den, forstummet, med hvide Kalkpletter som havde Stenen selv svedt Rædselens hvide Svedperler, og de var størknede omkring dens Sider. Over den, højt under den perleblaa Himmel slaar Klokken, først de spinkle Kvarterslag, saa Timeslagene, rungende ud over Købstadens gamle Huse, ud over Havets tunge skummende Vande.

Og højt deroppe ser Uhrets fire blege Ansigter med de mange, flammende gyldne Taløjne vidt ud over Verden — Glimt i Glimt fortæller de om den samme Sørge-Beretning, som staar paa det lille, uanselige Kors i den gamle Kirkegaards Hjørne:

Med gÿldne Tal jeg tegned Uhrets Skiver,
den sidste færdig var, man den til mig ophiver.
Troløse Bielke brast og mig mod Jorden drog,
mit Lives Klokke brat sin sidste Time slog.
I nÿs indviet Jord mit knuste Leer blev gjemt,
I Aandens Flugt til Gud blev Livets Fare glemt.
Ja Læser! farligt er det sikkert sig at hælde
til Jordens Støtter, thi de briste i en Hast,
men hæld dig trÿgt til Gud, da Intet kan dig fælde
han staar, ja eene han, han staar som Klippen fast.

Eleonora! — hun ligner en svømmende, kultiveret Aakande“ — Elna Frænkel spilede Tommel- og Lillefinger ud, bøjede blødt de øvrige Fingre og vuggede med Haanden som et ganske douce Bølgekrus. — „En af dem i botanisk Have, der skælver, naar Vandet bevæger sig, men ellers i salig Hendrømmen korresponderer med det høje.“

„Og du ligner et roterende Tusendben, Elna,“ riposterede Eleonora Hartvig med det lidt vage, men uendelig imødekommende Ansigt.

„Et roterende Tusendben! hvad er det for en Blomst,“ hylede Elna paataget vildt, og lavede Serpentinedans med sin rigt garnerede, brune Glansgarnskjole.

„Det er en Vejrmølle ligesom dig — lange Ben og lange Arme — brunklædt og duftende.“ — Eleonora snøftede den fine Parfume til sig fra den brune Glansgarns — „en Kaprifolie begribeligvis.“

Og virkelig syntes hun, at Elna saa ud som en Kaprifolie, som hun brunlig og sprælsk hang over det mørktjærede Skolerækværk. — Det var Klassens sidste Mode at sammenligne med Blomster —

„en ideel Beskæftigelse for unge Piger," havde Forstanderinden hensmilet og anede heldigvis ikke, at hun selv lige var bleven sammenlignet med et Rødkaalshoved.

Vikar-Lærerinden Frøken Foss derimod var en Valmue, en af disse rigtig store, røde og varme.

„Hvad ligner saa jeg?" spurgte en ganske askeblond, fin ung Pige og saa sig spørgende om.

Der blev anstrengt Grunden. Eleonora ligesom inddrog den unge Pige, Træk for Træk. Ansigtet var som Mælkens hvide Flade, hvori der svømmede et Par klare blaa Perler, Hovedet var sænket let, en Holdning der var kælen uskyldig og sygelig.

Elna Frænkel svang sig op og anbragte sin Jomfruhale paa den skarpe Bræddevæg, hun kunde i den Stilling frit disponere over baade Arme og Ben, det stimulerede hendes Tankegang. Alle de unge Piger stod med de skære, lyse Ansigter vendt imod Himlen, som om Botanikkens og Karakterens Egenheder kunde læses der som paa Skolens Tavle.

Eleonora anstrengte sig, hun pressede sin søgende Tanke rundt i alle sine Erindringskamre for at finde Elise Glostrups Pendant i Blomsterverdenen. — Hun maatte jo hævde sit Renommé som den dygtigste — vent, nu havde hun det — det let bøjede, det snehvide, det blidt drømmende.

En Pinselilje!

Hun fulgte sin Mening med et let, brat Hovedknæk og smilte den samlede Tilslutning ind sammen med Kursusgaardens lumre Sommervarme.

Elise Glostrup bøjede ganske let det sneblege Ansigt.

„Jeg er vis paa, Blodet i dine Aarer er det bare Liljemælk," vitsede Elna og lo for, fægtende med Armene i meningsløse Udfald over sit Hoved.

„Antonie Carøe?"

„En Kaktus!" — En anden fandt Sammenligningen, og Eleonora var halvt jaloux. Den passede saa godt. Der var slet ingen „Duft" over Antonie, skønt hun var saa straalende sort og stortskaaret. Hun havde Øjne som stumt glødende Baal, spidse Negle af stærkt, melhvidt Ben, og store graadige Tænder bag de voldsomme, pæonfarvede Læber. Og hun lo altid saa hedt og fremtrædende, saadan som en stor, nyudsdrungen Kaktusblomst kunde grine skingrende og fordringsfuldt midt i en stilfærdig Stue.

Marie Bung var en „en Rose" — selvfølgelig. Eleonora fandt det straks — og Tilføjelsen ogsaa: „med afpillede Torne!" Hun konstaterede det ved at føle omkring paa den runde, bollede Pigekrop, der svulmede blegrød ovenud af en altfor snever Blondekjole. Eleonora nød hende, hun var ligesom en Samling runde, saftige Blade, det ene lagt sirligt over det andet.

Saa var der „Violen", „Fuglemælk", „Syrenen" og mange flere. En stor „Georgine" havde hjemmehæklede Blonder i Halslinningen, røde Hænder og noget halmfarvet Tjavshaar i Pisk ned ad en Ryg med svære Skulderblade. — Det var en Sognefogeddatter fra Jylland.

Og endelig den hvide Pragtlilje med gult langs Bladribben, det var Konsul Blondins eneste, kolossalt vigtige og kolossalt elegante Datter Katarina.

Hun var i hvidt Kashmir med Skærf af gule, knasende Silkebaand.

Flere og flere vældede Blomsterne frem, eftersom de unge Piger kom for Tur. Eleonora kom til at huske paa de gamle, kostbare Blomstermalerier i Forværelset hos Konsul Blondins; ud fra en dunkelbrun Baggrund groede i svære, fremvældende Guirlander den halve Blomsterverden i broget Forvirring.

Malerisk imod den tjæresorte Bræddevæg straalede alle de lysklædte Kursuselever, lyste som en levende Guirlande hen langs Muren, alle brogede Blomster i den samme Bølge. — Der var Kaktus'ens Purpur og Syrenens violette, Liljens kejsergule og den blege Lavendel, Rødtjørnens krøllede røde og Anemonens sarte hvide som Morgenskær i Øst, klokkeblaat og snebærhvidt i broget Sommerpragt.

„Man kan næsten mærke Duften," mente Eleonora paa sin fordringsløse Maade — som om hun aldrig var rigtig klar over, om hun ikke hellere maatte have tiet stille. Men snøftende, med de unge, følsomme Næser vejrende opefter, paastod de alle at mærke den blandede Blomsterduft gennem Skolegaardens smeltende Varme.

„Valmuen!" blev der saa med et hvisket! Elna sprang med et Jump ned, stødte Halen imod Jorden og var oppe igen som en Vipstjert.

Antonie Carøe var bleven brændende rød. Helt op i det blaasorte Haar, der svulmede rundt om de stærke, kridhvide Tindinger, rød helt ned over den klare, velbyggede Hals. Og fra de store Baal i det

blussende Ansigt brød en Ildbølge, en ustyrlig Lidenskab hensynsløst ind over den unge, kønne Lærerinde.

Frøken Foss rødmede, som om en Mand havde set uartigt paa hende, og hun gik hurtig ind i Skolehuset.

Eleonora gled smidig ind mellem de unge Piger, hun fik Antonie under Armen og snakkede løs, og lidt efter lidt sank den vilde Blussen, der blev bare en forceret, fremfusende Latter tilbage.

„Gaar du med os fra Skolen?“ spurgte Eleonora.

Antonie havde „desværre ikke Tid“. Hun saa i det samme op mod Vinduet, hvor Frøken Foss stak Hovedet ud og kaldte til Time.

Og da Skolen var forbi, skyndte hun sig at tage Tøj paa og pilede af.

Eleonora Hartvig, Elise Glostrup og hendes Kusine Elna Frænkel slog Følge. De blev staaende lidt i Porten for at faa Handskerne knappede til sidste Knap.

„Tænk, hun løb hen ad Gaden uden at knappe sine Handsker!“ Elise saa ud i hele sit liljehvide, indignerede Ansigt, som om Antonies Forsømmelighed strejfede ind paa det uanstændige.

Eleonora paasaa, at hendes Handsker var forsvarligt knappede — begge — saa gik de.

Det var dette med Antonie! Det var frygteligt med Antonie, det var virkelig Skandale. Nu løb hun igen, løb som en Rasende for ved en Genvej gennem Nørrebro at faa et Glimt at se af Helene Foss, naar hun gik hjem ad gamle Kongevej. An-

tonie var saa forelsket i den unge Lærerinde, at det var begyndt at blive generende, og Frøken Foss havde i Gaar klaget til Skolebestyrerinden — det vidste Elise fra sin Tante. Helene Foss havde faaet et Brev, hvori Antonie bad om at maatte kysse hendes Mund en Gang, den var saa fin og lille, at hun følte saadan Lyst til at kysse den, og hun kunde ikke forstaa, at Frøken Foss ikke var forlovet!

Eleonora kom til at huske en Dag, hun og Antonie var gaaet sammen fra Skolen, og Antonie netop havde talt om den unge Lærerindes fine Pigemund — og Antonies Blik var da som en Lue, der slikkede Himlen!

Ufatteligt.

Elise Glostrups Perleøjne udstraalede safirblaa Forundring, saa drejede hun fra og gik til sit rige Grossererhjem.

Eleonora saa begejstret efter Veninden, der i sin hvide Kjole langsomt og ulasteligt forsvandt op gennem Sølvgaden.

„Synes du ikke, Elise ser interessant ud med den mælkehvide Teint, jeg har aldrig set en Skygge af rødt paa hendes Kind?“

„Kære, hun har drukket saa meget Eddike — ved du ikke det?“ — Elna slog med sit glade Garçonhoved. — „Jo, det bliver man bleg af. Marie Bung har ogsaa forsøgt, men hun har vist altfor meget Blod“ . . .

Derfor altsaa! Naa! Derfor saa Elise saa liljehvid ud! Eddike — det var et Eksperiment, som var værd at prøve.

Elna gik og blev rød i Hovedet. „Jeg har ogsaa gjort det en Tid, men det hjælper ikke. — Men du, jeg har hørt, at Blodkopper skal være saa godt — eller Igler! Kan vi ikke forsøge en Dag, naar din Mor ikke er hjemme, hos os sladrer Pigerne?“

Eleonora gik vildt interesseret ind paa Forslaget, Elna skulde skaffe Iglerne, og Eleonoras Værelse skulde være „Operationsstue“.

Saa nikkede Elna Farvel og Eleonora gik hjem.

Hun misundte sandelig ikke Veninderne, at de kunde gaa til deres rolige, velordnede Hjem, men derfor kunde hun jo godt ønske, at hun havde været for Eksempel Elise Glostrup.

Elises Moder var jo død!

Hun sukkede uvilkaarlig. Hun ønskede da selvfølgelig heller ikke, at hendes Mor skulde dø, men som det var, var det saa pinligt. Hun skammede sig over sin Mor, naar hendes fine Veninder kom i Besøg, og inderst skammede hun sig over, at hun gjorde det.

Det var ikke fordi hendes Moder var simpel, eller ligefrem ond, det fik endda være, hun — Eleonora — fik jo ligesaa elegante Klæder som selve Katarina Blondin, hun havde sin egen Stue, sit eget Klaver.

Nej, men det blev vanskeligere og vanskeligere at skjule, at Moderen var gal — hvordan skulde det ende, hvordan skulde det ende tilsidst. Hun gjorde da virkelig sin yderste Flid for at holde af hende, og der var da ogsaa saa meget som undskyldte hendes Moder, det var der virkelig. I seks

lange Aar havde hun i sin Fødeby gaaet for at være en falden Kvinde, fordi hun havde faaet Barnet, Eleonora, med sin Forlovede, og saa tog han til Søs og forlod hende. Og da han seks Aar efter fandt paa at gifte sig med hende, da opdagede hun Aaret efter, at en anden Kvinde gik frugtsommelig ved ham, og da var det, det kom, Galskaben. Alt det havde Eleonora faaet ud af de forvirrede Ord, naar Moderen havde sine Anfald, og hun havde sin haarde Nød med at skjule det for alle Mennesker.

Tænk, om Katarina Blondin opdagede, at hun var uægte født! Hun kom aldrig hos Konsulens mere. Det var galt nok, at hun var fra et tarveligere Hjem, men det opvejedes af, at hun gik paa Musik-Konservatoriet og havde Ord for at være saa musikalsk. Kom det derimod op, at hun var uægte, saa kunde hun ligesaa godt gaa ud af Skolen straks.

Paa 2den Sal lyste indridset i Guld: Karl Fredrik Hartvig, Havnemester. — Hun lukkede sig selv ind og hørte straks i Entreen den kendte hvidskende Skænden, en ustandselig tiskende Ordflom, som naar én opbragt gaar og skælder ud for sig selv.

Stemmen blev højere, Eleonora gik træt derind. Herregud ogsaa, ligesaa snart en var en Smule glad, saa havde man det Syn for sig. Hun kom i sin Levetid aldrig til at holde af den Moder! Nu stod hun der, uordentlig og uredt, med knyttede Næver rasede hun vendt mod Loftet! Hele det laskede, kødfulde Ansigt var i bævrende Uro, den store sværtbyggede Kone fægtede med Armene, Haaret

stod i ét Medusa-Orgie omkring hende, Underlæben var ligesom af Lave!

Hun skældte og skældte; deroppe lavede de Maskiner bare til at fortrædige hende med, men hun skulde vide at trampe dem ned, skulde hun! — Jo, hun kunde godt høre dem deroppe — og nedenunder ogsaa. Hun vidste godt, de havde slaaet sig sammen om hende, men hun havde en Mand, der kunde forsørge hende. Og selv om de borede Huller i Væggene, hvor der kom saa meget Skidt ind til hende, saa skulde hun ellers nok . . .

Eleonora havde forlængst opgivet at blande sig ind, naar Moderen skændtes med usynlige Fjender. Nej, hun kunde ikke holde af hende, hun saa paa det store, bugnende Brystparti, der lignede Bringen af en overfed Griseso. Og under de voldsomme Bevægelser saa det ud som store, fede Bølger, der stredes indbyrdes! — Eleonora flygtede.

Inde paa sit Værelse satte hun sig til at spille Etuder, hun døjede med at se og bøjede sig forover. Og grædende arbejdede hun sig frem Blad efter Blad, mens Fingrene skreg disharmonisk paa de taarevaade Tangenter. Gennem hele Lejligheden huggede Dør efter Dør, den ene blev hugget i, naar den næste blev revet op — hun mærkede Suset og Skælvningen i Gulvet, naar den store, gale Kone stormede igennem bag hende.

Hun var sulten, og om lidt kom Faderen hjem, og ingen Middagsmad var der tænkt paa. Hun holdt op at spille og grundede paa, hvad hun kunde lave — men hun kunde jo ikke lave noget, hun maatte jo aldrig komme i Køkkenet, det var for simpelt.

Ude i Køkkenet stod hun hjælpeløs uden at vide, hvad der skulde i Kærnemælk, naar det skulde blive til Kærnemælkssuppe. Det maatte vel være Risengryn — men hvor var der Risengryn? — Og hvordan kunde man se, om Frikadeller var stegt, man kunde jo da ikke smage paa dem allesammen.

Midt i det hele kom saa Moderen susende, og Vreden faldt i skældende Udbrud over hende, mens hun uden videre blev sat paa Døren. — Om hun troede, saadan en tosset Tøs, at de holdt hende i dyre Skoler, for at hun skulde svine sig til med at lave Mad. — Ind til Portepianoet med sig, troede hun, de havde købt Portepiano i dyre Domme, for at hun skulde sjoske i Køkkenet.

Og siddende inde over sine Lektier, som hun ikke fattede et Muk af, hørte Eleonora Moderen skænde videre derude. — Hun skulde inte ha' sin Datter opdraget til at bestille noget, Tjenestepige kunde enhver blive, men hendes Datter var der kostet paa, fordi hun skulde bli' Frøken. — — —

Ud paa Natten blev der endelig saa meget Ro, at Eleonora fik lært sine Lektier. Bag Døren ligeoverfor sov Forældrene. Moderen var endelig raset i Ro, og nu havde Eleonora den vildeste Lyst til at spille. Netop nu. Bare en lille, bitte Melodi. Der var ligesom den Hvile overalt, som det var værd at helliggøre med Toner. Hun tænkte sig altid Toner som Verdens Sjæl, eller i hvert Fald Verdens Nervesystem; hun saa for sig Tone ved Tone, Kryds i Kryds som et Strengenet gennem alting, som Verdens store, usynlige Samhørighed.

Klaveret drog og drog. Det kulsorte blanke Træ

smilte derhenne, og i det vældige Gab lyste alle de hvide Tangenter som mange skinnende Negertænder. — Hun sneg sig hen til det og satte sig. Nu laa Tangenterne ned som mange smaa, hvilende hvide Lam paa Rad, og hun spillede lydløst hen over deres tavse Rygge. — Guldbogstavernes Firma-Mærke straalede hende i Møde som et Publikums Pandesmykke nede i første Parket.

Bare en eneste Tone — Tavsheden kaldte!

Hun slog an — sagte — Tonen gik i et med Stuens vage Natteaande — en til — den fyldte mere — en efter én, saa bløde kom de, saa kælne! Og hun kom til at tænke paa Helene Foss's Mund, som Antonie elskede og vilde kysse. Og hun syntes, Antonie kom den lille, fine Pigemund nærmere; gennem Tonerne gled hun ind til Helene Foss, slog Armene om hendes Hals, kyssede hende, kyssede hende voldsommere og voldsommere, fortærede Helenes lille Mund med sine graadige Ulvetænder, og Kyssene styrtede som et Haglvejr . . .

Det gav et frygteligt Sæt i hende, da Sovekammerdøren knaldede tilbage. — Gud, hvad havde hun gjort! spillet der højt midt om Natten og faaet Moderen vækket igen — nu stod hun henne i Døren og holdt i Laasen. Og hun blev ved at hugge Døren op og i, saa Huset rystede i sin Grundvold, og Kalken sprang fra Væggene som ved en Eksplosion. Hver Gang Døren smældede op, saa hun Moderen i den korte Chemise, med den kiprede Nattrøje flagrende om sig og med bare Ben imod Stuens Mørke derinde. Og i det blegfede, store Ansigt skælvede alle Muskler, som var de af Lave

og lignede i Mørket en bævrende Vandmand flydende frem over grumset Vand.

Tilsidst slap hun Døren og kom frem over Gulvet, de store, fede Fødder faldt med dumpe Smæld mod det nøgne Gulv — saa smeldede hun Vinduet op. Og med det svære, natklædte Legeme strakt langt ud, hvinede hun — hvinede. — Indtil Eleonora og hendes Fader med Magt fik hende ind og i Seng under Trusel om, at hun skulde komme paa Galeanstalten samme Nat, hvis hun ikke tav — — —

Hen paa Morgenen vaagnede Eleonora ved en Lyd, som om nogen ude i Køkkenet kløvede Brænde, kløvede med en urimelig Flid. Hun listede sig derud — Moderen stod midt paa Gulvet, hun svang den store Køkkenøkse med sine svære, stærke Arme og pindede Køkkengulvet op, saa Splinterne regnede ned omkring hende. Af og til truede hun op i Loftet med Øksen; hun kunde ikke naa, ellers havde hun pindet det op ogsaa!

Rystende fik Eleonora sit Tøj paa og fik sin Fader kaldt op — og før Folk endnu var kommen op, stod Eleonora og saa ud af Vinduet efter Vognen, der kørte Moderen bort.

Hun syntes selv, det var forfærdelig hjærteløst, men hun kunde ikke lade være at føle sig lettet. Nu vilde de en af Dagene faa en Pige, Huset vilde komme i Orden, og hun kunde faa Lov at gaa jævnt i Ro og føle sig glad. — For hun var i sit Hjerte virkelig saa glad, hun hulkede det ind mod Ruden, det laa for hende at være glad, naar hun bare maatte faa Lov til det, være glad og spille om det glade!

— — — —

Det var et Par Dage efter. Eleonora havde vasket Gulvene, den nye Pige var ikke kommen endnu. Med Pimpsten og Børste rensede hun omhyggelig sine Hænder, at Sporene ikke skulde ses, naar nu Veninderne kom. Hun huskede Fru Charlotte Frænkel, Elnas Moder, havde en Dag sagt om Sognefogeddatteren fra Jylland: nej, hende inviterer vi sandelig ikke, man kan jo se paa de Hænder, hun har vasket Gulve.

Det var bare Marie Bung og Elna Frænkel som skulde komme, de havde begge to købt Igler og var graadige efter at faa dem i Brug.

Men Marie Bung maatte opgives, hun hylede hver Gang Iglen kom i Nærheden af hende, de buttede Halvæblekinder straalede pælargonierødt og struttede basunisk ud under hendes fortvivlede Latter.

Elna strakte sig paa Sofaen som en Helt, hun bed i sit Lommetørklæde og kneb Øjnene i. Hun vilde have Iglerne, fire glatte, kolde, snigende Sugere, under venstre Øre, oppe i Haaret, der kunde ingen se Saarene. Det gav et Sæt i hende og hun piftede ud gennem Lommetørklædet, da Iglen bed.

„Gud hvor bliver de tykke!“ jublede Marie Bung, men holdt sig paa Afstand. Eleonora stod værdig og passede de fire Snyltere, der som sorte, betændte Poser væltede ud fra Elnas hvide Nakke.

Saa faldt den første, fire Gange saa tyk som før og glinsende sort med guldgule, spændte Striber. Eleonora tog den paa en Underkop, og Marie Bung strakte sig paa Tæerne frem og strøede Salt paa den — saa kunde den bruges igen.

Elna laa stille som et Offer paa Torturbord.

Marie Bung trippede geskæftig, overanstrengt, hun skulde baade række Eleonora det lunkne Vand og strø Salt paa det frygtelige Dyr.

I to Straaler sprøjtede den Blodet fra sig, det randt saa rødt som flydende Rubin og fyldte hele Underkoppen. Midt i det røde Rubinhav laa Dyret som en Søslange, vridende sig i Smerte.

Med den fugtiglune Svamp passede Eleonora de fire, smalle Saar — de tre standsede velopdragent, som de skulde, de satte et lille Knappenaalshoved Blod som en Prop over sig, færdig.

Men det fjerde!

Det maatte være truffet lige ind i en Aare, det vilde ikke standse, de lo alle tre, men følte en aparte Lunhed om Ørerne. Og Eleonora hentede Salt og borede ind i Saaret, og Elna var altfor befippet til at føle Smerte.

Men det blødte fremdeles.

De hentede Eddike, og Brændevin og Allun og garvede hende ind — det blødte haardnakket.

I stigende Forfærdelse saa de paa hinanden. — Elnas Liv stod paa Spil! Og hente Læge var dog altfor flovt! I Elnas Halsaare saas det, hvor hun var ophidset, den pulsede ud og ind, ud og ind, og Blodet pulsede af Saaret og randt ned ad hendes Ryg.

„Da skal jeg dog faa Bugt med det!“ Eleonora lagde energisk en halv Pose Allun over Elnas Nakke, strambandt et Par Servietter og lagde Hovedet stille til Hvile.

Og saa ventede de i Spænding alle tre.

Synligt havde Kuren ikke hjulpet endnu, Elnas

Kinder var rødere end nogensinde før, de var ligesom helt hovne af Blodpres og skinnede feberhedt. Ogsaa Øjnene havde Dødsangstens Feberglans, Elna følte sig svævende mellem Liv og Død!

„Jeg tror det standser," hviskede hun, som om hendes Stemme kunde kalde det frem paany, og Øjnene saa ud, som om de lyttede efter Blodets Aande.

Og de ventede med stigende Haab og lette om Hjertet —

— indtil Elna stak sin Haand om bag Nakken og trak den tilbage — alle fire Fingerspidser var som røde Knapper, glinsende af frisk Blod! Gennem Haaret, der nu var en tyk, filtret Dejg, gennem Allunforskandsningen, gennem Serviettens hvide Væv trængte Blodet sig, rødt og levende og egenraadigt. Det flød sorgløst over hendes Nakke, Ryg og Skuldre — og saa opgav de det.

Med bøjet Hoved som en Synder paa Jorden vandrede Eleonora paa Apoteket, hun kom tilbage med Fyrsvamp.

Og saa standsede Blodet!

Der var samlet en Del unge Piger hos Grosserer Glostrup, da Eleonora Hartvig kom. Hun blev modtaget med den stilfulde Elskværdighed, som var Mode. En Selskabstone, der mindede om Interiører i Ludvig den sekstendes Stil, stift og pyntelig blomstret.

Der var de sædvanlige to Tanter til at holde Tonen, Fru Charlotte Frænkel, Elnas Moder, og den barnløse Fru Anna, begge to Elises Tanter.

Elise laa i den lange, amerikanske Flugtstol, hendes Hoved rejste sig kun i de allernødvendigste Tilfælde fra den høje Stoleryg. Hun var vidunderlig interessant. Der laa en Døendes Mathed i hendes Ansigt, og noget som Sneskær over Hudens perleglatte Dække. En ubeskrivelig Sarthed lyste mat fra de trætte, hvide Hænder, der som et Par Snebærklaser hvilte ned mod det sorte Kjolefløjl. Den samme Sarthed laa over Læbernes henvisnende Farveløshed. Men dejlig saa hun ud. Som en knækket Pinselilje, tænkte Eleonora og huskede Skoleaarene for tre Aar siden. Den Gang havde de alle fulgt hendes Eksempel og drukket Eddike,

men ikke gennemført Kuren, fordi det var saa modbydelig surt.

De skulde lægge Planer om deres Dragter til Karnevalet. Elna hentede en Mappe med Mode-Journaler; hun gik med korte, trippende Skridt, og Fru Charlotte Frænkel adspurgte sin Søster, Fru Anna, om det ikke havde hjulpet voldsomt paa Elnas Gang? Hun hentydede til de tidligere meget brugte Fodlænker, som under Kjolen spændte fra Ankel til Ankel og hindrede Skridtene i at blive lange og maskuline. Fru Anna fandt, at Elnas Optræden ved Hjælp af dem var bleven anderledes nobel og afmaalt, hele Personen havde vundet i dameagtigt Ydre — hvordan det ellers gik med Blegsoten?

Jo, Elna havde begyndt at faa Jernspaaner, om det nu vilde hjælpe! Hendes friske Ansigt fra Skoletiden havde faaet et irriteret, nervøst Udtryk, og den stærkt røde Mund blussede af Heftighed.

Eleonora kom til at tænke paa Antonie Carøe.

Men hun vogtede sig vel for at udtale det. Siden Antonie den Gang begyndte at docere Brandes, var hun bleven misliebig. Og fra den Dag, hun nævnede det uartige Ord, „fri Kærlighed“, kom hun ikke til Konsul Blondins mere — og saa lukkede de andre Huse jo ogsaa.

Forresten var hun set spadsere paa Gaden sammen med en medicinsk Kandidat, og de blev ikke forlovede. Og senere med denne frygtelige Forfatter Dalsgaard, som heller ikke forlovede sig med hende, men skrev en rædsom Bog om hende — som Eleonora forresten aldrig havde set, den Slags

Bøger var strengt forbudt for unge Piger. — Men hvorom alting var, Antonie var kompromitteret for sin Fremtid, og man nævnede hende ikke.

Hun bestraalede Strøget fra Grønningen til Amagertorv, som en eneste Brillant kunde smykke et helt Toilette; men man hilste hende selvfølgelig ikke.

Der var nogen, som paastod; at hun var set sammen med baade Medicineren, Dalsgaard og en Herre til sent om Aftenen paa en Kafé, men det kunde ogsaa være hende paaløjet. Naar man først begyndte at skamfere en ung Dames Rygte, sagdes der jo glatvæk det værste.

Unge Glostrup og hans Ven, Violinisten Zeidevitz, kom ned til Kaffebordet. Samtlige Øjenvipper hos de seks unge Piger sank mod de dybt rødmende Kinder, og famlende, synligt forvirrede, fandt de alle deres Stole.

Unge Glostrup — Mediciner og Parti — forespurgte Marie Bung om Vejret. Det gav et dræbende Chok i hele Bollen, hun famlede ved Dugens Søm og mente med et Ansigt, sprængrødt, at det nok — maaske — henad Dagen — blev Regnvejr.

Erik Glostrup forsøgte med Katarina Blondin. Hun var i granatrødt Fløjl og saa godt ud med det glatskilte Haar og den høje Frisure — ned i Panden trillede et Par smaa, spinkle Lokker, der førte Tanken hen paa Griffelspiraller. Hendes Bryst var efter sidste Mode skudt op under Hagen, og hun maalte 16 Tommer om Livet — hendes Stolthed, da hun i Grunden var svær.

Glostrup havde talt om Vivisektion af levende

Dyr, der var en lille Smule Smil i Øjnene endnu fra hans mislykkede Forsøg med Frøken Bung — om hun vidste, hvad det var, Vivisektion?

Katarina Blondin rødmede modereret — nej det anede hun virkelig ikke. Hun slog Blikket op et Nu, barnlig sky — det stod ikke godt til den høje, flotte Skikkelse — saa sad hun igen med bly, sænkede Laage.

Lille Tante Charlotte klappede hende hurtig paa Haanden og saa i ivrig og kærlig Moderglæde op til hende — „Gud, hun er saa yndig naiv, Barnet!“

Katarina var jo et særdeles standsmæssigt Parti, men Erik lod ikke til at ville gaa i Tøjet, Eleonora havde i hvert Fald aldrig set ham andet en bukke udsøgt. Derimod havde han bestemt en lille Passion for sin Kusine Elna — helt fra hans Drengeaar endda.

Saasnart han pligtskyldigst havde rettet sit „Husets Søn“-Spørgsmaal til de fire Fremmede, optog Elna ham. Han syntes, hun saa nervøs ud.

„Lidt Blegsot,“ indsmigrede Tante Charlotte, som om det i og for sig var en Kompliment til Elnas Kvindelighed og sarte Konstitution.

„Du skulde spille Bold!“ Hans Forslag faldt ind som en Høg i et Dueslag, Elna selv saa begejstret op og smilte. —

„Det er ikke en Beskæftigelse for unge Piger,“ sagde Tante Anna afmaalt.

„Nej, men det er en Beskæftigelse for unge Piger at drikke Eddike!“ unge Glostrup saa til

sin Søster — hans blaa, glade Øjne spillede af Humor.

„Børn finder jo paa saa meget," forsonede Tante Charlotte.

„I skulde have noget at bestille," sagde han kort og med lægevidenskabelig Selvvurderen.

Der blev en Indignation som en større Opstandelse, Tanterne var Ordførere. Noget at bestille! Nej, ved du nu hvad, Erik! Elise havde allerede med egen Haand — om han ellers forstod, hvad det betød — syet 52 Stykker til sit Udstyr! Syet det i Haanden hver Søm! Og forsynet det med Broderier saa fine og indviklede, at de angreb Øjne og Ryg i den Grad — regnede han ikke det for at bestille noget?

Og Frøken Eleonora, som spillede saa anerkendt mesterligt, at hun havde haft Friplads paa Konservatoriet i lang Tid, havde Mængder Elever — eller Elna, der malede virkelig saa nydelige Vaser!

Hvad vilde han, de skulde bestille? Skulde de vadske Trapper, eller skulde de — Tante Anna blev formelig himsk — vilde han se sine Kusiner svippe med Spadserestok eller gaa til Gymnastik og blive udviklede som en Bonderose:

Tante Charlotte supplerede, hun vilde haabe til Gud, at hun aldrig skulde faa at se sine Døtre eller Niecer gaa til Gymnastik, som var noget saa emanciperet, at det snarest var uanstændigt og burde forbydes.

Unge Glostrup lo de vrede Tanter diabolsk ind i Ansigtet og holdt paa Gymnastik som en udmærket Blegsotkur, Elna skulde bare prøve.

Hvad hun mente selv?

„Elna mener ikke noget om det!“ afskar Fru Anna kort. „Unge Piger behøver ikke at have nogen Mening om den Slags Ting. Jeg ved nok, det er ved at blive saa moderne, men vi skal ikke have det indført. Vil du maaske se dine Søste og Kusiner i Mandfolkedragt, Kravebryst, kort Haar og Briller — eller som disse forrykte Højskolekvinder med udslagent Haar og Reformdragt.

De ligner en Uldsæk vil jeg sige dig! en Uldsæk omkring et Katteskelet!“

Fru Anna var inde paa sin Kæphest, de unge Kvinders tiltagende Dekadense som Stand betragtet. Der var i det hele taget kommet et Røre i den feminine Verden, som ingen dannede Mennesker kunde bifalde. Det var disse brandesseske Fremtoninger, som hun slet ikke vilde tale om, da deres blotte Eksistens var en Plet paa det Køn, de desværre tilhørte. Dette her med polske Forhold var et Lands Ruin, Elskov for Elskovens Skyld — Tante Anna rødmede, men hendes Tales rivende Flod havde nu en Gang faaet det nøgne Skadedyr hvirvlet op, naa, hun var jo ogsaa gift! Alligevel søgte hun febrilsk tilbage til de mere uskyldige, men fuldkommen latterlige Pauline Wormske Dannekvinder, Højskolernes første, tragikomiske Afgrøde.

Og det var igen Sognefogeddatteren fra Jylland, der maatte holde for. Hende med de fagre, nordiske Tjavser og de brede, udstaaende Skulderblade, der som vældige Kæber sad og gnaskede indenfor den figurløse Babysjask. — Ja, Erik kunde tro, hun var sød!

„Hun gik i Reformbukser med Seler;“ fortalte Elna rask.

Fru Charlotte saa strengt paa Elna, der befippet tav, hun vidste ikke, hvormed hun havde forsyndet sig.

„Reform-Kombinations,“ korrigerede Elise drømmende, Elna var altid ulastelig.

Saa blev Eleonora opfordret til at spille. Hun satte sig villig til Fortepianoet, og Glostrups Ven, den unge Violinist Zeidevitz, kom til og vendte Bladene. Han var saa levende som syv Kakerlaker i én Æske og vendte en halv Snes Blade for hvert et, der var nødvendigt. Han var spillende sortøjet, en ravnsort Musikertype med lynsnare, enerverede Bevægelser og et Temperament som brændende Champagne. Han bukkede, lo, talte, komplimenterede og vendte Blade i en Guddommelighed. Eleonora havde nok at gøre med baade at passe sit Spil, slaa Øjnene ned, rødme, svare og høre efter.

Da han var færdig, knækkede han forover i et tæppedybt Buk, hans Øjne sank i hendes, der var velanstændig blaa og kølige, som et Par Gnister, der hvislende slukkes i Søens kølige Vande.

„Det har været mig den største Nydelse i mit Liv, Frøken!“

Unge Glostrup var endnu optaget af at drille sine Slægtninge, han spurgte Elna om hun, hvis hun skulde købe Fisk, kunde skelne en Rødspætte fra en Skruppe?

Elna saa uforstaaende ud, hun havde et blandet Udtryk, som om hun bad Erik om Forladelse og

samtidig ventede en Anerkendelse fra sine Kampfæller.

Den udeblev heller ikke.

Fru Charlotte gik i Ilden for hende og samtlige unge Piger, det var tidsnok de lærte den Slags Ting, naar de blev gift. Og forøvrigt var det overflødigt, da man jo altid havde Piger.

Om Eleonora Hartvig kendte noget til den Slags?

Der var i Fru Charlottes Spørgsmaal en let Krænkelse, som Eleonora ikke overhørte, en Formodning om, at hun, kommen fra et tarveligere Hjem, havde været nødt til at gøre Gavn.

Men Eleonora havde sin Samvittighed ren, hun saa Fru Charlotte i Øjnene med en Frimodighed, der udelukkede ethvert Kendskab til Nyttegenstande.

Unge Glostrup gav sig pludselig til at le, det kunde ses paa ham, at han agtede at sige noget frygteligt. — Tante Anna forberedte sig med strammede Ansigtsmuskler, hun ligesom bredte sit Ansigts velanstændige Folder beskyttende ud over de unge Pigers Kyllingeflok.

Og Erik Glostrup spurgte selve Katarina Blondin, om hun kunde skelne en Loppe fra et Græskar. —

„Erik!„

Unge Gostrup og Elna vekslede Blik, og Elna fniste. Hendes Fnisen svandt hen under Fru Charlottes mørke Ansigt, som naar en spæd Solstraale kvæles under en Uvejrssky.

Leon Zeidevitz havde valset om Klaveret som en Jagthund om et Pindsvin, nu kunde han ikke

dy sig, han fløj uden Opfording i Klaveret, og et Fortissimo-Fyrværkeri knistrede ud i Stuen. Det bragede og lo, det var, som om Tonerne snakkede løs i samme Tempo, som naar den unge Musiker selv talte, rivende, snublende kaudervælsk! —

Alt Storken flygted over Strand
ham fulgte muntre Svaler . . .

nynnede Erik rent hen i Vejret. Og ledet af en nærliggende Tankeforbindelse spurgte han Bollen Bung, om hun havde set Storken i Aar, for det betød Rejse.

Det faldt ikke Eleonora ind et Øjeblik, at der kunde være nogen Bagtanke, men Marie Bung blev brændende befippet, rent lidelsesfuld rød. Og Fru Anna, der antog ham for endnu at være paa Krigsstien, anmodede ham om at gaa, hellere end være tvetydig, naar der var dannede unge Piger til Stede.

„Jeg tror, du er gal, Tante! — Vil du med, Zeidevitz?“ han vendte sig til Vennen. „Være i Dameselskab længere end en Time, det er da det rene Selvmord.“

Han bukkede med en Ærbødighed som for en Skare Dronninger:

„Mine Damer — jeg maa desværre . . .“

Saa gik de.

Og saa faldt Uvejret over Elna. Som hendes Moder havde herset med hende for at faa en virkelig fin, ung Kvinde ud af hende! Men selv i hendes større Skoleaar sprang hun over Bænke og

klatrede ad Rækværker, som kunde hun have været en Dreng. Man fik aldrig andet end Sorger af hende. — Og nu med Erik her! Hun var ukvindelig nok til at le af hans Flovser i Stedet for ved en fin og behersket Optræden at belære ham om, hvad Takt var!

Hun fik aldrig nogen virkelig Charme over sig!

Og hun blev aldrig gift!

Den sidste knusende Dom faldt fra Fru Anna, der i det hele taget var haardere end Søsteren, Fru Charlotte.

Elna hikkede lidt med Lommetørklædet for Øjnene, saa for hun ind i Sidestuen og slog sig løs i en vild, højlydt Graad. Hun laa paa Siden paa Gulvtæppet og vred sig som en saaret Orm. Hun lignede Faderen, hun havde samme store Legeme og stærke Lemme-Bygning, Hoften løftede sig, blød og rund, op fra Kroppen, Kjolen trak hun i sin krampagtige Hulken højere og højere op foran Ansigtet.

Og mens Fru Charlotte knælende forsøgte at trøste hende, faldt Eleonora i Forundring over Elnas Ben. Det ene var blottet halvt op paa — — Laar var jo et Udtryk, man ikke maattte bruge. — Elna havde uden Tanke for al Sømmelighed trukket Undertøjet op med, endogsaa de hvide Mamelukker med brede, hæklede Blonder for neden. — Selve Benets hvide Hud laa blot, og de karmoisinrøde Aarer tegnede sig i et tydeligt, indfiltret Net, i tynde og tykke Traade under Hudens blændende Lag. Det viste ligesom en Mængde snørklede, fremmedartede Bogstaver skrevet paa Bagsiden af hvid Silke. Begge

de stærke Ben, lænkede ved en kvarterlang Kæde fra Ankel til Ankel, sparkede meningsløst i Gulvet, som naar et Barn har opgivet Modstand og demonstrerer blot med idiotiske Brøl.

Fru Charlotte trøstede hende med, at hun jo kun var 20 Aar, der var fire ja fem Aar, til hun var en gammel Pige, der kunde ske meget i den Tid.

Elna lod sig langt om længe trøste, hun saa hærget ud, da hun endelig kom op og sammen med Veninderne begyndte paa Journalerne igen.

Else vilde være Dødens Engel! Hun saa drømmerisk frem mod Spejlet, hvor hendes mælkehvide Ansigt lyste fra Dunkelheden som et perleskinnende Fantom.

Eleonora vilde være Musikkens Genius.

Katarina Blondin havde bestemt sig for et Marie-Antoinet-Kostume til en fabelagtig Sum.

„Og hvad vil du være, Elna?“ spurgte Fru Charlotte med den stimulerende Elskværdighed, Folk faar, naar de vil ophæve Virkningen af et for haardt Slag.

Elna havde tænkt sig en Karikatur af de ultramoderne Damers Mandfolkedragter, en korthaaret Paryk — hun var næsten livlig igen — en Studenterhue, Skjortebryst, Spadserestok og Lorgnetter! En af dem som lavede disse vældige Opløb paa Gaden, naar de somme Tider viste sig.

Fru Charlotte skar Ideen over, venlig, men bestemt. Det kunde se ud som en Imødekommenhed mod den saa anstødelige Emancipation, den kunde og burde man ignorere til Døde.

Saa blev Elna fransk Hyrdinde. Kampen stod saa en kort Tid om Nederdelens Længde, Elna vilde have den i Stilen, kort Skørt og Pocher. Tante Anna holdt paa Slæb. Der var ikke noget, der i den Grad pointerede det kvindelige som Slæb.

Elna holdt paa, at Karneval var Karneval.

Tante Anna holdt paa, at en Dame var en Dame.

Eleonora sad ved Klaveret. Hun legede med lette, legende Fingre over Tangenternes hvide Rygge og de lange sorte Tænder, og hun ønskede, at Stuen var tom, saa hun kunde aande ud gennem Klaveret det, der havde betaget hende saa meget!

Det var disse sprælske, karmoisinrøde Aarer, der snoede sig gennem det silkehvide. De sneg sig ind i hendes Bevidsthed og blev som et selvstændigt Stykke Liv, der udløste sig i Toner et Steds inde i hende. Det hvide taagedes ud til en ensartet lys Bund, ganske douce og mild, og igennem det snoede sig viltre, grelle Toner, mange, sprudlende, levende, ud og ind, mellem hinanden. — Et tonerigt svulmende Musikstykke, der var levende og sprælsk som de karmoisinrøde Aarer.

Hun vuggede muciserende med Hovedet, Aarernes svulmende Pulsen blev til fyrige Melodier, der snoede sig rhytmisk gennem hendes Sans. — Og samtidig kom hun til at tænke paa alle Elnas mislykkede Forsøg, baade med Igler, Blodkopper og Eddike, og hun havde dog ikke faaet Livet af de genstridige røde Aarer. — — —

Og saa faldt der en Regn af Farvel-Kys — og

under alt det fik Elise behændig manøvreret Eleonora et Stykke tilbage. Hun vilde nemlig have hende til at se paa en Samling sorte Tüll'er sendt fra Magasin du Nord. Eleonora var jo saadan kunstnerisk og saa hjælpsom — det kom saa indsmigrende fra Elises søde, farveløse Mund — om Eleonora ikke vilde udkaste en Ide, selv var hun saa træt!

De gik Genvej gennem Køkkenet til Elises Værelse. Halvt over Køkkenbordet hang Erik — forleet — rød i Panden, med Studenterkasketten smækket tilbage paa sin lyskrøllede Nakke, og i Øjnene det rødlige Skær — omtrent som at se Blod gennem Spejlflor — som Folk faar, naar de morer sig ustyrligt. Bothilde kom ivrig Vand paa Stegen, hun var ligesaa blussende forleet, det knøkkede snorkende i hendes Næse af tilbagetrængt Latter.

Elise „saa" intet, hun gik kølig forbi.

„Jeg docerer Brandes", henkastede Erik, „og Bothilde er ham en vidunderlig Elev."

„Naa", Elise gik videre.

„Det falder hende ikke med en Stavelse ind, at Storken er et upassende Element i den unge Kvindes Liv og Forestillinger."

„Saae."

„Kommer du ind til Middag, der kommer nogle af mine Kammerater!" raabte han, da Elise havde naaet Døren.

„Jeg sætter ikke Pris paa dine Kammerater, ved du — de har en meget rude Smag, synes jeg."

„Ogsaa „Springforbi" som elsker dig?"

„Hvem?"

„Tonne Gottschalksen!“ Det saa ud, som om Erik legede med sin Søsters Ulastelighed som med et kosteligt Stykke Legetøj. „Vi kalder ham saadan — Springforbi — fordi han kreerer sine Eksaminer et Hestehoved før alle andre! Han har begyndt sidst og bliver først færdig.

Jeg inviterer ham af kristelig Barmhjertighed. I de faa Øjeblikke han har den Ære at hvile sine forlæste Øjne paa dit Aasyns Snelandskab, samler han Livskraft for et helt Aar.

For min egen Skyld inviterer jeg ikke en flids-præmieret stud. theol.,“ sluttede han og lo til Bothilde. —

Elise bredte Tüllerne ud over Sengen, saa satte hun sig lige ned paa Tæppet med Ryggen imod det store, blankstraalende Mahogniskab.

„Vælg nu.“

Eleonora valgte, gjorde Udkast til Dragten, tegnede den lange sorte Le, der skulde klippes af Stivfor og belægges med Silke. Rask skitserede hun Vingernes store, sorte Svulmen, som bugnende Dødssejl over Elises, hvide dejlige Ansigt. — I sin Ivrighed fik hun Veninden op, svøbte hende fra Hoved til Fod i bløde, sorte Gevandter, holdt en vingeudfoldet Tüllsky over hendes Hoved og lod hende se sig i det store, mahogniindrammede Toilettespejl.

„Det ligner en Fløjelskiste med et eneste Englehoved af Marmor paa Laaget,“ beundrede Eleonora ufordulgt.

„Det er godt,“ sagde Elise fornøjet og stirrede ind mod Spejlet, hvor de dybblaa, monotone Øjne

løste sig ud fra Ansigtets hvide, som indlagte Emaillerosetter.

De stod begge fortabt i skønhedsglad Nyden — Eleonora kom til at huske, hvad Konsulinde Blondin en Gang havde sagt: Elise Glostrup er en fuldendt fin Kvinde, saa ætherisk, at man aldrig rigtig ved, om hun ikke svinder som Duft hen mellem ens Fingre.“ — Ja, Elise var vidunderlig! Det var ikke Ansigtet alene, der straalede som et Slør af mathvide, skøre Taageperler, ogsaa Hænderne var Vidundere af Finhed. Saa tynde og saa smalle og med en Nuance i gulligt lignede de Tangenterne paa et gammelt, snørklet Spinet. — Og saa var der desforuden noget usigelig rørende, der førte Tanken hen paa et Barnelig, et lille Barn, der har grædt sig til Døde og ligger resigneret hen.

„Der kunde komponeres en hel Sørgehymne om dine Hænder Elise,“ sagde hun pludselig indsmigrende og kærtegnede de blege Haandrygge. — Elise holdt det sorte Flor sammen over Brystet — de var at stryge ned over som Atlaskesfor i et antikt Klædningsstykke, saa stumme, glatte og klamme. Eleonora holdt af at sige sine Veninder smaa Behageligheder, ikke for at gaa dem under Øjne, men fordi hun skabte en Glæde i Vedkommendes Sind og derved skabte et blødt Velvære i og omkring sig — næsten som fjern Kirkemusik.

Og hun var saa lidt vant til Velvære.

Det trak smerteligt i hendes Skulder ved at se sig om og mærke den stille, dybt harmoniske Fred her i Elises Stue og i hendes hele Hjem. Det var ellers ikke saadan i hendes eget. Der gik Tiden

delt mellem Moderens Anfald og de lysere Perioder. Naar hun var paa Anstalten, havde Eleonora sin haarde Nød med, at der ikke skulde opstaa den svageste Tvivl om, at hendes „Fru Moder“ var ude at rejse, og var hun hjemme var hele Lejligheden som besat. Hun kunde ikke holde det ud længere.

„Jeg har søgt mig en Plads,“ sagde hun saa pludselig — nu var det sagt.

„Men Gud!“ Elise vendte det smukke, blide Ansigt imod hende, og de blaa Øjne fik et fjernt Skær, Refleks af en Affekt, hun ikke havde Kræfter til at føle igennem — „hvorfor vil du dog det?“

„Aa, jeg har Lyst til at komme ud.“

„Men kære, saa rejs da hellere til Dresden for at studere Musik, du som er saa dygtig!“ Elise viklede sig ud af det bløde Tüllshylster og bredte det sirligt over Sengen — saa satte hun sig og saa op med de gode, skyldfri Blaaperleøjne.

„Nej, nu synes jeg, jeg har Lyst til at prøve at være i Plads,“ mente Eleonora. Ikke for alt paa Jorden vilde hun vedgaa, at en Rejse til Dresden havde hendes Fader ikke Raad til. Det var den Slags Ting dannede Mennesker dækkede over med alle Midler, ja hellere bed Fingrene af sig end forraadte! Ikke Raad. Det var jo at gøre sig umulig i godt Selskab. Hun vidste jo nok, at Elnas Forældre var frygtelig forgældede — Elna var i den Grad aabenmundet — men overfor alle Mennesker lod det da til, de sad saa glimrende i det. De spiste urimelig tarveligt alene hjemme, de havde Betræk paa alle Møblerne for at spare paa dem, de gik med Morgensutter hjemme hele Dagen — for

det slugte saa rædsomt mange Penge, alle de Vine der var nødvendige til deres store Middage! Det havde Elna hviskende betroet hende en Dag, og naturligvis gjorde det ikke noget, Elna betroede hende det, for hun kunde tie, men selv vilde hun aldrig have sagt saadan noget.

Eleonora skulde gaa nu. Elise kom paa Benene, hun skulde jo nu ogsaa klædes om, inden de Fremmede kom, og hun tog sin smukke, lyserøde Hjemmekjole frem og glattede Sløjferne. Eleonora kom til at huske paa Tonne Gottschalksen, men hun vilde ikke sige noget. Elise stod og glattede og glattede og saa ikke mere op, og Eleonora fik en Følelse af, at nævnede hun nu hans Navn, vilde Elise knække sammen, ret ned.

Saa sagde de Farvel, Elise kyssede hende til Tak for Hjælpen, mens hendes Øjne saa paa Gardinerne i den ene Ende af Stuen, og Eleonoras saa paa Kakkelovnen i den anden Ende af Stuen.

Eleonora drev hjem langs Sortedamsøen, den Vej hun altid gik, Søerne var saa hyggelige og altid forskellige i Fysiognomi og Rhytme, de kunde skvulpe de særeste Melodier frem i hendes Sind.

Det var begyndt at skumre. Vandet flød mørkt og tungt frem ad Østerbro til — som om Kvarteret dér var en Kæmpekvinde, der vuggende trak sin Sørgekjoles lange, kostbare Slæb med efter sig. Og Lysskæret derhenover saa ud, som var Slæbet belagt med et aabenmasket glitrende Guldnet, der vuggede med — Helt ovre, hvor Dosseringens Lygterække spejlede sig, var hele Slæbet ligesom kantet med store straalende Diamanter, der spillede under Bevægelsen.

Der kom strømmende ligesom Ro og dæmpet Aftenfred derude fra Vandets Mørke. Og hun kom til at tænke paa Elises Ansigt inde i det sorte Tüllsbrus og opdagede, at hun gik og nynnede.

Hun komponerede Elise.

Hun gik med halvtlukkede Øjne og saa en Stue, et Rum egentlig, saa dunkelt som Vandet. Og herind sank fra en fjern usynlig Verden et Brus af bløde langsomme Toner, mørke og malmagtig dybe, fyldige, ensartet rungende. Og ind i det, først ganske let, enkelte faa lyse Triller, blege, spinkle Toner, der som et mælkehvidt Ansigt tonedes ud af det mørke. Flere og flere flød ind af de lyse, drømmeriske Toner, dominerende lidt efter lidt, med stadig Baggrund af den mørke Malm.

Indtil den lyse, henaandede Melodi løste sig ud fra sin dunkle Baggrund som et snehvidt Kvindelegeme, der aandeagtigt brød frem af det ukendtes Mørke — lyste et Nu — og svandt tilbage, hvorfra det kom — som Svanen derude, der netop steg af det mørke, tyste Vand og dykkede igen!

Hun vuggede med Hovedet, hørte det dystre Tonebrus svulme i Takt med Søens Bølgemummel — fjernere — forstummende — som en Sørgehymne, der svinder hen og dør ned over den Døde.

Eleonora var kommen op til Blondins, hun havde lovet Katarina at staa Model for hende, før hun rejste.

Katarina modellerede.

Hun modellerede Eleonora som Madonna. Ikke med Jesusbarnet, der var saa mange der havde tærsket den Idé igennem, men alene som Himmel-Dronning, kronet og med Herskerindekaabens Folder svømmende om sine Skuldre.

Elna og Elise var med for at bedømme og kritisere, eftersom Værket skred frem. Med den kostbare Ræveskindsmuffe i sit Skød laa Elise i den dybe Lænestol, som Katarina havde ladet bringe ind fra sit Værelse — til stor Forargelse for Konsulinden, Katarina ødelagde ogsaa alting. Elise aandede i smaa korte, lidt feberhastige Barnepust — altid, naar hun gik et lille Stykke Vej, fortalte hun Elna, var det som om hele hendes Legeme og mest ned ad Ryggen, udaandede saadan en underlig fugtig Ild, og det bevirkede, at hun blev saa mat.

Hun kom til at føle sig saa forfærdelig svag og badstuesvedt. Det var som om alle Porerne, saa mange de var, stod aabne, aabne som Huller i en Dampkedel eller saadant, og al Dampen strømmede ud ligesaa hurtig, som den produceredes. Og sin Aande maatte hun trække ligesom op gennem et tæt Slør, eller som om der sad en lille, fin Sigte nede i Struben og lukkede for Luften.

Elna anbefalede Jern-Filspaaner, det var probat mod Blegsot.

„Atelieret“, som Katarina i Anledning af sit nye Arbejde havde ladet indrette, var en lang smal Garderobe ind mod Gaarden.

Elna spurgte hviskende om, hvordan hun havde faaet Lov, Konsulinden havde jo ellers saa meget imod Katarinas emanciperede Svinerier. — — Døren

stod aaben ind til Spisestuen, hvor Konsulinden havde Komitédamer til Chocolade og Flødekager. Allesammen Damer, der rangerede højere end Konsulinden.

Lov! Katarina sagde det uden særlig Betoning. Jo, hun gav Stuepigen Ordre til at bære alting op paa Pulterkamrene, saa rekvirerede hun Snedkere og fik Lysforhold og Forhøjning, som hun ønskede det. — Hendes Moder var naturligvis krænket, Gudbevares. Men hun turde alligevel ikke gøre noget videre, for hver Gang hun spurgte, om Katarina ikke snart havde i Sinde at lægge de ukvindelige Vaner af og blive en anstændig ung Pige, svarede Katarina nej, hun havde tværtimod tænkt at gaa til en Professor eller lignende med noget, hun havde modelleret og ligesom faa en højere Godkendelse af sit Talent. Og se den Trusel holdt hendes kære Moder i Skak. Hun lod hende passe sine Ting og Passioner nogenlunde i Fred, saalænge Katarina „dulgte sin Skam“ for Offentligheden . . .

Elise saa fra Katarinas raa Udkast i Leret og til Eleonora — hun for sin Del vilde foretrække — heller ikke en Madonna med Jesusbarnet — men en Madonna fortabt i Drømme om sit Kald, en ung Maria med de fromme kyske Øjne betaget rettede mod Himlen. Og hun fandt, at Eleonora med sine milde, sværmeriske Øjne og det rødblonde Haar, der var saa gyldent og dejligt, naar det var slaaet ud, Eleonora passede i det hele taget bedre til den Art Fantasier.

Katarina indrømmede. Men nu morede dette hende — det var stort, grandiost. — I sit skinnende,

folderige Satins-Forklæde saa Katarina selv grandios ud, som hun dér med tilbagelagt Hoved og med store ivrige Øjne maalte sin Model. — — —

Inde i Spisestuen havde Damerne paa en meget mystisk Maade hævet deres Stemmer — det var saa altfor tydeligt, at det skulde høres ind. Konsulinden beklagede sig over sin Datters malpropre Vaner og Tilbøjeligheder, som hun ikke fandt klædte en ung Pige særlig godt — men Gud bevares i vor Tid begyndte jo unge Døtre at ville sige Mødrene, hvordan det skulde være . . . Men Katarina maatte bare ikke bilde sig ind, at nogen Mand vilde bryde sig om at faa det Svineri ind i sit Hus — hun gik der og risikerede sine Chancer . . .

Gamle Etatsraadinde Køhler, der rystede i Stemmen og rystede paa Hænderne, saa Kopperne klaprede, havde aabenbart ikke forstaaet Hensigten med de hævede Stemmer, hun trøstede paa det bedste. Konsulinde Blondin skulde bare inte tage sig det saa nær, Barnet blev nok ked af det Roderi. Og naar hun først blev gift, fik hun nok andet at tænke paa, ja, hun gjorde. Og vilde hun endelig blive ved, kunde hendes Mand til den Tid lægge Navn til, hvis Tingene kom ud for Verdens Øjne og blev overgivet Offentligheden til Bedømmelse. Han lagde Navn til, og hun gjorde Gavn, det havde man set saa ofte før — Digteren Hedemann for Eksempel skrev aldrig et Pluk, da hans Kone var død, det gjorde han ikke, nej . . .

Etatsraadinden tabte sig i Digteren Hedemanns Familieforbindelser og hans Hustrus, en født Komtesse Skeel's Oldeforældre paa mødrene Side . . .

Indtil Konsulinden med sin blideste Røst kaldte ind til Katarina, at hun vel ikke glemte at klæde sig om i Tide, de skulde jo, som hun nok huskede, drikke The hos Grevinde Harden — „Grevinde“ blev udtalt med en særdeles klar og forstaaelig Betoning.

Katarina lagde velopdragen sit Værktøj, og Timen var forbi.

Alle Eleonoras Veninder vilde selvfølgelig med til Dampskibet, de gik to og to med smaa Skridt ned gennem Bredgade. Kun Elise vilde komme i Droske, det var saa langt at gaa.

Og netop som de vilde dreje ned ad St. Anna Plads, stødte de paa Antonie Carøe.

Antonie var i sit fulde straalende, frisindske Ornat og lignede en Kniplings- og Baand-Udstilling. Lange hvide Fjer bøjede sig yndefuldt med de krusede Silkefnug fra Hatten og nedover Skulderen. Der stod en Parfumeluftning omkring hende bedøvende som Jasminer en Sommeraften, og mellem to Fingre balancerede hun en sort Spadserestok, der var smidig og tynd som et Penneskaft. — Hun vakte en enorm Opsigt, der samlede sig en hel Kreds uden om dem; Gadedrenge og næsvise Proletar-Kvinder kom med uhumske Tilraab. Antonie svippede med Stokken og befandt sig tydelig nok som en Kat i en Mælkekælder, hun nød Situa-

tionen som en theatralsk Kompliment til hendes Frigjorthed!

Hvem det var, som skulde rejse?

Eleonora blev skudt frem som den egentlig Skyldige i det pinlige Optrin, hun gjorde forlegen Rede for sin Rejses Maal og sine Hensigter; det var jo denne Lærerindeplads i den nordvestjyske Købstad — ja — og nu vilde hun lære lidt af Verden og se, hvad hun duede til!

„At du gider!“ Antonie trak Skuldrene op som rutinerede Theater-Bonvivant'er, naar de antyder den forlevede Overlegenhed — „Jeg troede en Gang, du var en Smule klogere end det ordinære Ros af uanstændige Dydssimulanter!“ hun maalte Elna Frænkel, som rødmede. — Der havde en Gang verseret Rygter om, at Elna Frænkel og Antonie Carøe lærte hinanden visse lyssky Foreteelser, som Lærerinderne lurede sig til at gribe dem i og saa forhindrede med de frygteligste Trusler om Galehus og Svindsot o. s. v.

Eleonora forsøgte at forsvare sin Handlemaade i Retning af det udviklende deri, da Vesterhavsbade var saa umaadelig sundt, og hun jo havde noget Blegsot.

„Blegsot!“ Antonie lo saa de brede Ulvetænder lyste, og hun slog burschikos sin Haand paa Eleonoras Skulder. „Blegsot, min Pige, det kurerer man ikke med Vesterhav, men med Elskov, som vi er skabt til“ . . . Og som en Sokrates overfor sine Diciple holdt hun et improviseret Foredrag om „Frihed“, „Kvinders sande Sjæl“ og Samvittighedsægte-

skabers overdaadige Sansepragt og uomtvistelige Renhed . . .

„Der blev sagt, du var forlovet — vist med en af disse moderne Forfattere," afbrød Katarina Blondin; hun var saa høj, at hun havde Raad til at se hovmodig ned og lægge sin Stemme derefter.

Antonie saa op — og med ét brændte der Flammer af Hensynsløshed op i de giftigmørke Øjne, hun formelig syntes at udaande Lidenskab. „Forlovet! Det vil sige systematiseret Følelse og ringpansret Frihed! Tak, det bruger jeg ikke, jeg elsker, naar det falder mig ind."

„Vi kommer vist for sent, Eleonora," Katarina, der var svag i Replikskifte, havde opelsket en Rigdommens Uforskammethed, der havde sit Rygstød i hendes altid solide Elegance — hun var i violblaa Fløjelskaabe, Slæbkjole og Strudsfjer.

Durabelt, det var Katarina Blondins Verden, hun nævnede det med samme pretentiøse Andagt, hvormed en Missionær siger Lovsang.

Hun gik uden Farvel til Antonie, og de andre fulgte hende. Intet Nik, ingen Hilsen tilbage, man gik ligesom i Tavshed bort fra en Grav, hvori en forpestet Uven var spadet ned.

Elise kom i Drosken. Hun fik Episoden ganske frisk og nikkede bifaldende. — I sin hvide Skindhabit, med de blonde Spiralkrøller hængende ned over de sneblege Kinder, og med en enkel, kostbar Afskedsbuket i Haanden lignede hun Englen med Olieblandet.

Saa rykkede Skibet løs, alle de følsomme Veninder viftede og trak Slørene for deres strømmende

Taarer — selv Katarina gned ihærdig over Øjnene med det duftende Kniplingsvæv, der gjorde det ud for Lommetørklæde.

Elise laa tilbage i Drosken, hendes Fremtoning holdt sig længst i Vrimlen, fordi hun var saa skinnende hvid. — Tilsidst gik det hele i ét mørkt Virvar, hvori det snehvide Punkt flød ud, som en lille Lammesky opløser sig og svinder i Himlens mørkeblaa Kaos.

Og da alt var borte, gik Verdens Nøgenhed op for Eleonora — dér svandt den ene Side af hendes Liv, den usande, men den lykkelige, den udenfor Privatlivets Mur, hvor Solen skinnede lun og lys. Indenfor Muren, Privatlivets „Fred“, var der nøgent og surt.

Gud skulde vide, det var ikke af Lyst, hun forlod Konservatoriet, Veninderne og København, men det altsammen kunde ikke i Længden veje op mod Hjemmets haabløse Elendighed, den evige Uro, som Moderens sygelige Skænden satte i hver Krog — hun vilde blive gal tilsidst.

Vinden kom nøgen og frostmættet ude fra Havet og strøg sig ind omkring hende — saa sviende — som om en usynlig Jonglør fyldte Luften med skarpe og iskolde Knive, og de bidende sved et fint Lag Hud af, hver Gang de strejfede hendes Kind eller Pande.

Gud, hvor hele Verden var stille og sandhedskold, naar man saadan kom ene med sig selv, saa nøgen, saa tom!

Hvad vilde hun ogsaa derovre mellem „de halvciviliserede Jyder,“, som Erik plejede at sige, „Bøn-

der til Hobe". — Og hun kom til at tænke paa Erik den Karnevalsaften, da han paa det blodigste gjorde Nar af Elna for den lange Hyrdindedragt og tilsidst fik hende til at græde. Saa blev han selv ulykkelig, fik hende ind i et lille Kabinet for at trøste hende, og imens passede Elise, Tonne Gottschalksen og hun paa, at Tanterne ikke skulde finde dem. Siden var Elna i et Humør, der brød alle Skranker for det passende, hun dansede sorgløst med ham alene, og fik Stuearrest Dagen derpaa, og hun var ligeglad.

Hun — Eleonora — længtes allerede fortvivlet efter København, hvordan skulde det gaa derovre i Jylland den lange Vinter? — For det var afgjort, længere end til Foraaret blev hun der ikke, saa vilde hun hjem igen, til Veninderne og til sine Elever.

Mon de halvdannede Mennesker derovre havde Klaver — jo, det havde jo forresten Realskolebestyreren skrevet! Jo, saa kunde det ikke blive helt galt. Hun vilde spille i hver eneste Fritime, lukke Øjnene og spille om Sortedamssøen og Svanerne som svømmende Snebær, spille Elises hvide søde Ansigt ud af et blødt, florsort Mørke, spille frem for sit Øre Elnas glade, forlegne Latter, naar de drillede hende med Erik.

Saa længe der var Musik til, var Verden allige-vel vidunderlig.

Sagfører Aggersgaard, en stor, blond Mand, var kommen op til sin Søster, der var gift med Realskolebestyreren. Han stod i Spisestuen og ventede paa Familien, de skulde gaa deres sædvanlige Aftentur ud langs Havet. — Nede fra hørte han Nogen nynne, en ren ung Stemme, der smaasang hen i Vejret. Han ligesom kunde høre gennem Sangens slørede Drømmerhytme, at det var en rent mekanisk Foreteelse, et naturligt Akkompagnement til Tankers Liv og Arbejde. — Og han konstaterede en let Hjertebanken blandet med en Art Frygt for, hvordan den unge Københavnerinde vilde synes om ham. Svogeren havde om Formiddagen, da de mødtes paa Gaden, rask skitseret hende — paa sin sædvanlige, halvblasfemiske Kender-Facon: — „en mælkefarvet Gyldenblondine — blege Øjne, falmede Turkiser, minder forresten om glitrende blegt Vand paa en Sommerdag. Sværmerisk — Flagreslør og løse poetiske Lokker — der har du hende — sød forresten. Og altid nynner hun, naar hun gaar i sine egne Tanker.“

Det var paa den Nynnen han kunde regne ud,

hvem det var, der kom. Og han blev nervøs for, hvad Indtryk han vilde gøre paa hende; det var saa irriterende netop det, at han altid blev nervøs, naar han skulde træffe et nyt Menneske. Altid kom han til at frygte, uden at kunne gøre sig helt klart, hvad det var han frygtede. Og det harmede ham, at han ikke kunde faa Bugt med det, skønt han systematisk foreholdt sig selv sit eget Ydre. Han var baade smuk og repræsentativ, han havde et velbygget Hoved med naturlig krøllet blondt Haar og en sund klar Hud. Det var ikke af Forfængelighed han Gang paa Gang naglede det fast i sin Bevidsthed, det var en Brik han førte frem for at gardere sin medfødte Ømfindtlighed imod sin egen uovervindelige Mistroiskhed!

Saa smaaslog raske Trin med tynde Sko i Trappen, og endnu med det unge Legeme foroverbøjet fra Trappens Holdning stormede den unge Lærerinde ind — og saa op —

Aah!

Hun sank rent i Knæ. Der gik et Knog igennem den hele, slanke Pigeskikkelse, som et Brud ved et Jordskælv gaar gennem en hel Bygning. Og fra det smalle, blødt byggede Pigeansigt stirrede et Par skræmte Øjne — vidtaabne — opalskinnende ind imod ham.

„Jeg vidste ikke . . . jeg vidste ikke“ . . .

Det kom saa stakaandet, saa endnu bestyrtet, og hele Fremtoningen stod i rødt foran ham, et fint, behagelig afdæmpet rødt, ligefra den blege Huds Rosenbladskær, Haarets rødgule Glinsen og den

rosa Selskabskjole, der kom lige fra Eftermiddags-chocolade hos Byfogedinden.

Skolebestyrer Riis kom ind og præsenterede: „min Svoger, Sagfører Balduin Aggersgaard — Frøken Hartvig.“ — Den unge Lærerinde blussede over hele sit nydelige Ansigt, og Aggersgaard følte i sig en Slags Sejrherre-Fornemmelse, en Art Tryghed for, at efter det synlige Indtryk, han havde gjort paa hende, vilde hun ikke skumle bag hans Ryg.

Da hun et Øjeblik efter gik for at klædes om til Spadsereturen, begyndte Skolebestyrer Riis at smile spidst, og grimacerende saa han hen mod Døren, hvor hun gik ud.

„Pokkers nydelig“ . . .

Aggersgaard kunde ikke udstaa sin Svoger, og Svogeren kunde ikke udstaa ham. Det var en Kendsgerning, ingen rørte ved og som gik af i Stilhed. Som Riis dér sad, var hans spidse Gift-Smil en intim Invitation til — med Hjælp af alle tekniske Levemænds Udtryk — at gaa den unge Pige efter i Sømmene, lige fra Hofternes spinkle Barnebygning til Læbernes uskyldige Bleg-Rødme.

Men det passede ikke Aggersgaard. Aldeles ikke, kære Svoger, De maa meget have mig undskyldt! Han, Aggersgaard, havde aldrig følt nogen kulinarisk Nydelse ved at detaillere en Kvindes Yndigheder, det var ham oven i Købet imod.

Og mindst vilde han blotte en eneste Tanke for sin Svoger. Riis var nok en smuk Mand, Gudbevares, men med et Liv bag sig, saa alle Himmeriges smaa Engle maatte skjule deres Ansigter i ud-

syede Næseduge af Sorg og Skam. Slank og udpræget salonfähig lignede han en sort Mynde, der staar paa Bagbenene, lægger en delikat Pote paa sin blanke Bug og løfter aristokratisk sit spidse Racehoved. Under Riis'es Guldbriller lurede de kloge, skarpt opfattende Blink, som Aggersgaard hadede at se, det var ligesom om de opfattede og spottede en Hemmelighed i hans Liv, som han ikke selv anede noget om.

I sit Hjertes Dyb foragtede han sin Svoger, foragtede hans Væsen og foragtede hans Ydre, foragtede det spinkle, rødlige Skæg, der saa ud, som om det ingen Grøde havde kunnet faa for Mundens Graadighed!

Netop Graadighed!

Læberne navnlig forraadte en forslugen Appetit paa erotiske Krydderier! de var rundbuede og svulne og vildt røde som luende Pelargonier og med graaagtige Tvær-Riller. Den Mund forekom Aggersgaard som en Frugt, avlet nede fra Legemets giftige Kraterbund, en stor Giftfrugt, svulmende og pragtfuld — der var Rigdom og Overflod dér, hvorfra den havde hentet sin Næring . . .

Riis sad tavs og trommede af Kedsomhed, Aggersgaard gik op og ned ad Gulvet, de havde ingen Interesser tilfælles, Aggersgaard foretrak at tvære, fremfor at simulere Konversationstalent. Da hans Søster, Fru Margrethe Riis kom ind, vendte han sig opmærksomt til hende og spurgte om Humøret?

Fru Riis trak paa Skulderen, men fortrak ellers ikke en Mine, Riis smilte spydig.

Aggersgaard vidste, hvad alle undtagen Fruen

selv vidste, at Riis bedrog hende rent ud i det svimlende. Og at ingen af Skoleraadets Spidser greb ind, kunde Riis takke netop hende for, hun var saa forhadt af alle for sit tunge, uudholdelige Gravsind, at al Sympatien var og blev paa hans Side, hvordan han saa bar sig ad. Efter Aggersgaards Mening var hun nærmest til at beklage, hun kunde ikke selv gøre for, at der var en Fejl i hendes Aandsbygning. Hun var ligesom. han selv stortbygget og blond, Ansigtet var farveløst i sin ubevægelige Sjælløshed, men lige fra Skuldrenes runde Bygning til den høje stærke Vrist var hun skabt som en Marmorgudinde. Børn havde hun ikke, hun sørgede dem ihjel i sine Svangerskabs første Maaneder og fødte dem som smaa, døde Blodklunser.

Aggersgaard vidste i sit inderste Sind ikke, om hans Svoger var ham saa inderlig imod, fordi han var saa udsvævende, eller om det var, fordi Riis var traadt til med Pengehjælp, da gamle Sagfører Peter Aggersgaard døde, og Balduin ingen Midler havde til at fuldende sine Studier. Der laa en nagende Grund til at skulle føle Taknemlighed, vise Taknemlighed, hykle Taknemlig — af Helvede til med al Taknemlighed! Der var Tider, hvor han følte Lyst til at prygle Svogeren, som om den Hjælp i og for sig var en Fornærmelse, noget der kunde ramme hans gode Navn og Rygte, paa en eller anden Maade give Folk Grund til at stikle til ham . . .

Den Tur ud over Kirkegaarden, ud til Havet, langs den blege Strand, over kridtagtige, hensmuldrende Sneglehuse og brun, fugtig Tang, der var at træde paa som en fyldt Vom, den Tur gik Riis velanstændig med sin Kone og Svoger Dag ud og Dag ind. Siden Eleonora Hartvig var kommen, gik hun og Balduin Aggersgaard altid et lille Stykke bagefter, de talte dæmpet eller skreg forpustede, eftersom Havet snakkede med.

De gik tilbage over Kirkegaarden — Riis stod stille en Dag og saa sig om: Foraaret var inde.

„Nu kan I snart begynde at drikke Kaffe i det frie," spøgte han lidt satirisk til sin Kone. Og han vendte sig helt om og spurgte Eleonora, om hun fandt det saa blasfemisk at drikke sin Eftermiddagskaffe paa Kirkegaarden, ligesom man i andre, mere skovrige Egne gik i Skoven med sin Madkurv og sin Kaffe?

Eleonora saa uforstaaende ud. Aggersgaard havde Lyst til at stille sit Legeme imellem hende og Riises Øjne. Men der var ingen Anledning til særligt at gribe ind. Riis bare smilte, hans Blik videde sig ud og blev som et stort skinnende Spejldyb, hvorned i han sugede hendes Former og Lemmer. Aggersgaard kom til at huske et Billede, han en Gang havde set af Afguden Molok, ind i hvis ophededе Gab en nøgen ung Kvinde lagdes udstrakt til Ofring — og han følte Trang til at slaa Svogerens Øjne til blodig Mask.

Riis stod sorgløs og underholdt Eleonora om Byens tre Kirkegaarde. „Den gamle, forstaar De, er helliget Byens salige Berømthed, den helt nye

er, med Undtagelse af et Par Honoratiores-Grave, indrettet til Stevnemøder — Herre Gud, en By maa da gøre noget for sin Ungdom, og i 10 Miles Omkreds findes ikke det Sted, en ung Kærlighed kan skjule sin naturlige Nøgenhed, før den har faaet Guldpansret paa“ — Riis lo tilbage til sin Kone. — „Kan du huske? . . .“

Fru Riis saa sørgende frem mellem Gravmonumenterne. —

Riis saa sig om med paataget provinsiel Tilfredshed. „Men her drikker vi Kaffe, og her promenerer vi“ — han viste ud over Kirkegaarden, hvor enkelte, hvide Snesjatter laa fasthagede om en Tjørnebusks Fod; mellem vaade, paddeklamme Blade brød spidse, fine Græsspirer op af Jorden, som mange, grønne Naale, der stikker op af en pjaltet Pude.

„Det synes at ligge til Byen at familiarisere sig med de Døde,“ Eleonora tog forekommende Sagen fra samme Side som sin Foresatte.

Riis nikkede. — „Taler til Gunst for Byens gode Forstand, synes jeg. Havet bruser her neden for Skraaningen, Roser i svulmende Flor fra alle Grave og Skygge fra Træerne. Jeg synes virkelig, det er forstandigt, ikke at gemme det skønneste, til man er puttet i Jorden, men ogsaa nyde det nu.“

„Jeg synes, man skal lade dem, der endelig er døde, have Fred.“ Fru Riis var knap i sine Replikker, og hun sagde dem med et staccato Tonefald som trætte Folk, der udstøder lige Ekstrakten af deres Mening og ikke en Lyd mere.

„Jeg kan sgu da ikke forstaa, det skulde kunne genere de Døde! Var det mig“ . . . Riis lo op mod

de blinkende Guldtal, der lyste fra Kirkemurens hvide Bryst — „og der kom en Flok unge Fruer og lejrede sig med smaa japanesiske Kaffekopper omkring min Grav, jeg vilde da være henrykt. — Hvad siger du, Peter?“ Han klappede let med Stokken til et Jerngelænder, indenfor hvilken der paa en hvid Marmortavle stod guldskrevet: Peter Aggersgaard, Sagfører, og Hustrue Gyrithe Gudicksdatter. I et Hjørne stod en stor, pralende Granit-Sokkel med et indlagt Bibelmotiv og derunder indgraveret: „Else Margrethe Aggersgaard født Hillers, Enke efter afdøde Bygmester og Raadmand, Dietrich Aggersgaard.“

De promenerede videre langs Kirkegaardens Gange.

Aggersgaard sørgede for, at han og Eleonora altid holdt sig netop saa langt bagefter, at Svogeren ikke kunde falde ind i deres Samtale; og alligevel ikke længere tilbage, end at det var nødvendigt at tale lidt dæmpet. Det var hyggeligere. Han huskede hendes grænseløse Forvirring første Gang, de stod overfor hinanden. Det var netop det, der havde gjort, at han uden Mistro nærmede sig hende, og siden havde de haft mange indholdsrige Samtaler med hinanden.

Hun talte efter hans Øre lidt for udsøgt. Hans Provinsnatur fandt det københavnsk, men det klædte hende. Over hele hendes Fremtoning var der noget udsøgt, noget der mindede om slanke Sirbuske i en Slotshave, noget tildannet, stilfuldt. Hendes Læbers lette, bløde Hvilen mod hinanden var tildannet efter den samme Regel, og den følsomme, beskedne

Sagtmodighed i hendes Optræden stod i Harmoni dermed. Hun var behagelig velvoksen, og alligevel smidig og bøjelig, det tiltalte ham som Mand, forekom ham fint og kvindelig modstandsløst. For første Gang traf han et Menneske, som han kunde tale med, være sammen med, gaa Side om Side med, uden at hans Nerver reagerede irritabelt, uden sin sædvanlige pinagtige Fornemmelse af, at nogen saa ondt paa hans Nakke. I hendes Smil laa den mest redebonne Vilje til at gøre alle tilpas, saa godt som det lod sig gøre, en velbehagelig virkende Tjenstvillighed.

. . . Tanker var hans værste Fjender, fortalte han hende sagte. — Ikke hans egne, men hans Omgivelsers. Han kunde føle i sig alle Tankerne, ikke netop de Ord eller den Form naturligvis, hvori Vedkommende tilrettelagde dem, men deres etiske Farve, fjendtlige eller ikke fjendtlige. Han vidste, at de fleste Mennesker tænkte fjendtligt, og han led derunder. Og det irriterede ham. Det gamle Ord forkyndte nok, at „Tanker er toldfrie“, men de kunde ikke være moralsk toldfrie, dertil var Tanker en altfor betydelig Magt.

„Tanker er et Arbejdsprodukt“ — han talte dæmpet og holdt Øje med, om Svogeren lagde Ørerne tilbage — „som i sin Fremadskriden afsætter Spor i Individets Hjerne, vækker efter sin etiske Farve tilsvarende Celler til Liv og Grøde — i god eller slet Retning altsaa. En intens ond Tanke kan vokse, farve hele det Menneskes Udvikling, ligefrem æde om sig og inddrage sig alt, vokse videre som en

ødelæggende Sot i det Menneskes Efterkommere og tilsidst bestemme en Slægts Skæbne!

„Se, det er kun indadtil," hviskede han og saa ind i hendes Øjne, om hun fulgte med, „udadtil er Tankernes Magt mindst ligesaa stor. Tanker og deres Virksomhed er ligefrem bleven mig en Plage, forsikrer jeg Dem. Det er saamæn ikke, fordi nogen nogensinde har gjort mig noget særligt, men jeg kan ikke lade være med at gaa og fornemme ind i Menneskers Sind, om de vil."

Han holdt inde en Tid, fordi Svogeren sløsede Tiden hen med at standse og se paa Monumenter, kigge sig stjaalent tilbage og lytte. — Først da Riis og hans Frue var langt nok forud, begyndte han ivrig igen, nu havde han netop faaet Lyst til at tale om sine Livs-Indtryk, men ikke for Svogerens Ører, Svogerens eneste Interesse var Haan. Og han tog fat igen, hvor han før slap. —

Tanker var for ham i det hele taget en gaadefuld Kæmpekraft, uhyggelig fordi den var usynlig, usaarlig og ustratbar. Det var en Kæmpeværdi, som det var Fremtiden forbeholdt at baandlægge og udnytte, i det hele taget administrere i en Udstrækning, som vi vilde svimle ved at tænke os nu. — Telepatien, for Eksempel, tænkte han sig som et praktisk Felt for metafysiske Ingeniører, videnskabelige Epoker laa og sov der. Hvis han nogensinde skulde skrive, vilde han paapege det, Tankernes Magt, en Naturkraft, der havde Virkeevne i langt videre Udstrækning end nogen i Reglen drømte om . . .

Det var Aggersgaard en dobbelt Glæde at tale,

han som ellers aldrig talte til nogen. Han vidste godt, han gjaldt for at være frygtelig indesluttet, men hun lyttede saa opfordrende, nikkede forstaaende, og de lyse, opalblaa Øjne blev som tankesprængte. Frem mellem de blege Læber, der næppe berørte hinanden, hvirvlede den lette taageagtige Aande, hurtigere og hurtigere af ivrig Interesse. —

„Se," sagde hun pludselig sagte, ganske stille for ligesom at bede om Undskyldning, fordi hun brød hans Tankegang, men ikke kunde lade være. Og hun pegede med Haanden ind over et Gravgelænder og viste en Efeugren, der havde hugget sin yderste Spids ind mod et Granit-Monument og var visnet tilligemed et Par graa, falmede Blade — ligesom død under et haardnakket Forsøg paa at trænge gennem Granitten.

„Ser det ikke ud som et Menneske, der har sat sig en for stor Opgave og dør under sin Kamp."

Grenens brungraa Spids stod som en død Fugls Næb stridt mod Granitten — forstummet — besejret — men som om den end ikke i Døden gav Køb.

„Stakkels du."

Det kom saa melodiøst — som om hun nynnede det frem. Han saa paa hendes bløde Ansigt, Øjnenes milde Slør, hun gik med hele sin romantiske Tankeverden op i den døde Efeus Liv og Skæbne. Hun var uden Sammenligning den fineste, unge Kvinde han havde kendt — og han trak Vejret dybt. — Mon alle Mænd pludselig stod ligesaa undrende overfor deres Livs: „der er hun" som han her pludselig gjorde? Han kunde sætte sig ind i

Adams Forbavselse, da han vaagnede og saa Eva. Han var selv saa forbavset.

Og saa det, at hun netop var saadan. Idealet uden Lyde. Hun var bare Sjæl og Stemning, Bøjelighed og Harmoni, hun gød sin rige, levende Sjælfuldhed ind i alle Ting, Havet, Blomster, Vægge, alt! Som en lille guddommelig Skaber, sélv Gnist af det guddommelige, indgnistrede hun Livsfunke i alt, som kom ind under hendes Horisont! Aa, han var, var saa stærkt forelsket i hende! — Ordet „forelsket“ klang frivolt, som Forholdene var, helt blasfemisk i hans Indre, det smagte af Svogerens Kynisme — langt inde hviskede det: elsker—elsker—elsker —

Og han fik en uimodstaaelig Lyst til at sige noget om det han følte, komme hende nær, tage med begge Hænder hendes friskfarvede Kinder og kysse den bløde, bløde Mund, og hviske: du er sød . . .

Han lagde sin Haand paa hendes over Gelænderet, hun saa op — og han blev flov og kunde ikke sige noget.

Eleonora fik mange og lange og sværmeriske Breve fra sine Veninder. Mindst sværmeriske fra Elna Frænkel. Det var, som om Elna i Brevene slap løs og for omkring, som naar hun i Skoleaarene fløj over Borde og Bænke og hujede som en Vild.

„Tænk dig, Elise er bleven forlovet med Tonne Gottschalksen, som nu — Gud have Tak, frit efter Tante Anna — er bleven Kandidat. Og kun 24 Aar! Baade Tante Anna og min egen runde Moder er overbeviste om, at han gaar med en Professor i Maven — hvor det Væsen skulde være anbragt, fatter ikke jeg, for den Legemsdel er hos ham saa lille og hul som en Spiseske! Han er forresten forfærdelig rar og saa umaadelig omhyggelig for Elise, der lignede et Vokslys paa Deklarationsdagen. Hun var i hvidt, og hendes Ansigt var — ja, du kan tænke dig en oval Skive skaaret ud af Nattens nyfaldne Sne og deri stukket to store glacerede Forglemmigejer, og lidt der nedenfor en smal, langstrakt Linje af blegrøde Porcellænsblomster. Hun er sart. Tænk, hun maatte trække sig tilbage før

Tiden, hun var lige ved at besvime, og stakkels Tonne var saa ulykkelig og bar hende, vist med stort Besvær, men hvad formaar ikke den rette Kærlighed, ind paa hendes Værelse. Jeg tænkte paa Professoren i Maven og var frygtelig bange for, at han skulde nedkomme for tidlig — og det samme havde Erik tænkt paa, og vi døjede forfærdeligt for ikke at le! Du ved, man faar næsten altid den uregerligste Trang til at le, naar det er allermindst paa sin Plads.

Du kan jo vide, der var Skoser til os andre unge Piger, fordi vi ikke var saa vidt som Elise. Mor og Tanterne svedte Giftsafter — formodentlig for at gøre os Livet saa uudholdeligt, at vi med et Kraftspring satte ind i Ægtestanden. Marie Bung og jeg gik tilsidst til Spaakone for at faa lidt at vide om, hvordan vort Heroskop stod — det vil sige, jeg tog først Bollen i Ed paa, at hun intet skulde røbe for Erik! — Gud, han havde grint baade mig og sig selv ihjel!

Vi var frygtelig spændte, da vi drog af Sted. Jeg navnlig. Bollen er for fed. Og med Bæven forestillede jeg mig det hele. Jeg saa for mig en Hule dybt i en Baggaard, en grønøjet Kat med Bændelorme til Haar og en ravgul Snog til Hale. En Stenbro pikket med hvide Hjerneskaller, og i hver Hjerneskal én St. Hansorm, lysende som et gravtyst Odinsøje. Og den selvfølgelige Ugle svævende med tyste Vingeslag over Hovedet paa et runkent Ur-Fantom, i hvis dybe Øjenhuler det glødede i blodrødt og grønt. Og fuldt af Rynker som et apelsingult Fiskenet og Haar som Siv, der ligger

halvraaddent ved Efteraarstid, og Fingre som sejge, graa Efeugrene, der i 200 Aar har krattet sig op ad en Kirkemur. I Væggen et bankende Dødninge-Uhr, i en Skaal, hængende ned fra Loftet i en Messinglænke, den hellige Hostie, brændende med en tørstig Flamme op i Luften. Og paa Gulvet en død Rotte.

Jeg tænkte mig nøje, hvordan det vilde gaa. I en Stol fra Korstogenes Tid skulde hun altsaa sidde, Ur-Fantomet med Spaadomsevnen, hun, som rettelig burde være saa gammel, at Tiden havde glemt hende, og hun havde glemt Tiden, hvisaarsag hun hørte ind under Evighedens Gaade. Hun vilde udstrække en Grab, og sitrende vilde jeg lægge min i hendes, og jeg vilde se den ligge der som et bævende Stykke Menneskeliv mellem knoklede Koralskove paa Havets Bund — eller snarere som en nyfødt, sitrende Museunge, lyserød og skyldfri, mellem Skæbnens Katteklør.

Og hun vilde granske ud fra sine blodrøde og grønne Huledybder og pludselig udfinde noget højst forunderligt, for hun tager til at hive efter Vejret, Uglen basker eksalteret med sine graanede Halefjer, Katten rejser alle sine Ormehaar, den døde Rotte vifter med Halen, og i Væggen kommer nok'en et Dødninge-Uhr. Hostieflammer bider tænksomt i Messinglænken, og saa slaar Klokken tolv.

Se, hvis det havde været saa interessant, saa havde jeg bekendt det for Erik. —

Men!

Det blev en pæn Fjerdesal i en pæn Lejlighed med en pæn Kone, som lavede Blomster. Jeg vilde

købe en mindre Makart-Buket — ja Tak — Kortene kom i Rader op paa Bordet, og hun sagde, at tre Niere betød Forandring, og Lykkens Konge laa mig nær, men to Seksere sammen betød lange Rejser. Saa spurgte hun, om jeg havde en Dreng, og formanede mig til at sige Sandhed. Jeg sagde nej, desværre (hvorover Bollen rødmede). Hun trøstede mig paa det bedste og sagde, jeg skulde nok faa no'en saa, Ruder 7 betød rigelig børnet.

Hun saa stolt ud, hvorefter jeg betalte hende en Krone for en udefinerlig Blomst af karmoisinrøde Spaaner og gik.

Bollen har taget sig det nær med Elise, det kan jeg godt mærke. Hun gjorde sig en Tid Umage med Erik, men han hviskede til Mor, at nok var det Fastelavn, men han var bleven for stor til at bide til Bollen. Senere er hun bleven flittig til at gaa i Kirke, men jeg tror ikke, det hjælper, theologiske Kandidater gror ikke paa Stolerader . . .

Eleonora sad ved Klaveret og læste, hun saa for sig Elna gestikulerende sine Indfald frem, som hun gjorde i Skolen, naar hun paa staaende Fod improviserede noget komisk. Elna havde i sit Hjertes lønligste Krog drømt om at optræde engang med humoristiske Smaating — maaske hvis hun blev gift med Erik, at det saa . . .

Skolebestyrer Riis kom ind, hun puttede Brevet ind paa Brystet og lod, som om hun studerede Noderne. Hendes Haand laa perlehvid op over Nodeheftet, og hun kom til at huske paa Elnas Sammen-

ligning mellem hendes Hænder og Kalablomstens spidse, perleskære Blade.

Riis stillede sig op bag hendes Stol som for at se efter Musikstykket.

„Sehnsucht nach der Heimath.“

„Hm hm. Og hvad er saa „Hjemmet“, Barn?“ Hun kunde føle hans Blik paa sin Nakke, kunde ligesom uden Øjne se den pelargonierøde Mund krympe sig til et Smil. Og hun forstod ikke sig selv, anede bare noget besynderligt, hendes Hjerte slog langsomme, langsomme Slag, som om det døde. Hun kom, uden at kunne begribe hvordan, til at se for sig en lille, overkælen Hjemmehund, der vrider sig paa Gulvet, vigende og alligevel tiggende om Kærtegn.

„Hvad er saa Hjemmet, Barn? Er det København? Nej.“

Han bøjede sig dybere over hende.

„Vi har allesammen ét fælles Hjem, et Hjem, der altid er Hvilested og Salighed — ved De, hvor det er? Det ved saadan en lille, veloptugtet Skønuskyld vel ikke?“ — Han lo tæt ved hendes Øre. — „Jo saagu ved De vel saa, Hjemvéen er i os alle fra ganske smaa, vi fødes med den. Det Hjem er i dens Favn, man har kær. Den, som aldrig naaer derhen, vil hele sin Levetid lide af Hjemvé.“

Han lagde sin Haand over hendes — det var, som om Blodet i hendes Legeme gjorde aldeles, som hendes Hjerte før, det rørte sig saa langsomt, saa underlig kælent ventende. Hun burde rejse sig, men hun kunde ikke . . .

„Sehnsucht nach der Heimath," reciterede han dæmpet og lagde sin Arm omkring hende. Han bøjede sit Ansigt frem over hendes, med en langsom kærtegnende, halvt faderlig Forfarenhed. — Og uden at stride imod eller gøre noget derfor heller, lod hun sit Hoved synke tilbage mod hans Skulder, og hans Mund mødte hendes. Det føltes ikke, som det var Læber, der kyssede hende, det var, som om en over al Beskrivelse dunblød Pude trykkedes ind imod hendes Mund og holdt sig stille lidt der. —

Saa strøg han hende over Haaret, og i et hensmilet „Barn" var det, som om han smilte Ulovligheden bort, strøg ligesom den krænkede Moral beroligende over Kinden — og gav sig til at tale om ligefremme Ting, lyttende hen imod Døren.

„De er en sød ung Pige, Eleonora" — han stod med Ryggen til hende og stoppede med søgt Omhyggelighed sin Pibe — „i vor Tid navnlig, da der er Oprør i Kvindelejren. Uf, hvad skal alt saadant noget til! Lad os beholde vor søde, fine Type, som De er — forresten holder den sig saagu aldrig, den sables jo ned fra tre Sider. „Elskoven for Elskovens Skyld," som jo ubestridelig er et bedaarende Program" — han lod sig falde ned i en god Gyngestol, lo over sin Yttring og suttede Ilden klar i Pibehovedet. „Et bedaarende Program, ja — men vist uholdbart i Længden. Saa er der Reformkvinderne, aa Herregud ja; naar en Dag de forskellige Slags Kvinder rækker hinanden Haanden, saa Gud hjælpe os stakkels Mandfolk, saa faar vi et selvstændigt Maskufemininum at

trækkes med, der er charmløst som en Fajanceblomst.“

Han gyngede, velbehagelig hvilende, og smaasnakkede diskret indimellem han røg. —

„Der er ingenting en Blind nyder mere end et Stykke blødt Ler, han kan sidde hen og lege med og forme og forme om igen. Og i Erotikken vil vi helst nyde i Blinde, ganske impulsivt. Maa vi derfor bede om at beholde vor traditionelle Kvinde, den fine, bløde Kvinde, der former sig efter de Hænder, hun er i — det vil til evig Tid blive Idealet for et Mandfolk, saa kan Program-Femininumet prædike, til hun flyr i Flint.“

Han pegede med Mundspidsen af den lange Pibe over mod hende. „Nu saadanne smalle hvide Edderdunshænder, som De dér sidder med, er de skabt eller vænnet til nogetsomhelst andet end til at ligge saa let som duftende Rosenblade over en Mands Haar i en Mørkningstime, hvor han trænger til Velbehag . . .“

Eleonore sad endnu ved Klaveret, hun sad stille og følte, hvor lokkende Smigeren snoede sig om hendes Sans — aa ja, saadan var Livet saa vidunderligt, i et Spindelvæv af sarte Drømme, Mørkning og hvide Hænder og dæmpet Musik. Alle ens Tanker skulde aldrig behøve at være anderledes end glimtende, dugsprængte Spindeltraade — en Slørtraad besat med Dugperler, som en Barnetømme med smaa syngende Sølvklokker . . .

Hendes Fingre spredte sig lange og glatte ud over Tangenterne, laa stille som to hvide udslaaede Vifter og slog an her og der — Tonerne kvidrede,

enkeltvis og korte, som naar en Fugleskare gaar til Ro, og bare en og anden pipper et forsinket, halvsovende Kvirrevit.

Riis havde rejst sig og kredsede omkring Bordet, Kredsene inddrog Gulvbrædde efter Gulvbrædde hen mod Eleonora; — da Fru Margrethe kom ind, tog han længere Skridt og foregav, at han „gik Aftentur“ — — — —

Hvorfor havde Riis nogensinde giftet sig med daværende Margrethe Aggersgaard, det var Eleonoras daglige Gaade. Hun sad inde paa sit Værelse, hvorfra hun kunde se og høre Havet, der i Foraarsvrede styrtede sig ind mod Stranden og brølte fraadende ind over Land.

De dunkelgrønne stigende Bølger saa ud som en flydende Skov af blanke, grønne Planter, der løftede højt sine hvide Skumblomster. Og Stormen plukkede dem af, pillede dem i tusinde Stykker og strøede omkring med dem som en Sindssyg.

I Dagene siden det — det med Riis — noget, som selvfølgelig aldrig, aldrig maatte ske mere, saa lidt som det endnu havde gentaget sig — ganske vist havde Tilfældet heller ikke ladet dem alene siden —

Men hvis . . .

Hvis de blev alene? — Nej, i Evighed aldrig, saa maatte hun da først gaa fra Forstanden. Mon

det gik saadan til — i og for sig saa umærkelig og let — naar Kvinder „faldt“?

Men i Dagene siden havde hun været i den Grad svimlende oplagt, hun havde komponeret og komponeret, det ligefrem kom af sig selv, som noget gror, fordi der er Grøde i Luften. Hun havde komponeret over det Emne, hun før havde gaaet og drømt om i sine musikalske Hallucinationer: Agnete og Havmanden.

Det var over hende igen, hun rejste sig urolig, drev omkring og blev tilsidst staaende ved Vinduet, vuggende med Hovedet i Takt til fjerne Rhytmer. Der susede en Rigdom af Toner gennem hendes Sans, en larmende fyrig Ouvertyre, hvor det hørtes, som sprang og kogte den hvide Skum favnehøjt — saadan vilde hun fremstille Havmandens vældige Kærlighed til Agnete. Hun havde lært Melodierne i de vilde Vinterens Dage, hvor Vesterhavet brølte sin Gigantbas ind over Land, og Vinden fløjtede til. Og hun vilde lade det glide over i en kælen langelig Brusen i det Øjeblik, Agnete lader sig glide ned ad Skrænten, ud i den vilde Havmands Favn. Og tilsidst en ganske douce Vuggen, idet han kysser hende med en Mund, der er koralrød og blød, blød som Skum.

Hun lukkede Øjnene og lagde Nakken tilbage, mens hendes Mund aabnede sig halvt — — noget mindede . . .

Men igen kom Tonerne ind over hende, hun maatte blive ved at følge dem. — Og i sin Tanke byggede hun Paladset paa Havets Bund, omgivet

af høje, svajende Tangskove, der vuggede i Bølge-rhytme og klang som tusinde Æolsharper.

Indenfor Paladsets perlehvide Glasveranda hørte hun Agnete synge. Hun sang jublende sin Velkomsthilsen til Havmanden, den skønne ridderlige Havmand, der kom kørende hjem i en blegrød Kæmpe-Konkylie besat med straalende, dugfarvede Bjælder, trukket af otte kaade Delfiner og med Baldakinsfrynser af mælkehvide Muslingeperler.

Det susede melodisk fra den vældige Konkylie, det klang af Harper fra Tangskovenes Krone. Det klimprede som fra spinkle Spinetstrenge under Fiskenes Sølvskæl, naar de krydsede det blaa Vand eller byggede sig Reder mellem Korallernes røde Grene. Smaa Havfruer sang Velkomstsange i Kor og redte deres grønne silkeskinnende Haar. Og overalt var Havets Bund et blændende Tæppe af hvide Skumdun, indvævet med Søstjerner, saa blødt, saa blødt, saa hvidt og fint. — Det samlede sig til en sød og sølvren klingrende Hymne til jordisk Lykke, mens Havmanden tog sin Hustru og sine Børn i Armene og kyssede dem.

Hun slap sit Tag om Vindueskarmen og drev lidt rastløs omkring i Stuen; Øjeblikket efter var hun tilbage igen, fjerne, højtidsfulde Melodier trængte sig ind paa hende. Hun var i en Kirke. En stor Messe blev holdt for at redde den Frafaldnes Sjæl. Der var saa andagtsfuldt i det store, stille Rum, der bares af fire sorte, blanke Søjler, saa glittende sorte som skaaret af Loftet i en underjordisk Klippehule. Saa højtidsfulde, saa stille, saa religiøse stod de, som Andagtshymner for Menneskers Sans. Og

Andagtshymner var de tavlede Gulvkvadrater, de dunkle udskaarne Vægge og hele det mysteriøse Højalter med den tæppebelagte, tretrinnede Scene, hvis Baggrund var gaadefulde Døre og Helgenbilleder i magisk Lys.

Hun lagde Hænderne andægtig paa sit Bryst og svajede langsomt, langsomt, i Takt med Sørgesange, frem og tilbage. En Procession skred ned gennem Kirken, syngende for den faldne Sjæl, syngende det tabte Kim tilbage til Guddommens hellige Skød. Prælater skred langsomt frem, to og to, alvorsfulde, foroverbøjede, bærende Kirkens Klenodier og det hellige Kors foran sig og klædte i Silkekapper. Silkekapper som skinnende, gammelt Elfenben og overalt oversyet med Guld, fornemt, højtideligt Guld, ældet og værdigt i Matglans fra Lys og Kerter. —

De synger.

De synger, og Lyden gaar forbi Øret og lukker sig ind i Hjertet, saa det mest forhærdede maa bæve. Saa dybt i én naaer Sangen, at den finder det, som Dagene ikke ser, det, som Livet jager over, saa det først ses, naar Livet stilner af. Det hellige.

De synger for Agnete.

De synger sig ind i alle de manges Hjerter, som er i Kirken, forjager Verdens Liv og Dagens Tanker, vider Brystet ud, saa det føles som Svulmen. Sangens mørke Sørgebaand vinder sig med Røgelsen op omkring Søjlerne, og det, som ingen anede var i ham, det dybestskjulte, forløses langsomt gennem Sangen. Ingen er Legeme, ikke Menneske mere,

der staar rundt mellem Søjlerne tavse Støtter i Menneskelignelse, men de lever ikke, deres Sjæle har Sangen baaret ud i Kirkens guddomssvangre Luft, Sjæle, frigjorte, bævende mod Gud.

Og Agnete, der har knælet længst nede ved Kirkedøren, ogsaa hendes Sjæl forløses. Processionen vender sig og gaar tilbage, hun gaar efter — billedskøn og ubevidst bøjet. — Hun knæler foran Højalteret, mere hæver Sangen sig — hun strækker Armene op, og vildt jublende stiger den, og igennem den klinger hendes Stemme som et af Angeren født Jubelens Skrig: min Frelser og min Gud! —

— Og Sangen hæver sig, hæver sig til en Kæmpehymne for det guddommeliges evige Sejr.

— — —

Eleonora lod sine Arme synke og trak Vejret ud. Det gik op for hende, at hun havde løftet Armene med Agnete, havde staaet og lyttet efter den mægtige Hymne og aandet i lydløse Drag. — Saa fangedes hendes Øre igen af Havet, der brølte derude, det var Havmanden, som det gjorde hende saa ondt for. Havet svulmede og stønnede, vildt klagende, brutalt fordrende, det var Havmandens Kalden, han slyngede Søstjerner i Tusindtal ind over Land, for at hun skulde mindes. Men Agnete kom ikke, paa Bredden døde Stjernerne, og Havets Kalden hendøde sagtere og sagtere i en hjertegribende Klage.

— — —

Hun var stivfrossen, da hun gik bort fra Vinduet, hun havde slet ikke lagt Mærke til, at det var koldt. Forresten kunde hun slet ikke rive sig løs,

før hun hørte Havets Sørgeklage dø hen, det kunde hun aldrig, naar hun først havde begyndt at høre Musik, der førte til et bestemt Maal. Agnete og Havmanden havde hun gaaet og fantaseret om inde i sig; naar der ingen var hjemme i Huset, listede hun sig straks ind til Klaveret og spillede Melodierne ud. Navnlig de sidste Dage siden det — var der stadig, af sig selv, kommen nye Enkeltheder.

Hun satte sig hen til Kakkelovnen for at tøes op. Der var en vanvittig Frodighed i hende. Det var, som om den bares oppe af noget, hun ikke vidte, hvad var — en svimlende Glæde — et Jubellys et Steds — en Sol, der lyste og varmede gennem alting! Og blev hun ved at gaa efter Lyset, fandt hun — inderst inde, bag alting —

— et Kys.

Det blev ved at ligge og lyse som en lille Funke slængt derind fra et uhyre stort Baal.

Ud paa Aftenen kom der Fremmede til Skolebestyrer Riises — sidst kom Sagfører Aggersgaard. Eleonora spillede og sang og følte hele Tiden hans Blik paa sin Nakke, et ufravendt, noget stirrende Blik. Hun spillede sine blødeste Melodier, hun ligesom følte i sig selv, at han, der var saa stille, mest lod sig glæde af stille, fin Musik. Og hun gjorde det af samme Grund, som naar hun sagde sine Veninder smaa Behageligheder — for at glæde

og glædes ved Glæden. Hun saa dem allesammen for sig, Elise, Elna, Katarina — hvad mon de vilde sige, hvis hun en Dag præsenterede den høje, smukke Mand med det krøllede Haar og de stille, dybe Øjne som sin Forlovede, Sagfører Aggersgaard . . .

Omme i Sofaen, i Rundkreds om Bordet, drøftede Fruerne det uhørte, om virkelig Præstens Datter vilde gifte sig med en Bonde. Da det blev fastslaaet, at det formodentlig var en Kendsgerning, enedes man om at starte en Komité, der skulde anmode om at faa den halvgamle Udkniberske anbragt under Bevogtning i et af Byens „bedre“ Huse — Byfogdens for Eksempel. Præstens Datter havde mange Penge, og Byfogens Søn — noget yngre — havde lidt Havari i Livsfloden og kunde for Fremtiden kun bæres oppe ved Hjælp af Medgift. — — I Spisestuen snød den unge, muntre Doktorfrue i sit galante Whistparti, og ved Siden af holdt fire L'hombre-Spillere den øvrige Verden ude fra sig med forstokket Lidenskab. Det var disse forskellige Hold, Eleonora skulde underholde. Samtalen steg og faldt med Musikken; naar hun pauserede, døde Replikkerne hen. Det var, som om Tonelarmen lagde et beskyttende Dæksel over Samtalen, under det Dække følte den sig sikrere og florerede paa det livligste. Og hver Gang den unge Doktorfrue skulde snyde, opfordrede hun til dog at lytte efter Musikken, og imens signaliserede hun sine Farver til Makkeren.

Aggersgaard kom hen til Klaveret. Han saa opirret ud og tørte sin Pande, der var trukket nervøst

sammen i dybe, lodrette Rynker — som om Næsen kørtes i to mørke, stramme Tømmer. Hans Blik ligesom fandt Hvile paa Eleonoras Ansigt, og han trak Vejret lettet. — Om hun vel kunde udstaa saadan en Sammenpakning af Mennesker? Eller saadan nogle elendige lave Stuer, hvor alle Møbler i lummer Luft ligesom stod og kælede op ad hinanden og dampede som forelskede Bønderkarle. Det mindede ham altid om hans Barndom — han talte dæmpet, noget fortroligt, alene til hende — naar han og hans Søster om Morgenen „kørte i Kalessevogn“. Det vil sige, de sad tæt sammen i Moderens Seng med Ryggen mod Fodstykket og den tykke Dyne faldende som en Skærm ned over Hovederne paa dem. Han huskede med Rædsel den svedige Damp, der slog ud, naar de lavede et lille „Vindue“; men den Gang fandt han det vidunderligt.

Om hun ikke ogsaa fandt, at Stuen her var saadan en dynet „Kalessevogn“? Hans kære Svoger og han delte ikke Smag i synderlig mange Retninger.

Eleonora præluderede enkelte Triller paa Klaveret, det beroligede de Talende, som antog, hun spillede endnu. Hun nikkede til Aggersgaard og bifaldt hans Smag. Hun elskede ogsaa høje Værelser, store høje Stuer med klar Luft; ikke Tæpper, der sugede Lydene, eller Portierer, der kvalte Tonerne, naar de vel var født. Nej, store Stuer med lange Væghylder i hvidt og indlagte med smalle, turkisfarvede Aarer, og gyldne Tapetkvadrater og store Vinduer, delte igen i smaa Firkanter

som et Fiskenet eller et tavlet Glasslør, og udenfor viftende Grene som skyggegrøn Tang paa Havbunden . . .

Hun kom til at huske sin Fantasi før, Agnetes Hjem i Havet, hvor alt var vuggende, rhytmisk Musik. Og hun spurgte, om han ikke ogsaa troede, der kunde blive en vidunderlig Opera ud af det gamle Folkethema?

Hans stirrende Blik blev inkvisitorisk — som vejrede han pludselig en Fjende, en skjult Snog, en lille Giftkilde et eller andet Sted. — Om Frøkenen tænkte paa at uddanne sig som selvstændig — Komponist eller saadant?

Nej, nej. Hun blev flammerød som grebet i en Uanstændighed. —

Og lidt nervøst gav hun sig til at forsvare sin store Interesse for Musik. Hun elskede Musik! Men skabe! det faldt hende ikke ind. Ikke som Mændene ihvertfald. Der behøvedes jo heller ikke netop en Pensel, et Penneskaft eller et oversmurt Nodehefte for at skabe og delagtiggøre andre. Delagtiggørelsen lagde hun frem, naar hun spillede for nogen, som forstod — om det var Indtryk fra Sortedamssøen, smaasyngende mod Bredden, eller om tyste, hvide Svaners vuggende Gliden bort i Mørket. Hun vilde ikke delagtiggøre netop Indtrykkene i deres banale Ligefremhed aldeles som de paatrykte sig hende. — Inderst for sig selv havde hun en uklaret Vished om, at i noget løj hun. — Det var vistnok det, som skulde kaldes realistisk og moderne, men efter hendes Smag stemmede det bedre at faa netop lige Essensen gennem Toner og

Rhytmer, lige den Essens, som blev tilbage, naar Sjælen havde udskilt det unødvendige og grove . . .

I den kønne Sagførers Øjne læste hun saa tydelig som i en Bog, hvor vidunderlig han fandt hende.

Skolebestyrer Riis foretog en Værtsrunde og kom ogsaa til Klaveret. Han nikkede. Nikkede plirende. Det spillede og glimtede i Guldbrillerne. —

„Naa," sagde han.

Saa gik han igen. Han ligesom havde flaaet Huden af noget med sit „Naa", og Eleonora gav sig hen i knistrende Galop, der trallede som en forceret Latter fra Klaveret.

Sent paa Aftenen, da Eleonora vilde løbe op ad Trappen til sit Værelse ovenpaa, lagde Riis sin Haand paa hendes Nakke og smilte ind i hendes Øjne.

„Skal det saa være ham, hvad?"

Han smilte stadig, saa besynderlig faderligt, og kom nærmere ind imod hende. Det var hende umuligt at komme fra ham. Ikke fordi han holdt fast med sin Haand eller nogen legemlig Overlast, men der var noget, der udgik fra ham — klæbrigt ligesom — det bedøvede hende, bar hende henimod ham, hun ligesom svimlede i noget bedøvende dejligt. —

Han smilte faderligt og klappede hendes Haar — hun huskede flygtigt, at det var lovprist for sin klassiske Rødpragt.

„Se, hvis De nu agerede i en Roman“ — den ligefremme, spøgende Hverdagstone, han lagde over den besynderlige Dragen dem imellem, var som et dagligdags Sengetæppe, hvorunder der foregaar de mærkeligste Ting — „saa var De naturligvis bleven en verdensberømt Virtuos, Madonna Eleonora, og gift med en ungarsk Fyrste. Men da De bare er en Livets lille Pige — sød Pige — ud af god borgerlig Kaste, saa bliver De naturnødvendigt Fru Sagfører Aggersgaard.“

Hans Arme snoede sig om hende; ligesom uden egentlig at tænke over det, tog han hende tættere til sig.

„Det skulde De ikke gøre, lille Mis. Han bliver lige saa umulig som sin Søster, og hun er ikke lystig, vel? de skuler, og skule Folk . . .“ Hun hørte kun halvt bevidst efter, hans ene Haand famlede sig frem og lagde sig blødt knyttet ind imod hendes Bryst — „Faderen til dem var fordrukken og et Bæst. Han skød paa sin Kone — vil De ogsaa se at blive skudt, Madonna Eleonora, hvad?“

Hans Mund lukkede for Svaret. Frem og tilbage, langsomt, gled de svære, bløde, bløde Læber over hendes, saa glatte og saa bløde som to levende St. Hansorme. Og hans Hænder gled følende ned langs hendes Sider, ned over Hofterne . . .

Saa gav han hende selv fri og smilte ømt, faderligt. —

„Godnat, Lenoren.“ — — —

Eleonora kom op og begyndte at klæde sig af. Noget var kølnet — borte. Det, som før laa bag

alting og lyste til Trods for moralsk eller ikke moralsk, Solen, Jubellyset — — — det var slukket.

Hun satte sig med det løse Haar i to skinnende Vandfald ned over hver Skulder og stirrede ned i Gulvet. Jo, det var borte.

Og hun var ækel, led ved noget.

Hun havde været som en Flue, der hjælpeløs drukner i Sirup. Hun havde givet sig af med at kysse en gift Mand. Ja, nu lød det saa nøgternt forkert, men den første Gang, da var det ligesom helt anderledes.

Da var hun jo ikke engang bleven flov, huskede hun nu.

Aa, da hans Hænder der gled ned over hendes Hofter, syntes hun, hun var saa flov, at hun kunde dø.

Og da hun var kommen i Seng, laa hun og gnubbede med Lagenet over sin Mund, og pludselig gav hun sig til at græde, dybt, dybt nede under Dynen. Engang imellem stak hun Hovedet op og kølede det i Stuens Natteluft, hun var som kogt i Taaredamp. — Balduin Aggersgaard vilde aldrig have gjort saadan, aldrig — de stille, pæne Øjne og hans nydelige romantiske Ord om den rette Kærlighed, det var hende en Slags Trøst at tænke paa. Hun huskede en af Riises mange Stiklerier til Aggersgaard'erne: læg Mærke til Misforholdet, de er blonde og alligevel mørke; det er indefra, noget slaar ud, noget, som ikke er af det gode . . .

Hun brød sig ikke om, hvad Riis sagde — tværtimod, hun skulde vise ham, at han ikke skulde faa

Held til at skille hende og Aggersgaard ad — to, som elskede hinanden. — — —

Sagfører Aggersgaard og Eleonora havde stjaalet sig til at gaa en Tur alene. De vovede sig ned i Læ af Klitterne, gik med hinanden i Haanden og lo af deres Dristighed. Det stive, graa Strandgræs vuggede for Vinden som en Eventyrskov af skarpe, smalle Knive med Skæfterne stukket ned i Sandet. Og de løse Sandgryder indimellem, hvor det snehvide Sand løst og skumfint laa skredet, saa ud som et Eventyrets Vandfald, der ved et mægtigt Trolddomsbud var forvandlet til et stivnet Væld og hver Draabe til en lille bitte, sovende Sandstensperle.

Nede i Gryderne var der Læ for den salte Havstorm, de satte sig nede i en af dem og lyttede til Strandgræssets hvislende Aande højt oppe i Krans langs Grydens øverste Kant. Omme bag Klitterne skyllede Havet en ensformig Hymne ind over Land, baaret af Vinden flød den henover Gryden, oven over deres Hoveder. —

Der blev ganske stille imellem dem, Eleonora hørte efter Havets Murren og Strandgræssets Hvislen. Inde i sig optog hun Lydene, alle Nuancerne, skelnede mellem dem, hun havde hørt før paa sine Ture langs Havet, og de nye, som fremstod af Vekselsangen mellem Bølgehavets mørke Bas og Græshavets Diskant — en firhændig Naturhymne fuld af harmoniske Variationer.

„Hvad tænker De paa?“ spurgte Aggersgaard pludselig og tog hendes Haand.

„Jeg hørte Musik,“ svarede hun stille og halvt-lukkede sværmerisk sine Øjne, lagde ligesom sit Ansigt ind imod den stærke Foraarssol, ret imod Himlen, hvor hvidflossede Skyer hastig drev frem som en Ballet, der agerer Flugt.

„De hører vist altid Musik?“ Han trykkede nervøst og haardt hendes Haand, hans Aandedræt kom stødende og hurtigt som hos én, der er i Pine, men ikke sanser at tænke over det. „Ved De, hvad jeg tror, Frøken Hartvig, jeg tror, der kunde blive et overmaade rigt Sjæleliv mellem Dem og mig — hvis De vilde blive min Hustru altsaa! — — — Jeg tror, at vi — fordi De er saadan en ganske usædvanlig sjælfuld Kvinde — at vi kunde blive en Verden for sig! — Tror De ikke ogsaa?

Jeg tror paa Idealet“ — han talte som en Febersyg, der hurtig bliver træt — „og jeg tror, De er den vidunderligste og sjælfuldeste af alle Kvinder, der er til.“

Han krammede hendes Haand mellem begge sine. „Tror De ikke ogsaa — at vi kunde leve et rigt Liv sammen?“

„Jo,“ sagde hun sagte.

„Jamen vil De da?“

Hun nikkede, sukkede dybt og rejste sig af Forvirring. Aggersgaard slog stormende sine Arme omkring hende; ude af sig selv løftede han hende højt op og holdt hende paa Armene som et fuglelet Englevæsen. Og op gennem Sandskredet løb han, med de tusinde fine gnistrende Sandskorn som en

rislende Perleregn omkring sine Fødder, højt op, vadende gennem det stride, skarpe Sværdgræs, gennem det trælsomme Sand, højt op paa Klittens øverste Top. Der satte han hende ned, varsomt, dirrende endnu i alle Muskler og med den blonde, klare Teint blussende af Anstrengelse og af Glæde.

„Saadan skal vort Liv blive, du“ — han tog hende ind til sig. — „Opad. Og dine Fødder skal aldrig saares af nogen Sten.“

„Tænk, nu rejser Elise!“ — Elna Frænkel havde taget imod Eleonora nede ved Damperen. De gik sammen ned ad Trinbrættet, Eleonora nikkede med smaa hemmelige Lykkeblink til Sagfører Aggersgaard, der gik forbi, og drev ind mod Byen for at finde sig et Hotel.

„Hvem var det?“ frittede Elna nysgerrigt. „Nej hvor han var smuk! En blond Herkules. Var han et Rejseæventyr?“

„Det var min Forlovede,“ hviskede Eleonora med dæmpet Glæde, og ikke uden en vis Værdighed.

„Din Forlovede! Nej, nu har jeg . . . Elna stod stille midt i Rejsemylret foran Skibet. „Hvornaar skal det deklareres?“

„Nu i Paaskeferien. Han kommer hjem til os i Eftermiddag og taler med Fader.“

„Skal du saa snart giftes?“ — Elna greb i Ivrigheden lige Hovedpunkterne, Detaillerne kunde komme bagefter.

„Om et Aars Tid, tænker jeg.“

Elna trak Vejret dybt. „Aa dit lykkelige“ . . .

Saa slog hun uden videre Armen om Eleonoras Hals og kyssede hende heftigt. Og Arm i Arm gik de, fortællende hinanden et Kaos af betydningsfulde Nyheder, ind ad Byen til. Elna skulde jo have det altsammen at vide om Forlovelsen, hvordan det var gaaet til — og tænk at Eleonora havde kunnet lade være at skrive om det — og gik hun ikke dér og saá saa væmmelig veltilfreds ud! Var det hende, Elna, hun trillede sig da rundt paa Stenene og hylede af Henrykkelse . . .

Hun tog lange urolige Skridt, og Eleonora spurgte til Lænkerne. Elna fortalte og hun lo højt midt i sin Forlegenhed — at hun havde en Dag været ude at spadsere med Erik, var gledet i Snepløret og Erik havde set dem — Lænkerne altsaa! Eleonora skulde have set hans Ansigt! — og Elna svalrede igen af Flovhed og ukueligt Humør. — Om de slog hende ihjel, fik de hende ikke til at tage dem paa mer'.

„Er Erik stadig forelsket i dig?“ Eleonora hørte paa sin Stemme, at hun selv var forlovet, den havde allerede faaet det lidt moderlig overlegne som følger Betryggelse.

Elna var blodrød. „Det ved jeg virkelig ikke. Og det bliver da ved Gud ogsaa hans Sag.“ Hun forsøgte at være sorgløs og træde med Prinsessekulde paa Bejlerhjerter, den mest raffinerede af alle Kvindekunster — men hun kunde ikke gennemføre det, det laa ikke for Elna.

„Kan du begribe, han ikke frier?“ spurgte hun ud i et bekymret Suk.

„Det kommer nok," trøstede Eleonora. „Prøv at være lidt kold."

„Det har jeg prøvet, saa siger han bare, jeg er lunefuld ligesom alle Kvinder."

I tilfældige Spring hoppede Samtalen og kom tilbage til Forlovelsen. Eleonora forklarede hvorledes hun elskede. Det var Sjælen. Sjælelivet imellem dem altsaa. Balduin havde skrevet de yndigste Vers til hende om deres Forlovelse i Klitterne — hvordan han bar hende op gennem det trælsomme Sand, vadende mandigt opad over det skarpe, skærende Græs — Symbolsk havde han udlagt det i Versene.

Vidunderligt, fandt Elna.

Saa Elna kunde jo nok forstaa, det var en ren sjælelig Forbindelse, en Kærlighed uden noget erotisk Element . . .

Elna samstemmede lidenskabeligt. Uden erotisk Element — selvfølgelig — det var det eneste en fin Kvinde værdigt. Hendes stolte Samsonfigur rejste sig i Hofterne.

Da det første Nyhedsbaal begyndte at slukne saa smaat, saa der blev Tid til at tænke paa yderligere liggende Emner, kom Eleonora til at huske Elnas Udbrud om Elise.

„Du sagde, Elise skulde rejse? hvorhen da?"

„Kære, hun er saa syg, har jeg ikke skrevet det til dig. Hun har ligget i over en Maaned, nu skal hun til Davos, det er jo Brystsyge . . ."

Og Elna fortalte bekymret om Familiens Ængstelse og Sorg, Elises Moder var jo død af Brystsyge, og Elise selv havde jo altid været sart. Hen-

des Forlovede, Tonne Gottchalksen, var saa forfærdelig ulykkelig, de havde endda været ved at tænke paa Bryllup, og saa kom det. Han havde været saa opofrende og vaaget Døgn igennem i den sidste Tid, Døgn efter Døgn uden at blive træt! Nu var det altsaa lidt bedre. men — Elna virrede med Hovedet — Glostrups Huslæge sagde haardnakket Davos, prøv Davos. Og naar de trængte ind paa ham og spurgte hvad han selv mente, svarede han blot igen: ja, prøv Davos.

Se, det lød jo ikke meget lovende.

Der blev helt stille imellem dem, mens de gik frem i det milde Foraarsrusk.

Eleonora og Sagfører Aggersgaard kom hjem efter at have været paa en Snes forskellige Visiter. De var alle Vegne bleven budt Vin og mangfoldige gode Ønsker for deres Fremtid. Det forekom Eleonora, at Brolægningen var frygtelig humoristisk oplagt, forsaavidt som Stenene dansede under hendes Fødder. Desuden trodsede hun Samfundet med at gaa ubehandsket. Aggersgaard gik og digtede nye Vers, som han selv lo af — saa skummer i Aaren den smilende Vin — jeg med Jubel fornemmer, at du kære er min — som et blussende Flor af Roser saa røde — ser jeg Ønskernes Mængde i Opfyldelse gløde.

Og overlyksalig trykkede han hendes Arm tæt til sin Side; da de vel var kommen ind gennem

Gadedøren beherskede han sig ikke længere, men kyssede hende uden at give sig Tid til at løfte Sløret. „Madonna Eleonora, du rødgyldne Trold, her slipper man ikke forbi uden Told; det er Luksus-Artikel at være saa yndig“ — han løftede Sløret og kyssede mange Gange den varme vinduftende Mund — „derfor skal Tolden forhøjes saa syndig.“

Fru Hartvig, Eleonoras Moder, var forbavsende behersket, naar Svigersønnen var i Nærheden. Eleonora havde i lang Tid været uvis, om hun skulde fortælle sin Forlovede om Moderens Svaghed eller lade være. Hun havde i hvert Fald opsat det, og desuden blev Moderen med Aarene og efter hvert sjeldnere og sjeldnere Ophold paa St. Hans mere stilfærdig, og overfor Fremmede næsten helt fornuftig.

Aggersgaard havde ikke mærket noget paafaldende endnu. De spiste til Aften, og Fru Hartvig spurgte til Eleonoras fine Veninder, som om det var hendes dagligdags Omgangsfæller. Hos Elise bavde de ikke været, der skulde Eleonora alene hen. Skolevenninderne havde aftalt, at de vilde være samlede hos Elise og hjælpe til, naar hun skulde klædes paa til Afrejsen.

Men hos Frænkels havde de været.

Og gennem det Slør af Overstadighed, som Eleonora i Dagens Løb havde belagt sin Virkelighedssans med, begyndte hun at faa ordnede og nøgterne Indtryk af, hvad hun havde oplevet. Og hvad hun hos Frænkels havde hørt! Tænk, Erik Glostrup havde forlovet sig med Bothilde.

„Med hvem?“ spurgte Fru Hartvig ivrig. Erik

Glostrup var jo — og endnu mere hvis Elise døde — et Parti der var værd at snakke om.

„Med Bothilde, deres egen Kokkepige. En pæn Pige nok for den Sags Skyld, men . . .“

Fru Hartvig sank tilbage i Stolen og lo med alle de bævrende Flæskebukler. „Saa gik nok den Bid Elnas Næse forbi“ — og hun blev ved at le, med den Skadefryd som ikke mener noget ondt, men kun er for dum til at forstaa Sorg. Eleonora faldt hurtig ind, Elna havde rigtignok aldrig brudt sig det mindste om Erik, saa kunde hun jo have taget ham for længe siden. Det var Eleonora frygtelig imod at høre Moderens flove, tankeløse Latter slængt over Elnas bitre Skuffelse. Nu huskede hun Elna nemlig. Hos Frænkels havde de været sidst. Og lille Fru Charlotte Frænkel klagede, som var der begaaet en Uret imod hende i Særdeleshed og Familien i Almindelighed og ellers mod Samfundet i samlet Sum. En ung Mand med Eriks Udsigter og hans sociale Kreds og saa en Tjenestepige, det var ved Gud forargeligt. Men det var jo paa Moden nu, Gud ja, de unge Herrer fra de gode, virkelig fine Hjem havde nu fundet det hensigtsmæssigt og originalt at gifte sig med Tjenestepiger. Der var baade Professor Gandils Søn, og Etatsraad Hamlings og den unge hovedrige Konsul Køster. Men det var virkelig en meget sørgelig Mode. Hvad havde man saa for med Bekostning og al Paapasselighed at lede de unge Damers Opdragelse, naar de lige-frem blev vragede af deres egne . . .

Og eftersom Eleonora blev mere og mere nøgtern, steg Enkelthederne tydeligere og tydeligere

frem, pinlig tydeligt. Hun huskede, hvor Elna havde siddet stille og set ud ad Vinduet, og da Moderen klagede over hvad det skulde blive til, hvis denne Mode greb om sig, havde hun paa en Gang leet aldeles ustyrligt, saa hun blev luende rød helt op i Haaret: saa bliver vi skam Gammeljomfruer, Mama!

Fru Charlotte havde set meget indigneret paa hende og formanet hende til ikke at male den Onde paa Væggen, han kom maaske af sig selv . . .

Og da Eleonora i Mørkningen sad og fantaserede paa Klaveret — Aggersgaard sad i Sofaen og lod sit ene Øre underholde af den snaksomme Havnemester Hartvig — da kom hun igen til at tænke paa Elna. Og det var aldeles, som naar hun tegnede et utydelig, næsten udvisket Mønster op, gradevis eftersom hun tegnede én Linje, skimtede hun imens den næste og saadan fremdeles. Elna havde let helt ubehersket lystig, da Moderen havde sagt det om at tegne den Onde paa Væggen, hun havde rejst sig og med store, theatralske Sving tegnede hun i Luften et Hovede med Horn op fra Panden. Siden sad hun igen tavs og saá ud ad Vinduet.

Og eftersom Eleonora spillede — sagte og mørkningsmildt ud i Stuen — blev Udtrykket i Elnas Øjne tydeligere for hendes Sans, tydeligere end det havde været, da hun med sine Øjne havde siddet og set hen paa Elna. Det var et ganske bestemt Udtryk, som hun vidste, hun havde set en Gang lignende før. Og hun blev ved at spille og spille, Rhytmerne dirrede sig dybere og stadig dybere, ligesom søgende

ind i hendes Indre, hun huskede et og andet, men det var stadig ikke det.

Men saa kom det.

Det var den Gang hendes lille Terrier blev kørt over, da hun kaldte paa den, og den bare saá, saá med et underligt langsomt svindende Blik, som om dens Øjne var en dyb Sø, hvori dens Sjæl med dyb Sørgen sank til Bunds, sank dybere og dybere — og forsvandt. Da hun den Gang tog den op, var den død.

Stakkels, stakkels Elna. Og ham havde hun holdt af, saa langt Eleonora kunde huske tilbage . . .

Hos Grosserer Glostrup var Stemningen forfærdelig trykket. Inde hos Elise var der næsten bedst, derinde ansloges en spøgende Tone som i et Barnekammer. Men her inde i Spisestuen gjorde ingen Forsøg paa at dæmpe sin pinlige Tvivl, om Elise nogensinde, naar hun nu forlod sit Hjem, vilde komme tilbage mere.

Der var kommen Tanterne, Marie Bung, Katarina — i sort — Eleonora, og Grosserer Glostrup selv som forøvrigt slet ikke havde været paa Kontoret. Erik frabad sig Frokost, han tændte sig en Cigar og smed humørsyg Tændstikken hen over Tæppet. De andre sad omkring Bordet som et Hold Sammensvorne og hviskede om Udsigterne for Elise, vilde ligesom. ikke udtale hvor blottede de alle var for Haab og kunde dog ikke lyve et Haab

frem over deres Læber, der var for lidt at bygge paa.

Elna var ikke kommen, hun havde om Aftenen haft et nervøst Anfald af Krampe „som Elna jo altid faar, naar noget angriber hende," fortalte Fru Charlotte. „Og dette med Elise har vist ramt hende haardt."

Eleonora kom til at huske den Dag, da Elna fik Krampe, mens de var samlede netop her for at drøfte deres Karnevalsdragter. Hun huskede, hvor hensynsløst Elna i sin fortvivlede Krampegraad havde blottet sig, saa de sprælske røde Aarer paa hendes ydre Laar kom til Syne. Uvilkaarlig saa hun over mod Erik, der sund og stærk sad med Albuen støttet til Vindueskarmen og røg distræt. Bothilde kom ind med Kaffen, hun smilte hemmelig til ham, men han saa det ikke.

Tante Anna klappede Grossereren paa Haanden. „Du har faaet Sorger til Huse, Svoger, ja, du har . . ."

Glostrup trak paa Skulderen. Eleonora tænkte paa Elnas Kraft-Udtryk, at Onkel Glostrup havde ligesaa mange Kærlighedsforbindelser som en Hund havde Lopper. Sine Børn havde han skiftevis ladet Svigerinderne opdrage, og dem havde de aldrig haft et Gran af Respekt for.

Trods Sorgen kunde Tante Anna ikke dy sig, hun saa giftig til Erik. „Jeg vil ikke sige noget om din Forlovede, men jeg synes, der var unge Piger nok indenfor din egen Kreds, saa du ikke behøvede at gøre din Familie Skam."

Erik saa hende ind i Ansigtet — med en egen oppustet Rigmands Hensynsløshed.

„Ja, hvad Fanden skal man gøre Tante, naar man vil have en Kone og ikke et Luftsyn.“ — Og Tante Anna trak sig ind i sig selv som en Krebs, nogen har knipset over Følehornene. — — —

Da det var paa Tide at klæde Elise paa, gik de ind. Tonne Gottschalksen sad paa Sengekanten og saa ned paa Elises Ansigt, begge hendes Hænder holdt han inden i sine. Han saa godt ud, som han der sad lidt foroverbøjet med det brune, bløde Haar strøget velredt og propert tilbage — lidt for langt, det faldt lidt lokket ned over Skuldrene og saa lidt feminint ud — som paa gamle Billeder af skotske Tronfølgere. Men saadan syntes nu Elise om det.

Alverden vidste, han tilbad sin Forlovede rent ud i det sværmeriske. Han havde hele Tiden vidst og frygtet, at hun skulde glide ud mellem hans Fingre. Og intet paa Jorden kunde hindre det, hele hans Kærlighed kunde ikke holde hende blot to Minutter tilbage.

Elise saa egentlig ikke daarlig ud. Det saas ikke noget videre, at hun havde ligget i over to Maaneder og flere Gange haft Blodstyrtning. — Elna havde fortalt Eleonora derom. — Elise havde i Dødsangst stirret paa Tonne, stirret og stirret og holdt ham fast med sit Blik — som om hun var ved at drukne og klamrede sig til ham. Gik han ud blot et Øjeblik, laa hun med Øjnene rettede paa Døren, til han kom igen. Sov hun, og han rørte sig i sin Stol, slog hun Øjnene op straks — som om hun endogsaa i Søvne holdt Øje med ham. Og naar

Tonne stille nikkede og satte sig til Rette igen, lukkede hun de blege Laage, de faldt saa lempelig ind om hendes Øjne som Fuglevinger ved Aftentid folder sig ind om en lille spinkel Krop. Og det var som om de to havde levet sig sammen i et sygt, men standhaftigt Ægteskab, klamrede sig til hinanden, levede af hinandens Haab. Da Lægen havde nævnet Davos, greb Elise Ideen som den sikre Vej til nyt Liv, hun saa alting i Opholdet der. Naar blot hun kunde naa derned, saa var alting reddet, saa kom hun sig i en forfærdelig Fart, hun var jo slet ikke saa syg. Hun var jo ikke hektisk rød, det havde hun set i Spejlet, og naar hun laa ned, havde hun det udmærket. I Davos kom hun sig, det var hendes haardnakkede Omkvæd, og hun imødesaa længselsfuld den Dag, hun skulde rejse.

Hun saa op fra Puden, hvor hendes lille Hovede laa, hun var saa paafaldende dejlig, over Ansigtet var der den ganske fine Rødme, der minder om det allersidste Skær af Aftenrøde. Et Rosaskær som om gennemsigtig, hvid Silke var trukken over en dybere rosa saa kun lige Farven anedes igennem. Og Øjnene var saa rene, skinnende blaa, indfattede i Rande saa fint lyserøde som skaarne af den silkeblanke Perlemorsbund i enkelte Muslingskaller. De blege Læber smilte en lille Smule, og Smilet blottede Overtændernes smaa snebærhvide Kvadrater — de saá saa renlige og milde ud i deres hvide Matglans.

„Skal det nu være?“ spurgte det straaleklare blaa, og hun gjorde en Bevægelse for at løfte Hovedet. Det sank tilbage straks, og Brystet steg i

et hurtigt overanstrengt lille Pust. Tonne kyssede hendes Pande og gik.

Og med al mulig Forsigtighed, med den nænsomste Omhu hjalpes de alle ad med at faa Elise paaklædt. Den stærke Katarina løftede hende forsigtig som noget uendelig skørt og kostbart, og hun kom op at sidde paa Sengekanten. Natkjolen var gledet lidt op, de hvide Smalben var som Stængler, og Huden sitrede af Kulde trods Stuens Bagerovnsvarme. Der var ikke en Blodsdraabe at spore i en eneste Aare undtagen blot Ansigtets rosa Silkeskær. Eleonora laa paa Knæ og gav hende Strømper paa, og lænet til Katarinas Skulder, omsluttet af hendes Arm, smilte Elise fornøjet, helt skelmsk, over at sidde op igen.

Et Øjeblik vilde hun prøve paa at staa — saa sejlede hun stille tilbage i Armene paa Katarina. Hun lo lidt af det. Og alle talte de paa det frejdigste, mens Øjnene sved i Taareglød, og en og anden vendte sig lidt til Siden for ganske stille at slette mulige Spor ud — og puslede saa om hende igen.

Elise selv var uanfægtet. Saasnart Sømmeligheden tillod det, fik Tonne Lov at komme ind og hjælpe til, han lagde hende selv i den lange Hospitalskurv, hvori hun, svøbt i Tæpper, skulde køres til Stationen.

Og der laa hun som en lille, snehvid Rosenprinsesse og smilte forhaabningsfuldt op. Og gamle Glostrups lidt golde, merkantile Øjne blev som trukket over med en uklar, bevægelig Hinde, han spilede Næseborerne vidt ud, og hans Bryst fortrak

sig krampagtigt. Indenfor Skægget bevægede Læberne sig i forræderiske Sitringer, og sammen med Tanterne stillede han sig henne ved Vinduet og vendte Ryggen til. Eleonora ordnede Lagnerne ved Hovedgærdet, hun bøjede sig saa dybt ned, at hendes Taarer usete faldt paa Gulvet. Og mellem de slørede Stemmer, der gjorde sig saa opmuntrende som de møjsommelig formaaede, ordnede og udtalte Elise selv paa det roligste, hvad hun vilde have med til Rejsen.

„Ligger du saa godt?“ spurgte Tonne. Men hans egen Stemme besejrede ham, han havde troet sig stærk nok til at tale, men Forsøget glippede totalt, han følte selv, at det var mislykket og gav sig fuldstændig over. Han lagde sig paa Knæ foran Hospitalskurven, bøjede Ansigtet, dækket af begge Hænder, ned over hendes Bryst og hulkede hensynsløst, dybt og grænseløst fortvivlet.

Elise lagde begge sine Hænder foldede over hans Nakke, de laa saa blege og svage mod det mørkebrune Haar. „Men Tonne,“ hviskede hun sløret, „hvis vi skulde skilles for bestandig, vilde det jo være forfærdeligt. Men jeg kommer jo hjem til Sommer, og saa gifter vi os, ikke?“

Han søgte med sit Ansigt ind mod hendes Hals og græd i stødvise, kæmpende Gisp, tog sig sammen og kyssede hende. Overgav sig alligevel igen, og hele hans unge, spinkle Krop spændtes i alle Muskler under nye Forsøg paa at beherske sig — og saa kunde han dog ikke. Tilsidst kom saa Erik, med sammenkneben, sitrende Mund, han tog Tonne i Armen og fik ham rejst. Tonne blev staaende

med den ene Haand paa Sengestokkens Guldknap og Panden hvilende i den anden. Han kæmpede haabløst imod en altovervældende Graad, mens de bar Elise ud. — Da Vognen var kørt med hende og de to Sygeplejersker, gik Glostrup ind til ham og lukkede Døren efter sig.

„Aa ja," græd Tante Charlotte inde i Spisestuen, „det var saamænd da godt, at hun ingenting vidste selv."

Og over dem alle var der den stille, sørgmodige Højtidelighed, som falder over Mennesker umiddelbart efter at en Grav har lukket sig — endnu en Tid staar Folk stille og ser ned eller ud i det ligegyldige blaa, er egentlig forstummede. Det er som om noget i dem følger den Døde et Stykke paa Vej — og først naar det er kommen tilbage, aander man ud og lader sig optage af Livets nye Krav.

Eleonora gik hjem ad Sølvgade og ned langs Søerne, den Vej hun plejede at gaa. Til at begynde med gik hun rask, Aggersgaard ventede jo derhjemme. Men lidt efter lidt faldt hun over i sin gamle Drømmetrit og gik og saa ud over Vandet. Det var tæt Taage. Vandets Flade flød i ét med Nørrebrokvarteret, en udstrakt sølvbleg Taageflade, der uden Overgang mødtes med Himlens matte Blaa. Og imod den stod afribbede Træer, som var de syede med fine, sorte Kontursting paa silkegraa Bund.

For et halvt Aar siden gik hun her og omsatte Elises smukke, hvide Hænder i Musik. —

Stakkels lille Elise!

Graaden klemte hende i Halsen, hun vendte sit Ansigt, der var brændende og stramt af Taarer og Sindsbevægelse lige ud, ligesom strakte det frem i

den vaade Luft. Taagen var gledet over i Regn, den faldt blødt som mange, mange Dugdraaber, der svalende flød ud over hendes Ansigt.

Hun saa ud over Vandets stille slørgraa, det var som belagt med et let Skimmer af Sølvmor — som om Perlemorsflimret egentlig var et fintvirket Tæppe for sig, og Vandets Bevægelser lige skimtedes under det.

Naar hun nu blev gift og kom til at bo derovre, mon Havet saa vilde blive for hende, hvad Søerne her havde været? Maaske nok noget, men ikke helt det samme. — — — — Hun vendte Ryggen til Vandet for at skraa over Gaden, Bølgerne brast ind mod Dæmningen med smaa Sølvsmæld. Det lød, som naar én kaster med Smaasten paa en Rude for at kalde sin Kammerat til. Hun kom i Tanker om sin Musikdrøm om Agnete og Havmanden — den var som alle hendes Musikdrømme borte, saasnart den var drømt ud, borte som de smaa Sølvsmæld, saasnart Bølgen var rullet op over Bredden og var væk.

Eleonora havde gaaet og set bleg og fraværende ud hele Dagen, og ude af sig selv havde Aggersgaard købt Koncertbilletter for at faa hende kvikket op.

Han var ikke i mindste Maade musikalsk selv — det var Synd at sige, tænkte hun, imens han under Koncerten sad og udspurgte hende om, hvor-

dan hendes Veninder saa havde syntes om ham, hvordan deres Indtryk havde været, om nogen af dem ikke havde trukket paa Skulderen eller smilet.

Eleonora vidste ikke andet end det bedste, men han blev ved at spørge, som om han antog det for aldeles givet, at nogen maatte have satiriseret over hendes Valg. Tilsidst tyssede de Omkringsiddende paa ham, og Eleonora fik Ro til at høre efter Musiken.

I en Pause kom Erik Glostrups Ven, Zeidevitz hen og hilste. Han var som altid et komplet Fyrværkeri. Hun kunde knapt faa Tid at trække Vejret under hans Underholdning, i den Grad futtede han uophørlig af Tungeraphed, Vitser, Krampelatter, Haandbevægelser, Buk, Øjengnistren og heftige Kast med sit langhaarede Kunstnerhoved. Aggersgaard hviskede til hende, at han lignede et elektrisk Tusendben med Gnister futtende ud af hver eneste af de tusende Udløbere.

Eleonora præsenterede sin Forlovede — det ligesom svalede lidt, Gnisterne føg ikke slet saa raketsprælsk, Bevægelserne saas lidt afdæmpede. Men to Minutter efter var det ganske det samme.

„Og Madonna Eleonora — Pardon, Frøken Hartvig — vilde forlade sin kunstneriske Løbebane“ — Anfald af Krampelatter. — „Stor Synd — ved Gud — det var den vildeste Helligbrøde“ — syv, otte, ni, ti forskellige Haandbevægelser. — „Et Geni, ligefrem et rent Geni, ægte Barn af Musikens vidunderlige Genius, med en Fremtid for sig“ — dybt Buk lige til Gulvet — „var indigneret, var virkelig heftig indigneret paa Kunstens Vegne.“

Fra hvert sortbrillerende Øje sprang en Gnisterregn, som fra en Raket, der eksploderer. En Art Ildblomst mod Himlens Mørke. En Ildblomst født i et Nu, foldet ud, bristet og faldende nedad i tusende smaa gnistrende Ildblade. De sorte dansende Øjne fødte Ildblomst efter Ildblomst, den ene blomstrede af som den næste blev født — og i et Nu var han borte.

Aggersgaard var jaloux og tværede hjemad.

Om Aftenen, da Eleonora var kommen i Seng, kunde hun hele Tiden høre en Havmand-Ouvertyre. Musiken bruste, en stormende vild Kalden i et Kaos af Melodier. Allermest Lyst havde hun til at staa op og sætte sig til at spille, men det havde hun altid haft saadan en Skræk for, siden den Gang Moderen fik det Anfald og skreg som en Vild ud i Natten. Hun faldt helt hen og laa og lyttede til det vældige Tonehav, og hun saa for sig Søerne, det Stykke mellem Østerbro og Fredensbro. som hun plejede at passere. — Derude var Havmanden. — Han saa ind over Land og kaldte — kaldte. — Musiken brusede, steg og faldt og døde hen i en hjertegribende Klage. — Agnete kom ikke.

Eleonora gik sin daglige Tur ud over Kirkegaarden. Nu mere end nogensinde holdt hun sig det efterrettelig at gaa Tur — naar hendes Mand ikke havde Tid, gik hun ligesaa gerne alene.

Hun havde aldrig tænkt sig, at det at være i Omstændigheder indebar den store, fredelige Glæde: aldrig at føle sig alene. Og det var ikke fri for, hun havde følt sig svært alene i de tre Aar, hun havde været gift. — Underlig at et Menneske kunde være saa selskabssky som Balduin var det, han kunde ligefrem ikke taale, de omgikkes nogen. Men siden hun havde begyndt at mærke det lille spillevende Snork sparke sig i Underlivet, generede det hende ikke mere at undvære Omgangsfæller.

Hun havde en daglig lille Kammerat tæt opad sig, den delte i Tavshed Næring med hende, delte Tanker med hende. Dens Eksistens tilkendegav den tydelig nok, den blottede Karakter og Temperament i spjatvorne Tilbøjeligheder, krævede livsgrisk rigelige Maaltider og tumlede Dagen lang ihærdig omkring inde i sin lille lune Kahyt.

Hun var saa vis paa, det blev en Dreng — og

hun faldt i Tanker lænet mod et Jerngelænder og saa ham for sig. Langs Gangene duftede Roserne, den sidste, sidste Høst af bugnende, velpassede Roser i alle Farver. En begyndende Vammelhed sporedes allerede i Duften. Nattefrosten havde sønderslidt for mange Hjerter, deres Klageraab begyndte at mærkes i Koret.

Paa en Stængel svulmede en stor blegrød la france, den struttede som en Baldame i Krinoline, i Farven skimtedes en Anelse af Terrakotta. Ved Siden af blomstrede en hvid borgerlig Rose, en af dem, der vilde og nøjsomme, smælder deres Flor ud over den første den bedste Bondehave. Men op til dens Kind heldede sig en lille fin ægte Knop, saa sød og barnlig, saa aristokratisk som et lille, kronprinseligt Hoved mod sin Bonnes Kind. Det var den, Eleonora var falden i Tanker over og halvt i Tanker smilte til.

To visne gule Mareschal-Niel-Roser hang skrumpne ned fra deres Stængler og saa ud som gulnede Forbryderkroppe i en Galge. Den sorte, fugtige Jord drak Fucksiaens Blodtaarer, og en Flok store, mørke Liljer, som aldrig vilde naa fuld Udfoldelse, strakte sig frem i Luften som flyvende Trækfugle, der med strakte Næb slanker sig frem over Himlen for hurtigere at naa det forjættede Land, Syden.

Efteraaret var inde. Hun kunde baade se og lugte det og mærke det i den raaklamme Guse nede fra, hvor Havet kogte i sin ensformige graa Fraaden mod Land. — Naar nu hendes Dreng voksede til, saa vilde hun spille med ham, sidde hjemme i den hyggelige Dagligstue og akkompagnere alle sine

Drømme og saa se, om han kunne gribe Stemningen gennem Toner og Rhytmer.

Aggersgaard var umaadelig god og rar som Hjemmemenneske, men Musik var ikke hans Sværmeri. Sidde i Stilhed og smaasnakke eller tie, mens hun sad med sit Haandarbejde, saa var han tilfreds.

Højt oppe slog Kirkeuhret rungende 3. Hun saa uvilkaarlig op, hvor Guldtallene og de lange, spydformede Visere blinkede oppe fra Taarnets hvide Mur. — Derfra var det, han styrtede ned, den unge Forgylder; første Gang hun hørte derom, greb det hendes Fantasi saa levende, at hun om Natten stod op og spillede. — Først Hammerslagene som hun kunde tænke sig dem højt deroppe fra Stilheden, saa Suset, da han styrtede, Forvirringen i Luften som Bølgeskvulp i Uvejr. Og endelig det hendøende, Luftens Falden til Hvile hen over det knuste Legeme ved Kirkens Fod. — Saa først havde hun kunnet sove. Men da var Aggersgaard ogsaa saa krænket, at det varede i flere Dage. — — —

Hjemme var der kommen Fremmede. Det var Anine, hendes gamle Skoleveninde, der den Gang blev taget ud af Skolen for at komme paa Højskole. „Georginen“, som hun den Gang var bleven betegnet, og som nogle Aar efter gjorde sig umulig i København med løst Tjavshaar, Thyra Dannebod-Paaklædning og fyldt til det dybeste i Halsen med patriotiske Sange, „Vort Modersmaal er de-ejligt“ o. s. v. — „Georginen var bleven en stille, pæn forlovet Foredragsholderske i grundtvigiansk Retning.

Aggersgaard var paa Kontoret. I den solidt

møblerede Spisestue, der vendte ud til Havet, sad de og snakkede om Skoleaarene og de fælles Minder.

Hvad der endnu forargede Anine var Antonie Carøe. Ud fra sit grundtvigianske Livssyn forkætrede hun ganske Brandes og hans Indflydelse paa den kvindelige Verden, han havde jo sandelig opdrættet Elskerinder i København som Spædkalve paa en Herregaard.

Nej, Antonie Carøe var en Vederstyggelighed for Gud og Mennesker. At give sig til at elske uden Kirkens dertil indrettede Velsignelse, var det samme som Hjemfaldelse til store Straffe og desuden en Plet paa Quindehedens Helhedsære.

Anine var inde paa sit Fag: den grundtvigianske Quindes Frisinds- og Æresfølelse. Hun var af samme Stamme som Manden, det fribaarne Asafolk, men hun var alligevel en kristen Quinde, der ikke skulde elskove med Per og Povl, som det nu faldt hende ind. Hun skulde elske i Tugt og Ære, og kun have ét Maal, alle over en Bank det samme:

Ingen Døgnets Flaner
rendt fra Bog og Naal.
Fromme stærke Quinder,
det er Danmarks Maal.

Eleonora nikkede venligt til Anines sværmeriske Begejstring. Det var saa morsomt med Anine, hun talte altid, som om Danmark var det eneste eksistensberettigede Land i Verden, og Danmarks Quinde det eneste Hunkønsvæsen med Q.

„Tænk, var det ikke underligt, at Elise døde

netop paa min Bryllupsdag.“ — Eleonora kom tilbage til Minderne, det var saa morsomt at genopfriske alt det gamle, nu hun var saa langt borte og kun sjelden saa nogen af sine tidligere Venner.

„Hun var en dejlig Pige,“ sagde Anine med Overbevisning.

„Og Katarina, der er bleven gift med en Greve!“ Anines folkelige Sympatier druknede fuldstændig i en uvilkaarlig Betagelse. „En virkelig Greve og Husarløjtnant.“

Eleonora kom til at le og hun hentede inde fra Skrivebordet alle Elnas grinagtige Breve og fandt omsider det, hvor Elna havde skrevet om Katarinas Forlovelse:

„Det er Katarinas Moder, der har besørget Indkøbet, du ved Konsulinden køber kun af bedste Sort. Og han skal have været dyr. Meget dyr. De maatte købe ham af hans Fader, der satte ham op i 100,000. Jeg spurgte Katarina — jeg kunde ikke dy mig — om hun ikke troede, de var sluppen lidt billigere, hvis de havde taget en havareret. Hun saa paa mig, du ved, Katarina har saadan forfærdelig kolde smaa Øjne; jeg tror, de havarerede er de dyreste, de har „Levemaade“, og den skal ogsaa betales.“

Jeg skal ikke nægte, jeg blev lidt flad“ . . .

Saa beundrede Anine alt Eleonoras dejlige Udstyr, Indboet, Tæpperne, Klaveret og det hele, som altsammen var kommen fra København; jo Havnemester Hartvig havde skam strakt sig. „Og du

skulde set et Følge nede ved Skibet, da vi rejste," fortalte Eleonora ivrig. „Og et Blomstervæld! Og Kaptajnen kom hen til os, og da han fik at vide, at det var et nyviet Brudepar, han havde om Bord, tændte han alle de Lys, der fandtes paa Skibet. Vi gled ud fuldstændig som en lysstraalende, blomstersmykket Gondol, det var skam en festlig Begyndelse, kan du tro . . .

Om Aftenen kom Riis og Fru Margrethe. Tre fremmede Mennesker! Eleonora var lige ved at blive forfjamsket, saa stort Selskab havde hun ikke haft længe.

Riis skulde selvfølgelig straks have Anine under Kniven, hun var jo ikke fiks eller livlig, saa der var ingen Fornøjelse ved at galanterere for hende. Og han kørte hende paa Kryds og Tværs rundt i Kvindespørgsmaal, saa hun snart ikke vidste hverken ud eller ind i sit eget Program. Forøvrigt — han smilte spidst, og de fine, gyldne Blink fra Guldrandene omkring det blanke Brilleglas forhøjede endnu mere det rævepoliske — forøvrigt var det jo netop Kvindernes Coutyme . . .

„Vane," afbrød Anine.

Vane — Riis bukkede — at kaste sig lidenskabeligt favnende ind imod en Fanestang uden at ane, hvilken Devise Fanen bar.

Aggersgaard kom hende stilfærdig til Hjælp. Grundtvigianismens Program for Kvinder var i og

for sig det samme som for Mænd — forresten jo allerede en gammel Historie. — Det var gennem en dybtfølt Fædrelandskærlighed og Ærbødighed for vore Helteminder og Sagnlære at rejse Kvindens Stolthed og Æresfølelse. Saaledes at de i Glæde over deres fribaarne Fødsel og deres kære gamle Land foresatte sig at yde det mest mulige og leve et Liv, der var Minderne værdigt. Et sædeligt og ædrueligt Liv og opdrage deres Børn, Sønner som Døtre, til det samme.

Anine saa tilbedende til Aggersgaard. Hun vidste godt nok, at Byen hed Snerpe, men kunde ikke i saa klare Ord udrede, hvor den snerpede hen. Hun sad kun inde med en blind Trang til at yde helst lige saa meget til Samfundets Tarv, som et Par Mænd tilsammen.

Riis slog Haanden ud med al Akademikerens Haan for andre Veje til Udvikling end de strengt akademiske.

Bønder er Bønder og Kvinder er Kvinder.

Fru Margrethe var bleven saare altereret af Debattens hidsige Karakter, hun havde rejst sig og lagt Haanden paa sin Stoleryg, parat og glubsk — en egen Uhygge kom strømmende fra hende.

Og saa snart der blev et Stands, faldt hun ind med en determineret Skarphed. Her gik de og bildte sig ind i deres menneskelige Forfængelighed, at de stred med Opgaver og uddannede deres Aand. Men Djævlen gik ved Siden af og lo . . .

Hun blev ikke færdig, Riis slog den flade Haand i Skrivebordspladen. „Det vil jeg sige dig, Margrethe“ — i den daglige Sukkerbrødstone, hvormed

Riis dækkede sine ekstravagante Tilbøjeligheder, sagde han altid „Maggie“. Naar han sagde Margrethe, vidste hans Kone nøje, at nu var den lodne Side paa Tapetet, og hun rettede sig derefter.

„Det vil jeg sige dig, Margrethe, du kan indlade dig med det gemeneste Landevejspak af Lægprædikanter — saa mange du vil! Men bliv mig fra Livet med dine Hundekunster, det vil jeg raade dig.“ — De gule Lyn fra Guldrandene og de lysbrune Øjne spillede ved Bevægelserne, og han vendte sig irriteret til sin Svoger.

„Siden de her Lægprædikanter er begyndt at sværme, har Margrethe hele Huset fuld. Og jeg siger dig, der er med Utøj, saa de vandrer i Flokke langs Klædesnorene paa Loftet. Det er en yndig Indkvartering . . .“

Riis talte opbragt videre. Det var saa sjelden, han blev heftig, men det klædte ham, det var ligesom, man endelig engang fik hans ærlige indre Menneske at se. Eleonora huskede paa den Dag da hun skulde rejse hjem for at sy Udstyr, den Scene kunde hun ikke forvinde, ligesaa lidt som hun helt havde kunnet forvinde Mindet om den første Gang, han kyssede hende. Han havde saa lidenskabeligt bedt hende om at hæve den vanvittige Forlovelse, han vilde søge og kunde sagtens faa Skilsmisse, og de skulde faa sig et godt og glad Hjem et andet Sted i Verden. Hun som var saadan en glad lille Pige, og saa Aggersgaard!

Og der havde været Dage, hvor hun havde tænkt alvorligt over det. Men selvfølgelig vilde hun ikke. En Fraskilt! Fy! Alle Vegne, hvor hun som ung

Pige var kommen, havde det at gifte sig med en Fraskilt altid smagt en hel Del af Uanstændighed. — Siden havde Riis aldrig berørt det; selv de Gange, de havde været alene, havde han været Høfligheden og Broderligheden selv — heldigvis. Hun følte sig ikke paa helt sikre Fødder overfor ham, han var ikke til at beregne.

„I er ligesom fulde af daarlig Samvittighed," bed Riis til igen. „Jeres Fader ogsaa. Men han var da i hvert Fald grinagtig. Da han fik Dilerium sad der altid en Kat paa hans venstre Øre, det var ustyrlig grinagtigt at se ham gaa og knipse til den og saa dreje Hovedet for at se, om den var væk."

„Jeg synes da i og for sig ikke, du kan kræve Balduin til Regnskab for, at din Kone sværmer for Lægprædikanter," mæglede Eleonora og smaaspillede for ligesom at aflede Lynene fra Familje-Uvejret og faa Stemningen lidt mildere igen.

„Han kan lade være med altid at holde med hende," flintrede Riis og gik op og ned. „Vi lever jo Gud hjælpe mig som i en Ligkiste, fordi min Kone ikke kan komme ud af det med nogen."

„Margrethe har aldrig holdt af at være her i Byen," sagde Aggersgaard paa sin halvt vigende, halvt besindige Maade. „Havde man ikke været født og indespærret i smaa Provinsforhold, saa kunde der være kommen ganske andet ud af ens Evner."

„Evner!" Riis var den gamle, giftig glatte igen. „Maggie Evner! — Naa du mente maaske dig selv, Pardon."

Han lo spydig og citerede: „Sikken Jordbund at

slaa i, raabte Pælen, var der noget ved den, havde jeg forlængst baaret baade Blad og Frugt.“

Aggersgaard rødmede.

Margrethe stod stiv og oprejst endnu og saá haardnakket frem som en Gallionsfigur. Det slog Eleonora, hvor Svigerinden lignede hendes egen Mor, blot ikke saa hærget.

Lidt efter gik de, Riis og hans Kone, Eleonora fulgte Anine til hendes Værelse og kom saa selv ned for at gaa til Ro.

Aggersgaard stillede sin Aftenpibe fra sig og tog hende paa Skødet, det var ligesom om han trængte til hendes Venlighed efter Svogerens tungespidse Angreb. Eleonora talte naturligvis om Barnet. — Drengen.

Aggersgaard smilte. I hans Blik laa den venlige Interesse, Folk kan have for andres Sager, hans Haand laa med en tydelig Udstraaling af Velvære paa hendes blottede Nakke.

„Er du nu saa vis paa, det bliver en „han?“

Eleonora skelede op. „Jeg haaber det — for din Skyld — ellers taber jeg ganske og aldeles Respekten for dig. Ved du hvad, tre Aar godt og saa skulde det ikke blive en Dreng . . “

Han klemte om en Strime af den hvide Hud, der havde den gennemskære Klarhed, som kommer hvor Huden altid er tildækket og minder om skære Spirer, der har udviklet sig i Mørke.

Eleonora saa stirrende frem, halvt i Smil. „Han er nu en umaadelig interessant Størrelse — ikke mindst ved det, at han kan fornemmes, men ikke ses.“

„Naae,“ — Aggersgaard trak forsigtig paa det. — „Din Figur har nu, forekommer det mig, været ulasteligere.“

Eleonora holdt ham for Øjnene og kyssede ham. „Ja, min er Skylden ikke.“

Aggersgaard satte sin udgaaede Pibe fra sig. „Du,“ sagde han, og Eleonora kunde se, at en helt anden Tankegang havde krydset hans Hjerne. Det var forøvrigt en af hans Egenheder og en af dem, som saarede hendes Finfølelse mest. Bedst som de kunde have godt begyndt paa et Thema, der interesserede hende stærkt, saa gik han uden Indledning eller den mindste lille Undskyldningsglose over i noget andet. Han sejlede af Sted med sin nye Tanke, og den foregaaende var som gaaet til Bunds i Dybet.

„Du, hvad vilde du synes om at rejse til København — bosætte os der, mener jeg?“

Hun stirrede paa ham. „Jamen din Praksis, Balduin?“

„Det er jo netop den, der driller mig.“ Han rejste sig og begyndte nervøst at gaa op og ned ad Gulvet. „Det er mig en Plage, siger jeg dig.

Her kommer Folk rendende alle Vegne fra og „det er jo gammel Pedder Aggersgaards Søn“ — og „vi ha' jo kinn Der Far saa godt“ — og alt det Sludder. Jeg vil se det Rak hængt. Riis kan sagtens sige, at jeg er gal, jeg skulde takke min Gud og Skaber, fordi jeg har faaet hele Faders Praksis, det er ikke ham, det gaar ud over.

Jeg faar jo aldrig Tid at være mig selv, Eleo-

nora — og jeg skal ovenikøbet være de Asener forbunden : . .“

Eleonora sad befippet og grundede. Det var aldrig faldet hende ind, dette, at Balduins Forretningspligter tog for meget af hans Tid og personlige Liv. Hun havde i Grunden troet, det var saadan overalt — og at Personligheden foldede sig større og stærkere ud gennem en samvittighedsfuld Udøvelse af sine Pligter. Men det var maaske bare en egoistisk Tanke, Dovenskab af hende, hun sad jo hjemme og havde fuldt op af Tid. — — — Maaske laa saa netop der Grunden til, at Aggersgaard, naar han var hjemme, bekymrede sig mere om hende og forskellige litterære Emner, end han bekymrede sig om det lille Sparkevæsen, der optog hende saa stærkt. Det havde i al Hemmelighed saaret hende en lille Smule.

Aggersgaard suttede distræt paa sin kolde Pibe.

„Jeg har altid haft Lyst til at skrive, ved du, men Fader, den gamle Stivstikker, vilde jo partout, jeg skulde være Jurist. Og jeg var nødt til at give efter, ellers havde han slaaet mig ihjel.

Men jeg er vis paa, jeg snart skulde blive en fremragende Forfatter, for der ligger mit egentlige Kald, og det har jeg Lyst til.

„Desuden,“ han rynkede Brynene med en stille indre Nervøsitet — „saa kan jeg nu engang ikke lide Befolkningen her. Jeg kan ikke lide, at hver evige Kæft, man løber paa, kender én, man faar i Længden saadan en forgloet, hudløs Fornemmelse.

Gaar man ned ad en Gade, saa sidder der én, maaske to Fruer i deres respektive Vinduer, og

man ved, de siger begge: der gaar Sagfører Aggersgaard. Og der staar en Forretningsmand udenfor sin Dør og snakker med en Kunde, og man kan sætte sit Hoved i Pant paa, han siger: der gaar Sagfører Aggersgaard. Og man passerer Betjenten, man passerer den elendigste Gadehvalp, og man føler i sin Nakke, der bliver sagt: der gaar Sagfører Aggersgaard.

„Jamen kæreste," — Eleonora stod aldeles uforstaaende — „hvad kan det da gøre dig, naar du ingenting har gjort? Er en hæderlig Borger i Byen?"

Han virrede med Hovedet, som om han opgav at blive forstaaet.

„Det generer mig."

Eleonora laa i Sengen og stirrede lysvaagen ud. Hun kunde ikke sove. Hun var bleven saa træt nu paa det sidste, og saa skrækkelig ubevægelig. Hun var ligefrem nøjeregnende med de allernødvendigste Bevægelser. Det kom til at minde hende om, naar man skal tale et Sprog, man ikke behersker, man indskrænker sig til at sige det mindst mulige.

Hun laa med Hænderne under Hovedet og saa ud i Natten, kunde høre Havets Murren derude, og Kirkeuhret der slog Kvarter og Timeslag. Hun havde mest Lyst til at staa op, men saa vaagnede maaske Balduin og kunde ikke sove igen.

Vilde det bare snart melde sig, hun vilde hilse de første Veer som en Befrielse. Baade for at faa Ende paa sin Besværethed og ogsaa for at faa de smaa Lemmer at se, som sprællede og boltrede sig saa livslystne. Hun kunde somme Tider gribes af en Kriblen, der endte helt ude i Fingerspidserne, saa de krøb og bevægede sig — af Lyst, af Utaalmodighed efter at fatte omkring de smaa, levedygtige Barnelemmer. Og hun blev grebet af en irriteret Vrede, fordi der slet ikke var andet at gøre end vente, passivt vente.

Men det var jo Midten af November, saa længe kunde det ikke vare, inden det maatte melde sig. Og saa . . .

Borte i Hjørnet stod Vuggen med de smaa Puder og de mellemværksmykkede Smaalagner. Naar først det naaede dertil, at de skulde tages op og dampes af, saa varede det ellers ikke længe, førend der imellem dem laa et lille rynkerødt Ansigt med smaa missede Øjne, der aabnede sig saa tanketomme og ubeskrevne som smaa Tavler af Himmel. Var der overhovedet noget i Verden saa sødt som nysaabnede Spædbarnsøjne? Og var der noget saa indholdsrigt som at følge, hvordan de Dag for Dag aabnedes med et lille bitte større Fond af Livskendskab, se hvordan Egenskaberne fødtes i Barnet lidt efter lidt, hvordan det lærte at erkende og bevidst forstaa, hvordan det begyndte, ud fra en vanemæssig Tryghedsfølelse, at skelne sin Moder fra andre og klynge sig til hende. Et Barn blev vel født paa én Dag, men dets Sjæl blev født mere og mere, Dag efter Dag.

Balduin sov. Hun hørte hans stødvise Aande diskret som Smaasus mod Puden — nu slog Klokken fire! forbarme sig, var den ikke mere, hvor en Nat uden Søvn var lang.

Hun forsøgte med stort Besvær at vende sig. Det havde kun det til Følge, at Barnet sprang som en lille Fisk. Hun blev liggende og smilte ud i Graaningen, morsomt at det lille Afskum straks tog det som et Tegn til gensidig Fornøjelse, saasnart hun rørte sig. — — —

Tilsidst blev det uudholdeligt at ligge saadan besværet og uden Søvn, forsigtig og lydløst fik hun sig skubbet ud af Sengen. Hun gik stille omkring i de andre Stuer, spillede paa Tangenterne uden Lyd og satte sig tilsidst hen ved Vinduet. Hun sad der stille og ventede paa, at det skulde blive Dag, mens Kirkeuhret slog Kvarter efter Kvarter.

Hele Himlen saa først ud som en dunkel og interesseløs Skifertavle. Saa fødtes en Lysning her, en lille Morgensky der, tilsidst begyndte det at straale af lyse, gyldne Rosaskyer. Det forekom hende, som om noget stort usynligt Noget ligefrem fødte Dag, og hun sad stille hen og smilte, fordi hun uvilkaarlig satte alt nyt, der kom ind under hendes Øjne, i Forbindelse med at føde.

Hun kunde med Blikket følge Havbredden, afstribet først med graahvidt Sand, saa mørkebrun fugtigtung Tang, der krøb bugtende langs Landkanten som en bred Hugorm plettet med Sneglehvidt over Ryggen, saa en Stribe langsmedløbende Kiselsten og saa Havet.

Det var helt lyst, da hun derude paa den af-

stribede Bred øjnede noget, der rørte sig. Der var nogen som kom, gaaende langs med Havet ind mod Byen.

Der var tre.

Eftersom de rykkede nærmere, gik det op for hende, at det var et aparte Optog — to Mænd kom med en Kvinde. — Blanke Knapper og en Snorekasket, den ene var jo saa sandelig Havnebetjenten. — Og den anden var Skolebestyrer Riis.

Og Margrethe.

Hun saa ikke ud til at have været i Seng den Nat, hun havde den samme Kjole paa, som hun havde været i, da hun gik forbi Huset om Aftenen. Men saa pragtfuld som hun saa ud dernede, hvad i Alverden gik der da af hende? Det blonde Haar bølgede omkring hendes Pande, hun gik frem som et Krondyr i Affekt, stolt rejst, og Øjnene straalede fugtigt i Morgensolens Skær. Eleonora kunde se, hun talte i ét væk og slog dramatisk ud med Hænderne; Kjolelivet var knappet op og flagrede ud som en aaben Trøje, de stærke Kraveben vuggede under Huden som under blød hvid Fløjl. Riis forsøgte at knappe Kjolelivet til, hun verfede hans Haand væk — og saa gik de forbi Huset og videre ind til Byen.

Eleonora blev siddende ved Vinduet, hun følte sig med ét saa lille, saa underlig skrabet og ulykkelig — som naar hun hjemme i København havde set et Drama, hvor Helten endte med at dø.

Højere op paa Formiddagen kom Riis ud til hende. Han sad i Spisestuen og saa endnu ud som én, der er bleven klædt paa i en forrygende Fart, saa alting hænger ligesom tilfældigt sammen, og hele Personen ser forblæst ud.

Han rystede paa Hovedet, da Eleonora spurgte, om han havde mærket noget mistænkeligt i den senere Tid. — Ikke noget særligt. Margrethe var gaaet ud om Aftenen, og da hun ikke kom igen, antog Riis hun var hos Eleonora, og at noget var paa Færde dèr, saa skulde hun jo efter Aftale hjælpe til saa længe.

Men ved 3-Tiden var han bleven vækket af Havnebetjenten, der kom og fortalte, at Fru Riis havde siddet nede paa en Ladning Sten, der var losset i Havnen. Hun havde siddet og hvisket Bønner frem, knuget Hænderne og smaahulket; han var flere Gange gaaet forbi, men det sansede hun ikke, tilsidst gik han hen til hende og spurgte, om han ikke skulde følge hende hjem, hun var jo tydelig nok syg. — Nej, hun vilde gaa selv, havde hun svaret, men i Stedet for at gaa hjemad, var hun gaaet ud af Byen.

Riis og Havnebetjenten kunde i lang Tid ikke opdrive Spor af hende, men saa kom de i Tanker om, at hun maaske vilde drukne sig. Og da de fulgte Havbredden, fandt de hende en Fjerdingvej fra Byen, soppende i den yderste Vandkant. Det var et kummerligt Forsøg paa at tage Livet af sig for sine Synders Skyld, men hjem vilde hun ikke. Efter lang Parlamenteren gik hun da endelig med, og da var hun, som Eleonora jo havde set, opstemt

og straalende, nu derimod laa hun inde paa Sygehuset i den sorteste Fortvivlelse.

Eleonora var berørt paa det pinligste, hun saa sin Barndom for sig med alle Moderens ryggesløse Ideer og larmende Anfald.

„Tror du, det er disse her Lægprædikanter? spurgte hun og følte Blegheden prikke sig i Kinderne, som om hver Pore snærede sig sammen.

Riis trak paa Skulderen. „Jeg tror ikke den Yngel kan beskade, hvad der er sundt. Men hvor Dispositionen er i Forvejen, der virker de vel nok som en Spyflue paa et Stykke varmt Kød — paa svimlende kort Tid er Ødelæggelsen fuldbyrdet.

Hun er en af de første, derfor virker det saa uhyggeligt paa dig, du kan tro, der kommer mange efter hende — der bliver gylden Høst for vore Galehuse.“

„Jamen hvorfor tror du, hun har været disponeret?“ spurgte Eleonora frysende.

„Hjemmet du. Det har i hvert Fald gjort noget.“ Som Riis dér sad alvorlig og noget melankolsk, saa han god ud. Eleonora begyndte at ane, hvorfor han var bleven gift med Margrethe. Selv om han var nok saa hjemmevant med alle Erotikkens mest slimede Finesser, det havde ikke opraadnet hans godsindede og følsomme Natur.

„Gamle Peder Aggersgaard var ikke morsom for sine daglige Omgangsfæller. Han skød endogsaa en Gang paa sin Kone og blev tiltalt. Naa, hun reddede ham selv med rørende hustruelig Underdanighed — han havde staaet og leget med den Bøsse, akkurat som han selv sagde, ja, og saa gik den

uheldigvis af, men der skete jo ellers ingen Skade, uden som at hun fik et lille Korn Hagl i Skulderen.

Jeg troede den Gang, at naar Margrethe blev gift, saa vilde . . .“

Riis blev ikke færdig, Eleonora rejste sig og tog bleg omkring Stolens Kant, hun havde haft stærk Mavepine siden om Morgenen.

„Jeg tror . . .“

Saa gik Riis efter Aggersgaard og Jordemoderen.

Erik Glostrup kom strygende op ad Trapperne til sin Onkel, Overretssagfører Frænkels. Tante Charlotte havde bedt ham ved Lejlighed se op til Elna, disse her skrækkelige nervøse Anfald kom nu hyppigere og hyppigere og var virkelig foruroligende. Det maatte vel være Krampe, men der var virkelig ingen i Familien, der havde lidt af Krampe, det maatte vel være Elnas Konstitution, der ikke var stærk.

Elna ikke stærk! Erik grinte ud i Luften ved Tanken om sin elskelige lille naive Tante, som kunde tro, at hans otteogtyveaarige Herkules-Kusine havde en svagelig Konstitution. Hysteri. Bar' Hysteri.

Han fløjtede.

Inde i Dagligstuen overraskede han Elna foran Spejlet. Hun stod med begge Hænder løftede og rettede paa sin Frisure, hun var langt sort selskabsudhalet, Slæbet flød i Smaabølger af krusede Pibestrimler hen over Tæppet. Kjolen var udskaaren over Skuldrene og ned over Bryst og Ryg, men ellers stram og diskret. Der var ligesom med Vilje

lagt an paa ikke at gøre Toilettet ungpigeagtigt, en ømfindtlig, nervøs Gaaen af Vejen for at ville maskere sig ung. Hun saa stadselig og stor ud.

„Du ligner en Frue-Dronning," komplimenterede Erik.

Og det slog ham, idet hun vendte sig om, hvor Elnas forfriskende Drengeøjne, der i Barneaarene altid var som glinsende af Lattertaarer, havde faaet noget dystert og tungt misfornøjet over sig. Den brune, alvorlige Farve gjorde det ikke bedre, og der var i dem noget, der ligesom laa paa Spring, abrupte Udfald fangne bag en møjsommelig Beherskelse.

I Hugget mellem Bordet og Væggen stod en Stol, der satte Erik sig, han lagde det store, smukke Hoved tilbage mod Tapetet og fulgte hende kritisk med Øjnene: Slæbet smaasang blødt henover Tæppet, mens hun gik frem og tilbage.

Saa stillede hun sig ved Siden af ham, med Ryggen til Væggen og stirrede mut frem.

„Kan du ikke hjælpe mig, Erik?

„Skal jeg hægte Kjole eller knappe Støvler?" Han lo saa smaat og hentydede til deres Barndoms hemmelige Intimiteter, naar Elna for Eksempel stak Næsen ud gennem en Dørsprække og kaldte: „Erik, knap min Kjole, men skynd dig" — hvorefter de saa benede ud paa Sjov.

Elna trak Vejret dybt og stirrede stivsindet lige ud. Hun bankede nervøst med de bløde, hvide Fingerspidser paa Tapetet ved hver Side af sig, og gik med Vilje ikke ind paa hans Spøg.

„Jeg vil ud, ser du — have fat paa noget, lære

noget og være noget“ . . . Hun talte afbrudt og dystert, med en Understrøm af grænseløs Utilfredshed. „Jeg har da ved Gud Kræfter til andet end at gaa her og ynkes til Idiot. — Jeg vil have noget for, forstaar du. Sygepleje eller helst Børnepleje. Jeg er da et stort, sundt Menneske, jeg maa da snart være voksen nok til andet end være „Barn i Hjemmet“.

Jeg ser dem sidde saa her, saa der, disse Pebermøer, spidse og ulykkelige.“ — Hun rankede sig heftigt. — „Jeg vil ikke sidde saadan hen og sy — jeg hader at sy! sy en Julegave til Faster og en Trøster til Moster, saadan hedder det sig, for det er ikke fint, at de syr for Forretninger og ellers ved milde Gaver bjerger Resten til deres usle Livs Ophold.

Lad mig saa i Guds Navn blive kaldt emancipéret, faa Skyld for at være ukvindelig og trænge ind paa Mandens Gebet, og alt hvad det nu kaldes, men hellere det end . . .“

Hun tav og huggede Fingrene mod Tapetet, diskrete Slag, der kom hurtigt og iltert.

Der blev stille lidt, Erik sad og smaasmilte, mens han skar Spidsen af en Cigar og tændte den.

„Daarligt Humør, hvad Elna?“ Han pustede Røgen ud og smilte polisk op.

„Tja—a“ — hun smilte ikke, men spidsede Munden i stædig Tristhed og blev ved at se frem for sig med de brune sørgmodige Øjne.

„Et Slags kronisk?“

Hun nikkede uden paa nogen Maade at ville slaa ind i hans Garçon-Tone.

Den gamle forsorne Kaadhed fra deres Lege-kammerat-Dage steg med et Ryk op i ham, den drengeagtige Drillelyst, der mange Gange havde faaet Elna til at ryge ham i Hovedet og tortere ham under de vildeste Trusler. Det havde altid moret ham saa enormt; selv om hun ruskede hele Haar-totter ud af Hovedet paa ham, var det ham en ud-søgt Fornøjelse.

Og han bøjede sit kønne, blondkrøllede Hoved frem foran hende og saa op med spids og udfor-drende Grusomhed.

„Er det monstro en Følge af, at jeg ikke friede til dig den Gang, men giftede mig med Bothilde?“

Langsomt drejede hun sit Hoved om imod ham, hun blev med et saa uhyggelig rolig, saa dødelig rolig. Hun saa kølig, smileløs ned, og Erik saa i hendes Ansigt, hvor blodig haardt han havde slaaet.

„Du gik lovlig vidt, Erik.“

Hun sagde det monotont, mens det endnu var i Færd med at gaa op for ham, hvor tankeløs ond hans Bemærkning var.

„Det gjorde jeg ogsaa, Elna“ — han tog fat om begge hendes Hænder og trak hende ind imod sig. — „Jeg gik for vidt Elna, tilgiv mig, hvad? Jeg gik for vidt, jeg ved det godt, men glem det, hvad?“

Han kæmpede for at faa hende tættere til sig, slog sin kraftige Arm omkring hende og tvang hende løselig ned paa sit Knæ. Med sit Hoved hvilende mod Væggen sad hun stadig tavs, og han saa paa de stille vibrerende Læber og i de duggede, forfærdelig bedrøvede Øjne en brutalt blotlagt Nød.

„Lille Elna, det var uhyggelig grovt gjort, men

jeg troede, du kendte mig saa godt; jeg tænkte ikke over det — du ved jo, jeg er saa kaad . . .“

Hun sad stadig tavs med tilbagelagt Hoved, Halsen var saa hvid og slank og stærk.

Og han blev nervøs ved, blev stadig nervøsere ved at se hende lide saa stille, han kom til at tænke paa oprevne Saar, der haardnakket og stille bliver ved med at bløde. Han blev ved at tale og tage hende tættere til sig, fik tilsidst hendes Hoved ind mod sin Hals og hørte hendes ganske sagte, naturlige Hulken — og han kyssede med hjælpeløs Ømhed hendes Pande og Kinder.

„Elna, du maa ikke tage dig det saa nær, hører du!“ han lagde sin Kind til hendes og vuggede hende let. „Elna . . .“

„Det ramte saa forfærdelig haardt.“

„Jeg ved det,“ afbrød han kyssende, „og jeg er saa ked af det.“

„Fordi,“ hviskede hun ind mod hans Hals, „fordi det var saa sandt. Men jeg kan jo ikke gøre for, at jeg har holdt af dig saa længe.“

„Aa, Elna!“ Han kyssede rørt hendes Mund; hendes sørgmodige, ydmyge Bekendelse gjorde ham paa det frygteligste flov over sin Taabelighed før.

Hun rejste sig og gik lidt frem og tilbage, saa i Spejlet og fik med Lommetørklædesnippen forsigtig Taarerne væk, for at hendes Ansigt ikke skulde blive forræderisk rødt. — Erik strakte sine Hænder ud, og hun kom nølende og lagde sine i hans.

„Hvad skal vi gøre ved dette her, du?“ Han hørte selv det gammelkammeratlige i Tonen og smilte.

„Der er vist ikke noget at gøre ved det.“

Hun lod sig trække ned paa hans Knæ igen, sad i samme sørgmodig passive Stilling som før med Nakken mod Væggen. Han saa paa den hvide stærke Hals, der bar det veludviklede, brunhaarede Hoved, og hele hans Drengeaars Forelskelse i den kærnesunde Kusine med de stærke Arme og Ben i evig Bevægelse som en Vejrmølle, den kom op i ham igen, frisk og ny.

„Jamen hvis jeg nu ikke kan undvære dig, Elna?“

Hun kneb Munden til, sørgmodig bittert.

„Du mener, at jeg hidtil har kunnet undvære dig — jamen det er jo netop det jeg ikke har, Elna, men det er først gaaet op for mig nu.“

Han lagde Armen op om hendes Skulder og tog med den frie Haand fat omkring hendes, der hvid og kraftig laa i det sorte Kjoleskød. Og for første Gang i sit Liv fik han en virkelig, alvorlig gift Fornemmelse. Hun sad her paa hans Knæ, de var alene, Lampen brændte saa troværdig, de sad og talte sammen og kunde for den Sags Skyld godt bilde sig ind, at deres Børn sov i den anden Stue under en mørkerød Ampel. Og i Stuen var der netop det rolige, dulme, der er Lønkammer-Aande.

Han strøg hende tænksomt over Haaret, det trak nervøst i hendes Ansigt. Med Fingrene spændte han om hendes Kinder, bøjede hendes Ansigt mod sig og kyssede hendes Mund — tvang Hagen i Vejret og kyssede den stærke, hvide Samsonhals — videre ned hvor Huden laa blød og hvid over den hvælvede Brystkasse.

Og pludselig tog han hende stormende ind til

sig og lo, lo med hele den friske Forsorenhed fra gamle Dage, naar de sammen havde lavet et skrækkelig Skarnstykke. —

„Elna, dette slipper vi aldrig godt fra!“

Det var en Uges Tid efter, at Elna kom over Fredensbro. Hun gik langs med Søerne ad Østerbro til, i et af de nye Huse med al tænkelig Komfort boede Grevinde von Harden, født Katarina Blondin.

Foran hende gik der en Dame, som hele Tiden saá og saá stirrende ud over Vandet, gik i en dvælende Drømmetrit, som om hun var lænket til Søen og lyttede og drømte. Da Elna rask vilde gaa forbi, mødte de hinandens Øjne, kendtes, smilte — det var Eleonora Aggersgaard.

Eleonora saa ikke velsitueret ud. Ikke just Klæderne saa mest derangerede ud, men Ansigtet tydede paa Trængsler, og den fine vege Mund var bleven ligesom føjeligere endnu, — som om hun var bleven vænnet til at finde sig med Smil i Folks Luner.

„Tænk, hvor det er længe siden, jeg har set dig.“

„Snart 6 Aar“, sagde Eleonora venligt. „Det er 6 Aar, siden jeg blev gift.“

„Bor du her i Byen nu saa?“

„Ja,“ Eleonora nikkede, og Elna forstod, at hun var uenig med sig selv om, hvor lidt hun kunde

klare sig med at sige. Eleonora havde jo aldrig været videre meddelsom i Privat-Affærer.

„Hvor bor du?“ Elna formede sine Spørgsmaal saadan, at de var umulige at komme uden om.

„Paa Solitydevej.“

„Men Gudfrimig, det er jo milelangt her fra!“

„Jae — men jeg holder jo nu af Søerne her. Kan du huske, vi gik altid vore Ture her, du og Elise og jeg?“

Elna nikkede. Eleonora saa ikke ud til at have stort Overskud af Tid til at spadsere i. Hun saa snarere ud, som om hun havde stjaalet sig her ud til sine Barndoms Minder for at døve en stor og pinlig Haabløshed. Desuden, naar Eleonora ikke med et Ord bad hende se hjem, Eleonora, der tidligere var det gæstfrieste, man kunde tænke sig, saa var det ikke noget godt Tegn. Det supplerede godt nok de Fregner, der var blevne saa tydelige i Eleonoras Ansigt. Det var som om den mælkeklare Hud, der en Gang gjorde hende saa blændende fin, var sunket tilbage og Fregnerne stod frem som brune Træstubbe rager op af Sne. Forresten saa hun ud til at være i Omstændigheder.

„Du har jo en Søn, ikke?“ spurgte Elna.

„Jo — jeg har ogsaa en lille Pige.“

To altsaa. Og paa Vej med den tredie. Tak. Elna vidste, Eleonora havde været gift 3 Aar, før den første kom, hun maatte altsaa de sidste Aar have gaaet i en konstant Omstændighedstilstand.

„Har du det ellers godt?“ spurgte Elna sagte, ligesom opfordrende til det gamle intime Fortrolighedsliv.

„Ja Tak, udmærket, — Mille merci, trés bien," repeterede Elna fra deres Skoleaar, Eleonoras Svar var kommen saa udsøgt selskabelig, og hun saa lyst og velstandsagtigt ud for sig. — Du ligner én der er søvnig, men ikke vil være ved det, tænkte Elna, men hun vilde ikke bore sig ind i Venindens Fortrolighed.

Ved Østerbro skiltes de, Eleonora skulde hjem. „Hils Katarina", raabte hun tilbage.

Elna gik videre. Der var noget af et forkomment Hundyr over Eleonora. Det Blik, hun saa over sin Skulder med, var som naar en forsulten Hund lusker bort og kaster et Blik tilbage paa den Tallerken, den dristede sig til at snaske lidt af.

Herre Gud, det saa dog saa glimrende ud den Gang, hun blev forlovet . . .

I sin flotte Lejlighed havde Katarina von Harden indrettet sig et veritabelt Atelier. Hun havde faaet det delvist hyggeligt, men klattede ellers til, som hun kun gjorde i sit Atelier. I Stuerne var hun Grevinden med en kold pertentlig Orden om sig.

Hun fik Elna klædt i Skrud og stillet op. Elna stod Model for hende til en Statue: Husfrue Thurid byder i Døren sin Husbonds Fjender Trods.

Statuen saa majestætisk ud med det høje Diadem og den stolte Bringe, det halvt sænkede Sværd i den højre Haand og den venstre knyttet strakt frem som en Næve mod Fjendens Bryst. Under de sammentrukne Bryn stod Øjnene strenge og utilgængelige, og Munden var lukket i stum ubøjelig

Viljestyrke. Den ene Fod stod solidt paa den Tærskel, hun ikke tillod nogen at overskride — ikke uden at Sværdet skulde komme til at fastslaa hendes Mening, saasnart Næven ikke blev ret forstaaet.

„Du er lettere at modellere i Dag," sagde Katarina og saa flygtig op. „Dine Træk har ellers været ligesom — jeg ved ikke om du har lagt Mærke til, naar et Lag af Tang og Havslim, visne Blade, Siv ogsaavidere har lagt sig over en Vandflade, hvor der er Strøm? Har du set den Bevægelse, det er noget af det underligste? man ser alle Vandets Rhytmer og urolige Bevægelser under det Lag. Det minder om ubehersket Muskulatur under Huden.

Du har noget med ubehersket Muskulatur, — men ikke i Dag."

„Ikke," sagde Elna og følte Smilet dirre sig i Mundvigene og omkring Næsefløjene. Hun drejede hurtig af og greb, som noget af det første, der bød sig til, Indtrykket fra sit Møde med Eleonora.

„Kan du huske Eleonora, den smukke venlige Eleonora Hartvig, der blev gift over til Jylland. Jeg saa hende i Dag, hun saa nærmest ud, som om hendes Ægteskab var bleven hende en sørgelig Skuffelse."

Katarina saa op, maalte med Blikket og bøjede sig igen frem over sin Statue.

„Hun har naturligvis troet paa Lykke i Ægteskabet — aa løft Hagen en lille Smule."

Elna løftede Hagen. Hun saa stift ud, det var saa løjerligt ikke at se paa den, hun talte med.

„Tror du da ikke paa Lykke i Ægteskabet, Katharina?“

„Nej.“ Katarina maalte igen.

„Har du da aldrig troet det heller?“

„En Tid maaske nok. Men det var mig ikke nogen ondartet Skuffelse, at der ingen var.“

„Men saa Greven, din Mand?“

„Elsker Penge,“ sagde Katarina med sin altfrysende Kulde og passede sit Arbejde. Og Elna drejede Pupillerne om i Øjenkrogene og saa paa det ubevægelige Ansigt. Katarina havde da vist ikke Temperament skabt, hun havde derimod en udpræget Sans for og Evne til at fremstille mægtige Former og storslaaede Motiver og en uhyre kræsen Skønhedssans.

„Skal vi ikke en Dag gaa ud og besøge Eleonora,“ spurgte Elna lidt efter.

Katarina traadte tilbage og saa paa sit Arbejde. „Joo,“ sagde hun seende, spejdende og maalende, „det kan vi jo gerne. Jeg har nu forresten aldrig delt jeres Sværmeri for Eleonora Hartvig, hun var mig lovlig fantastisk. Kan du huske hende og din Kusine Elise, der døde i Davos, de to kunde sætte noget godt noget sammen.“

„Hun var saa nydelig,“ Elna sagde det tænksomt og bedrøvet, hun begreb ikke rigtig, at Katarina kunde være saa uanfægtet, naar Sorgerne ramte et Menneske, de havde kendt saa godt. „Det er nok mulig, hun var lidt oversværmerisk, men Herre Gud, det blev vi jo opdragede til. Og hun var i sig selv fin. Hun kunde godt have faaet Elises

Fader, Onkel Glostrup, hvis hun havde gjort sig lidt Umage.“

„Hun skulde saamæn have gjort det,“ sagde Katarina og rettede lidt ved Sværdets Stilling i Elnas Haand.

„Jeg synes nu, det vilde være en stor Synd, om hun virkelig skulde gaa i Hundene.“ Elna blev haardnakket ved. Katarinas Mangel paa Følelse irriterede hende og gjorde uvilkaarlig hende selv ømfindtlig. „Hun havde en vidunderlig Sans for Musik. Kan du huske, da vi i Skolen havde læst „Lenore“ paa Tysk? Saasnart hun vel var indenfor Døren hjemme, fløj hun i Klaveret og dundrede „Lenorenridt“ med Hovslag og Uhygge og Nattestorm og Lenores endelige Rædselsskrig ved Kirkegaardsporten. Og kan du huske Zeidevitz, Eriks Ven — jeg har forresten hørt, han er Kapelmester i Hamburg nu — han var i Grunden forelsket i hende . . .

„Det var han i alle,“ afbrød Katarina lidt haardt, og Elna huskede, hvad der en Gang var bleven paastaaet. Selve Katarina Blondin skulde have været stærkt optaget af den gnistrende, elektricerende Musiker, den sorte leende Løgnhals, der kunde spille en almindelig Salon op til et fraadende Hav. Men Katarina var jo, Gudbevares, opdraget til at betragte Mænd som Parti-Varer, og Zeidevitz laa under hendes Horisont.

„Han var maaske nok lidt let-antændelig.“ indrømmede Elna, „men det er ogsaa det samme, Eleonora vilde ikke have haft ham alligevel. Men

han hævdede ihvertfald, at Eleonora Hartvigs musikalske Begavelse var fænomenal . . .“

„Du har drejet din Profil lidt for meget herhen efter,“ sagde Katarina og saa paa Statuen. — — —

Lidt efter genoptog Elna igen Themaet Eleonora Aggersgaard og det ruinerede Præg, hun havde haft. Katarina lagde sit Værktøj fra sig, det var Tegn til Pause.

„Skulde du være i Færd med at forlove dig, Elna, du er mig saa følsom.“

Eleonora var bleven forfærdelig befippet i det Øjeblik, hun lukkede Elna ind. Hun havde nok tænkt sig, at Elna, efter deres Møde ved Søerne, vilde opsøge hende, men saadan lige Dagen efter, det havde hun ikke ventet. Hun viste hende ind i den nøgne Spisestue, hvor en lille ung Pige foran Klaveret var ved at samle sine Noder sammen i sin Mappe. —

„Du giver Musik-Undervisning igen?“ spurgte Elna, da den unge Pige var gaaet.

„Ja — værsgod, vil du ikke sætte dig, det var da morsomt at se dig . . . Eleonora søgte en passant at faa lidt ordentligt i Stuen, noget Barnetøj, der hang ved Kakkelovnen fik hun snakkende fjernet, og under Paaskud af at lukke Klaveret, fik hun Noderne i Orden — Give til Gud at Elna vilde tale lidt dæmpet, ellers blev Aggersgaard igen rasende, han

sad inde ved Siden af og skrev paa det evindelige Skuespil. Hvis hun endda havde turdet byde Elna dérind, — men Vorherre bevares. —

„Pigen“ var desværre lige gaaet et Ærende ud, saa hun maatte selv ud at sætte Vand paa til lidt Kaffe, om Elna vilde undskylde lidt. — Da hun kom tilbage satte hun sig og anslog en gammelfortrolig, halvsagte Tone for at dæmpe Elnas høje stærke Stemme. Og hun tog den lille treaarsgamle Svend Aage ind til sig for at holde den urolige og støjende lille Sprællemand nogenlunde i Baand.

„Hvor har du gjort af dit store Pillespejl?“ spurgte Elna og saa sig om. „Det udskaarne med Ørnevingerne?“

„Aa,“ Eleonora forsøgte at sige det henkastet, „det, det staar hjemme. Der var jo ingen Plads her, saa lod vi det flytte hen til mine Forældre.“ — Og hun forklarede Elna, at Lejligheden jo kun var foreløbig, hendes Mand havde lejet den, og Mænd havde jo som Regel ingen Forstand paa den Slags Ting. Forskellige andre Ting, ja næsten det meste af deres Indbo, stod ogsaa hos Forældrene. — Hun vidste i sit Hjerte godt, at Elna aldrig vilde foragte hende, fordi hun var saa ludfattig, men hun kunde ikke faa over sin Mund at fortælle, at Aggersgaard havde solgt næsten hver Stump af hendes Udstyr, undtagen den Stue, han selv brugte til at digte i. Saa vilde det ogsaa opdages, at Elnas smukke Brudepresent var sat ud, men til Flyttedagen skulde de flytte, der var ikke betalt Husleje, og saa tabte Elna hende forhaabentlig af Syne igen. Det gjorde endda ikke saa meget, at fremmede Mennesker saa hendes

Fattigdom, men det krøb igennem hende af Skam og Pine, naar nogen af hendes tidligere Venner sporede hendes Livs Nederlag. — Foreløbige Nederlag. Forhaabentlig kun foreløbige, hun kunde ikke taale at tænke anderledes. Det blev jo selvfølgelig bedre, dette var kun en Overgang, selvfølgelig maatte det blive bedre. Og hun saa over imod dette bedre som til frodige Egne og holdt krampagtig Blikket ovenover den Sump, der skulde passeres først.

Aggersgaard kom ind til Kaffen, han gjorde sig forholdsvis elskværdig, hvad han som Regel var overfor Fremmede. Jo bevares, han huskede saa godt Frøken Frænkel fra de Gange, han var paa Besøg hos sine Svigerforældre. Og fra Brylluppet. Det, der jo var arrangeret saa smukt af Eleonoras Veninder.

Jamen det var Elise, fortalte Elna. Hun arrangerede det hele fra Davos. I hendes sidste Breve til sin Fader og Tonne og til Elna ogsaa, havde hun indtrængende paalagt dem at sørge for Blomster, Læssevis af Blomster. I det hele taget gøre Venindens Bryllup saa blomsterfuldt levende, som det var muligt — dobbelt saa festligt som et almindeligt Bryllup, det skulde maaske gøre det ud for to . . .

„Derfor saa jeres Afrejse jo ogsaa nærmest ud, som om det var et ungt fyrsteligt Par, der skulde paa Bryllupsrejse," lo Elna. Saa sagde hun alvorligere: „Dagen efter vidste vi, at hun var død."

Hvordan tog Tonne Gottschalksen egentlig det?" spurgte Eleonora og hørte i sin Stemme den ubestemte Ærbødighed, som Folk uvilkaarlig lægger for

Dagen, naar én, de kender, har haft tunge Ting at bære.

Roligere end ventet, mente Elna.

Naa rolig og rolig var jo to Ting. Han havde ingen Scener foranstaltet, men stille passet sine Sager, formodentlig havde han gjort alting op, da hun rejste. Men da de vilde lade Elise begrave i Davos, satte han sig saa haardnakket imod det, at hun var bleven ført hjem og begravet ved Siden af Moderen. — — — —

Eleonora fulgte sin Veninde ud, da hun skulde gaa. De stod lidt paa Trappegangen og sladrede, som de altid gjorde for Aar tilbage. — Hvordan det ellers gik med Elnas kedelige Krampe-Anfald.

„Aa, det gaar nok over," Elna lo henover det. Hun var begyndt at gaa til Gymnastik nu og tænkte paa at uddanne sig til Gymnastik-Lærerinde. Men for Guds Skyld, Eleonora maatte for alt i Verden ikke tale om den Plan hjemme, naar hun kom op og besøgte hende. Det var naturligvis Erik, der havde sat igennem, at hun overhovedet fik Lov at gaa til Gymnastik-Undervisning. Han havde taget hendes Forældre for sig i Enrum og med det gravalvorligste Ansigt — om Eleonora kunde tænke sig Erik dybt alvorlig slaa Plader for hendes ærværdige Forældre — Elna lo kaadt selv. Jo, han havde foreholdt dem, med Brug af Ord saa lægevidenskabelige, at de var til at falde og brække Benene over, at hvis der ikke straks blev gjort noget ekstraordinært, vilde hun — Elna — blive lam for Livstid. Ja, hun vilde maaske komme til at ligge i

Vugge som et Svøbelsebarn, der skulde mades og passes med Renlighed.

Elna fyldte Trapperummet med Latter, hun slog Nakken tilbage og lo hvert Øjeblik frodigt. En enkelt af de hvide, uregelmæssige Undertænder lyste bag de andre med blaalig blændende Gletscherskær. — Om ikke Eleonora fandt, det var en vidunderlig Fantasi? Tænke sig hende ligge hen som et ubehjælpsomt Svøbelsebarn — og hun lavede overgivent det hele efter, sank i Lemmerne og hang med Underlæben og saa idiotisk savlende ud — og lo saa igen, smittende og frisk.“

Hun strakte Armene ud med Gymnastik-Bevægelser. „Jeg er mør, forsikrer jeg dig — som Svedskegrød. Jeg er jo lige begyndt.“ Hun viftede slattent med Hænderne: „det bare Kødmad!“

Saa gik hun.

Og Eleonora listede ind til Klaveret.

Med Elna var kommen et Glimt fra den glade Side af hendes Ungdoms-Medalje, Veninderne, Konservatoriet, Livet med Løfter og Haab.

Der var saa faa af de Løfter bleven indfriede. Ingen havde sagt hende, at ogsaa til et Ægteskab skulde der sine bestemte Egenskaber. Hun havde selvfølgelig, ligesom alle de andre unge Piger hun kendte, troet, at det gjaldt først om at blive gift og derpaa som en virkelig fin Kvinde lade sin Mand bære Læsset, og lade ham alene raade.

Det Program havde ikke rigtig holdt Stik i hendes Ægteskab. Den Gang han absolut vilde opgive sin Sagfører-Praksis og flytte til København for at blive Digter, da havde hun vist haft mere Brug for

Ben i Næsen end egentlig for „Kvindelighed“. Men hun syntes jo, hun vilde „forstaa“ ham, vilde ikke være hans kunstneriske Talenter en Klods om Foden, — hun vidste jo selv, hvordan Længsler og Drømme kunde presse paa inden i én.

Elna skulde blot have set, hvor de andre Stuer var ribbede — Sovekamret — kun én Seng — Køkkenet — lige det allernødvendigste!

Af den fordums Herlighed kun Balduins Stue og Klaveret, alt det andet havde han solgt eller sat ud.

Og i de sidste Dage havde han begyndt at stikle til Klaveret. —

Hun følte i sig et Pres af dirrende Angst, hun stred imod med hele sin sejge, stilfærdige Vilje, for at han ikke skulde sælge det ogsaa. Hun kunde ikke frigøre sig for en overtroisk Fornemmelse, der stod i Forbindelse med netop det Klaver, hun fra sine Pigedage var vokset sammen med — naar det blev solgt, saa gik noget i hende selv i Stykker. En Slags lønlig Sjælestyrke gik tabt, en hemmelig Modstandsevne, der udsprang af den Trøst, hun havde i Klaveret, den blev brudt ned. Desuden, solgte han Klaveret, slog han hende Vaabnene af Hænderne, det var jo med det, hun endnu skaffede lidt Penge til Huse. Nu gav hun her Musiktimer og tjente slet ikke saa daarligt, naar hun ikke mere kunde det, hvad saa? . . . Ja, hun kunde maaske faa noget at sy, men hvad blev det til, naar hun ikke var vant til det, det forslog lidet til to voksne Menneskers og to smaa Børns Fornødenheder. Derimod Musik-Undervisning, det var hendes Fag saa

at sige, det var hun systematisk oplært til. Hendes Elever og mest deres Forældre var forbavsede over Resultaterne, de sendte Hilsener hjem til hende og anbefalede hende. — Hvis han nu bare, bare ikke vilde sælge det, saa skulde hun lidt efter lidt faa en velrenommeret Musikskole i Gang . . .

Naar saa bare ikke de ulykkelige Afbræk kom, hver Gang hun skulde føde . . .

Hun sukkede træt, der var ikke én Ting i Vejen, der var mange Ting, naar man var alene om det hele . . .

Derinde sad nu han og skrev.

Skrev og skrev paa det Drama, der aldrig blev færdig. Fra Morgen til Aften. Han afbrød kun, naar han gik ind for at spise eller ud for at sælge. Der var Øjeblikke, hvor hun havde Lyst til at blive simpel, lukke Døren op og slynge ham ind i Ansigtet: aa, din dovne Lus.

Men hun gjorde det selvfølgelig ikke. Hun passede tværtimod paa ikke at irritere ham; og ikke for alt i Verden bad hun ham om en eneste Øre, for at han ikke skulde falde paa at sælge Klaveret. Hun maatte se, om hun ikke endnu en Gang kunde faa Penge til Husleje ude hos sin Fader.

Se inde i Balduins Stue var der Spillebordet og den store Hængelampe, som aldrig blev brugt, — men hvis hun listede sig til at tage det, og han opdagede det, saa vilde der ligge et Hus.

Og saa var det i og for sig dog hendes altsammen.

Vilde han da saa antage nogle Elever! Siden Riis var bleven skilt fra Margrethe og havde faaet

en Skole her i København, havde han tidt nok tilbudt Aggersgaard Ansættelse som Matematik-Lærer, Aggersgaard var jo bekendt for sin matematiske Begavelse. — Men han vilde ikke, han vilde slet ingenting. Andet end sidde bøjet over et Skrivebord, der flød med beskrevne Blade i et gudsforgaaet Virvar — eller — det havde Eleonora ham lumsk mistænkt for — sove til Middag flere Gange om Dagen, naar hun var optaget eller gik Ærinder.

Hun satte sig træt ned paa Spillestolen. Hvad i al Verden skulde det blive til, naar hun nu skulde ligge — og et lille Barn til — og Spilletimerne — og Huset — og saa hans Fornødenheder.

Det sidste var næsten det værste. Han kunde i Timer binde hende fast i sin Stue, naar der var noget, han absolut skulde læse op for hende. Og hun var altfor hensynsfuld til at kunne faa over sit Sind at sige, at Børnene skulde passes, Huset var ikke gjort i Stand, Maden stod paa eller hun var træt — der var virkelig saa meget at gøre.

Hun vilde saa inderlig gerne begejstres og opflamme ham til Selvtillid, men det var altid saadan noget underlig ensfarvet Sludder, der undertiden slet ikke gav Svar paa de Ting og Personer, det var begyndt med . . . Og saa kunde hun ikke, hun havde aldrig duet til at lyve.

Hun sad i Tanker og kærtegnede Klaveret — spille turde hun ikke, Balduin skrev jo. Saa satte hun sig til Rette og spændte lempelig om Tangenterne — det gjorde ikke saa meget, om hun anslog eller ikke, hun hørte alle Melodierne alligevel.

Hun kom til at huske Elise og Tonne. De to

havde holdt saa meget af hinanden, og nu stod de paa hver sin Side af noget gaadefuldt og længtes imod hinanden. — Stakkels Tonne, med hele sin hjælpeløse Længsel kunde han ikke naa hende.

Hun lukkede Øjnene halvt og lod Fingrene glide uden Lyd hen over de glatte smaa Benplader, hørte en Hymne, der steg, langsomt og blidt, dybe længselsfulde Tonebølger. — Der kom Sværme af hvide Fugle, der langsomt hævede og sænkede de store hvide Vinger, løftede sig som en Snesværm fra Jorden, flere og bestandig flere. — Og ude, langt ude fra, kom andre Sværme af hvide Fugle, en fjern melodiøs Susen kom nærmere og nærmere. — Det sang ud fra Skarerne, klang og tonede i underlige lyse og blide Rhytmer, som om Vingerne var af Sølv og frembragte Musik ved hver mindste Bevægelse. De fløj mod hinanden, de syngende hvide Fugleskyer, dalede ind mod hinanden, klang sammen i svulmende Vellyd, — to Længselsskarer, der havde søgt og fundet hinanden ude i Rummet og gennem Toner kyssede hinanden . . .

Hun præluderede hen over de stumme Tangenter, greb et Spand af Strenge med alle sine Fingre, men slog dem ikke an, hørte alligevel deres Rhytme og Sammenspil. Ind i hendes Sind kom Tanken om Katarina, der nu var Grevinde — og saa hun selv, der daglig stred for Brød og Husleje. Og det gamle Børnerim dukkede op i hendes Tanke:

„Rige Fugl kommer susende, kommer brusende
alt over Skov og Dale,
og ser du det, du fattige Fugl,
hvor mine Vinger de prale . . .

Den rige Fugl kom brusende frem, en stor majestætisk Kongefugl med smaa rappe Fugle-Forløbere og stort og pragtfuldt Fuglefølge. Luften var et Hav af larmende Toner, en Glimten af Farver, en Glans som om Solens Ildblod vældede frem, og Lyn paa Lyn flammede gennem mægtige Rubiner. Den rige Fugl kom, dens Øjne var Guld og som Sole, dens Fjerpragt vidunderlig, straalende i Regnbueskær. Dens Vinger var udspilede som slanke Sejl, de spillede og glimrede, mens de rørte sig under den kongelige Flugt, glimrede gennem den perlegraa Luft, som de gennemskar, afstribede i lysende grønt og karmoisinrødt. Og det bruste af vældige Melodier, Tonerne styrtede sig ind gennem Luften og . . .

„Eleonora," hørte hun hele sit lange Navn bag sig. Aggersgaard stod i Døren til sin Stue og saa martyrisk ud. Han holdt Penneskaftet mellem to blegfede Fingre og midt i Forskrækkelsen gik det op for hende, at hun havde spillet, der hang endnu i Stuen et Væld som fra aabne Sluser.

Hun skyndte sig sønderknust hen imod ham. „Du maa virkelig undskylde, kære, jeg tænkte slet ikke over det. — Det var Elna, ser du, jeg kom til at tænke paa gamle Dage . . ."

„Hvad vilde hun? Hvad i al Verden vilde hun her?" Aggersgaard rynkede Bryn, Eleonora greb den Udvej, der aabnede sig, og fulgte ham ind paa hans nye Tankegang — imens glemte han nok hendes store Misgerning.

„Hun vilde blot op og hilse paa os. Jeg traf hende tilfældigt forleden Dag."

„Hilse!"

Han knøklo haansk.

„Nej, hun vilde op at udspejde, vilde hun.“ Han saa fjendtligt frem under de nedtrukne Bryn. „Aa, jeg forstaar det godt, de kommer listende, i al Venskabelighed Gudbevares, for at udspejde og siden gøre én al den Skade, de kan.“

Eleonora stirrede forbavset paa ham. „Elna udspejde! Jamen hvad skulde hun da udspejde?“

Han saa skulende, tavs undersøgende paa hende. „Du er maaske i Ledtog med dem — skulde slet ikke undre mig.“

Saa gik han krænket ind til sig selv og lukkede Døren, saa det sang i Væggen.

Udspejde! Og hun i Ledtog med hvem?

Nej, om hun begreb nogetsomhelst. — Der var Tider, hvor hun aldeles ikke fattede, hvor Manden vilde hen.

Hun strøg forbi Klaveret, lod sin Haand glide hen over den blanke Kant under Tangenterne, de laa der som Tænder, lystne efter at bide. Hun følte en tirrende Trang til at spille igen, men turde ikke engang sætte sig. Saa blev hun staaende med de korslagte Arme lagt hen over Klaverets polerede Laag, vuggede rhytmisk med Overkroppen — alle Melodierne, hun ikke var bleven færdig med før, kom inde for hendes Øre, en tonende Sørgesang:

Fattige Fugl kommer hínkende, kommer linkenke
alt over Mark og Enge.
Ak ser du det, du rige Fugl,
hvor mine Fjer de hænge.

Tyve Kroner.

Det var en hel Formue at faa paa en Gang. Eleonora begreb bare ikke, hvor Aggersgaard havde faaet saa mange Penge fra — for han havde flere i sin Tegnebog, det saa hun.

Maaske han havde faaet Forskud paa et litterært Arbejde, men hun vilde ikke spørge ham, hun vilde nødig risikere det Svar, hun før havde faaet: det kom ikke hende ved; naar hun fik Penge, havde hun vel ikke mere at forlange.

De fleste af de tyve var allerede gaaet, der var saa mange Huller at dække, men det, der var dækket, det var da ude af Verden. Hun var virkelig saa glad, maaske nu alligevel . . .

Ude ringede det. Hun gik ud og lukkede op, der stod fire Mænd, som skulde afhente et Klaver.

Hun tog sig i det samme til Panden, hun syntes, den blev kold — ja, hun vidste skam ikke, men hvis de vilde vente lidt . . .

Aggersgaard sad inde og skrev, hun lukkede Døren op og spurgte dæmpet, skælvende — hun hørte selv, hvor Stemmen ligesom havde tabt al Farve.

„Der er nogen derude, som taler om et Klaver. Har du . . . ?“

Han rejste sig — lidt febrilsk. Og det var med en tydelig paataget Brøsighed, at han indrømmede, han havde solgt det.

Eleonora lukkede hurtig Døren bag sig og stillede sig selv foran den, saa at han ikke kunde komme ud.

„Nej Balduin, det kan du ikke mene! Det maa du ikke! Det er da mit Klaver!“

„Mit Klaver! sikke no'ed Sludder!“

„Ja ja, det er jo ogsaa ligemeget, men du maa ikke sælge det, du maa ikke“ — hun greb i hans Arm ude af sig selv. „Jeg gaar fra dig, hvis du gør det.“

„Du er jo gal!“ Han sled sig fri.

Hun viste fortvivlet omkring sig, „du kan jo sælge herfra, Balduin, her er jo nok. Men ikke Klaveret, ikke Klaveret . . .“

Han skubbede hende fra sig. „Det er jo solgt, du har jo selv brugt Pengene“ — saa gik han. Hun hørte ham aabne for Mændene, hørte dem snakkende gaa gennem Entreen og rumstere derinde. — De skruede Benene af Klaveret, det skreg langt og klagende, og hurtig kom hun til at huske en Gang, hun havde hørt et Kistelaag, der skruedes til, og Naglerne skreg. Saa satte hun sig ned paa Stolen, lagde Hovedet ned over de korslagte Arme paa Bordet og græd fortvivlet i hurtige, hulkende Stød. Hun hørte dem dreje Nøglen om, det raslede med Penge, og saa pustede og tumlede de ud gennem Entreen, stødte paa og bandede — hun hørte de fire Mænds uregelmæssige Tramp ned ad Trappen, og saa faldt Entredøren i.

Og Balduin kom ind.

Igennem sin Fortvivlelse følte hun sig til Aggersgaards Stemning, der var delt mellem Irritation og

Forbavselse. Han gik frem og tilbage og trøstede hende med, at det jo kun var midlertidige Forholdsregler, saasnart han fik sit Drama færdigt — og det var jo næsten færdigt — saa kunde de faa alting løst hjem paa én Gang.

Desuden var det noget Skaberi. Han havde ikke før vidst, at hun var hysterisk, men det var jo forresten alle Kvinder. Kunde hun skaffe de nødvendige Penge, for han kunde ikke? Og de skulde vel leve? Eller fandt hun det rimeligere, at Børnene sultede, end at de skilte dem af med det Klaver, som stod der til ingen Nytte . . .

„Jeg gav da Timer i Musik," græd hun ud i et heftigt Anfald af Trods.

„Timer i Musik, hvad bliver det til? Og desuden vil jeg ikke have dig til at give Timer i nogetsomhelst, saasnart vi nu faar Penge . . ."

„Jamen du kunde da have solgt noget andet, noget fra Stuen her . . ."

„Hvor skulde jeg saa føre mine Elever hen . . ." Aggersgaard talte som en retfærdig Mand, hvis Taalmodighed efter lang Prøve nu endelig var ved at briste.

„Jamen du har jo ingen Elever, og du vil ingen have," græd Eleonora utrøstelig. Nu var jo saa alligevel det sidste Haab bristet om nogensinde at komme tilbage til de gamle Forhold igen — og Klaveret, hendes Klaver slæbte de med hen ad Gaden — — —

Aggersgaard var spydig, giftig krænket. Naar hun var saa umaadelig flot vant, at hun ikke kunde leve uden Klaver, saa skulde hun sandelig ikke

have giftet sig med ham. Saa skulde hun skaffet sig en Greve, eller den gamle Udhaler, Grosserer Glostrup.

Var det virkelig hendes Mening at ville have fire nøgne Vægge og Klaver staaende solo — det vilde tage sig ud som et splitternøgent Mandfolk med bare høj Silkehat! — Han forsøgte at slaa over i Spøg, noget, der ellers ikke laa for ham, og som han kun gjorde, naar han var for fejg til at skælde ud.

Han tog hende om Livet, satte hende over i Sofaen og kyssede hende flygtigt. Nu skulde hun være fornuftig — forresten vilde han gerne høre hendes Mening om en Novelle, han lige havde siddet og skrevet paa.

Og han tog et Manuskript op af Skrivebordsskuffen, tændte en Cigar og begyndte at læse:

„Ørkenvandring.“

Om hun ikke syntes, det var et godt Navn, Titlen havde mange Gange saa meget at sige? — Hun nikkede, saa gik han løs paa sit Produkt:

„Der var to Mennesker, som tog hinanden i Haanden. De saa i hinandens Øjne, og deres Øjne var dybe — dybe, som om de hver for sig saa ind gennem Vidder af trofast og kærlighedsfuld Vilje mod det gode.

Og de løftede højt de i hinanden foldede Hænder, hans i hendes, og hendes i hans, løftede dem højt i Morgensolens første Guldstraale-

spind. De gik frem, klædt i Blomster. Og de saa ind i hinandens Øjne, der havde laant Glans fra Dagens store gyldne Moderøje.

Og de nikkede.

Og de rettede deres Fodslag efter hinanden.

„Vi to gaar sammen.

Derude er Maalet.“

Fjernt i det blaa lyste en Stjerne, hvis Glans var stærkere end Dagens, stærkere end Solens.

Derude var Maalet — fjernt i det blaa.

Som i et Hav, der lodret rejste sig og tog Himlen i sin Favn, saa blaat, saa dybt, saa bundløst vigende som Evighedens Gaade. Derude stod Stjernen.

Og de gik. Og de saa ikke, det var en Ørken, de gik ind i, de saa ikke Landets ensomme gule, de saa ikke Farer og vilde Dyr. Klædt i Blomster gik de, og de holdt hinanden fast i Haanden og opmuntrede hinanden med Blik og Smil. Vejen var lang. Længere end de havde tænkt sig. Forude lyste Stjernen.

Naar vi er naaet did, da er vi ikke længere to, da smelter vi sammen til én — én stor straalende ren og hellig Sjæl, én Kærlighed, én Stjerne. Thi det er Kærlighedens Maal at sammensmelte — først to — saa atter to — og atter to — til alt levende er én fælles, guddommelig straalende Kærlighed.

Da er der ingen Længsel mere, ikke den Krympen, som piner et Menneskes Bryst, naar han ikke tilfulde kan udtrykke sin Kærligheds Dyb. Naar han søger og søger og dog ikke

kan faa vist den, han elsker, alt det, hans Hjerte rummer . . .“

Eleonora havde grædt ud, det var endt i et Smaagisp, saa hørte hun efter. — Klædt i Blomster! Det var aabenbart taget fra deres Bryllupsaften, Afrejsen fra Skibet, det var altsaa dem selv, naa — — —

Ude dundrede det hult over de tomme Gulve, Svend Aage og den lille Anna boltrede sig formodentlig paa den nye Legeplads, hvor Klaveret havde staaet. Bare de ikke gik ud og væltede den kogende Mælk ned over sig.

„Men Vejen var lang. Længere end de havde troet. Og Morgensolens Skær var ikke i deres Øjne mere, og Smilene var visne. Desto fastere fik de at holde om hinandens Hænder, at ingen af dem skulde snuble.“

Det var første Gang, hun hørte noget virkelig sammenhængende; kunde han blot gennemføre sin Idé i Stilart og Thema, holde sig til det og ikke flyde ud i Spekulationer, som han plejede . . .

Aggersgaard tog andre Blade — formodentlig havde han skrevet det første den Dag, Elna var paa Visit, og saa havde han fortsat:

„Til sin Genius havde han kaaret hende.

Hun gik langsommere, hun kunde ikke følge med ham, hun opholdt sig ved Ting, som ikke kom deres fælles Vej noget ved. Hun forstod

ikke Maalet, forstod ikke ham, brød sig ikke om det heller, men opholdt ham med taabelige og uvedkommende Spørgsmaal og Plagerier, om Mad og om Penge og Børnesko og . . .“

Eleonora bøjede sig hastig frem, som om hun vilde standse noget løbsk — det var dog et svimlende Fald! Det ligefrem generede hende æsthetisk. Men hun vilde ikke afbryde, og han blev ved at læse. Det skurrede og skurrede, det lød for hendes Bevidsthed, som naar en Vogn har kørt ad en dulm og jævn Markvej og saa pludselig rumler frem over toppede Brosten. Han læste videre om, hvordan hun, som alle Kvinder, naar de vel er gift, tabte sit Syn for Maalet, for det store ethiske Jubelmaal hinsides Ørkenen . . .

Ude ringede det. Hun vidste, det var en af hendes Elever — hun rejste sig halvt — Klaveret!

„Jeg maa gaa du,“ hviskede hun undskyldende.

Han slog tyssende ud med Haanden og anviste hende mimisk Plads paa hendes Stol igen.

„Lad dem ringe,“ hvislede han irriteret, dæmpet.

Og det ringede og det ringede, som om Klokken skulde rives ned, Eleonora sad ulykkelig og skammede sig for sig selv. — Aa, turde hun bare gaa, der var saadan en Uro over hende, nu Klaveret var solgt. Og der var Tøj, der skulde vaskes, og hun sad i én Skræk for Børnene og den kogende Mælk. Men hun havde gjort det én Gang før, gaaet ud efter noget, da skubbede han i Raseri alle Papirerne ned fra Bordet og laante hende no'en Øjne, som hun var længe om at glemme.

Aggersgaard læste videre om Kvinden, der slap den Haand, hun havde bundet sig til, faldt fra, netop da Stjernen straalende lokkende stod lige foran dem. Hun opgav Maalet for at øde sin Dag og sin Tid med alle Slags menneskelige Paafund og Smaaligheder, mens han, syg af Skuffelse, sank sammen, stirrende ind i Stjernens tavse, fjerne Øje. —

Var det virkelig saadan? Var det hende, der havde svigtet? Paa den Maade, som han altid skildrede deres Fornedrelse — naar de havde talt sammen derom — fik han det altid udlagt, som om Skylden var hendes. Hun var ikke nok for ham som Hustru —

„Naa?“ — Aggersgaard gik op og ned, han havde allerede noget ventet hendes Begejstring.

Hun var ikke rigtig vis paa, om han taalte Modsigelse — og hun generede sig for at lade sig forstaa med, at hun havde genkendt deres egne Forhold i Skildringen.

„Jeg synes, det var overordentlig nydeligt. Navnlig Begyndelsen. Men er du ikke — jeg mener hen mod Slutningen — skredet lidt ud af Stemningen — og af Stilen?“ Hun talte langsomt for at følge Indtrykkene af sine Ord og fire i Tide. „Jeg synes, det falder lovlig brat fra Højderne og ned i Hverdagene.“ — — — Gud ved, hvor Børnene var, der var bleven saa stille . . .

Aggersgaard forsvarede ivrigt. Naar hun havde forstaaet det saadan, var det netop rigtig. Han vilde netop vise, hvordan det gik til, at Idealerne i næsten alle Ægteskaberne gik deres visse Død i Møde. Det begyndte med Forlovelsestidens Drømme og

Nygifteriets Morgensol, men saasnart de hverdagsagtige Smaafornødenheder kom, tog de alle hendes Tanker, og han stod alene med det Ideal, den lokkende Fuldkommenhedsstjerne, som kun to i Forening kunde naa.

Hun sad og saa grundende interesseret ud, vilde ikke krænke ham med at tænke paa Huset nu — og Aggersgaard gik, smagende i løsrevne Replikker paa sit Produkt, frem og tilbage — „Derude var Maalet“ — „Klædt i Blomster“ — „Som i et Hav, der lodret rejste sig og tog Himlen i sin Favn, saa blaat, saa dybt, saa bundløst vigende som Evighedens Gaade.“ —

Ude sydede det over Komfuret, et Barneskrig gjaldede — et til — Eleonora for op, bag sig hørte hun Aggersgaards opirrede:

„Saa til Helvede.“

I en ganske lille snever Lejlighed i Fredensgade — i en af Kasernerne — stod Elenora og klappede vaade Gardiner sammen i en lille Zinkbalje. Hun havde vasket, men hun vilde saa nødig, aa saa nødig ned i Gaarden med sin Vask.

Sært nok, men naar en Familie fra bedre Kaar og med bedre Opdragelse havnede her i en saadan Miniatur-Udgave af en sladdervorn Provinsby, saa blev den ikke accepteret. Den blev ved at leve som en Draabe Olie i et Glas med Vand, de to Vædsker kunde ikke smelte sammen. Bærmen her i Huset vilde aldeles ikke indlemme hverken hende eller Børnene, de dængede hende over med al den Haan, de kunde.

Mest Kvinderne. Hun gik og blev Kvindehader her. Naar hun tilfældigt mødte Mændene, tog de som Regel høfligt Hatten af. Og hun kunde se Tegn til Velvilje og Medynk, fordi de — Gud maatte vide hvorfra — kunde se, at hendes Løbebane ikke var begyndt her.

Men Kvinderne!

De drøftede hendes Anliggender, hendes Køkkengardiner, Børnene, alt, tvers over Gaarden, fra Vindue til Vindue med høje Ord og skrallende Latter. Hun havde aldrig vidst, at hun var saa hudløs for Latter.

Hun tog Baljen, og nede i Gaarden skyndte hun sig med at hænge de stoppede Gardiner paa Snorene og sáa imens hemmelig spejdende op til Vinduerne. Da hun manglede et eneste stakkels Barneforklæde, skraaede et Kvindemenneske med Suttesko og hængende Bryst indenfor det aabne, af Vask dyngvaade Kjoleliv, hen til hende. Og gennem en Flod af gemene Ukvemsord fik Eleonora ud af det, at Svend Aage var „bundløs fordærvet, noget saa bundløs fordærvet.“

„Hvad har Barnet da gjort?“ spurgte hun, og gennem en ny Ukvemsbølge forstod hun i Korthed, at Svend Aage havde staaet ved Siden af en større Dreng, der drejede en Skurlaas i Stykker, saa Smeden maatte dirke den op.

Der kom ét Kvindemenneske til, dampende fra skoldrøde Hænder og lugtende langt hen af Lud — Eleonora flygtede.

Og oppe i sin egen Stue krøb hun saaret sammen — indtil der tvers over Gaarden fra fjerde Sal til fjerde Sal begyndte en Krydsen af skrattende, æggende Stemmer. Det var hendes Gardiner, der var paa Tale. Hun listede sig til useet at kigge ud, de lasede, uvaskede Fruentimmer laa med korslagte Arme, veltilmode hvilende i Karmene, og underholdt hinanden paa det vittigste.

„Sikkenen Grund!“

„Ha' di set Ga'diner vaskede i en Rendesten før?“

Eleonora gemte sig, skamfuld og blussende. Der var vist heller ikke netop den mest snehvide Grund i hendes Vask, men hun havde jo ikke Sæbe. Det gamle Ord sagde nok, at Renlighed kostede ingen Penge, men det maatte have været i meget gamle Dage, da det var Renlighed nok at vaske sig hver Maanedsdag.

Sikkenen Grund.

Mon ikke alle Kvinders Begyndelsesgrund var uhyggelig simpel og slet. I disse sex Aar, hvor hun havde døjet Omgang med snart sagt det allerlaveste Hule-Utøj, havde hun opdaget, at Mænd, allerdybest nede, alligevel havde Spirerne til Ridderlighed i sig, men i Kvinderne var der kun Raahed og Lavsind.

Hun maatte skynde sig at faa Maden færdig, til Aggersgaard kom fra Skolen, hvor han havde Timer. Ellers . . . Underligt, men han behøvede da heller ikke at blive saa ondsindet, fordi han skulde bestille lidt. Han havde sandelig ikke begyndt, før Nøgenheden naaede hans egen Person. Og saa det ubegribelige, at han aldrig havde forsøgt at gøre noget af det, han skrev, i Penge, aldrig havde henvendt sig til en Forlægger eller sendt noget til Blade. Han sagde bestandig, det var ikke godt nok, men om en Maanedstid saa blev det færdigt. Han havde siddet hen med de ørkesløse Skriverier i snart sex Aar, og det saa næsten ud, som om han med Penneskaftet legede hen over det modstandsløse Papir, bare fordi det var en Beskæftigelse. — Maaske

indbildte han sig, at han dermed honorerede sin egen Pligtfølelse og alle andre af Livets Fordringer.

Eller var han ikke helt normal? Det var saa smaat begyndt at gaa op for hende, hun var jo ikke saa ukendt med de Fænomener. Der var noget, der ikke var, som det skulde være . . .

Saa kom han. Mut og skummel. Eleonora passede paa ikke at vende ham Ryggen, naar hun gik til og fra Bordet, han havde faaet den Vane at sparke hende over Læggene, naar han kunde se sit Snit til det.

„Kan du ikke snart sidde rolig da," snærrede han mut og saa dystert til Siden.

„Nu er jeg færdig." Hun satte sig ned og rakte ham venlig Maden — saa lod hun, som om hun af bare Interesse glemte at spise, for at der kunde blive nok til ham.

Det var jo den Skolebestyrer, som var gal. Komplet Idiot. Og der gik alle Lærerne og konspirerede bag hans — Aggersgaards — Ryg, de nøjedes ikke engang med at tale ondt om ham indbyrdes, men de gik og satte Eleverne op imod ham. De troede ikke, han havde opdaget det, men han var ellers ikke saa dum, at han ikke nok kunde se det. Eleverne gik og lavede det ene Komplot imod ham efter det andet, det var jo Meningen at faa ham verfet fra Skolen . . .

„Du skulde klage til Bestyreren," raadede Eleonora.

„Bestyreren," han laante hende Øjne, som en Hund glafser ud til Siden fra sit Kødben — vof

— „Den Idiot! han kan jo ikke se fra Næse til Mund.“

Eleonora svarede ham efter sin venlige Vane. Hun var saa gammelkendt med den Ramse. Der kunde intet ske, som han ikke udlagde som Ondskab imod sig. Han ligefrem opsugede alt, hvad der kunde gøres i Træskhed, alt, som kunde bevise — der kan du selv se — at Menneskene lurede bag ham for at smæde ham til paa Navn og Rygte. Riis havde haft Ret den Gang, men da forstod hun det ikke, Aggersgaard var, ligesom han var fuld af daarlig Samvittighed, og det gnavede — uden at han selv vidste det — som en Orm paa hans sunde Fornuft.

Svend Aage kom ridende ind paa en Pind, han havde fundet i Gaarden. Hun tyssede paa den vilde, støjende Halløjknægt — det var nu Synd imod de glade foretagsomme Børn, at de ligefrem skulde lægges i Spændetrøje, saasnart de kom indenfor Døren, Herregud, det var da Børns Natur at være glade.

Svend Aage forholdt sig stille to Minutter, saa hviskede han forsigtig med den lille Anna og fik hende til nedefra at stikke Spidserne af sine smaa rosenrøde Fingre op gennem Hullerne paa en gammel Rørstol, og troværdig stod han og prikkede dem ned igen og legede, at han druknede smaa Misser. Men saa fór Dævlen i hans Fantasi, han vilde hale Misserne op igen, og det gjorde ondt, Anna brølede.

Eleonora skyndte sig hen at holde hende for Munden og love hende Sukker for at tie stille, Far skulde sove til Middag.

Gamle Fru Hartvig var med Aarene bleven normalere. Hun lavede ingen Scener mere og kunde godt gælde for ganske fornuftig, naar undtages hendes Samtaler med forskellige Individer, som ikke lod sig til Syne for andre end netop hende. De sad i Loftet eller Væggene eller nedenunder og holdt en farlig Faddersladder, og de var meget vanskelige for Fru Hartvig at komme til Rette med.

Eleonora sad og tænkte over Tingene. Hun syede imens flittig paa et Parti Humbug, Købmanden nede paa Hjørnet havde bestilt. Nu var hendes Fader død, og nu var der Tale om, at Moderen skulde i Huset hos hende.

Hun skulde have sin Moder om sig altid.

Hun kunde blive saa forbitret paa sig selv, fordi hun var en daarlig Datter. For det var hun, og det havde hun altid været, det vilde hun slet ikke nægte. Hun havde aldrig kunnet holde af Moderen. Det kunde se ud som en utaknemlig Forfinelse, et Udslag af, at hun var bleven opdraget over sin Stand. Men hun havde aldrig kunnet se det som en Velgerning, Forældrene gjorde for hendes Skyld, det var alene deres Forfængelighed, der fik dem til med stor Bekostning at uddanne hende saadan, som Moden foreskrev en ung fin Dames Opdragelse.

Hvis hendes Fader havde været fornuftigere, ikke saa stivnet i ældgamle Livssyn, saa havde hun søgt Skilsmisse, allerede da Svend Aage var et Aar gammel og hun begyndte at ane, hvor det bar hen. Men hendes Fader vilde, vilde ikke tillade det. Han troede hele Tiden, at Aggersgaard fik nok noget at

bestille, det kunde jo hænde enhver, at han en Tid stod uden Arbejde. — Fra Faderens Formynderskab var hun kommen lige ind under Mandens — og søgte hun fra Mandens, faldt hun lige tilbage til Faderens.

Og nu havde hun tre Børn og var svanger med den fjerde. Og en Mand, der intet vilde. For nu var hun klar over, at han intet vilde, saasnart han paa nogen Maade kunde slippe.

Først gik Klaveret. Det var hendes eneste personlige Støtte.

Og nu var Faderen død. Nu var der slet ingen Hold paa Aggersgaard mere. Han havde endogsaa i Morges talt om, at han „maaske“ vilde sige sin Plads op. Det kendte hun, det „maaske“ var det første indledende Skridt til at fortælle hende, at han havde gjort det. For fejg var han ogsaa. Han turde ikke blank ud sige hende: nu har vi den lille Smule Penge Arv fra din Fader, og det righoldige Møblement, nu rører vi os ikke, før det er spist op. Nu vilde han først anstille sig syg, „han trængte til lidt Ro“ — saa vilde han blive siddende Dagen lang som før og saa . . .

Vilde han endda for de Penge købe et nyt Klaver.

Hun kendte Henfarten, naar man først skulde til at sætte ud — og uvilkaarlig syede hun ivrigere og ivrigere. — — —

Børnene støjede søndagspyntede, Svend Aage legede Sporvogn med Anna og Georg, der daarlig nok kunde gaa, saa var han siddende Kusk og Svend Aage var en travl Passager. Og da det ringede ude, benede han geskæftig af, hun saa gennem

Entreen, hvordan han raadsnar løftede sig paa sine smaa Tæer, lagde Armen op og trykkede Laasen ned med sin lille vidieagtige Krops Vægt.

Det var Bedstemor Hartvig i fuldt Sørge-Ornat, Crépe baade for og bag, en stor Hat med sorte Sørgeroser — og ellers en stor Pose Kager til Søndagskaffen.

Hun hilste paa sin Svigersøn og spurgte om, hvor han saa havde faaet anbragt de Møbler, hun sendte med ham hen i Lejligheden. —

Aggersgaard saa ud, som om han var ganske uvidende om de Møblers Eksistens -- og det gik op for Eleonora, hvorfra hans Flothed før stammede — han havde uden videre solgt Moderens Indbo.

Pludselig gik det op for ham. Jo, det var jo sandt, Møblerne, ja vist. Ja, dem havde han solgt. Det var jo ingen Nytte til, hun havde Møbler til mere end én Stue, og saa længe, hun levede — han slog let ud med Haanden -- havde hun jo et Hjem hos dem.

Fru Hartvig sad med det svære Bryst stigende og faldende, hun pustede som en astmatisk Mops, og Rørstolen knagede. Hun var ikke rigtig klar over, om hun skulde takke for det tilbudte Hjem hos Svigersønnen, eller om hun skulde blive gal over, at han havde solgt hendes Ejendele og formøblet Pengene.

Svend Aage havde faaet Kagerne til sig, han stablede Posen paa en Bakke, satte den stolt paa Hovedet og kredsede Stuen rundt, som han havde set Drengene paa Gaden gøre.

Og han var allerede begyndt paa hæderlige Forsøg i Retning af at fløjte — hvad der saa i Grunden gik for sig, fulgte Eleonora ikke klart, det kom saa uformodet og hurtigt. Svend Aage laa brølende paa Gulvet, og Anna og Lille-Bror, der troskyldige havde sjokket bagefter ham, holdt sig med Hænderne værgende for Hovedet og styrtede hen imod hende. Svend Aage var oppe igen, snoede sig som en Aal mellem Faderens Hænder og kastede sig skrigende ind mod hende. De kendte Faderen, naar den Raptus kom over ham og søgte instinktsmæssig Huler at gemme sig i.

Eleonora havde rejst sig og værgede dem, Rædselen jog sitrende igennem hende, Aggersgaards Øjne var greltskinnende irgrønne som en Klapperslanges og frygtelige af Ondsind og Fortrædelyst. Hun kendte saa nøje hele Forløbet, og i krampagtig Hast fik hun Børnene bag sig, mens hun værgede sig, saa godt hun kunde, mod de Næveslag, der ramte hende over Ansigt, Bryst og Arme. Baglænds naaede hun Døren, fik drejet Laasen om og puttet Børnene ind i den anden Stue. Og imens hnn endnu værgede for sig, mens han slog ned og brugte Mund, og Børnene derinde skreg i vilden Sky, da kom hun til at se hen paa Moderen. Og i et Nu fór det igennem hende: ligesom den Gang — ligesom den Gang — den Nat, jeg spillede . . .

Den store Kone stod og rystede, hele det fede, blærede Ansigt gik i en besynderlig Bevægelse, og hun huggede med knyttede Hænder meningsløse Slag ned i Bordet. Hun lallede et blindt: „Slaar

I min Datter — slaar I min Datter — ja, jeg skal slaa.“ —

„Mor,“ skreg Eleonora uvilkaarlig.

Og Aggersgaard vendte sig om — og saa var han med løftede Hænder foran hende, rasende, parat til Overfald og Mishandling ogsaa der.

„Herut!“ brølte han. „Herut din . . . .!“ og Skældsordene kom flommende uden Ophold mellem hvert.

„Mor! — Aa Balduin!“ græd Eleonora og greb den ene efter den anden i Armen. „Mor! — Aa Mor!“

Ingen af dem ænsede hende, de havde begyndt med Næveslag over hinanden, hidsige Næveslag, der faldt i Blinde og traf her og der. Den gamle Kone var den højeste og den sværeste, hendes fede Ubevægelighed satte sig langsomt i Gang som et stort Maskineri — øgede Hurtighed med svimlende Fart og pulserede som et Bjerg i Udbrud. Hun væltede sig ind over ham og slog, bare slog, dæmpet hviskende, som naar hun tidligere sloges med Væggene. Hun havde endelig faaet noget virkeligt at slaa sit blinde Raseri paa.

Aggersgaard rasede, han var ikke vant til Modstand, naar Turene kom over ham, hans velnærede Krop gav formelige Spjæt op fra Gulvet for at faa Overtaget. Hans Ansigt var blodigt, han slog fra sig som en Vild, Borde og Stole væltede, og inde i Stuen skreg Børnene. Eleonora snoede sig imellem dem, hulkende, ude af sig selv. Hun tog den ene og den anden i Armen, de ænsede det ikke. De flaaede hinanden som to brunstige Flodheste, og

Gulvbrædderne knagede under dem. Han gik paa med sænket Hoved, og under de svære, mørkeblonde Bryn glimtede de sammentrukne, grønne Katteøjne. Moderens Ansigt var som en sprængefærdig Svulst, og hun skældte, skældte . . .

Gennem hele Stuen væltede de sig. — Eleonora vidste ikke mere Raad, hvad skulde hun gøre, Gud i Himlen, hvad skulde hun gøre, skete der ikke noget, et eller andet, saa blev de ved, til den ene var slaaet ihjel.

Og i sin Fortvivlelse greb hun bagfra Moderen om Livet og lodsede hende under Kampen hen mod Entreen. Alt, hvad der hang af Tøj paa Knagerne, ragedes ned, og Knagerne med. Eleonora slap et Øjeblik sit Tag og fik Døren op til Trappegangen. Den gale Kone stønnede ud og ind i hæs, dødskamplignende Rallen, og Sørpekrépet hang omkring paa hende som Frynser. Aggersgaard var flaaet lige ind til Brystet. — I den smalle Entre, hvor hun daarlig kunde røre sig, saa han sit Snit til at faa Tag i hendes Skuldre, et Greb under Armene, og med enorme Kræfter halvt bar, halvt slæbte han hende med sig for at kaste hende som en Bylt ned ad Trapperne. Og mere gal var hun ikke, end at hun forstod det, hun greb paa maa og faa om sig og fik fat i hans stive Filthat. Det gav et rungende Smæld, da hun klaskede den lige i hans Ansigt — og én Gang til — han brølte og slap, og Fru Hartvig satte i tungt Galop ned ad Trapperne.

Eleonora listede sig ned med hendes Overtøj. Da hun kom op igen, gik Aggersgaard med sammen-

presset Mund frem og tilbage og pustede gennem Næsen, pustede ud i desperate Stød.

Og Stuen!

Et Kaos af væltede Møbler, Pjalter af Sørgekrépe og Kagesmuler — Kagerne til Søndagskaffen. Hun turde ikke være i hans Nærhed, turde heller ikke flygte, hun lod, som om hun ryddede op og nærmede sig Døren ind til Børnene. I det Øjeblik, hun tog i Laasen, ramte hans Støvlesnude bagfra hendes Læg; hun fór ind med et Skrig . . .

Hospitalsvognen kørte bort fra Huset, og alle de Arbejderkvinder, der havde været med til „Redeligheden“, og dem, de endmere havde tilkaldt, for at de ogsaa kunde faa Del i det Sjov, der var i Gaden, de stod alle i Klynge indenfor og udenfor Døren.

Der var en Indignation uden Naade.

„Hun blev svøft som et lille Barn,“ fortalte en forholdsvis pæn Kone, Eleonoras Naboerske; „han kom jo rendendes og kaldte paa mig. Jæ sagde s'mænd straks mæ det samme, jeg saa henner: hun æ' dø, Hr. Aggersgaard, henner har De da faaet ta'et Livet af.

Ja, det ved Gud, det saa saa'en ud, hun var ligesaa hvid som en Sommerfugl, og der va' ikke en Trevl, jeg ikke ku' vride Blodet af'en — om det saa va' Ungen.“

„Ha'e hun født?“ blev der ivrig spurgt.

„Nej.“ — Naboersken slog ud med Haanden. „Det var jo altfor tidlig. Hvis Ungen lever, blir den da et Skravl. Nej, det var den mindste af Børnene, han sad fornøjet nok, det bette Væsen, og legede med de blodige Sengetæppekvaster — hun havde jo smidt sig paa Sengen. Doktoren sa'e, hun skulde „obereres“ . . .“

Der gik ligesom Kulde gennem hele Klyngen.

„Ha'e han slaaet hende, tror De?“

„Ja!“ Naboersken sang det ud med Pathos. „Det har han vist gjort hver Dag — der saa ud i Dag derinde, som om et Menageri havde rumsteret i Stuen. Men Gudbevares, den Slags vil jo aldrig være ved, at de faar Klø; saadan en fint opdraget Dame vil jo før la' sig slaa ihjel, før hun gi'r et Skrig, saa én kunde sende Bud efter Politiet!“

„Han skulde ha' sin Ryg garvet,“ sagde Vaskerkone Jomfru Hedegaard, der var i spiritistisk Broderskab og finere end de andre.

„Ja, jæ skulde gern' gaa mæ,“ sagde Naboersken og nikkede fromt. „Saa'en en Labant. Han bestilte snart sagt ikke det, Gud lader skabe . . .

Aggersgaard kom ude fra Elna Frænkels Plejehjem. Der havde han bragt Børnene ud, og Elna Frænkel havde taget imod dem, fordi det var hendes Venindes. Ellers var hendes Plejehjem nærmest for ganske smaa Børn.

Han gik og ventede ude i Gaderne, til Skum-

ringen kom, saa sneg han sig op ad Trapperne, slap helskindet ind og tændte med rystende Hænder Lampen.

De fjollede Kvindfolk. De havde ved Gud ikke før haft saa meget tilovers for hans Kone, nu derimod — blot én saa ham paa lang Afstand, hudflettede de ham, saa det lød gennem hele Huset. Denne her Fødselshistorie med Eleonora havde pludselig blottet Naturens Sammenhold mellem hele den fødende Dyreklasse — det var en Skam, ingen hørte hans udmærkede Giftighed. — Her gik Mand og Kvinde og bildte sig ind, at de elskede hinanden! Jo Tak! Ja driftslig. Fordi Driften tvang dem sammen! Men han vilde lade sig kalde Kvast, om ikke Sandheden var den, at de to Racer naturligt hadede hinanden.

Med et Had, der aldrig vilde slukkes.

Det var kun et af Naturens guddommelig ironiske Paahit, da den skabte en Magt — Satan til Magt — der gik drillende ud og ind mellem Racerne, tog én ud af hver, klappede dem sammen og lod dem opføre disse skønne ægteskabelige Menuetter — jeg elsker rigtignok dig, og du elsker rigtignok mig.

Men Hadet var der ligefuldt. Et Urhad, en Fjendtlighed, en gennem Aartusinder ført Kamp om Modpartens Undertrykkelse.

Og det vilde aldrig blive anderledes.

Han tog det Brev frem, han lige havde faaet fra Eleonoras Sygeplejerske om at komme derind. — Ja vel, saa skulde de til at fritte ham ud derinde ogsaa, have at vide, hvordan det var gaaet til — og maaske skulde han stille Kaution for hendes

Ophold. — Naturligvis havde Lægerne ogsaa rottet sig sammen om ham. Men jeg er lige saa klog som jer, lille Børn, jeg er lige saa klog som jer, nu gaar Brevet op i Røg over Lampen, kan I saa nogensinde paastaa, jeg har faaet det.

Han smed de brændende Stumper ud over Gulvet.

Stille Fordringer og stille Fordringer kunde det gode Samfund, men han lod sig ikke rende paa Dørene af Samfundet. — Han havde sat Børn i Verden! Javel! Men havde han ikke siddet og skrevet Dage igennem og ikke undt sig Tid til at gaa uden for en Dør, han skyldte ingen noget, han havde gjort sin Pligt — gjort sin Pligt — gjort sin Pligt — asch, for Satan! At han ikke ogsaa kunde faa Bugt med den idiotiske Vane inde i sig at gentage en eller anden taabelig Sætning — Dagene gaar, de løber fra mig, uden at jeg mærker det — Dagene gaar, de løber fra mig, uden at jeg mærker det — eller naar han havde set en rødblond, bleg Dame paa Gaden: hun ligner Eleonora — hun ligner Eleonora — hun ligner Eleonora — indtil han opdagede det og blev rasende, ja ligefrem ganske højt kunde sige til sig selv: saa hold da Kæft!

Det var ligesom en Symaskine, hvor Fjedren var i Ulave, den hakkede pludselig meningsløse Sting, det samme og det samme uden at komme videre — jollede saa et Stykke igen — og stod saa der perpleks og kunde ikke mere. — Og saadan bestandig.

Og han, som før havde følt sig saa bugnende fuld af Evner, saa fyldt med positive filosofiske

Værdier! Han, som havde haft inde den store, hellige Verdens-Indignation, den, der flytter Bjerge og slynger Ildsøjler af Idealer ind over Samfundet. — — —

Aggersgaard fandt en Kasse frem og rodede sine Udkast og skrevne Skitser fra tidligere Dage igennem, han greb et Blad af Bunken:

Himmerigs høje Konge gav Kur og tog selv imod sine Gæster. De bruste ind i gode Gerningers Silke, de glimrede af fromme Bønners Smykker og af Ydmygheds Ordener. —

Men Hædersplads ved Kongens Side stod tom. De gode Gerningers Silkeslæb raslede forbi, Bønnernes Smykker og Ydmyghedens Ordener fandt ingen Plads der.

Da stod der en Yngling uden andet Smykke end sin aabne Pande, og Himmerigs Konge tog ham smilende ved Haanden og gav ham Plads ved sin Side.

„Du sværtede aldrig din Ven bag hans Ryg, du talte ikke ondt om nogen, og du tænkte ikke ondt imod nogen.“

Se, saadan kunde han umulig sætte noget sammen nu. Han kunde ikke. Der kunde blusse en Tankeflamme op — hurtig — men kæde den sammen med en anden, saa det blev en Helhed tilsidst. — Umuligt.

Han kunde nok faa Ideer, det var ikke saadan — en lang Scene kunde han tænke sig, en Scene, der kunstnerisk udført vilde være en Perle. Men

den — Ideen — laa i hans Bevidsthed som en Sten under uklart og stadig vuggende Vand.

Mon han var syg. Formodentlig hans Mave — eller kunde det være Lungerne? Det var den megen Sidden stille hen naturligvis.

Vist var han syg. — Saasnart han igen blev rask . . .

---

stod der i Farimagsgade. Elna Frænkel saa flygtig, af gammel Vane, paa Skiltet, gik ind ad Porten og op til 1ste Sal.

Hun kom til at tænke paa Onkel Glostrups bitre Spot — Onkel Glostrup, der ellers var den mest soignerede Velvilje til enhver Tid — kun en enkelt Gang havde han ladet sig mærke med, at Eriks Valg var ham imod. At Erik dér lod sig standse, lige som han netop skulde til at blive til noget virkeligt, det var det harmelige — Erik, der havde alle Chancer for sig, Penge nok, Ophold i Udlandene saa længe han ønskede det, Doktorgrad og saa videre — og saa gift og en prunkløs Hvemsomhelst-Praksis i Farimagsgade!

Gudbevares, Onkel Glostrup havde ikke noget imod Pigen — nej, det var vist mere end sandt, for lille Onkel havde selv haft Kløerne ude, men Hensigterne var bare ikke slet saa reelle. — Slet ikke noget imod Pigen, men hun havde vel ikke haft nødig at jage Drengen til Giftermaal lige straks,

skønt — og Onkel Glostrup saa giftig ud, da han sagde det — ellers vidste hun vel nok, at hun fik ham aldrig.

De smaa Piger, Eriks to eneste Børn, kom farende med flyvende Krøller, de fik deres reglementerede Chokolade: værsgod Sukkergris, slaas saa ikke om det.

Bothilde sad i løs Morgenkjole ved det dækkede Frokostbord. — Erik havde Patienter inde, men de kunde gerne spise, saa kom han imens.

Bothilde satte sig til Rette med Armene frem over Bordet og spurgte nysgerrig, hvad det var, Elna skulde tale saa ekspres med Erik om?

Det var saamæn bare om en ung Kone, som for anden Gang var ved at gaa bag af Dansen — Bothilde kendte hende forresten godt — det var den unge Musik-Lærerinde Eleonora Hartvig, som tidligere kom hos Glostrups og var Veninde med Elise.

Naae — Bothildes Tanker var andetsteds allerede. Ikke andet. — Hun var svært pæn endnu, meget buttet og lattermild og med sine sædvanlige røde, runde Kinder, der stod ud som Tomater. Elna konstaterede, at hun var lige saa jaloux paa Bothilde, som hun altid havde været — skønt Eriks Ægteskab ved Gud ikke var bleven for lykkeligt. Familien fulgte dets stigende Forkævlelse med utvivlsom Tilfredshed, og naar der var Tale om Eriks og Bothildes Forhold faldt der Gud ved hvor mange triumferende, „ja, hvad sagde jeg!“ Forøvrigt var der ingen, der benægtede, at Skylden var ligesaa meget Eriks som Bothildes,

eller ogsaa ingens — Forholdene udviklede sig skævt ganske af sig selv.

Erik var i sit Hjem „Hans Majestæt.“ Lidt efter lidt — ret hurtigt forresten — var det sivet igennem, at han havde kendt Bothilde først som Tyende i sit eget Hjem. Han havde været vant til, at hun fløj paa hans mindste Vink, han var den unge Herre, der ønskede . . . og han blev ved at se Tyendet i hende. — — — Hent mig det og find mig det, og tag mig det! Og det vilde Bothilde ikke. Satèn galeme. Hun var ikke bange for at befæste sin Nægtelse med en rask Trappegangs-Ed, og hun løj sorgløst for ham, naar det laa saadan, at en Løgn var det nemmeste og behageligste at klare en lille daglig Scene med.

Hun havde ikke begyndt at spise, der var noget, hun vilde ud med og ikke rigtig havde formet — imens rensede hun venstre Haands Negle med den højres. Armene laa frem over Bordet, de var runde, men lidt ru og rødlige.

„Tror du, at der er mange Mænd“ — hun rensede omhyggelig videre og saa imellem ned paa Dugen, hvor Neglenes Affald spredtes som ganske smaa Krummer — „gifte Mænd, mener jeg, der holder Kærester?“

Elna satte Koppen ned og saa paa hende.

„Ja—a, det er der vel nok. Men hvorfor det?“

„For en Tid siden, skal jeg sige dig — du skulde tage dig et Stykke Bøf, jeg har selv stegt den. — Ja, det vil sige, det er længe siden, da sagde Erik en Dag, at han havde no'en Patienter, som han kunde risikere lod ham kalde til alle Tider paa

Natten, og for ikke at forstyrre mig og Børnene, saa flyttede han med alle sine Sengeklæder ind i sit Kontor, og saa blev han der siden.“

Bothilde var færdig med Neglene og saa op — men Elna sad bøjet helt ned og hjalp den ene af Smaapigerne med at samle Chocolade-Pastiller op fra Gulvet og putte dem i Kræmmerhuset. Hun var svært rød af Anstrengelsen, da hun kyssede den Lille og skød hende fra sig: gaa saa Tut, og tab dem ikke igen.

„Jamen saa har Erik vel travlt endnu,“ sagde hun over til Bothilde.

Bothilde hørte ikke efter, hun var ikke færdig med sin egen Tankerække endnu. „Jeg har ikke tænkt paa det, men forleden da fortalte Fru Petersen, du ved dem der bor her ved Siden af, at hendes Mand saadan havde holdt Flyttedag, og saa vidste hun, at der var Ugler i Mosen.

Se saa kom jeg ogsaa til at tænke paa det.“

Elna sad og legede med Sukkertangen hen over Dugen og saa ned. „Sig mig, er du — er du ked af det? — — — Jeg mener, savner du din Mand meget?“

„Naae“ — Bothilde skar Ansigt — „jeg er saamænd ligeglad.“ Hun saa til Siden. „Det vil sige, jeg er da helst fri, hvis det endelig skal komme an paa det.

Men jeg vilde jo ikke bryde mig om at skulle skilles.“

„Det er der heller ingen Fare for, Bothilde,“ sagde Elna rask. „Det er der jo ingen, der har Grund til at forlange af dig.“

„Jamen tror du, der er nogen — ved du noget?“ spurgte Bothilde med pludselig Skinsyge.

„Nej, det tror jeg slet ikke,“ sagde Elna blankt Det var et uvisneligt Fænomen, at hvad Folk ikke selv brød sig om, undte de alligevel ikke andre. Som et Barn, der har kasseret et Stykke Legetøj og skraaler sig Halsen af Led, naar et andet Barn bemægtiger sig det. Bothilde var dageglad, saa længe hun ikke vidste nogen anden paa Enemærker, hvor hun ikke selv brød sig om at komme.

Ude gik Entredøren — lidt efter kom Erik, duftende frisk af Karbol.

Bothilde maatte sporenstregs ud at varme Kaffen. Hun gik snerrende og sendte, for at vise sin Vrede, Pigen ind med den.

Erik opfattede ikke Protesten, han smilte over til Elna. „Stump,“ hviskede han drillende og hentydede til hendes usædvanlig velvoksne Rejsning. Og i et Øjeblik, da Smaapigerne var optagne af noget andet andet end Tante Elna, gik han ubekymret halvvejs rundt Bordet, tog et Stykke Brød fra Bakken og kyssede hende i det samme. Saa satte han sig rolig ned og spiste.

„Naa, hvad saa, det var Fru Aggersgaard du begyndte med?“

Elna nikkede, hun satte sig frem over Bordet med sine ærlige Øjne fæstede indtrængende paa ham. Erik skænkede Øl i sit Glas, drak, tørte Skægget med Servietten og saa opmærksomt op. Paa de tømte Tallerkener spillede Smaapigerne med Chocoladepastiller, Bordet stod velhavende og propert opdækket.

Det slog Elna, hvor dette saa hjemligt, husligt, velborgerlig gift ud — det samme slog ham, deres Øjne mødtes, saa rakte han Haanden frem over Bordet, hun lagde uvilkaarlig sin i hans, og de saa stille ind i hinandens Øjne.

„Lille Elna," hviskede han blødt. Noget i Stemmen eller i Blikket gav Udtryk for Anger.

Saa trak hun Haanden til sig og rømmede sig.

„Ser du Erik, jeg tror, du kunde hjælpe hende, fordi du er Læge. Saavidt jeg har Forstand derpaa, er Manden gal. Han opgav sin Praksis, rejste her til København for rent hen i det blaa, med Kone og Barn at sætte sig til at skrive Bøger."

„Havde han Penge?"

„Nej."

„Hvad levede de af?"

„Af hendes Udstyr."

„Javel. Hvad saa videre?"

„Ja, da de var saa skallede som Tinknapper for Indbo og alt mulig, maatte han jo desværre bestille noget. Det gjorde ham „lidt vanskelig", som Eleonora fortalte, da hun var oppe i Gaar. Og naar Eleonora siger „vanskelig" og hun trækker paa det, og slaar Øjnene ned, saa tror jeg nok, han er en Bandit.

Hun er lige kommen ud fra Hospitalet, hvor hun har faaet en lille, for tidlig født, Pige. Nu har hun altsaa fire Børn, og nu er hun kommen alvorligt i Tanker om, at hun skal forsørge dem, for han kan ikke, og der er det, du kan hjælpe."

„Hvordan?" sagde Erik kortfattet, klar i Tonen til at yde naarsomhelst.

„De har faaet ikke saa lidt Indbo ved hendes Faders Død og vist ogsaa lidt rede Penge. Men om faa Maaneder har han spist det hele op, det er Eleonora klar over, og der findes jo intet Formynderi, der tager sig af betrængte Hustruers og Børns Midler, naar Manden lever. Han disponerer allerede flot over det hele, sælger og ryger dyre Cigarer, og for hende er der kun at se til og vide, at for Enden af Vejen ligger Ladegaarden.

Men — hvis det nu kunde bevises, at Manden er gal“ . . .

„Ja, hvad vinder hun ved det?“

„Alt. Kan du ikke forstaa det. Naar Manden tages i Forvaring af det Offentlige, kan han for det første ikke ødelægge, hvad de nu har. Hun vil saa begynde et Pensionat og paa Basis af, at hendes Mand er sindssyg og indlagt, og hun staar alene med fire Børn, vil hun let kunne faa forskellig Legat-Hjælp, i hvert Fald til hun kommer i Gang.

Det gælder altsaa om at stoppe ham nu, inden han faar Tid at ruinere dem anden Gang.

Er du nu med?“

„Jov jov“ — Erik nikkede som en Bonde-Soldat, der har faaet sin Lektie ind med Skeer. Saa strøg han sig eftertænksomt op og ned ad Skægget.

„Kunde man ikke faa ham ind paa Hospitalet?“

„Gør han ikke.“

„Hm — — — Hans Kone kan jo bilde ham ind, at han har Mavekræft, eller Leddevand i Bækkenet, eller saadan noget mystisk noget. Han tror det gladelig, hvis han har det, som du siger. Og saa luks ind paa Sjete, det kender han jo ikke noget

til, der kan han jo saa i al Ro og Mag blive undersøgt.

Det tror jeg, er det bedste.“

Elna rejste sig. „Det tror jeg ogsaa. Og jeg vil gaa ud at tale med hende, nu jeg har Tid.“

Hun blev staaende, med Øjnene drømmende ind i Fortiden. „Kan du huske, hvor hun var nydelig? Nu er hun saa gul som Rav og mager, Gudhjælpemig, der er ikke mere Kød paa hendes Krop end paa en Dørnøgle. — Det drømte hun vist ikke om den Gang.“

„I var no'en underlige no'en den Gang,“ sagde Erik og smilte let. „Kunstprodukter, som ingen Fanden kunde blive klog paa“ . . .

Elna lo. „Kan du huske, du skændtes med Tante, og du sagde, du vilde ikke giftes med et „Luftsyn“, hun fortalte mig det dybt krænket. — — — Har jeg egentlig nogensinde været et Luftsyn?“ Det kom ganske sagte, hun saa ham halvt sørgmodig, halvt bebrejdende dybt i Øjnene.

Han saa smilende, med en vis lønlig Ejendomslykke paa hendes store, kække Skikkelse. — „Nej, men du stræbte efter at blive det.“

Saa lo hun forsonet. „Ikke med min gode Vilje, du.“

Eleonora kunde ikke, kunde ikke sove. Hun vendte og vendte sig, og tilsidst satte hun sig op i Sengen, stirrende frem.

Havde hun ikke handlet sjofelt! Brutalt.

De havde kørt Aggersgaard ind i Dag — „for Mavekatahr“ — og nu vældede det ind over hende, at hun havde handlet sjofelt, uforsvarligt overfor al menneskelig Samvittighed. Kunde det ikke tænkes, hvis hun havde holdt ud lidt endnu, i Guds Navn gaaet ned i Usselhed en Gang til, at han saa havde taget sig sammen? Ikke for at blive Digter, for det var jo da umulig, og Gud give, han bare selv vilde se det! Hans Hjerne var ikke dertil. Saa meget forstod hun da om Forfatterskab, at muligt var Geni og Vanvid nær beslægtede, men der maatte dog vel foruden Genialiteten en vis Sum af Hukommelse, Ordenssans eller Helhedssans, en vis mere eller mindre klar Konstruktionsevne til for at gøre sig forstaaelig.

Og vel ogsaa Arbejdslyst.

Og Arbejdslyst skulde Gud vide at Aggersgaard ikke havde. Og hans Hukommelse var ikke klar undtagen i Matematik. Hun havde set saa mange Beviser paa, at hans Hukommelse fuldstændig svigtede, han kunde mange Gange ikke huske, om noget var sket i Gaar, i Forgaars eller i Formiddags. Og han kunde gaa og huske sig om for at erindre, om han havde skrevet Brev til den eller den. Og fik han langsomt samlet saa mange Beviser, en Slags Hukommelsens Holdepunkter som for Eksempel: „jo, for Svend Aage var nede at hente Penne, det var han“ — en krampagtig Bevisførelse for, at han havde skrevet — saa kunde han aldeles ikke huske, hvad det var, han havde skrevet, formaaede ikke at afgøre, om han nu ikke sad og skrev det selvsamme igen.

At han var gal, var hun ikke i Tvivl om. Men det var jo ikke det, der var Hovedsagen. Hovedsagen var, hvad hun kunde forsvare overfor ham, overfor sin Samvittighed og overfor sine Børn. For de var saa store nu, Børnene, at de begyndte at ræsonnere og modtage Indtryk. Og var det ikke tænkeligt, at det i dagligt Samvær kunde smitte, komme til at præge Børnene, at Faderen var gal?

Hun havde fornylig læst om Tuberkulose, en Statistik over, at Børn af tuberkuløse Forældre i mange Tilfælde undgik Sygdommen ved at komme ind under andre, mere betryggende Vilkaar. Her havde hun nu fire glade, modtagelige Smaabørn med smaa dampende friske Hjerner og med en adræt, nysfigen Forstaaelse. Med Øjne der saá funklende om sig og greb Indtrykkene, som smaa Aber greb efter Nødder. — Kunde hun forsvare at lade dem, der maaske ovenikøbet var disponerede, forblive under hans Paavirkning. Burde hun som Moder taale, at deres modstandsløse Barnekarakter blev forvandsket; hvad var hun overhovedet Moder for, naar det ikke var for at staa paa Vagt. — Gud i Himlen, hvor havde hun som ung Pige lidet forstaaet, hvor alvorligt det kunde blive at leve.

Hvad blev der af Børnenes Retfærdighedssans, naar de fik Klø uden at have gjort det mindste? Hvor længe vilde det vare, inden de forstod de Fejl, der fulgte med Faderens mentale Tilbagegang, hans Pjaltethed, hans Uvederhæftighed i alle Forhold, hans Brutalitet? Hvor let smittede ikke det, naar han i Tilfælde hvor han havde Skylden, bare havde glemt et eller andet, da dækkede sin egen

Skyld med brutalt at overfalde en anden. Eller hvis han havde forlagt noget, kastet noget væk, og han saa holdt et frygteligt Hus om hendes Forsømmelighed, hendes skandaløse Letsindighed, der ruinerede Hjemmet — hvorlænge vilde det vare, inden Børnene, aldeles uvilkaarlig, dels ved Eksemplet dels gennem en muligvis medfødt Disposition for moralsk Leddeløshed, benyttede sig af de samme Midler?

Skulde hun saa se alle sine friske Børn blive med Aarene uvederhæftige, halvforrykte, maaske forbryderiske?

Nej.

Hun sprang ud af Sengen og gik paa bare Ben op og ned ad Gulvet -- nej nej nej nej.

Hvem kunde vide, om ikke Sindssyge var smitsomt i Samvær? Maaske havde Balduin Aggersgaard faaet det i sit Hjem, var daglig bleven Giften indpodet fra den gale, tilmed fordrukne Sagfører Aggersgaard. Og Peder Aggersgaard maaske havde faaet sit Liv ruineret, den Ruin han havde forsøgt at raade Bod paa med Spiritus, gennem Samværet med sin Fader, den skumle Bygmester Dietrich Aggersgaard, der hængte sig i Anlæget.

Set paa den Maade kunde hun ikke forsvare at lade det gaa, som det gik. Men — saa var der det Spørgsmaal, om han maaske kunde blive anderledes. Hvis han anden Gang saa Umuligheden af at gennemføre sine litterære Ideer, saá hvor sikkert det bar til Ladegaarden, mon han saa ikke vilde ræsonnere som andre fornuftige Mennesker: Den Sten du ikke magter, skal du lade ligge. Mon

han saa ikke vilde gøre, hvad hun saa mindelig havde bedt ham om Gang paa Gang, nemlig søge en lille tarvelig Plads et Steds ude paa Landet og blive Sagfører der. Saa vilde hun se at faa et brugt Klaver paa Afbetaling og give Undervisning igen, saaledes at deres Tilværelse fik en lille Smule sikker Bund paany. Men han vilde ikke, han var ikke skabt til at være „Landsby-Prokurator“.

Hun krøb i Seng igen og laa med Armene under Hovedet, stirrende ud. Hvad var rigtigt, og hvad var ikke rigtigt! i Herrens Navn bare hun forstod det! Hun tog af pinlig Uro tilsidst den lille Pige op til sig og lagde hende til Brystet. Saadan et lille bitte Væsen kunde være saa beroligende. De smaa Fingre, som famlede hen over hendes Bryst, ligesom udstraalede Barnefred, der bredte sig over i hende. — — — — Og saa sank hun hen — — — hørte langt ude nogen spille, fjernt meget fjernt skimtede hendes Høresans Brudstykker af Melodier. Hun vilde ikke, vilde ikke høre, halvt i Søvne borede hun sig dybere ned i Søvnen, hun vilde ikke høre . . .

„Jeg vilde saa gerne tale lidt med Dem,“ havde Eleonora introduceret sig hos Erik Glostrup. Hun kunde ikke holde sine Tvivl og Samvittighedsnag ud længere, hun maatte tale med et andet Menneske om det.

Hun havde forklaret ham sine Skrupler, sine

Ræsonnementer for og imod, saa saá hun ængstelig op og spurgte, hvad Doktoren mente.

Erik svang sig overskrævs over Stolen, lagde begge de smukke, hvide Lægehænder omkring Stolens Kant og ligesom satte sig til Rette for at gaa virkelig og ærlig til Bunds i hendes Samvittigheds-Spørgsmaal. Den høje blonde Læge havde beholdt sine friske, vindende Drengevaner, Eleonora kendte hvert Træk, hver Bevægelse fra tidligere Tid. — Flygtig passerede det hendes Tanke, at hun saa godt kunde forstaa Elna, der elskede ham og bestandig kun ham.

„Ja, ser De lille Fru Aggersgaard, gal er han, det er der ikke Tvivl om. Men om vi kan indlægge ham, det er et andet Spørgsmaal. Snu er Raden jo ved Siden af og mistroisk som bare Fanden, og nu har han faaet Færten af, hvad der gaar for sig. Han ligger og slaar om sig med lange Tirader om det frygtelige i at være syg og nedbrudt, naar man er Familieforsørger; Bekymringer for Fremtiden, for Hustru og Børn gør ham irritabel og distræt. — De forstaar?“

Eleonora nikkede. Helt gal var han altsaa ikke; og det var jo netop det — hun saá forpint op og krammede Fingrene i hinanden — det som voldte hende alle Skruplerne. For maaske kom han sig, og saa havde han for hendes Skyld det siddende paa sig, at han havde været paa St. Hans. Hun var lige ved at fortvivle, saadan havde hun gaaet og tænkt og grublet over dette, og hun kunde ikke komme til nogen Klarhed. Og nu var det igen bleven saadan — det havde været det før, naar hun

havde grublet længe og var bleven nervøs — saa hørte hun Musik om Natten.

Hun kunde ligge Nætter igennem og kunde ikke sove for Musik, somme Tider syntes hun, hun maatte blive gal ogsaa. Hun havde af al Magt tvunget Indtryk fra sig, vilde ikke høre, havde ligesom foldet sig tæt sammen om sig selv — og saa tonede det, blev ved, nærmere eller fjernere, bølgede og vuggede, Stumper af Melodier eller lange Rhytmer.

Hun syntes det, mellem alt det andet, var saa sørgeligt, at Musik der før var hendes Glæde og Trøst nu ligesom havde vendt Vaabnene imod hende og var bleven hende en Forbandelse . . . Hun saa ned i sit Skød, fordi hendes Øjne blændedes af forræderiske Taarer.

„Jamen kæreste lille Fru Aggersgaard, det er jo fordi De ikke tænker Sagen mandfolkelig besluttet igennem. De er altfor „kvindelig“ ømfindtlig. De har saa fuldstændig Ret, naar De vil unddrage Deres Børn en skadelig Indflydelse og fri Dem selv fra — De har jo ganske vist ikke udtalt Dem detaljeret i den Retning, men jeg formoder det — fra voldelig Overlast.“

Hun sænkede Hovedet og tav.

„Se hvis Deres Mand kommer ind paa St. Hans, saa er han jo ikke livsbunden der, han kommer saamæn nok ud, naar han er tjenlig til det.“

„Ja—a“ — hun kneb Munden lidt stivsindet til — „men saa har han været der. Og den der først har været paa en Sindssyge-Anstalt én Gang, han faar dobbelt at døje bagefter.“

Erik foreslog kortelig en Skilsmisse i Mindelighed. Hun rystede paa Hovedet, hun havde foreslaaet Aggersgaard det, han vilde ikke, han slog om sig med Pligter mod sine Børn . . .

„Jeg forstaar," nikkede Erik.

„Ser De, i Deres Sted slog jeg jo bare en praktisk Næve i Tingene. — Deres Opdragelse var jo rigtignok ikke den Gang baseret paa det praktiske" — han lo venligt og spøgende, hans store hvide Tænder saá saa rene og klædelige ud inde under det blonde, kokette Overskæg. „Jeg ræsonnerede som saa: fire sunde Børn vejer mere end én gal Mand. Maaske kommer han sig, maaske ikke, men jeg har ikke Lov at bygge mine Børns Velfærd paa et „maaske", naar jeg paa anden Vis kan sikre dem. Og saa — han sparkede let ud og smilte — „ind med sig, værsgod."

Hvis De kan, skal De absolut gøre det."

Han rejste sig og skød Stolen bort. „Se, nu skal jeg ud Fru Aggersgaard — en Patient — men hvis jeg paa nogen Maade kan være Dem behjælpelig, saa kom bare." — — —

Eleonora gik sin gamle Vej hjem langs Søerne. Hun var alligevel meget lettere om Hjertet nu, hun vilde tage fat for Alvor straks, se at faa Pensionatet begyndt og saa gøre som Erik Glostrup havde sagt. Han havde ogsaa givet hende Recept paa et Sovemiddel, men det vilde hun ikke købe endnu, maaske kunde det spares, nu hun var bleven roligere. — Det var ogsaa saa Synd for hendes lille Pige, der havde begyndt at skrige saadan i de sidste Dage. Hun kendte godt Fænomenet fra sine andre

Børn, naar hun var ulykkelig eller forpint over noget og græd, saa resulterede det i, at det spæde Barn skreg — om det nu var Mælken eller hvad det var?

Første Gang hun gjorde den Erfaring havde det grebet hende som et halvt mystisk, halvt ophøjet Baand mellem Moder og Barn — og af den Slags lønlige Baand var der mange.

Aggersgaard havde været paa Hospitalet i 3 Uger, saa var han kommen hjem. Eleonora havde taget mod ham med blandede Følelser. Nu havde hun lige faaet Ro for sin Samvittighed, havde faaet Pensionatet i god Gænge, havde overhovedet taget Livet i Bringen og været paa Veje til at tilkæmpe sig en Plads.

Nu var det hele gaaet.

Alt.

Siden den Dag, hun havde faaet Brev fra Erik Glostrup, at Hr. Aggersgaard nu vilde komme hjem, de kunde ikke inde paa Hospitalet skaffe saa meget Bevismateriale, at de derpaa kunde befordre ham til St. Hans, siden den Dag havde hun modstandsløs ladet det hele gaa som det vilde.

Der var jo intet at gøre.

Intet.

Ikke før Hjemmet var plukket til sidste Fjer, saa var der Ladegaarden.

Hun kunde ikke ernære sig selv, fire Børn og

en gal Mand — og tilmed uden Midler i Hænde af nogen Art.

Det gik fuldstændig over hendes Hoved, hun druknede i det — saa hellere give sig over.

Hun havde den korte Tid haft Pensionatet, som gik rigtig godt. Til han kom. Han solgte ud af Pensionærernes Værelser, han solgte Køkkentøj, han solgte Duge — det vil sige han satte ud. Tilbage stod kun den Stue, hvor han selv var, den gik snart med og saa . . .

Hun var forresten lige glad nu. I Dag eller i Morgen ned i Rendestenen, en Dag mere eller mindre spillede ingen Rolle. Børnene blev vel til Udskud, men hvad saa, der var saa meget Udskud i Verden. — — —

Og den lille her døde nok. Hun havde Lungehindebetændelse og var bare fire Maaneder, der skulde være svært med Livsvilje i det lille Væsen, om hun stod det igennem. Eleonoras bitre Kynisme holdt ikke Stik, det gjorde alligevel saa ondt, om det lille, søde, fine Væsen skulde dø — og uvilkaarlig gned og gned hun det lille, tynde Bryst ivrigere og ivrigere med den varme Olie.

Var Elna ikke kommen op forleden Dag, havde hun ikke engang haft Penge til Olien. Elna havde set sig om og bare sagt: Herregud. Saa havde hun ladet 5 Kroner tilbage i Eleonoras Haand og var forresten gaaet saa hurtig igen.

Nu var der ikke flere af de Penge.

Spørge Aggersgaard om Penge? — Det var en sikker Vej til at faa Klø.

Ud at tigge?

Der fo'r ligesom en smertehed Trykken igennem hende, kom det virkelig saa vidt! saa vidt, at hun skulde tigge? — — —

Hun hørte det ringe — Regninger velsagtens. Altid Regninger. Og træt, saa dødsens modløs sjokkede hun ud og saa Skyggen af to Mænd paa Dørens Glas. Maaske nogen, der skulde pante. Naa, saa gik Aggersgaards Stue i Dag. Hun drev Børnene lidt tilbage og aabnede — det var Erik Glostrup og Riis, hendes tidligere Svoger.

De hilste og gik uden videre en Runde i de nøgne Stuer, saa vendte Erik sig til hende med et satirisk „De havde nok ikke megen Uret, da De sagde, hvordan det vilde gaa, Fru Aggersgaard. Hvor er Gemalen?"

Hun viste ind.

Glostrup var ubeskrivelig spids, da han komplimenterede Aggersgaard for den lille lune Rede, han havde vidst at bevare fra Ødelæggelsen, samt for hans blomstrende og velplejede Udseende ellers.

De satte sig, Erik var aabenbart Ordfører — Eleonora vilde beskedent trække sig tilbage, saa saá han rask op.

„Aa, Fru Aggersgaard, vent, vi har Brug for Dem."

Han bredte et Papir ud paa Bordet foran Aggersgaard og begyndte at forklare ham; bidende og myndigt, hvorom Sagen altsaa drejede sig. — Hr. Aggersgaard var jo en syg Mand, en meget syg Mand, nærmest var han jo henvist til en behagelig Parasit-Tilværelse. Men det kunde hans Hustru og Børn jo ikke saa godt leve af. Og derfor havde

han her dette Dokument, som satte Fru Aggersgaard i Stand til at ernære sin Mand. Med hans — Eriks — Kusine, Elna Frænkel i Spidsen var der fra forskellige Kollegaer, fra Riis og fra ham selv, samt fra en Del af Fru Aggersgaards Ungdomsveninder samlet en Sum — 1000 Kroner — for at hjælpe Fru Aggersgaard paa Benene igen. Det var til Indkøb af Møbler, Betaling af Leje det første halve Aar og første løbende Udgifter, naar hun igen startede et Pensionat.

Men — han klaskede energisk og ikke saa lidt hovmodigt paa Papiret — Hr. Aggersgaard vilde nok være af den Venlighed at forsyne Papiret her med sin Underskrift. Han forpligtede sig herved med sit Navn til ikke paa nogen Maade eller under nogensomhelst maskeret Form at røre Summen, sælge eller paa anden Vis nyttiggøre sig de Ting, som Fru Aggersgaard for disse Penge anskaffede. Han kunde bo til Leje hos hende eller tage Plads hos hende som Bydreng, ganske som det passede ham, men han gjorde rigtigst i ikke at forgribe sig paa Tingene.

„Nej," sagde Aggersgaard, og hans Øjne glimrede grønligt op mod Erik Glostrup. Skrækken varmede Eleonora fra Hoved til Fod, hvis han nu fik et Anfald og sprang blindt paa Glostrup!

„De vil ikke skrive under?"

„Nej."

Erik stod og saa spydig og klogt ned i Aggersgaards Ansigt. „Ikke de Øjne til mig, bedste Hr. Aggersgaard, gør De Vrøvl endevender jeg Dem

som en Halmvisk og kører Dem svinebunden ind paa Hospitalet.“

Aggersgaard holdt sig, men han nægtede at skrive under.

Saa blandede Riis sig besindigt i Sagen. Det kunde jo ikke betragtes som nogen Skam for Balduin, Kollegaer hjalp jo saa ofte hinanden. Og nu Balduin lige kom fra Sygehuset kunde det jo ikke nytte, han tog fat paa at arbejde straks . . .

Eleonora ventede spændt paa Resultatet. Hun vidste godt, at naar Riis tog Balduin fra den Side i Stedet for at skælde ham ud, saa var det for hendes Skyld, for' overhovedet at opnaa noget.

Glostrup havde, med en egen determineret Korthed i sit Væsen, foldet Papiret sammen og stoppede det uden at sige et Muk i sin Lomme.

Saa gik Aggersgaard ind paa at skrive under — han saa ud, som om han var bleven voldtaget, da han havde gjort det.

Erik tog Papiret. „Se, det beholder altsaa jeg. Og nu maa De erindre Dem, Hr. Aggersgaard, at hvis De sælger eller pantsætter bare en Gaffel, er det kriminelt. Det er vore Ting, De forgriber Dem paa — og De har vel ikke faaet den Tro, at jeg et Øjeblik lægger Fingrene imellem. Og er De først straffet! — saa ved De vel nok, at det er lovlig Skilsmissegrund?

Værsgod“, han vendte sig i det samme til Eleonora og gav hende en Bank-Anvisning paa 1000 Kroner.

Og ud igennem Entreen blev han ved at give hende gode Raad og advare hende imod at føle sig

for tryg overfor hendes Mand. Han havde talt med Hospitalslægerne, de havde desværre ikke kunnet holde ham fast, men de havde sagt, at Aggersgaard hørte til de Patienter, der kunde blive farlige for deres Omgivelser naarsomhelst. Saa hun maatte passe paa. — Forresten skulde han sige fra Elna, at hun vilde komme op til hende næste Dag og hjælpe hende at arrangere.

„Du skulde se at blive af med ham snarest mulig," raadede Skolebestyrer Riis, han saa ungdommelig og soigneret ud, Eleonora vidste, at han for nylig var bleven gift med en ganske ung Pige. Margrete var efter Skilsmissen bleven boende ovre i Jylland, hendes Utilregnelighed var gledet over i den mørkeste vestjydske Pietisme.

Saa gik de.

Og Eleonora saa efter dem — efter Riis, myndeslank som før og med den høje velstrøgne Hat paa det smalle Hoved. Hvor han havde forandret sig forholdsvis lidt fra den Aften, da han besnærende, forelsket og indtrængende havde bedt hende vente de tre Aar, en Skilsmisse vilde vare. Hvorfor havde hun ikke villet? Hvorfor var hun ikke gaaet ærlig og redelig til Bunds i sig selv, tilstaaet klart, at hendes Inderste var en sanseløs, beruset Jubel, naar hun drømte om ham?

Hvorfor, hvorfor — der var ikke mere at gøre ved det.

Og hun gik rundt i den tomme Lejlighed og lagde Planer, gjorde et rask Overslag over disse mange mange Penges fornuftige Fordeling. Tænk, hvor hun nu kunde komme til at tage fat — uhin-

dret — det var hendes altsammen. Børnene kunde lidt efter lidt blive pæne som andre Menneskers Børn, og hun kunde faa nok at spise — tænk at faa virkelig Mad igen! Hun forestillede sig hvordan det vilde virke i hendes Mave — som et Saar, der blev smurt med lindrende Salve.

Aggersgaard kom ind. Han indledte en nok saa elskværdig Konversation om disse mange rare Penge — gik og trippede og saa ud af Vinduet — saá paa sit Uhr og mente, at Bankerne vist altid lukkede Klokken tre.

Saa fattede Eleonora, hvor han vilde hen, og hun lod sig saa tykhovedet for al Forstaaelse som et Hornkvæg. Tilsidst spurgte han lige ud, om hun da ikke skulde hen og hente de Penge?

Nej, hun havde ikke Tid . . . hun skyndte sig at forme sin Sætning om for at afskære ham et Tilbud om at gøre det for hende. — Nej, hun vilde hæve dem sammen med Elna i Morgen, det var hende, de kunde takke for det hele, saa vilde hun ogsaa, at Elna skulde se, hvordan Pengene blev brugt.

Han gik en Tid og tyggede paa det — saa begyndte han at mumle. Han vidste ellers godt, hvordan hun gik og rakkede ham ned, beskyldte ham for det værste baade her og der. Jo, han vidste nok, hvem han kunde takke for, at han fik sin Plads sagt op ved Skolen . . .

„Men den sagde du jo selv op, da Far døde“ — Eleonora trak Vejret tungt, nej, der var ingen Naade, nu skulde der en Ballade igen. Det onde var trukket til i hans Sind, som en Byld periodisk trækker

til. Hun kendte det i hans Øjne, der glimrede grønt af lumsk og dyrisk Begær efter at fortræde, det gnistrede som Sol paa smaa vippende, foraarsgrønne Blade — — —

Saa upaaagtet som mulig fik hun Børnene ud i den forreste Stue — havde hun nu bare haft den lille Ellen ogsaa, saa kunde hun laase. Hun betænkte sig et Øjeblik, det stod stille i hende af Skræk — men hun turde heller ikke lade Barnet i Stikken. Og nynnende gik hun gennem Stuen hen til Væggen — der slog han brutalt en Klo i hendes Skulder.

„Det er dig, der har ruineret os, det er dig! Vil du se, du kan lægge dine flotte Vaner af, hører du. — Hvor er de Penge, jeg gav dig før, har du brugt dem, har du brugt dem allesammen?“ Ordene faldt hæsblæsende over hinanden.

Eleonora søgte stille at forklare ham, at de to Kroner havde hun faaet for fjorten Dage siden, og for dem havde hun købt lidt forskellige Madvarer, som jo nu var spist.

„Det er Løgn! Det er Løgn igen! Du lyver for mig, du duer ingenting til, du kan ikke engang vende en Dørmaatte.“ — Han slog den knyttede Haand ind i hendes Bryst, saa hun skreg og sled sig løs af Smerte. Han forfulgte hende rundt i Stuen, rasende, slog løs, hvor han kunde ramme, og forlangte Bank-Anvisningen udleveret.

Jo længere hun modsatte sig, des mere desperat blev han, hans Sætninger kom Ord for Ord, fremstødte af Raseri og Øjnene flintrede gennemsigtige, fosforagtige. — Herut — han vilde ikke se hende

for sine Øjne — taalte hende ikke — ud med sig — Ynglet med — og hun skulde bare vove at komme indenfor hans Døre . . .

Og Eleonora følte sig som i en Rus halvt faldende halvt bultrende ned ad Trappen fulgt i Hælene af tre brølende Børn. Hun havde faaet Ellen i Barnevognen og det nødvendigste Smaatøj ovenpaa. Det gjorde et syndigt skramlende Spektakkel hele Trappegangen ned, øverst stod han og skældte, til han endelig gik ind og huggede Døren i.

Paa begge Sider af Trappegangen kom Folk ud, de listede ned bagefter hende for at se, hvad der var paa Færde, smaafniste og snakkede. — Helt nede ved Udgangsdøren stod hun stille, aandede ud af Kamp og Forskrækkelse og forsøgte at ordne sig lidt, før hun kom ud paa Gaden. — Ovenover hørte hun løsrevne Replikker: „han har smidt hende ud — det gale Asen — han ser jo Gudhjælpemig ud altid, som om han havde spist Myrer og skulde begynde med Kakerlakker. — Og det fniste igen deroppe.

En pæn ældre Kone kom ned, hun betænkte sig lidt, saa spurgte hun venlig: vil De ikke hellere komme lidt ind til mig?

Eleonora rystede paa Hovedet. Nej, mange Tak, men hvis Fruen havde en lille Pude, som hun vilde laane hende — Svend Aage skulde straks komme med den igen — hendes mindste Barn havde nemlig Lungehindebetændelse og taalte ikke Kulden.

Hun fik Puden, saa kørte hun.

Mod Østerbro, til det gamle Hjem, hvor hendes Moder endnu boede. Hun gik langsomt, der var

jo ikke noget at jage efter, i Tanken gjorde hun Facit op i sig selv med de Klæder hun gik i, fire næsten nøgne Børn og en ramponeret Barnevogn.

Men saa havde hun Anvisningen.

En Anvisning til nyt Liv.

Og hun begyndte at se sig om og sanse, at Vejret var fint, og hun gik paa sin gamle Vej — langs Søerne. Og hun kom til at smile — saadan maatte den unge Æventyrets Kvinde have set sig om og suget Indtryk til sig, da hun havde været hos Trolden i Bjerget i hundrede Aar og endelig slap ud. — — — Hun vidste slet ikke engang, at det havde været Snevejr, et lille fint December-Fald, der de fleste Steder var tøet igen. Hun kunde se det derovre, Dosseringens Spadserevej var en smal lang snehvid Stribe, blot som en Sølvkant, der kransede en Glasskaal. Et dybt og tæt Slør hyllede sig derovre om Træer og Huse, og Tagene hvor Sneen skinnede hvid og klar brød utydelig frem gennem Disen som fjerne Æventyrets Paladser. Hun havde ikke været her i lang Tid, hun gik og saa sig glad paa det altsammen, paa Vandet, der laa saa stille saa grynet og gulligt som groftsiet Æblesaft og skinnede mat gennem Sløret. Træerne langt forude ad Østerbro til stod som om de afgrænsede Verdens Yderste, lige ned foran deres Rødder saa det ud, som om Jorden stejlt gik ned i Verdensrummets Tomhed. De stod saa sorte og fintgrenede mod den graablaa Himmel som oxsyderet Filigran paa matblaa Bund — og rundt om hvor hendes Blik kunde øjne Træer, det samme igen, som om hele Byen var smykket med oxsyderede Filigran-Arbejder paa matblaa Bund.

Dybest ude i Gaderne stod der som Aande, en matfarvet Dis, som et Slør vævet af Miliarder Askefnug, hvorigennem Solen sendte et vintermat Skær. Oppe over Hospitalet hang en bleggylden tyrkisk Halvmaane med begge sine Spidser strakt mod Nørrebro.

Hun saa sig frit om. Hun var kommen tilbage til sig selv igen — rigtignok forhutlet og forslaaet og med fire smaa sultne Børn. Men alligevel, hun var ikke forknyt — ikke mere — nu havde han jaget hende ud, nu var hun færdig med ham.

Og det lod sig vel gøre at forsørge sig selv og sine Børn. Naar man ærligt vilde, ikke var bange for at tage fat, saa maatte det kunne lade sig gøre.

Der stod „Eleonora Aggersgaard, Pensionat“ — jo saa var det her.

Og Inge Nielsen satte en ubehandsket Pegefinger paa den gule Knap i Karmen — inde hørte hun en lang stærk Ringen som en ubehersket energisk Kalden.

Lidt efter lukkede en yngre Dame op, et smalt, gulblegt forkumret Ansigt med et Par venlige, lyse Øjne, saa frem gennem en Døraabning saa stor, at Karm og Dør netop indrammede et beskedent brunrødt Haar. — Gyldenrødt i sin Blomstring formodentlig, det havde et blødt Fald til den ene Side, men saa forøvrigt ud, som om det var træt og havde tabt sin Kraft.

„Undskyld, men var der ikke et Værelse averteret“ . . .

Bagved, i den halvmørke Gang mere hørte og anede Inge noget levende i Retning af Børn, end hun egentlig saa noget. Smaa Ansigter kom og forsvandt, Fødder trippede, Barnehænder samlede sig her og der om en Kjolefold. — I det Øjeblik, Fru Aggersgaard

aabnede Døren helt, forsvandt en tre, fire levende Smaavæsner som Rotter for Lys.

Inge besaa Værelset og syntes om det — en Smule for rent — for luftigt — her gabte ligesom.

„Hvem har boet her før mig?“

„En Bogholder“, sagde Fruen, hendes Stemme var stille.

„Kunde tænke det, her lugter af Tal. Naa, det faar vi nok Bugt med. — Det koster?“

Hun fik Summen opgivet og betalte.

Hvornaar Frøknen vilde flytte ind?

„Nu“, kom det lakonisk.

Og Fruen nikkede villig og stille. Hun havde et overmaade tiltalende afdæmpet Væsen — virkede beroligende, ligesom tystnende omkring sig. Inge huskede paa Ture, hun havde gaaet i Storm og Sus, og det pludselig fredelige Indtryk, naar hun var kommen i Læ bag tætte Træer. — — —

Om Aftenen var Inge indstalleret, hun gik fløjtende og hang Billeder op. Da Fruen var inde med The, bavde hun skelnet et lille lyst Barnehoved, — et Par Aar kunde det vel være. — Hun havde kaldt og lokket, men Barnet kom ikke, hun havde kun hørt smaa Trippetrin bortover Gangen i Mørket, og et Sted trippede flere samlede, det lød som hun kunde tænke sig smaa vilde Rovdyr-Unger, der leger i Natten, uskyldige og trygge.

Hun satte sig omsider hen til Bordet og gennemgik sine Indtryk — behagelig Frue, men hærget — ih du forbarmende. Et Ansigt hvor alle Trækkene saa ud som om de svævede mellem hverandre

og Øjnene midt i det hele bad om Forladelse. Og no'en besynderlig lange, fintskaarne Hænder, der smallede udad mod Fingerspidserne som en Fuglevinge.

Ingen Mand i Huset!

Somethings rotten — det var ganske givet, det var hun ikke længe om at se.

Og inde i Stolen i Spisestuen sad et gammelt sværtbugnende, men forøvrigt velklædt Væsen i Lighed med et Femininum. De løjerlige, udsmadrede Øjne var ligesom de var af Glas og malede paa Vrangen med en blaa Kulør, der nu var falmet, men saa renvasket ud. Hun havde fortalt noget, da Inge var inde til Aften, men hvad det var, det turde være vanskeligt at gøre Rede for.

Og saa de sky, behændige Børn.

Bedst som de var der, saa var de der ikke.

De tog i tre Spring Entreens Længde, saa ud fra et eller andet Skjul med levende nyfigne Øjne, der baade var mistroiske og tillidsfulde, og de var ikke til at lokke frem. Naar Døren var lukket, hørte hun de trippende Skridt eller lange Spring gennem Entreen, og iblandt en Barnestemme der klang sympatetisk.

Og hun sad og satte hele sit Hjerne-Maskineri i Gang med at udfinde, hvor hun havde læst om eller hørt eller paa anden Maade faaet et Indtryk, der kom nær disse trippende Vildkattespring derude i Mørket.

Det var vist i Kiplings Djunglebog.

Somethings rotten, ja.

Mystisk! Hun gik i Seng, men laasede sin Dør først — hende derinde med de vaskede Porcellænsøjne saa ud til allehaande.

Inge havde efter lang Tids ihærdig og forsigtig Anstrengelse „tæmmet“ den lille Ellen Aggersgaard, den mest besynderlig sky og søde Barnetrold, hun havde kendt paa sin Vej — og hun havde kendt mange. Som de tre lidt større Sødskende havde Ellemor kloge, aabne Øjne, blaa som Viol og rene, uden Spor af Grums eller Uklarhed.

Hun mindede Inge om de smaa Føl hjemme paa Marken, disse smaa Sommerbørn med de bløde følsomme Muler, og færdige at stejle, naar nogen kom i Nærheden. Men holdt man sig næsten passiv, rørte sig knapt, gjorde intet Forsøg paa at gribe eller holde fast, saa kom det lille silkeblanke Bæst af sig selv — tøvende — nysgerrig — med en ubevidst Trang til Kærtegn og med netop et Barns følsomme Frygtagtighed.

Inge sad i Spisestuen efter Middagen, hun sad dybt foroverbøjet og smilte til Ellemor, der nærmede sig i Kredse — med hver Kreds en lille Linje nærmere. Tilsidst følte hun en lille varm Pegefinger paa sit Haandled, hun rørte sig ikke, smilte blot ligesom i Tanker ned. — Og det lille Barneansigt smilte igen med den Trods som fødes af Frygt, og Øjnene, de sødeste sympatetiske Barneøjne tindrede i sky Smil.

Saa spændte hele den lille, bløde Barnelab omkring hendes Finger i et prøvende Forsøgs-Kærtegn — og noget i Berøringen mod hendes Hud ledte Inges Tanker hen paa det allersarteste i Begrebet Blufærdighed. Som om noget uendelig uberørt i Tillid gav sig hen.

„Du er jo en forfærdelig sød Pige, Ellen, og du skriger jo aldrig, næh?“

Ellen rødmede dybt forstaaende, hun saa frygtelig flov ud og paa en Gang pludrede hun løs om: „en dor Bo'hund fra Væljen, der biser Ellen“.

„En dor Bo'hund fra Væljen.“ Inge rystede paa Hovedet.

Ellen saa troværdig op med de blaa, undselige Øjne, og hun repeterede ivrig, at naar hun vilde skrige, kom der en „dor Bohund fra Væljen og biser Ellen.“

Fru Aggersgaard smilte ned. — Inge saa i det Smil al Moderlighed samlet, Glæden, Bekymringen, Mildheden.

„Det er Brødrene, de truer hende med, naar hun ikke er helt artig, at hvis hun skriger, saa den fremmede Dame ikke kan læse, saa kommer der en stor Blodhund ude fra Fælleden og spiser hende“.

„Naa saadan“, lo Inge, „ja i Oversættelse lyder Meningen jo god nok.“ Hun saa venlig omkring paa de tre andre Børn, der nærmede sig paa samme Maade som Ellen, undseelige og alligevel med Skyldfrihedens Dristighed, med aabne straalende Øjne — Svend Aage, der var 10 Aar og Anna og Georg, som var yngre. — — —

Og da Fru Aggersgaard lidt senere kom ind paa

Værelsét med Vand, sàa Inge venlig op fra sin Bog. „De har no'en usædvanlig søde og sympatetiske Børn, Fru Aggersgaard.“

De gulnede Kinder fik Rødme. „Havde de ikke været, havde jeg vel ogsaa ligget i Søerne,“ sagde hun stille.

Inge lagde sig tilbage i sin Stol og holdt et Øjebliks Hvil. — Om Fru Aggersgaard kunde begribe, at en Mand kunde gaa fra fire saadanne brilliante Børn.“

Fru Aggersgaard trak paa det — han var jo nu heller ikke normal, Faderen.

Pyh, normal! Inge fnyste; saasnart et Individ i vore Dage gjorde noget skidt, saa var han ikke normal. Inden ret lang Tid, skulde Fru Aggersgaard se, saa blev der nok bygget milde Stiftelser til Aggersgaard og hans Lige. — Om hun forøvrigt aldrig havde været bange for, at Børnene skulde slægte Faderen paa?

Fru Aggersgaard troede det ikke — og saa gik hun for ikke at forstyrre.

Inge tænkte paa det besynderlig sky og fine over de Børn — maaske det bare betød Sær-Karakter for netop det Kuld. Hun blev siddende med Panden støttet i Haanden en lille Tid. Ægteskab — Molok — Huha — saa gav hun sig ivrig til at læse. Men lidt efter standsede hun igen, saa for sig det magre, forslidte Ansigt og det trætte, ligesom affarvede Haar. Hvor det maatte være underligt at leve sit Liv saadan, stride sig hver Dag igennem uden at turde se længere end til den Aften, der gjorde Ende paa den Dag, som Gudværelovet, ikke kunde

komme igen. — Der gik hun stakkels Fru Aggersgaard, og skovlede Dagene fra sin Vej, én for én, som var hver eneste Dag en stor Spadefuld Jord, hun knapt aarkede at løfte, men som hun skulde løfte — og som hver én bragte hende dybere mod hendes egen Grav. Dybere og dybere i Gæld.

Alt hvad der skulde holde hende oppe var Børnene, og dog havde hun en Dag sagt: „jeg har saa lidt Glæde af dem, for jeg har aldrig Tid.“ — Og nu og da kom dette grønne lurvede Mandfolk, som fandt det under sin Værdighed at indvillige i Skilsmisse, men ikke under sin Værdighed at tigge af hende. — — — Hun klarede sig ikke Fru Aggersgaard, med nok saa ærlig en Vilje klarede hun sig ikke. — Inge rystede paa Hovedet og tog fat paa sine Bøger — tænk hvad Samfundet sorgløst lod gaa i Hundene . . .

Eleonora gik i Dagens Løb og lagde Mærke til Børnene, det var Inges Spørgsmaal før, om der kunde være Fare for Arv. Hun huskede paa Træk fra ham, fra sig selv og fra Børnene, men hun fandt ingen Tilknytningspunkter. Svend Aage var en lille smidig Vildtiger, mundrap og fantastisk, Georg var saa økonomisk forstandig, Ellen var Svend Aage om igen, kun Anna var melankolsk uden selv at vide hvad Melankoli var, meget blid og gammelklog. Men ingen af dem mindede om Aggersgaard, i intet Træk genkendte hun Faderen hos nogen af dem.

I Skumringen kom han. Hun kunde ikke lukke ham ude, fordi hun for sine Pensionærers Skyld maatte holde Entredøren aaben. Han stod i Køkkenet og mumlede Uartigheder, mens hun smurte Mad.

„Skal jeg gaa hen paa Ladegaarden og bestille Plads til dig?“ spurgte han pludselig raat.

„Nej Tak“ — hun passede stille sit Arbejde — „du kan nøjes med at bestille til dig selv.“

Han saa hadefuld op og ned ad hende, hun stod saadan, at hun ved blot at rejse Hovedet kunde se hans Øjne og følge hans Bevægelser. — Han skulde nok afsløre hende, hun kunde være vis paa, han skulde afsløre hende.

„Hvad vil du afsløre?“ spurgte hun monotont og ordnede Maden paa Bakker. Han var i den senere Tid fremkommen med saa mange uartige Beskyldninger, saa hun regnede ikke lidt mere eller mindre.

„Du har staaet i Forhold til din Fader!“ hvislede han hen imod hende, og hun saa lidt bestyrtet op. Mange malpropre Ting havde han haft paa sit Program før, men alligevel ikke dette, hans Fantasi med Hensyn til det seksuelle var vidunderlig. — Hun havde vundet Herredømme over sig selv igen, og da Aggersgaard giftig forsikrede, at ogsaa det skulde staa i hans Klage til Overpræsidenten, raadede hun ham indstændig til ikke at glemme det.

Saa gik Aggersgaard med Forsikringer om, at han nok engang skulde aabne Verdens Øjne for hvad Uhyre hun var.

Og da han var gaaet, lænede hun sig modløs tilbage. Kunde nu ogsaa dette Paafund komme til

at forhale Separationen? — hans giftige Løgne var jo ligesaa gode som hendes Sandhed. Han havde forhalet den i over to Aar nu med systematisk at nægte alt, og sige nej til alle Forslag. Om han nu gjorde hendes formentlige Uanstændighed til Genstand for en Skrivelse Mage til den, hvori han detailleret beskrev sin gale Svigermoders Overfald paa ham i hans eget Hus, beskrev hvor hans Hustru havde umuliggjort ham ved Sladder og undergravet hans Stilling. Og tilsidst kom med den modbydelige Raahed, at han nærmest fandt sig beklagelsesværdig, da han ikke kunde næsten se paa sin Kone, før hun var i Omstændigheder — aa da det blev læst op — hun mærkede det luende Blod i sine Kinder blot ved Erindringen.

Det havde taget to Aar med at undersøge, hvad der var sandt og hvad der var usandt, hendes Sag var gaaet over til Justitsministeriet, og saa var det, de omsider fandt ud, at han havde jaget hende fra Hjemmet. Da først saa det ud til, at der var tilbørlig Grund til at bevilge hendes Ansøgning om Separation. — — —

Skulde der nu begyndes forfra med nye Beskyldninger — og forfra med nye Undersøgelser — aa Gud ja, og forfra med nye Tilsigelser om at møde og det kostede hver Gang to Kroner til Kone. Det begyndte at svimle for hende, paa den Maade fik Sagen jo aldrig Ende.

Nu maatte den have en Ende, for det kunde slet ikke gaa længere, hun maatte have Retten til Børnene, maatte have fuld Raadighed til at bestemme uden hans Indblanden, hvis hun overhovedet

skulde komme op igen. — Hun saa sig om i Køkkenet, hvor Servicet overalt trængte til Fornyelse, men hun havde ikke Raad. — Gæld, Gæld, overalt Gæld.

Og dér laa hendes største og i Grunden eneste Bitterhed imod Aggersgaard. Det var den første Tid, da hun begyndte med Pensionatet, og det gik saa godt, kun havde hun den første Maaned et lille Underskud. Det skulde dækkes næste Maaned, og da blev Underskuddet lidt større — og saa gik det nedad — i Gæld. Hvis han havde villet hjælpe hende bare ganske lidt hver Maaned, saa havde hun med alle Børnene været oven Vande. Men ikke en Øre, ikke en eneste Øre havde hun set fra ham i al den Tid, Processen havde staaet paa. Han havde en Dag sendt Bud, om hun vilde købe den gamle Sofa, der stod hos ham. Da havde han nemlig solgt alt andet, og Sofaen var for luvslidt til at kunne gøres i Penge. Saa var han udspekuleret nok til at forstaa, at hun vilde værdsætte den, fordi den var fra hendes Hjem.

Elna Frænkel pressede paa med at faa den Separation i Orden snarest, saasnart Eleonora havde Raadighed over Børnene, kunde hendes gamle Venner hjælpe hende, men ikke før. De vilde hjælpe hende Svend Aage ind paa det kongelige Opfostringshus, derved saa hun ham alligevel hver Søndag og Fridag. Naar saa et af de andre Børn midlertidigt blev anbragt, saa vilde de hjælpe hende til en Lærerindeplads paa Landet, hvor hun saa lidt efter lidt kunde samle sine Børn. — Men med fire Børn kunde den Plan ikke realiseres — og Aggersgaard havde endnu hele

Dispositions-Retten over Børnene, og han gav aldrig sit Minde dertil, om ikke for andet, saa for at gøre hende imod.

Naar han kunde liste omkring ude paa Gaden for at faa fat i Børnene og raade dem fra at være lydige mod det „forbryderiske Fruentimmer“ de havde til Moder, saa var der ikke meget at stille op med ham.

Hun traadte ikke nok op imod ham, fejede ham ikke brutalt nok af sin Vej, det var den Anke, som alle rettede imod hende. Det var saa nemt sagt. Hun evnede ikke at være brutal. Og hun var træt.

Og saa var hun bange for ham. Dybest i sig tilstod hun, at hun var bange. Hun havde set tit nok ind i de grønne Øjne, der var som Dybet af Ondsind og Myrdelyst, at alting i hende skælvede. Selv naar han var langt borte, var det som om noget i hende gøs og dirrede, hun saa inde i sig som en blød Overflade, hvor under noget sov, den bløde Flade gyngede som uroligt Vand — hun kunde tænke sig, at hans Tanker naaede hende med truende ondt.

Han havde en Dag svoret paa, at fik hun Skilsmissen i Orden, myrdede han hende.

Det forsøgte han nu vel neppe paa, for det manglede han Mod til. Men hun kunde alligevel ikke glemme Erik Glostrups Advarsel: tag Dem i vare, for han kan blive farlig. — Og rent bortset fra Advarslen og Instinktet i Forening, saa kendte hun jo af Erfaring, at han vilde Fortræd, naar han var i det Hjørne.

Forresten var hans Ondsinds-Anfald vist ved at gaa over til at blive kroniske — — —

Inde i det lille Oplagsrum, der af Husværten var bleven beæret med Titelen „Pigekammer“, havde alle Børnene Tilhold. De tre ældste stod i Forening paa Hovedet for at blive klædt om, de skulde til deres ugentlige, noget sene, Middag hos Professor Tonne Gottschalksen. Altid god Mad og meget Mad. De kom næsten fulde hjem. Svend Aage kom springende hen til hende, gnubbende sig med den heftigste Iver i Ansigtet med Haandklædet — er jeg ren, Mor?

Hun nikkede, og han fortalte ivrig om, hvor sjov der var hos Professoren, de maatte springe ligesaa meget som de vilde, og de skulde spise meget mere end de kunde, og inde i Professorens egen Stue var der hundrede — Svend Aage stødte Overdrivelsen ud med Begejstring — hundrede Billeder af Tøser.

Eleonora kom til at le, det kunde jo rigtignok udtydes paa en mindre proper Maade for den unge Professor i Theologi. Men hun havde selv set disse „hundrede“ Billeder, naar hun havde været hos Tonne Gottschalksen i Anledning af Underskrifter til forskellige Ansøgninger. — Han var altid umaadelig hjælpsom, men en hel Del indadvendt og verdensfremmed. — De mange Billeder var Elise i alle Stillinger, malet og fotograferet, altid Elise.

Inde i Spisestuen var de første Pensionærer gaaet til Aftensbordet. Ogsaa Inge Nielsen, der kom for en Maanedstid siden, hun læste ihærdig til Tandlæge-Eksamen, men havde altid Tid til at være

i Humør. Hun mindede Eleonora paa en eller anden Maade om en blank sleben Perle, hun var lille, fintbygget og med sorte Stenkulsøjne — ikke brune som sydlandske Kvinders, der er kælne tillige, men den stærke, lidt feberskinnende Glans, som kommer af Nætters ihærdige Arbejde.

Den anden var Magister Aksel Gram — han var begyndt at komme lidt tidligere, siden Inge Nielsen var kommen.

Ikke fordi hun levnede ham noget Haab. Ikke Spor. Mens Eleonora gik ud og ind, hørte hun løsrevne Replikker af deres Samtale — Inge Nielsen holdt paa den ugifte Stands Fordele frem for den giftes, det var en af hendes undertiden paradoksale Livs-Ideer.

Gram mente, at der altid vilde vedblive at være Kvinder, som vilde foretrække at gifte sig fremfor at tage Livets Byrder op paa deres egne Skuldre.

„Færre og færre," paastod Inge. „Og bestandig de daarligste — en for Samfundsfornyelsen uheldig Udrangering altsaa.

Det kunde for Eksempel ikke falde mig ind at gifte mig. Jeg har Fremtiden for mig, hvis jeg vil bestille noget, og det vil jeg, for det morer mig. Og alle Fruer, jeg har talt med, de siger, gør det aldrig. — Hvad siger De Fru Aggersgaard?"

„Jeg fraraader," Eleonora smilte stille og tænkte paa at sige: med Eksemplets sørgelige Styrke, men tav, hun havde sldrig pjanket med sine private Forhold.

Ude faldt der et Brev ned og det ringede kort — Eleonora gik ud og tog det op: Fru Eleonora

Marie Aggersgaard stod der — og bagpaa: Overpræsidiet.

Og hurtig rev hun det op.

Hendes Separations-Ansøgning var endelig bevilget og — og — og — hendes Blik fløj jagende ned gennem Linjerne — — — Børnene var hendes!

Tilkendt Forældreretten altsaa!

Hun alene.

— — —

„Ja, jeg giver noget i den Anledning“ — Inge sad ved sit Arbejdsbord og saa interesseret ned paa Separationsbevillingen, som Eleonora havde vist hende. Og hun smilte med sin sikre Satire over til Fru Aggersgaard. „Jeg har engang været med til et stort Gilde, som to Mennesker, 10 Aar efter deres Bryllup, paa Dagen selv, gav i Anledning af deres endelige Separation — Gildet var mindst ti Gange saa festligt som Brylluppet. Summa summarum, der maa være ulige mere Tilfredsstillelse i at blive skilt end i at blive gift. — — — Jeg giver Chocolade til os alle, hvis De vil lave den“ . . .

Der var runde grønne Skærme af stramspændt Silketøj for alle Professor Tonne Gottschalksens Arbejdslamper. Han skulde have meget Lys, men stærkt dæmpet af grønt, saa befandt han sig vel. Hans Øjne var lidt angrebne, men det var ikke derfor han holdt sin Stue med grøn Belysning. Der var mange Smaatræer og Planter og Palmer, der gik helt op til Loftet — naar saa det grønne Skær

kom til, drømte Tonne Gottschalksen sig hjemme i Skovegnene, hvor han var født.

Han gik frem og tilbage og morede sig lunt over, at han havde narret Madam Petersen — han havde rullet Gardinerne ned og tændt Lamperne! Men det var nu ogsaa usædvanlig mørkt af en Sommerdag at være, det var den Regn, der den lange Dag plaskede ned. Nu gjorde han jo egentlig heller ikke det mest mulige for at skaffe Lys, det Vindue dér for Eksempel var næsten helt dækket af en uhyre Slyngplante. Den lignede mest en mørkegrøn Slange, der havde rullet sig i mange Ringe omkring Blomsterpindene og laa som et Hjul ind mod Ruden. Og de øvrige Træer og Planter, de lysnede jo heller ikke. Men han holdt nu en Gang af at arbejde ved Lys. Det skabte mere Koncentration. Og det var ogsaa ligesom Verden blev mere stille saa. Her var svært rart, naar han saadan havde faaet det lavet rigtig efter sit eget Hoved. Hvorfor skulde en Ungkarl ikke ogsaa have det hyggeligt — forresten fandt han, at i Grunden havde det enkelte Menneske det gennemgaaende hyggeligere alene. Med mindre naturligvis, det var de ganske enkelte, uendelig harmoniske Partier, saa var Hyggen jo selvfølgelig fordoblet, ja, stod over al Fatteevne . . . Han saa op til Billedet, det store Billede af Elise, saadan som han altid huskede hende. Vel var Billedet et farveløst, forstørret Fotografi, men han saa altid Farven som den Gang. Det var den lyserøde fine Hjemmekjole, som Elise altid havde haft paa, naar han var der til Middag.

Og siddende foran sit store Skrivebord, med

Albuen mod Bordet og Tindingen hvilende i Haanden kom han til at huske et Billede, han en Gang havde set af en engelsk Videnskabsmand, der skygger med Haanden for Lampens Skin og ser sin Ungdomselskede sidde som Aande-Fantom i den store Stol ved Bordet.

Han saa uvilkaarlig til den store Mahognistol ved Siden af Bordet; dæmpet af det grønne laa den i Halvmørke, Ryggens Buening saa ud som en brun, sovende Slange. Der var vel, ingen som sad der, men — Elise var her alligevel. Hun var allerede kommen — og uvilkaarlig nikkede han, inde i ham hviskede det: God Aften lille Elise.

Han vilde ikke dreje sit Hoved om til Siden dér, til højre stod hun jo, og han vilde ikke vende sig den Vej for med sine blinde nøgterne Øjne at se, at hun ikke var der. Han sad bøjet ned over sit Arbejde, hun stod med begge de hvide smalle Hænder hvilende med de yderste fine Spidser paa Bordhjørnet, med det sneskære Ansigt let bøjet, med de blaa Øjne fæstede paa ham og hyllet i noget hvidt, natdragtsagtigt.

Ingen fik nogensinde det opdaget, at han besøgte hende i Davos. Det var deres lille, besynderlige fine Hemmelighed, hans og Elises. Han havde gennemført det, han ved Afrejsen gjorde sig klart, maatte ske, — det saa jo aldeles ud, som bar de hans lille elskede Pige levende til Graven, og han syntes, han maatte dø af Fortvivlelse. — Da havde han bestemt, at skulde han nogensinde kunne leve Livet ud, saa maatte deres Afsked være anderledes, end da de kørte hende bort i Hospitalsvognen.

Og dernede i Davos, der faldt Afskeden forholdsvis saa let — Sorg var alligevel ikke saa tung, naar den var smuk. Han sad der ved hendes Seng i 8 korte Døgn, og der fik han Lov at kæmpe alting igennem med hende, hjælpe hende over den haarde Overgang. Først Irritationen over, at hun ikke var kommen sig endnu saavidt, at hun kunde rejse med ham hjem — Herregud ja, rejse med ham hjem. — Bitterheden over, at netop hun, der ejede alle Livets Goder, skulde ligge saadan — og saa Fortvivlelsen! Den store vilde Fortvivlelse, da det langsomt gik op for hende, at der var ingenting at haabe, Angsten, Rædslen for selve Døden! — Han huskede, hvor forfærdet hun knyttede sine Hænder om hans og stred, hvor den fugtige Sved bredte sig over hendes rødmende Ansigt, og Øjnene saa ud, som om hun var beruset. Han huskede hendes gispende: aa, Tonne, Tonne, Tonne! — Og endelig kom saa Trætheden, Resignationen og den svale Tilfredshed, født af Trætheden. Han havde timevis ligget der paa Knæ foran Sengen, fordi hun ikke havde Kræfter til at se op i hans Øjne. Naar han laa paa Knæ, kunde hendes halvtlukkede Øjne stirre ind i hans, og begge hans Hænder omsluttede hendes, der var hvide som Lagenet. Uden Ord, Haand i Haand og Blik i Blik stred de sammen for at overvinde Døden.

Og tilsidst, den allersidste Dag, han var der, gav de hinanden begge Hænder paa at høre hinanden til — „paa Jorden og i Himlen“ nu og i Evighed.

Han saa hende ligge saa stille og tilfreds, og da

hun feberhedt hviskede noget, havde han bøjet sig helt ned til hende med sin Mund mod hendes bløde Kind: men Tonne, jeg kommer, naar jeg kan. Jeg kommer til dig. Naar de fortæller dig, at jeg er død, skal du ikke bryde dig om det, vi kan jo aldrig dø for hinanden, vel? — Og han havde hvisket tæt ind mod hendes Kind: nej, min elskede, de som ikke vil adskilles, finder altid sammen . . .

Han blev siddende med Albuen mod Bordet og undgik at se til højre, lod blot som om han endnu havde bare et Par Linjer at læse færdig, mens det inde i ham hviskede — som var hans Hustru lige kommen ind ad Døren for at tale med ham. — Undskyld mig et Øjeblik, lille Elise, jeg skal bare lige læse ned . . . — Og han blev ved at stirre paa Bogens Linjer og saa ikke op, og hun stod der fremdeles.

Nej, de som holdt af hinanden, skulde aldrig skilles, de var jo sammenbundne med selve Livets bærende Værdi: Kærligheden.

Det var hans faste Overbevisning, at saa vist som Livet var, saa var der ogsaa en Fortsættelse, og den Fortsættelse førte sammen dem, som Kærligheden en Gang havde forenet.

Hun var her i Stuen hos ham, mange Gange. Saavist som hans Tanke søgte hendes, søgte hendes ogsaa ham. Selv om han ikke kunde se det. Han følte sig overbevist om, at hun vilde komme igen og igen, saalænge deres Kærlighed drog dem sammen, og det vilde den altid gøre, for den vilde altid bestaa. Han havde kun denne ene Kærlighed, og han vilde aldrig faa nogen anden, Kærligheden til

den lille blege Pige, der i sine sidste Levedage hagede sin Sjæl fast i hans, ægtede ham i Liv og Død med hver Gnist af sin udødelige Sjæl.

Han tog i Tanker en Blyant, stregede under her og der uden egentlig at sanse, hvad det var, han understregede. Han sad og tænkte paa tidligere Dage, naar han efter endt Studietid kom op til Glostrups, og Elise — lidt træt altid, skønt hun forsøgte at skjule det — bød ham sin søde blege Mund til Kys. — Han huskede Sødmen, der den Gang virkede ham igennem hver Nerve — og ved den blotte Erindring kunde han føle det endnu.

Hvis ikke Elise saa tidlig var bleven overmandet af den lumske, uhjælpelige Sygdom, saa følte han sig overbevist om, at deres Ægteskab vilde være bleven det smukkeste, fuldkomneste Samliv to Mennesker overhovedet kunde leve.

Men nu var hun død, det vil sige, hun levede i hans Hjem som hans Hustru, — at gifte sig med nogen anden, vilde for ham staa som Helligbrøde.

Lille Elise, hviskede han sagte.

Og han kom pludselig til at tænke paa Elises Veninde, den stakkels Fru Aggersgaard og de vilde glade Børn, han i Dag havde sendt Afbud, Madam Petersen var jo ude. — Sæt de nu ingen Mad fik, fordi hun havde beregnet Middag til dem her . . .

— — — — — — — — — — — — — —

Under en stor omvendt Sigte opdagede Tonne en nystegt Flæskesteg, — formodentlig havde Madam Petersen stegt den, for at have det let i Morgen, naar hun kom. Gud ved, hvor hun gemte

Knive? — tænk, at man kunde være saa desorienteret i sit eget Spisekammer!

Han flænsede uden Forskærer-Regler i Stegen, — hvor meget mon fire Børn kunde spise? For en Sikkerheds Skyld et Par Stykker til. Og endnu et Par, — saa var der, saadan lidt maskeret, ogsaa lidt til Moderen. — Hun havde jo været Elises bedste Veninde, Elise havde den Gang fortalt ham om, hvordan hendes Veninde Eleonora gik og drømte sig hele Verden som Orgelstrenge, hvorigennem Guddommen tolkede sin Sjæl i de herligste Melodier. Og kun naar Menneskene skamferede den Streng i sig, fremkom der Disharmonier.

Fru Aggersgaard lukkede selv op for Professor Gottschalksen, hun bød ham venlig og beskeden indenfor, men han havde ikke Tid. Han rakte hende en forkrøblet Papirspakke ind gennem Døraabningen, og han rødmede over hele sit glatbarberede Ansigt. Fru Aggersgaard maatte virkelig undskylde, men han var saa daarlig til at pakke ind, og Madam Petersen var jo ikke hjemme.

Hvordan det ellers gik?

Jo Tak, det gik rigtig godt, hun havde da faaet sin Ansøgning til det kongelige Opfostringshus bevilget, og nu skulde Svend Aage saa snart rejse — allerede i Morgen.

Jamen det var jo glædeligt! — De fortænkte og

indadvendte Professorøjne vaagnede lidt og deltog hjærteligt i hendes Glæde, — ja han maatte skynde sig, han var allerede bleven opholdt for længe. — Og høflig tog han Hatten af, bukkede dybt og gik.

Eleonora stod og saa rørt ned paa den vældige Bunke afskaarent Flæskesteg, der i den krøllede Indpakning saá saa velment ud. Det var alligevel ikke sandt, at man altid blev forladt i Ulykken, mod hende havde virkelig saa mange strakt Hænderne ud og baaret med. — Hvordan vilde det ellers have set ud? — Erik Glostrup havde været gratis Læge for hende og Børnene og for hendes Moder med. Elna havde pisket fra Herodes til Pilatus for at skaffe Underskrifter og Attester paa dit og dat. Riis havde hjulpet, Gottschalksen her og Katarina von Harden. Selv den unge Tandlæge-Studerende derinde, Inge Nielsen, der havde praktisk Forstand paa alt mellem Himmel og Jord, lige fra at forsaale Sko til at krydre Sauce, hun havde syet Tøj til de smaa Piger. Og hun havde tilbudt at passe hele Hytten, hvis Fru Aggersgaard en Dag i Anledning af sine Lærerindeplaner blev nødt til at rejse bort.

Menneskene var ikke saa hjælpeløse i Privatlivet, som de som oftest fik Skyld for.

For Menneskene havde Øjne at se med, men det havde Lovene ikke, Menneskene havde hele Tiden kunnet se, at hun ærligt vilde, og de havde ogsaa kunnet se de Ting, der lagde sig i Vejen for hende.

Hun stod jo saa fuldstændig paa bar Bund, da hun skulde til at forsørge hele Familien. Hun skulde begynde i en Branche, hun aldrig var indøvet i,

ikke engang i sin Ungdom faaet Lov til at se eller røre ved: Husgerning. Hvis hun den Gang var bleven ved med sine Musik-Elever, den Gang, da hun lige var kommen fra Konservatoriet, var vel-anbefalet og dygtig og havde faaet Renommé som Lærerinde, saa havde hun kunnet danne Skole, som hun havde gaaet og drømt om. Og saa havde hun nu kunnet forsørge hele Familien, Manden med, som en almindelig maskulin Forsørger.

Men hun blev jo revet ud af alting ved sit Giftermaal — — — aa, havde hun anet, havde hun anet!

Hvis nogen blot havde gjort hende opmærksom paa, hvordan Forholdene kunde komme til at stille sig, naar en Kvinde, uden Hjælp og revet bort fra sit egentlige Fag med blot to nøgne Hænder skulde forsørge sig selv og sine Børn! Nej aldrig i Evighed, hun havde giftet sig. Nej. Hun havde sagt som den sikre, koldsindige Inge derinde: jeg er da ikke gal.

Saa kunde hun have haft det sikkert og godt nu. Som Elna, der — for gammel til at blive Gymnastiklærerinde — gik over til Sygepleje og nu havde et indtagende lille Børnehjem.

Hun havde ganske vist saa ikke haft sine fire dejlige Børn — men —

Ogsaa Moderglæder kunde købes for dyrt. Hendes hele Person gik med, hendes hele Liv, hendes Sjæl og Intelligens; alt maatte sættes ind — om det saa ikke alligevel endte paa Husvilde-Afdelingen.

Det fik endda gaa, hvis hun ikke var saa dødtræt, saa sløv og udmattet af at gaa og gaa og gaa

den lange Dag fra Klokken fem om Morgenen til tolv om Natten. Hun maatte ligefrem gøre Vold paa sig for ikke at blive irritabel, naar Børnene kom og hængte sig kærlige op ad hende.

Et var, nu engang at have faaet dem, et andet var aldrig at have haft dem, saa havde hun ikke savnet dem. Nu gik hun Dagene igennem og stred med sig selv, om hun skulde afse Ellen. Skulde sende den lille intetanende Unge, der ikke var fyldt 3 Aar, som tullede her i Hjemmet saa tillidsfuld og sød og morsom, sende hende bort til den store Børnestiftelse. — Noget vred sig i hende ved Tanken, stred imod, noget skreg nej og igen nej, gør det ikke, gør det ikke.

Hun vilde jo selvfølgelig ikke gøre det for at blive af med Barnet, hun vilde kun gøre det i Haab om at faa friere Hænder, saa hun kunde skabe sig bedre Vilkaar, og under de bedre Vilkaar yde sine Børn en bedre Opdragelse. Hvis hun fik en Lærerindeplads, som hun kunde leve af, et lille beskedent Skolehus paa Landet, saa kunde hun bedre faa sine Børn op i det Dannelses-Niveau, hvor hun syntes de hørte hjemme. — Og Børnestiftelsen laa jo derude i Skovene, der var friskt og sundt, og alle Mennesker sagde, at Børnene blev behandlede godt. Og Ellen saa bleg ud. Og sæt hun selv døde, saa var dog Barnet sikret. — — — Og til syvende og sidst blev det jo kun hende selv, der fik Sorgens Byrde at bære, Ellen var saa lille, hun glemte snart...

Nej, nej, — inde i hende rejste der sig en vild bitter Protest — før dø med dem alle end ligefrem slette sig selv ud i sit Barn. — — —

„Mor, jeg maa sove hos dig i Nat, ikke?“ havde Svend Aage bedt, fordi det nu var den sidste Nat, han skulde sove hjemme, og han havde faaet Lov. Hun laa ganske vist paa den gamle korte Rococo-Sofa med en Stol ud til Benene, og smal som en Fjæl var den. Svend Aage laa halvt over hende ind mod Sofaens Ryg — „maa jeg sove i din Arm, Mor?“ havde han igen bedt, og da han var kommen til Rette, som det passede ham, sov han sødelig næsten med det samme. Hun kunde ikke sove, hun laa saa forvreden, og hun maatte hele Tiden passe paa ikke at falde ned. — Og i Morgen skulde hun miste sin Dreng. —

Den første blev taget fra hende.

Der gik som et smertende Jag igennem hende, en pludselig Angst for, hvad der kunde komme efter. Aa nej, hun maatte ikke se det saadan, Svend Aage var jo en stor Dreng, han kom i god Skole, fik god Mad og al tilbørlig Omsorg, blev godt opdraget i enhver Henseende — og hun fik ham jo ogsaa at se hver Søndag.

Hun følte den lille varme Barnenæse ind mod sit Bryst, hans tynde, benede Drengearm laa hen om hendes Liv. — Natten gik, Time efter Time, hun laa og kunde tælle hans Aandepust, trygge smaa Pust, der rislede varmt ind under hendes Bryst. Lune Smaasus, der strøg hen over hendes Hud, det ene var knapt henvejret, før det næste puslede frem.

Det lød saa roligt, saa erfaringsløs trygt, hun laa ligesom og fik ny Tillid til Livet. Alle sine Kræfter følte hun strække Hals i sig, spændes og

længes efter at komme i Gang med at løfte Læsset ind paa et bedre Spor. For Børnenes egen Skyld vilde hun midlertidigt afse dem. Der var jo dog mellem hende og hendes Børn et Baand, der ikke kunde briste, selv om de en Tid maatte leve skilt fra hinanden. De hang ved hende fulde af den kærligste, selvfølgeligste Beundring. Mor var deres — ja, bare deres Mor! Hun følte i deres Begrebsverden en Blanding af Undren og Selvfølgelighed. Deres Mor var det ufejlbarlige, det var en Ære og en Udmærkelse fremfor noget at gaa med deres Mor paa Gaden og holde hende i Haanden eller under Armen, som de nu kunde naa.

Den Beundring stivede hende af. Hun vilde, hun maatte have bibragt dem et Hjem, hvor hun havde mere Tid til at tage sig af deres aandelige Opdragelse, samle dem alle i et Hjem, der senere ude i Livet kunde blive dem et Rygstød, saadan at bare Tanken om deres Hjem kunde holde dem propre. Skabe en aandelig Atmosfære om dem, som kunde blive dem til Gavn i deres Udvikling.

Som det nu gik, havde hun altfor lidt Tid. Hun vilde — og det var nødvendigt for at modvirke de fra Faderen nedarvede Elementer — opdrage dem til selvbeherskede, karakterfaste Mennesker. Faa rejst i dem et Bolværk af Godhed og Hæderlighed mod de Sygdomsspirer, der mulig var i dem. Hun havde set en Statistik engang, hvor det paavistes, at Børn, opdragne af Enker, gennemgaaende blev de dygtigste Mennesker. Hun tænkte ikke derpaa for at vigte sig, hun følte det kun som en Støtte i Ryggen, som en Forhaabning, en Trøst i sin en-

somme Kamp. Fik hun bare lidt mere Tid og lidt friere Vitkaar, saa skulde hun nok faa dygtige og retskafne Samfundsborgere ud af alle sine Børn, det følte hun sig sikker paa.

Og saa laa der ogsaa et Haab for hende selv dér, naar Sønnerne blev større. Haabet om, at de turde gøre, hvad hun ikke selv turde: ganske slaa Haanden af Aggersgaard. Hun turde ikke. Men Drengene var stærkt begyndt at stille sig paa Bagbenene og spørge hvad han vilde hos dem. Underlig nok, for hun havde aldrig bagtalt Aggersgaard til Børnene, men Respekt for ham havde de ikke Spor af — Instinktet i dem havde vejret.

Og som Natten gik med Beslutninger for og imod, klarede det sig tilsidst, at hun vilde. Afse Ellen altsaa. Jo hun vilde — tys. — Hun skulde have Hænderne frie. Professor Gottschalksen havde tilbudt at tage Georg til sig en Tid, Elna Frænkel vilde tage Anna ud paa Børnehjemmet, og Moderen kunde for sin Pension lejes ind et Steds. — Saa var hun godt ribbet.

Men om det var nok saa bittert, inden hun kom saa vidt, hvis der bare var Haab om at kunne skabe saadan et lille Hjem, saa skulde hun nok komme igennem det.

Næsten hver Dag kom Aggersgaard, forbitret og uartig over Separationen, over Svend Aage, over alt hvad hun foretog sig. Over det at Kapelmester Zeidevitz, der boede ovre i Byggeforeningens Huse, kom og besøgte hende og spillede paa hendes Klaver. Over Klaveret selv, som en gammel Dame, der boede og døde hos hende, havde testamenteret

hende, fordi hun havde passet hende saa taalmodigt. Hun havde sagt ham, at hvis han vilde begynde paa noget anstændigt, de kunde leve af, saa vilde hun flytte sammen med ham igen — det var forøvrigt ikke sandt, for det vilde hun ikke.

Ikke mere.

Forresten var det ogsaa uden al Betydning, hvad hun vilde eller ikke vilde, for han tog sig ikke af noget.

Ellen skulde eksporteres — som Eleonora bittert udtrykte sig til Inge — om Mandagen.

Men Søndagen før skulde gøres til en Festdag, et Afskedssold for lille Ellemor, der var henrykt. Bedstemor Hartvig vilde give Kaffe ude et Steds, naar saa Svend Aage kom hjem fra Opfostrings-skolen, og Eleonora havde smurt Mad til Turen, saa vilde de, hun Børnene og Bedstemor, spadsere ud ad Lyngbyvejen, spise Maden i en Grøft og lege i Græsset. Det var Programmet, Svend Aage suste ind ad Døren med Kasketten i Nakken og spurgte halsende ude fra Trappegangen, om de var færdige.

Næ. Han kunde gaa ind og lege med sine Sødskende saa længe.

Inde samledes de alle fire omkring deres lille Legebord. Anna var moderlig; smaasnakkende som en lille Frisør redte hun Ellens Haar og bandt Sløjfer i, rensede hendes Negle og fortalte hende, hvad der ellers hørte sig til for at være dannet. Ellen sad lunefuldt smilende, i Ny og Næ fik hun Nykker og pilede af.

„Nej, Ellen!“ klagede Anna.

Saa kom hun igen, sød og drilsk.

Der blev afholdt en større Raadslagning om den 25-Øre, som Anna havde faaet af Zeidevitz. Naturligvis skulde den anvendes til Mor. Georg mente Mandler. —

For forleden Dag, da han havde et Stykke Kage med Mandler paa, napsede Mor en Mandel. Han skreg lidt op — ikke meget — og saa sagde Mor, at hun holdt saa meget af Mandler, og saa sagde han, hun maatte godt faa dem allesammen. — Georg havde nydelige smaa Musetænder indenfor en lidt pigeagtig Mund; forøvrigt var han en lille Økonom.

Svend Aage havde været ude i Køkkenet og kapret Jordbær, som han sad og puttede i Ellen. — Han mente et halvt Pund Jordbær, som Mor skulde spise allesammen selv.

Anna bestemte sig for et Sigtebrød til Udflugtsmaden, det skulde Mor bruge alligevel . . .

„Far er derude, den Bonde," haanede Svend Aage uden at tage Øjnene fra den lille Søster. — „Mor skulde ogsaa smide ham ud."

Georg stod en Tid og samlede Beslutning, — saa satte han i Galop ud i Køkkenet, stillede sig op foran Aggersgaard, slog den blonde Nakke tilbage og saa krasbørstig op.

„Hva' vil du? Vi vil slet ikke ha' dig til at komme her. Vi har Klaver, og vi har Guldpenge og Sølvpenge og Rotter — men hvad har du, du kan æde dine egne Laser." Georg berusedes i sin mægtige Vrede, han fnøs Ordene ud med stor Ringeagt. — „Hva' kommer du her efter, Mor har slet ikke Raad til at give dig Kaffe, for hun skal „for-

sørre“ os. Og det skulde du, for du er en Mand, og en Mand skal forsørre sin Kone og sine Børn. Men du kan ingen Ting, for du er bare en doven . . . en doven . . .“ han fandt ikke Skældsord stride nok og hakkede i det.

I Aggersgaards Øjne bulnede det og bulnede — indefra — de lyste øglegrønnne — saa løftede han Haanden og gav Knægten en susende Ørefigen.

Og Georg, der ellers plejede at brøle som en stukken Tyrekalv, naar Svend Aage bare rørte ham, han for op som en lille spændt Fjer, der springer tilbage, og sparkede Faderen op i Maven. Han knyttede den lille senestærke Drengehaand og gav et Spjæt opad som en Tiger, der springer lige paa . . .

Eleonora tog ham fast i Skulderen — „lille Georg. kan du gaa ind til Bedstemor med Kaffe“ — saa gik han, endnu snerrende: „den Drøvtygger, ska' han komme her og slaa.“

Lidt efter kom Anna med Brødet. Hun saa straaleglad op med sine melankolske Øjne — inde hørte hun saa om Slaget og kom listende ud igen. Forsigtig og blidt strøg hun hen over hans Haand. — „Har Georg slaaet dig, — gjorde det ondt?“ Hun talte i samme blide moderømme Tone, som naar Ellen havde været oppe at nappes med Viceværtens Frederik og kom brølende op.

Saa saa hun op og spurgte paa sin lidt langsomme gammelagtige Forstandsmanér. „Har du ikke faaet noget Arbejde endnu, Far? Det er ogsaa kedelig. Tror du ikke, du skulde se i Avisen? Det gør

Mor. — Hun siger somme Tider: det var en Plads for Far“ . . .

Saa listede Aggersgaard af.

Det tog Tid, inden Eleonora var færdig med alting, der var jo overalt noget som skulde gøres først. Svend Aage blev mere og mere utaalmodig og frygtelig opbragt. Der var ingen Mening i det. Han kom aldrig hjem mer' — de kunde heller aldrig blive færdig. — Da de endelig spadserede ud som en lille søndagssmykket Stat i Staten, ud ad Lyngbyvejen, var Svend Aage dødsens fornærmet. Han skridtede af Sted ganske for sig selv, til ingen Nytte mæglede Anna med sin blideste Røst, han gik og gav ondt af sig og var Kvindeforagter.

Eleonora gik en Tid og hørte paa hans vrede Ord og hidsige Sparken i Vejen, saa sagde hun stille, da han forpustet pavserede.

„Her gaar jeg og tæller paa Fingrene — jeg ved saamæn saa godt, at Ugen har syv Dage, — men alligevel gaar jeg og tæller paa Fingrene, som Dagene gaar: Nu gik Mandagen, saa er der fem Dage tilbage, — nu gik Tirsdagen, Onsdagen, — nu er der kun tre Dage, til Svend Aage kommer, Torsdag og Fredag gaar snart, og Lørdag har jeg travlt — saadan gaar jeg og længes og glæder mig.

Og saa er du saadan.“

Og som en lille rebelsk Sø, der falder i Ro, lagde Svend Aages iltre Sind sig, han dryssede bag-efter Moderen, tre Skridt — to — et — saa listede han sin Arm ind under hendes, og saa var det godt.

„Du er saa pæn, Mor,“ han saa beundrende paa

hendes nye Silketrøje, som Inge havde syet af Fru Hartvigs gamle Festkjole. „Naar du nu faar Raad, saa skal du have en sort Nederdel ogsaa, ikke?“

De fik Kaffe og Kager paa et virkelig Traktørsted. Georg pillede alle Mandlerne af sin Kage, og han anmodede Ellen om ogsaa at gøre det — men Ellens kom i den gale Hals, eftersom hun alligevel spiste dem selv. Saa maatte Mor nøjes med Georgs. — Om Aftenen kom de hjem saa trætte, at Ellen faldt i Søvn paa Gulvet, og Svend Aage ikke engang havde Lyst til The, han vilde gaa hjem og i Seng.

Anna vilde følge ham paa Vej. Hun syntes, Svend Aage var bleven saa sød, siden han kom ind paa Opfostringshuset. — Med hinanden i Haanden gik de et Stykke langs Søerne.

Svend Aage lovpriste, hvordan de havde det derinde.

„Mor er ogsaa saa glad, fordi du er der,“ sagde Anna, ligesom hun i Tonen beskyttede Moderens Glæde.

Svend Aage nikkede forstaaende. Han skulde nok passe paa aldrig at være vild, saa de kunde sige noget om ham. For saa kunde det jo være, hvis han var flink, at de ogsaa tog Georg, naar han blev 10 Aar. Og saa vilde han forresten være Sømand.

Nej, Anna vilde giftes. Men ikke med en Sagfører. Hun havde tænkt sig en Præst — derude paa Landet, hvor hun var i Sommer, havde hun en Dag kørt med en Bondemand, der havde saadan no'en røde Hænder. Og hun havde strøget ham

over Hænderne og spurgt, om han ikke frøs. Og Gaardmanden kunde siden saa godt lide hende, og han havde sagt, der blev nok en lille Præstekone af hende, hun var saa god af sig.

Og saa skulde de allesammen flytte ned til hende.

Men — det var det — forleden sad hun inde og spiste ved Hjørnet af Bordet, og saa lo Inge Nielsen og sagde, at nu blev hun aldrig gift.

Om Svend Aage vel troede det.

Nej, det troede Svend Aage ikke — nej. —

„Godnat Svend Aage," — Anna kyssede ham.

„Godnat Anna, hils Mor."

Inge styrede Hus.

Det vil sige, hun dirigerede,

Fru Aggersgaard var tidlig om Morgenen rejst med Ellen, og Inge havde paataget sig alt i Huset. Hun havde lavet Middagsmad. Et Stykke Kød, hun ikke fandt tjenlig til Bøf, lavede hun suverænt om til Gullash, det gjorde bare den Forskel, at saa skulde hun lave Kartoffelmos.

Pensionærerne kom alt for tidlig til Middag, de skulde i Samraad drille hende med, at hun, som de jo havde spaaet, ikke havde Middagen færdig.

Inge havde den bedste Samvittighed af Verden. Ganske vist var hun om Morgenen cyclet ud med Gram, hendes Cyclehjul havde faaet Slag og vilde ikke ud af Flækken, saa kom hun traskende i sidste

Øjeblik til Frokosten. Men de Genvordigheder var glemt, og naar de Herrer i Dag havde saa overflødig med Tid, saa var der ikke det mindste i Vejen for, at de kunde hjælpe hende.

Og Assistent Cold fik en Favnfuld Tallerkener at dække Bord med — værsgod.

Gram kunde komme ud i Køkkenet — „Gryden dér, tag den af og sæt Suppen over“ —

Gram brændte sig, han sprang som et Galehuslem — den Huslighed duede han ikke til.

„Sludder“, sagde Inge. „Det er noget, I har gaaet og bildt jer ind i Aarhundreder — skulde Mandshænder ikke ligesaa godt kunde skifte to Gryder som Kvindehænder. Tag Grydekludene — paa Sømmet dér.“

Inge skrællede Kartofler og underviste imens lille Hansen i at skrue Kødmaskinen fast og lade de glohede Kartofler gaa igennem.

„Jamen saa knuses de jo,“ sagde lille Hansen forfjamsket.

„Ja naturligvis, det er jo det de skal, det skal jo være Mos.“

„Ho ho, naa saadan.“ Saa sang lille Hansen til og drømte han var Lirekassemand. De hvide Kartoffelorme krøb ud af Maskinen i et tykt Bundt og bredte sig over Fadet som snehvid Grød.

Inge var ganske i sit Es, hun bestemte med det første at ville aabne en Husholdningsskole for mandlige Elever.

Assistent Cold var ligefrem bleven heftig huslig, han baade væltede Saltkarret og slog et Glas itu

paa éngang, og han lagde to Knive over Kors, hvilket betød Ulykke i Huset, før Aaret var omme.

Magister Gram sad for Bordenden og var imiteret Husfar, han rettede paa „Børnenes“ Manerer og sagde „lille Mor“ til Inge. Hun vidste, han havde været Bymand over en lav Sko og nu inderst inde, uden maaske at ville være ved det overfor sig selv engang, var begyndt at falde for hjemlige Tilbøjeligheder. Han var mørk som en Moor, havde smukke hvide Hænder og havde i sit Væsen noget legende lunefuldt, — et Skum, som Omgangen med løse Fugle og let Bytte afsætter paa kloge Mænds Overflade.

Inge vaskede op og skyllede i én Snurvending Køkkengulvet over, vaskede Hænderne med den grønne Gulvsæbe, der stod nærmest, skyllede ved Vandhanen og var færdig. — Hendes Hænder var heldigvis saa forstandig opdragne, at de taalte, hvad hun bød dem, og var pæne endda.

Der var bare Gram tilbage ved Kaffebordet. Han lagde høflig sin Avis, da hun kom ind, og han var smigrende forbavset over, at hun allerede var færdig med hele Stadsen. Fru Aggersgaard behøvede da vist heller ikke at gaa saa ustandselig den hele Dag, hvis hun tog sig lidt sammen.

Tog sig sammen, jo Tak, Inge nikkede kort. Gram skulde bare prøve at være saa træt, at han gik som i en svimmel Døs, saa gennemfortrællet, at han ikke kunde handle, ikke beslutte, før Tingene laa bydende for. Gram kunde være vis paa, at han havde meldt Pas forlængst og havde puttet sig i Sortedamssøen.

Hvad Inge forøvrigt ikke var vis paa, at Fru Aggersgaard ikke netop gjorde. Hun havde nemlig opdaget, at Fru Aggersgaard gik og koketterede svært med Sortedamssøen. Saasnart hun kunde stjæle et Par Minutter, gik hun dernede ved Vandet og stirrede ud, saa hun ingen Mennesker kendte. Og Søen var vel ikke bedre end Djævlen og alle andre Mennesker, rakte man først en Finger ud, saa . . .

Og Inge vilde ikke prøve at forhindre noget. Et Menneske som Fru Aggersgaard, sejg og stille i sin Modstand mod Livets Tryk, hun gik ikke i Sortedamssøen, før der ingen andre Veje var. Og naar Inge ikke kunde hjælpe, hvor gerne hun saa vilde, havde hun heller ingen Ret . . .

„De hjælper da, hvor De kan," afbrød Gram og saa hen paa det nydelige Kabinetsbillede, Inge havde ladet tage af alle fire Børn, før de splittedes, og foræret Fru Aggersgaard.

Inge trak paa Skulderen. Hun kunde glæde Fru Aggersgaard engang imellem, men det var da ogsaa alt. Hun havde ondt af hende. Meget. Gram maatte endelig ikke tro, at det for en yngre, enligstillet Kvinde altid var saa nemt at holde Pensionat. Mange af Pensionærerne havde hun mistet, fordi de ikke fandt „alle Bekvemmeligheder" inden Døre. Hvor mange var ikke gemene nok til at benytte sig af Fattigdom og Bekymringer og mere eller mindre tvetydigt opfordre til et Forhold, „der jo vilde hjælpe betydeligt paa hendes økonomiske Vilkaar."

Gram smed Cigaren. „Jeg vil s'gu gerne tro det."

Om man kunde faa det Individ af en Mand under Behandling — Inge drak vellystig Luften ind gennem tilklemte Næsebor. — Faa skaffet ham en sund Omgang Klø. Det var hendes Overbevisning, at Klø, overfor Individer som Aggersgaard, var den eneste Maade, hvorpaa man kunde faa dem til at bestille noget. De havde tabt saa store Skaller af Kultur, at Behandlingsmaaden maatte staa i Forhold dertil.

Her kom han næsten daglig og truede Fru Eleonora paa Livet, siden Separationen gik i Orden. Og Inge turde aldeles ikke svare for, at han ikke gjorde det. Hun tænkte hver eneste Gang, hun kom hjem og gik op ad Trappen, om hun skulde finde hende død, dræbt. — Om Gram aldrig havde set ham?

Nej, han forputtede sig jo altid lyssky ude i Køkkenet.

Gram skulde saamæn heller ikke ønske det, det var ikke noget sødt Syn. Inge selv var en Dag gaaet ud i Køkkenet efter Vand blot for at faa ham at se. Og hun var kommen til at huske en Fjende, hun en Gang havde. Det var en sort Hund. Gud være lovet, nu var den skudt. Hvordan Dyret var kommen til at hade hende, vidste hun ikke, men den gjorde det. Den kredsede omkring hendes Hjem, hun saa den fra Vinduerne luske mellem Snebuskene. Hun kunde ikke komme paa Gaden uden en Pisk, og hun maatte hvert Øjeblik vende sig, for den sprang paa bagfra. Hun var tilsidst bleven saa ømfindtlig, at hun kunde føle

den, naar den kom — og saa beroede det paa, hvem der var hurtigst i Vendingen, om hun fik dens Tænder i sine Klæder, eller den fik hendes Pisk i sit Ansigt.

Men dens Øjne.

De var saa modbydelige. Og Aggersgaards var ligesaadan. Akkurat ligesaadan. Saa onde og saa mistroiske. Og med disse Pupiller, som altid gled for ens Blik — fra Øjenkrog til Øjenkrog. — Denne glidende, skumle Pupil-Bevægelse henover det urent hvide i Øjet fik hende altid til at tænke paa Slanger, grønlige Slanger, der lydløst gled med Gifttanden parat . . .

Ude i Gangen var der nogen, der puslede. Inge gik derud — og hun fik en pludselig Trygheds-følelse, fordi Gram sad derinde. Det var Aggers-gaard, der som sædvanlig var kommen næsten uhør-ligt ind.

Om Fru Aggersgaard var hjemme?

„Nej," sagde Inge og tvang viljefast sin Stemme haard og sit Blik ind i hans, „Fruen er borte i Dag."

„Naa" — han saa langt ind gennem Gangen, som om han ikke troede det. Saa gik han lang-somt igen. Dyr og Gale skulde holdes Stangen med Frygtløshed, han skulde ikke mærke, at hun var bange. Forøvrigt brød hun sig ikke om at tirre ham fjendtlig.

Gamle Fru Hartvig posede ud af sin Dør. „Var det ham?" spurgte hun, mens hun fulgte med Inge ind i Spisestuen.

Der satte hun sig i sin Rørstol, sukkede i store

besværede Suk og kunde ikke begribe, at hendes Datter — hun sagde altid „min Datter“ med en stor Værdighed, en Levning fra den Tid, da Eleonora Hartvig var Konservatoriets første Elev — at hendes Datter vilde vedblive at have det Stykke Inventar rendendes her.

Han var jo farlig. Lægerne havde selv sagt det til hendes Datter.

Og saa havde han blaat Lys. — Gram og Inge var saa gamle i Pensionatet, at Fru Hartvig ikke tog det saa nøje med sine Udtalelser overfor dem. — Han havde blaat Lys om sig, Aggersgaard. Det var Politimærke, han havde haft med Politiet at gøre — eller han fik det, se nu ad.

Og saa flimrede det, naar han kom, aa, det tog saadan til at flimre, Luften kom i saadan en „Movation“ — Fru Hartvigs fede Haand gik bølgeformig, og inde i de falmede, sammensunkne Øjne saa det ud, som om Intelligens vendte sig i Søvne. — I Køkkenet, ja langt frem i Gangen flimrede det, hun kunde tydelig se det, og hun blev ganske svimmel, den „Movation“ i Luften kunde hun ikke taale. Og hun var bange for ham. Hendes Datter skulde virkelig tage sig i Agt, saa meget Skidt, som han førte med sig —

Fru Hartvig talte saa tidt om „saa meget skidt“, som den forhenværende Svigersøn førte med sig, Inge havde forsøgt at fritte hende ud, hvad det var for noget „skidt“, men saa langt ind i den aandssyge Idéverden var det hende umuligt at komme.

Tyk og bøvlet sad hun i den knagende Rørstol og fortalte om Svigersønnens Meriter, med en fjern

Forstaaelse og med en Latter, der forraadte fordums Sans for Pointerne. Over de lyslyse Blaaøjne strøg der Glimt af Humor, som naar en Bevidstløs henflygtet smiler. Hun endte med at skælde ham ud, og skønt Gram og Inge talte sammen, blev hun ved. Det generede hende slet ikke, at ingen hørte efter, hun skældte ud i den tomme Luft, skældte som en Fonograf med en hel Valse Udskæld, bliver ved, til den er ude med Numret. — Saa gik hun igen med sine besværede Suk —

Gram slog ud med Haanden — huf.

Inge saa efter hende — tænksomt. Saa saa hun klart paa Gram. Forstyrret ja, men — men var der nu ikke lidt om det alligevel. En vis sjette Sans, et Blik eller Opfattelse af Fænomener, som for helt normale Sanser var uopnaaelig. Hun for sit Vedkommende kunde ikke frigøre sig for — brød sig da heller ikke om det — en ubestemt Tro paa, at Fru Hartvigs Syner svævede ikke saa rent fuldstændig oppe i Hallucinationernes Luftlag, de havde paa en eller anden Maade lidt Realitet at støtte sig til. Naar hun for Eksempel omtalte denne „Flimren“, Luftens „Movation“ — og Inge bølgede med Haanden efter Fru Hartvig — saa maatte hun tænke paa, om ikke han i Følge en eller anden psykofysisk Lov satte Luften i en vis Uro, i Svingninger, som Fru Hartvigs syge Sanseorganer reagerede for, men vore ikke.

Og naar hun kom med sit „blaat Lys“, „han har blaat Lys“ — ja, var det i Grunden saa urimeligt at tænke sig, at et Menneske udstraalede et bestemt

farvet Skær, Tankekraftens fysiske Udslag. Godhed sin bestemte Farve, forbryderiske Tanker sin . . .

„Tja“ — sagde Gram — „men skulde man til at tage efter alt, hvad Gale siger og ser, saa tror jeg, vi kom ind i et Uføre, der kunde blive nok saa skæbnesvangert.“

Jo selvfølgelig, det indrømmede Inge. Men der var jo visse Ting, som næsten alle Halvforrykte uden at have talt sammen derom og vide noget om hinandens Indtryk stadig fastholdt. Inge havde truffet ikke saa faa af Typen. Og Lyset omkring hvert Menneske var deres faste Program.

Inge lagde Armene frem over Bordet. „Han trækker saa meget „skidt“ op med sig“ — hun rynkede paa Næsen og lo over til Gram. „Faar De ikke, for det faar jeg, en uhyggelig Fornemmelse af, at et Menneske følges af nogen eller noget, der svarer til de Planer eller Forsætter, som vedkommende Menneskesjæl ruger over? Med andre Ord, at et Menneskes Tankeliv tiltrækker netop de af den mystiske Verdens Elementer, som staar i nøjeste Harmoni med, hvad Tankerne i Øjeblikket arbejder med — godt eller ondt?“

„Der er mere mellem Himmel og Jord . . . .“ citerede Gram. Og Inge fandt ud, at ingen Sætning maaske i Verden var banaliseret som Shakespeares dér. Den havde afsluttet Tusinder af Diskussioner med et ugideligt Skuldertræk, der skulde gøre det ud for Aand.

Saa satte Inge sig over i Sofaen, og Gram satte sig over til hende. Uden at sige noget sad de og

saa paa hinanden, satirisk Smil mødte satirisk Smil, forstaaelselfulde Øjne saa sig selv i Spejl — en tavs aandfuld Leg mellem to lige kloge, der i godsindet Spot loddede hinanden.

Gram fandt ud, at Inges febersorte Øjne som Tilbehør til Mundens buede Vilje tolkede et heftigt Temperament.

Hun nikkede spidst.

Hun var ogsaa heftig. Da hun var lille Pige, kom hendes Dukker og Vinduerne bestandig i Konflikt — som oftest var det Vinduerne, der gik. Nu derimod —

„Skolet!“

„Mon?“ Han saa drillende paa hende, tvivlende.

„I Erfaringens Skole?“

Nej. Hendes Hoved faldt med et bestemt Knæk. — Ikke forsaavidt Gram mente den erotiske Erfaringens Skole — hvorfor ikke tyde i rene Ord, hvad hans Øjne gemte.

Gram lagde sin Haand over hendes, den hvide, hvide Mandshaand, der ligesom smilte stille over sælsomme søde Hemmeligheder. — Om hun turde paatage sig at fornægte Kønsliv?

Fornægte og fornægte — hun trak Haanden til sig — nej, naturligvis ikke. Men. For at tilkendegive sin Tilstedeværelse behøvede det Paavirkning. Bevidst. Nuvel, vidste man, at der var en Afgrund, og at Afgrunden drog, saa holdt man sig en lille Mils Vej længere ude i Periferien, end denne Dragen kunde naa. Som Gram vel kunde begribe, lod hun sig ikke paavirke af hvemsomhelst — der var forresten den Gaade indenfor Mændenes Verden,

hun aldrig havde kunnet løse. Efter hendes Skøn maatte der Nerver af Elefanttænder til for at kunne give sig hen til en hvilkensomhelst Allemandsmær. Men det var formodentlig noget, hun savnede Anlæg til at forstaa — og hun brød sig da for den Sags Skyld heller ikke om at forstaa det —

Men altsaa, naar hun pludselig stod overfor nogen, hvor hun følte: her er Fare —

Saa rejste hun — forsvandt — drog sig ud af Synskredsen. Eller sikrede sig paa anden Maade.

Gram lo af det. Paa den Maade gik hun altsaa mellem Baal, mærkede Varmen nu og da ildne ind om sig, men samlede Egensindighedskaaben tæt om sig og snoede sig ubrændt mellem Baalene.

Inge nikkede.

Forresten var det ikke mere Mode med Baal og Brand og Sansers Gløden.

Moden stod paa Kyskhed.

Grams lukkede Mund spidsedes til et fint, forræderisk Smil. „Tror De paa Mode i de Dele?“

„Ja. For Dusinerne er Moden Moral. Og den Tid er forbi, da man drak Kyskhed som Kærnemælk og troede, det var Frisind, Vejen til Lykkens nye Værdier. Det var en nødvendig Overgang, igennem den fandt vi den nye Lykkes bestaaende Værdi: det selvstændige Arbejde og den selvstændige Livsform — hvorfor Brandes være takket nu og i Evighed, Amen.“

„De bliver jo ganske alvorlig,“ sagde Gram og gned tænksomt sit Ravneskæg . . .

„Vi har hele Tiden talt Alvor, Gram — maskeret.“

De saa en Tid ind i hinandens Øjne, grundende, med en skarp fast Alvor, der respekterede og fordrede Respekt.

Og uden at flytte sit Blik en Linje sagde han dæmpet, i uvilkaarlig Højagtelse for de Magter, han fordrede ud: „Der kunde blive en højst“ — han talte meget langsomt — „en højst pikant Kamp mellem Dem og mig.“

„Nej. For det maa der ikke komme. Vi er altfor farlige for hinanden.“

„Hvordan farlige?“

„Hvad sker der, naar to Bomber slynges mod hinanden?“

„De springer begge.“

„Rigtig.“

Han blev ved at spejde undersøgende ind i hendes Øjne, famlede varsomt efter hendes Haand, og endnu mere dæmpet og grundende spurgte han: „Sæt vi — gennem hinanden — fandt den store Kærlighed?“

Inge flyttede sin Haand igen. „Sæt vi, gennem hinanden, fandt den store Ørken?“

„Det forstaar jeg ikke.“

„Det skal De heller ikke forstaa, Gram,“ lo hun. „De gør bedst i at forstaa det mindst mulige og glemme det mest mulige.“

— — —

Gram gik, Inge rejste sig af Sofaen og saa efter ham. Og hun hviskede, halvt spids, halvt melankolsk ud for sig: Du trænger nok til at elske, min Ven — gedigent.

Men ikke mig. Ikke mig. For jeg vil ud.

Verden er min — — —

„Den store vide Verden staar mig aaben . . .“ sang hun, mens hun gik over Gangen og ind til sig selv. — „Saa maa vi se at skaffe dig noget at elske da“ . . .

Men inden hun begyndte at læse, stod hun stille lidt, Tungen kørte frem og tilbage mellem Læberne, spillende som en lille Snogetunge:

„Krondyret kaldte i Skoven.“

Hun drejede langsomt, med en lille satirisk Grimace Ansigtet til Siden.

„Men Hinden var døv.“

Om Aftenen, da de spiste, kom Fru Aggersgaard hjem. Hun saa ud, som om hun havde grædt og egentlig græd endnu, men stred Graaden indefter. Hun forsøgte at smile og se lyst frem, og et underligt luehedt Blankskin kom over Øjnene. Hun satte sig ned med Armen hvilende over Klaveret og fortalte. De havde været saa venlige derude paa Stiftelsen, Plejemor havde vist Ellen saa mange morsomme Ting og var i det hele taget saa omsorgsfuld og flink. Og saa propert, der saa ud, saa lyst og venligt, og Træerne stod saa friske rundt om og susede saa venligt, rigtig saa hyggeligt og beroligende. Der var stor Gaard — og Have — og Legeplads.

Der var kun saa stille.

Saa gravstille.

Og der var dog over 400 Børn.

Der var ligesom lidt Uhygge i det. 400 levende Børn. Ganske vist var de fordelt i flere Bygninger, men alligevel. Naar man saa huskede paa det Staahej, som en Snes Børn i en Gade kunde lave en Sommeraften, naar de dansede til Lirekassen — eller naar de en Vinteraften skranglede med smaa Slæder over sparsom Sne.

Og saa her 400 og ikke en Lyd.

Hun smilte endnu. Det Smil, der ligesom var bleven hende et Vaaben mod hendes egen stigende Fortvivlelse. Og inde i Øjnene, inde fra Dybet kom drivende — vemodstaalmodig — en syg og angstfuld Nød.

Gram spurgte, hvad Ellen havde sagt, hvordan hun tog Afskeden, og Fru Aggersgaard fortalte, at det var gaaet forholdsvis let. Ellen saa Billeder, som Plejemor havde i en Æske, og imens hun var optaget af dem, havde Fru Aggersgaard spurgt, om hun ikke skulde løbe ned til Vognen og hente Ellens Dukke, som ogsaa gerne vilde se Billeder. Og Ellen havde nikket — paa sin egen søde Maade, disse smaa bifaldende, hurtige og energiske Nik, som Gram nok kendte — igen kom den syge Nød indefra — ja, og saa var hun altsaa gaaet og kørte saa bort med det samme. Plejemor havde hvisket, at det var bedst saadan, Ellen græd nok lidt, naar hun ikke kom, men det gik snart over . . .

— — —

Lidt senere kom hun ind og gjorde i Stand til Natten inde hos Inge. Det var ikke, fordi der var

noget, det havde Inge selv gjort; det var — Inge følte det inderlig bedrøvet selv — fordi hun var i Pine og ingen Steder kunde være, og saa søgte hun et Sted hen, hvor hendes Sorg fandt lidt Forstaaelse.

Hun græd ganske stille.

„Jeg kan ikke lade være at tænke paa, hvordan Ellen har det nu," hviskede hun og sukkede, som om hun tømte hele sin Brystkasse ud i ét Drag.

Hun sov selvfølgelig, sagde Inge afgørende. Med sin Dukke i den ene Haand og Plejemors Billeder i den anden. Og nu skulde Fru Aggersgaard ogsaa gaa i Seng, og helst med det samme, og saa lade være med at tænke i no'en Dage.

„Jeg sover ikke alligevel." Hun satte sig ned ved Bordet og støttede Panden i Haanden og Albuen mod Bordpladen. Ærmet var strøget et Stykke op, Armen var saa mager, at Muskler og Sener ligesom laa ophævede, dækket blot af den tynde, gulnede Hud. Det trætte Haar sáa saa modfaldent brungraat ud. Og ned over hendes Kinder løb Taarerne, saa resigneret stille.

Hun græd paa en ejendommelig, vemodig, sympatetisk Maade, uden Heftighed eller Snøften, det ligesom stod i harmonisk Forhold til det afdæmpede finttonende i hendes Væsen. Inge havde aldrig set hende heftig eller overlivlig, altid afpasset mild og beredvillig. Der var ligesom ikke Vrede blandt hendes aandelige Elementer. Selv nu hun græd, virkede hun med en egen sørgmodig, dugstille Ro.

„Deres Tilbeder, Kapelmester Zeidevitz, har været

her," sagde Inge for at faa hende lidt lysere i Sinddet, inden hun skulde sove. „Han er da ogsaa saa nogenlunde forrykt. Jeg tror virkelig, Fru Aggersgaard, at De har noget specielt ved Dem, en Tiltrækningskraft, der ganske særlig drager halvgale Individer."

„Han er ikke til at holde ud." Fru Aggersgaard smilte lidt trods Sorgen. Men der var alligevel kun et eneste i hendes Tanke, hun saa kummerfuld frem, med en trist, forpint Bestemthed. „Alligevel, skønt jeg ikke kan taale hans Berøring, jeg tror, jeg giftede mig med ham, hvis jeg saa kunde samle mine Børn. Ogsaa med Aggersgaard — jeg ved næsten ikke, hvad der var værst.

Men jeg tror ikke, der findes det, jeg ikke i Aften vilde gøre, hvis det kunde skaffe mig et Hjem til mig og mine."

Inge fortalte, at han — Aggersgaard — havde været der ogsaa. Og hun bøjede sig frem, indtrængende og alvorlig. Fru Aggersgaard maatte ikke lade ham blive ved at komme, hun maatte ikke. Det var risikabelt i højeste Grad, og Fru Aggersgaard maatte ikke for sine Børns Skyld udsætte sig for noget. Og hun, Fru Aggersgaard, kunde jo dog ikke i Længden holde ham oven Vande, hun havde Læs nok i Forvejen, og for ham var der jo dog Ladegaarden, hvis han intet vilde mere.

Naae — Fru Aggersgaard troede nu ikke, han vilde dræbe hende. Han var ligesom falden lidt til Ro, siden hans sidste Beskyldning „lyste op i hans Sind", som han udtrykte sig — den nemlig, at

Børnene slet ikke var hans. Det var Aktiebørn, Utroskabsafkom, alle andres, kun ikke hans. Men derimod vidste hun noget andet, han vilde gøre, han vilde — beskylde hende for — for — hun tav lidt, hun havde aldrig tabt det blufærdige, selv overfor Inge var hun meget tilbageholdende med den rent seksuelle Side af sit triste Ægteskab. — Han vilde beskylde hende for ægteskabeligt Samliv og paa den Maade forhindre, at hun nogensinde blev skilt fra ham.

Naar han her kom listende og bad om et Stykke Mad, han havde ikke faaet noget den hele Dag, ja, saa stod hun der og vaklede, svingende fra den ene Beslutning til den anden. Ikke fordi hun et Øjeblik faldt paa at nægte ham det af Bitterhed over det, som var gaaet forud. Nej, men hun vidste, at selve hendes Hjælp vilde han siden benytte som Vaaben imod hende. Naar hun en Dag søgte endelig Skilsmisse, maaske Ret til at indgaa nyt Ægteskab, vilde han være der med sin Protest. Og han vilde ikke skamme sig ved at paastaa — maaske hende selv ind i Ansigtet — at der havde været ægteskabeligt Samliv imellem dem de Gange, han var kommen til hende og bleven lukket ind. Og hun havde jo lukket ham ind, det kunde hun jo aldrig fragaa. Hun vidste, han vilde gøre det, han var klog nok i Skilsmisse-Affærer til at kende Betydningen af sin Handlemaade, og Moral var der ikke mere af.

Han vilde ikke skilles. Han slog om sig med lange Tirader om, at Børnene skulde ikke have

Stedfader, og hun skulde ingen Glæde have af sin Nedrighed.

Inge bøjede sig ivrig frem. „Lok ham i en Fælde, Fru Aggersgaard. Lov ham en Sum Penge, hvis han vil underskrive, at han gaar ind paa at skilles fra sin Hustru, med hvem han ikke har levet sammen i de sidste 3 Aar. Han staar ikke for Penge, Fru Aggersgaard. Sig, at De har ingen Grund til at tro paa hans Ærlighed, De vil have hans Underskrift, før De gør noget for at skaffe de Penge. — Han gør det!“

„Nej.“ Hun rystede tvivlende paa Hovedet. „Nej. Han er saa mistroisk. Men jeg kan jo forsøge.“

Aggersgaard kom allerede om Aftenen, netop da Eleonora stod og skulde i Seng. Hun var vis paa, at han havde luret nede paa Gaden, som han saa tit gjorde, og af Lyset gættede sig til, at hun var kommen hjem. Han bad først om lidt Fedt til at smøre paa Brødet, og da han havde faaet det, aabenbarede han, at Georg havde fortalt ham nede paa Gaden i Eftermiddags, at Ellen var rejst.

Og han udtømte sig i Jammer over alt det, hun berøvede ham. Om hun da ikke selv følte, hvilken Ravnemoder hun var! Han skulde blive ved at indgive Klager over hendes uanstændige Levned, til Børnene blev taget fra hende. Forresten havde hun naturligvis ingen Følelse af Skam tilbage efter det Liv, hun havde ført — at hun ikke skammede

sig over alle de Horeunger, som han — Gud være lovet — ikke havde noget med at gøre.

Nu havde han ikke mere tilbage at leve for — ingen Verdens Ting. — Livet havde ikke mere Værd for ham.

„Livet har da saa megen Værd for dig, at du kunde sætte dig som Opgave at samle din Familie," mente Eleonora stille, hans Beskyldning med Børnene lod hun upaaagtet, hun vidste, den stak ikke saa dybt.

„Samle min Familie," hvæsede han op, og Øjnene bed — „du forbyder mig jo lige nu at komme her!"

„Ja ja," sagde hun utaalmodig, hun stod med Haanden paa Dørlaasen og ventede, han skulde gaa. — „Det er da Herregud heller ikke noget Forsøg paa at samle din Familie at komme her og bede mig om Fedt."

Han saa stirrende, hjælpeløs rasende paa hende med de grønne, dunkeltskinnende Øjne.

„Du er gal. Du er skør, du er aldeles skør . . ."

Saa luskede han stille skældende ned ad Trappen, og Eleonora kunde endelig komme i Seng.

Og skønt Huset sov, de to andre Børn laa inde i det lille Pigekammer, skønt Nattens Tavshed og tomme Ro laa over alting som enhver Nat, saa forekom det Eleonora, at denne Nat var anderledes, var saa hul, saa hjælpeløs, saa forfærdelig som en Kiste.

Og hun tog Billedet af dem alle fire og saa paa Ellens Ansigt, de kloge, tillidsfulde Barneøjne —

aah ja! Hun bed sig i Læberne, og Taarerne kom trillende. Men Ellen sov, Ellen sov sikkert.

Naar bare Ellen sov, saa gjorde det ikke noget, om hun selv laa og stirrede ud i en forfærdelig kistesort Nat — Ellen sov dér — Og Svend Aage dér — Og de sov jo i gode Senge — Hvor den Pude var vaad, den blev saa kold og ækel, hun fik vende den. — „Aa Gud, du var ikke god mod mig hidtil, kan du ikke hjælpe lidt, kan du ikke hjælpe lidt . . .“

Lille Ellen havde staaet og leget med Billeder. Der faldt dunkelgrønne Skygger ind fra Skovene derude, hun holdt Plejemor i Skørtet og troede, det var Mor. Hun var saa optaget af de pæne Billeder, at hun havde glemt, Mor var gaaet ned i Vognen for at hente Dukken.

Ude var der noget, der rullede.

Ellen vendte Bunken om og begyndte at se for anden Gang. — Der var smaa Pletter paa dem hist og her, mange Pletter. Ellen viskede dem af, men de sad fast, de havde gnavet det pæne af, dér hvor de var faldet. Ogsaa paa „Æstens“ Billedlaag var der mange Pletter — hun saa fra „Æsten“ til Billederne og grundede.

Plejemor havde staaet musestille, selv da hun hørte Vognen køre bort, rørte hun ikke en Muskel, hun vendte maaske bare Blikket lidt i den Retning. Hun saa tankefuld ned paa det blonde, let sænkede Barnehoved og fulgte Øjnenes tænksomme Blik fra Pletterne paa Laaget til Pletterne paa Billederne. Og Plejemor kom til at huske Romaner, hun havde læst, hvor Ofrene blev lokket i en Fælde og intetanende

stod og saa paa brune Skjolder i Gulvet — endnu uafvidende om, at det var deres Forgængeres Skæbne, der stod skrevet i Pletterne . . .

Ellen sàa op — saa vendte hun med et lille bestemt Kast Hovedet til Siden og sàa — til den anden Side og sàa — hun slap Plejemors Kjole, snurrede helt rundt og sàa —

„Mor!“

„Mor er gaaet ned efter Ellens Dukke,“ sagde Plejemor monotont og stille, beroligende stille, som om nogen sov i Nærheden og ikke maatte vækkes.

Ellens smaa Fingre krammede om mellem Billederne, hun saa ikke noget videre paa dem. Hun ventede. De violblaa, opvakte Barneøjne saa frem, som om hun lyttede.

„Mor!“ kom det højere, uroligere.

„Mor kommer straks, kan lille Ellen nu lege med de pæne Billeder.“

Men Ellen følte noget gaadefuldt som kom nærmere, noget tungt, uhyggelig truende, og hendes fine smukke Træk begyndte at dirre. Saa skreg hun ud, et kaldende forfærdet:

„Mor!“

„Saa saa Ellen, Mor kommer jo igen i Morgen, vær nu en sød Pige“ . . .

Ellen huggede vildt ud med sine smaa hærdede Labber, hun slog Plejemors milde Hænder af sig som om det var Bødlens, skingrede endnu et Mor Mor, hjælpeløst, fortvivlet — saa fòr hun som en skræmmet Mus hen i en Krog i Stuen.

Og derfra skreg hun. Skreg og skreg til alt, hvad Plejemor trøstede. Hun vilde ikke se Bille-

der, ænsede hverken Dukke eller Boldt, hun huggede det fra sig med begge de taarevaade Hænder og skreg i ét væk: Mor Mor, Hjem til Mor. Jeg vil hjem til Mor. Og i de taareblændede Øjne voksede en Nød, en Fortvivlelse, en Uforstaaelsens Jammer, der ikke kunde stilnes af noget.

Og da Plejemor tog hende med samt alle Sagerne, for at bære hende ind i sin egen Seng, skreg hun med tilbagekastet Nakke. Og hun sparkede Plejemor i Brystet, rev hende med de krampeforvredne Fingre i Haar og Ansigt og raabte Anna, Anna — som havde hun omsider opgivet at haabe paa sin Mor.

„Det er da en lille Djævel“, sagde Søster Marie, der gik forbi.

„Det er en lille Stakkel“, sagde Plejemor.

Og da Ellen var kommen i Sengen, og Plejemor havde lagt Dynerne over hende, skreg hun forfra Mor Mor! Hun fòr i Rædsel ud af Dynerne, som var hun lagt mellem Myrer og Kryb og tumlede mellem Plejemors Hænder ned paa Gulvet.

Og hun skreg. Skreg. Til hendes Skrigen døde i forpustede Gisp, i stumme Hulketag. Saa tog hun fat igen, blev ved en Tid, gispede dødtræt og snøftede — skreg saa ud i et Par haabforladte Nødraab — Hjem — Hjem til Mor.

Saa sov hun. Og Plejemor stod og sàa paa hende. Det lille Bryst gik endnu i stødvise Gisp — paa Gulvet laa Dukken og Boldten og alle Plejemors Billeder, vaade og plettede.

Og Plejemor pakkede dem ned i Æsken og stillede den bort, saa strøg hun lempelig Barnet over

Haaret: nu er vi vel over det værste. — Men saalænge inden Plejemor faldt i Søvn, hørte hun bestandig de stødvise Krampegisp fra det lille sovende Barn.

Og Ellens første Hilsen til Dagen var et Skrig — som om hun skreg ud af sin lille hæse Strube det Skrig, Søvnen om Natten havde lukket inde. Og hun skreg ustandselig den lange Dag og sov ind paa samme Maade.

Plejemor stod raadvild. Ikke alene at Barnet skreg, men det nægtede at spise, nægtede at drikke, nægtede Urinladning, nægtede haardnakket alle Funktioner. Kaldte i en fortvivlet Uendelighed: „Mor Mor“ og vilde ikke tage mod Fornuft.

Og tredie Dag stod hun i sin Krog og skreg. Plejemor stod tænksom og saa paa det lille ophovnede Ansigt, der var ukendelig fra den Dag det kom. Ustandselig havde hun protesteret. Skreget den vildeste himmelraabende Fortvivlelse ud og lignede en lille Vild.

Saa fik Plejemor en Idé. Hun gid ud og hentede en Kop sød, lunken Mælk, satte den paa en Stol i Stuen og gik igen. Og gennem Dørsprækken holdt hun Øje med den lille fortvivlede Stakkel i Krogen. — Lidt endnu blev hun ved at skrige — saa gik det over i sagtere, ligesom tænksomme Gisp. — Og som en lille forsulten Vilddyrsunge krøb hun frem over Gulvet, sàa sig forsigtig om med hungrige forgrædte Øjne — og drak graadig Mælken.

Og uden at lade sig mærke med noget, gik Plejemor igennem Stuen, lagde tilfældig en lille varm

nybagt Bolle paa Stolen ved Siden af den tømte Kop og gik igen, som i helt andre Tanker.

Og lille Ellen krøb igen hen og puttede glubsk den varme Bolle i sig.

Saa skreg hun ikke mere.

Bare Øjnene gik i Staa. De var bleven saa tavse.

Og Plejemor klippede hendes Haar af efter Reglementet, og hun tænkte imens paa alt, hvad hun havde set og hørt — man siger Børn glemmer saa let — Plejemor smilte.

Man siger saa meget.

Balduin Aggersgaard gjorde ved Middagsbordet Forsøg paa at forklare sin Søster Margrethe dette om Millionen.

Hvad han skulde gøre ved Millionen, naar den nu altsaa var hans, det var han ikke ganske klar over, han havde tænkt at lægge den for Eleonoras Fødder, men ved nøjere Overvejelse — nej, hun skulde ingen have.

Havde hun ikke ogsaa sværtet ham hos Margrethe, da hun følte det Kald fra Gud, at hun maatte rejse over og bruge sine Aarspenge til at redde ham? Eleonora havde forsøgt at faa hende fra det, det havde Margrethe selv sagt.

Men nu naar han fik Ro at skrive, tjente han Millionen i en Haandevending.

Ganske vist vilde han ogsaa have Elever. Og Margrethe vilde give Undervisning i den højere Haandgerning. Margrethe havde lejet Lejligheden, taget nyt Indbo paa Afbetalingskontrakt, lige til det store guldindrammede Kristusbillede, som han nu fandt var en vanvittig Ødselhed. Men saadan var nu Kvinder. Eleonora havde ogsaa været vanvittig ødsel.

Han behøvede bare at slaa en Plakat op paa Læreranstalten, saa havde han Elever nok — men det havde han ikke haft Tid til endnu. Han skulde da først rekreere sig; i de 14 Dage som nu var gaaet havde han tænkt over, hvordan han skulde anvende Millionen.

Mon Margrethe ikke snart vilde til at avertere med sine Kursus og fortjene noget. Hun sad der i Sofaen og blev saa fed.

For hun bildte sig vel ikke ind, at han vilde forsørge hende — — —

Margrethe fik i Løbet af Eftermiddagen taget af Bordet, saa satte hun sig ind i Sofakrogen igen. Aggersgaard havde en Blyant og et Stykke Papir, som han sad og famlede med. Han gjorde Optegnelser fortalte han til Margrethe, Optegnelser til sit ny Hovedværk.

Et stort videnskabeligt Værk, Margrethe. Det skulde gøre ham til Millionær mange Gange — Verdensry — Nobelpræmie.

Margrethe sad med foldede Hænder og det store stramme Ansigt vendt mod Kristusbilledet. Indenfor den halvtaabne Mund bevægede Tungen sig flittig. Aggersgaard mindedes fjernt en Skildpadde.

Underlig at Margrethe altid havde Hikke. —

Hans store Værk skulde hedde „Menneskeslægtens største Bedrageri.“ Det skulde omhandle Begrebet: Fader — et Begreb som nok var en dyrisk Sandhed, men en Aandens Løgn.

Og det var en samfundsfarlig Løgn. Den forbrugte i det enorme af Mandens Energi, lammede hans Kræfter og ruinerede ham i Bund og Grund.

Foruden at det faldt forstyrrende ind i hans øvrige Begreber, saaledes som et fremmed Element altid bragte Forstyrrelse, hvor det ubudt plumpede ind.

Forresten var Margrethe bleven for fed og kunde ikke koncentrere, ikke overskue, ikke samle. Det kom sig af, at Kraftforbruget gik til Maven — Margrethe aad jo saa meget — i Stedet for til Hjernen. Maaske kunde det slet ikke omsættes i Hjernen, maaske var Margrethe gal, og Hjernen trak ikke. Den var som en tilstoppet Kakkelovn; den fordrede ingen Brændsel — Margrethe omgikkes jo aldrig med Problemer — fordi den altsaa var i Uorden, men den kunde saa heller ikke producere.

Hos ham selv forbrugtes den animalske Energi til at skabe Verdensværker, der indbragte ham Millionen. Men ikke en Øre til Eleonora. Ikke en Øre. Om hun døde af Sult, skulde han under hendes Dødskamp holde hende de lækreste Retter op under Næsen.

Hun havde berøvet ham hans Børn og ødelagt hans Liv. Men hun skulde ellers vogte sig, lille Eleonora, ikke saa kæphøj, ikke saa kæphøj. Man havde før set en krænket Mand hævne sig. Om Margrethe havde læst Bladene — det nye Mord?

Nej. Margrethe havde kun læst kristelig Dagblads Søndagsprædikener — hun havde haft dem med ovre fra Jylland, de var fra sidste Aar. Margrethe saa stadig betaget paa Kristus i Guldrammen, hun stangede imens Tænder og sugede Haarnaalen.

Aggersgaard gik op og ned og læste — han holdt Bladet i den ene Haand og deklamerede til.

Morderens Ungdom.

Chresten Fauerskov er en endnu ung Mand med smukke, men heftige Træk. Hans første Ungdom skal have været ret stormende.

Maaden hvorpaa han har udført sin græsselige Daad synes temmelig normal. Men naar man saa betænker, hvor lidt Morderen har gjort for at udslette sin blodige Gernings Spor, saa kan man ikke længere være i Tvivl om, at han er sindssyg. — At anvende Dødsstraf her, vilde være et Slag i Ansigtet paa al møjsommelig indvunden Kultur . . .

— — —

Der kunde Margrethe selv se. Eleonora kunde godt faa det saadan ogsaa. Margrethe skulde bare læse hele Stykket, Mordet var brilliant sat i Scene, det var baade dramatisk og rystende. Men hvis det var ham, vilde han ikke have benyttet sin egen Kniv, der havde nok været . . .

„Har du faaet no'en Elever?“ spurgte Margrethe endnu med Haarnaalen i Munden, hendes heftige Sutten smældede som Bondekys ud i Stuen.

„Nej.“ Han huggede det arrigt over til hende og stoppede Avisen i sin Lomme. Hvad ragede det Margrethe, om han havde Elever. Margrethe var bleven saa fed af disse fjorten Dages Vellevned — hvis hun bare ikke gik her og foraad sig i Tro til, at han vilde betale, det vilde skam være kedelig for hende.

Men han vilde dér i sit Verdensværk reformere Verden. Føre den tilbage til Oprindelighedens store Sandhed. Han, Reformatoren Aggersgaard.

Han slog ud med Armene — „skræl alle Civi-

lisationens forbandede Løgneskaller af, og der er ingen Fader!“

Der var Ophav. Det var der! — Han løftede Pegefingeren — Margrethe mimrede halvhøjt til Kristus. — Men der var ingen Fader, som man tog det i hellig Betydning. Der var her opelsket en Uret op gennem Udviklingen, en Uret som det var paa Tide at faa Samfundet renset for, en skammelig Uret imod Manden.

Her kunde en Mand gaa i sit eget Hus, og det ene Væsen efter det andet dukkede hensynsløst op, og han var forpligtet til at elske dem. Skulde i Djævlens Skind og Ben elske dem trods alt det Vrøvl, de forvoldte ham, blot fordi han havde plejet naturlig Omgang med den Kvinde, han havde ført ind i sit Hus.

Se, hvis man nu tog et Hjem, hvor der var, lad os sige fire Børn. Og smaa Kaar. Moderen var vant til at gaa pænt og elegant klædt, ja vant til at have nok i enhver Henseende. Som Aarene gik, klarede hun sig med tarveligere og tarveligere Behov, hendes Fornødenheder gik over i disse fire. Hun holdt tilsidst ikke Tjenestepige, gik aandelig ud af Sagaen, hun gjorde sig til Eneboer og lod sin Sjæl ligge brak. Altsammen for at spare Penge og holde Klaver til Børnenes Opdragelse. Hun trællede som et Pakæsel, sankede Velsignelse paa sit rødblonde Hoved, og vandt alle Børnenes Kærlighed. Hun blev af dem, der lamslaaet paa den ene Haand, trællede dobbelt med den anden for at opretholde Ligevægten og glemme Smerten. Hun blev ethisk

og moralsk indifferent, fordi hun saaede alt i sine Børn.

Se, det var Moderen, Naturbegrebet.

Hun ofrede, og hvert Offer bibragte hende Styrke, fordi det var gjort med Glæde.

Han ofrede, fordi han skulde. Han gjorde det nødig. Hvert Offer var ham en Lidelse og derfor et Krafttab.

Han stred Livet igennem for at bjerge sit Selv — det var det, ingen forstod. Hun overgav sig instinktmæssig straks og deponerede sit Selv i Børnene. Der stod det og skulde bære Renter. Hvert af de fire Børn blev for hende en Bank, og i Forsvaret af hver Bank, forsvarede hun en Part af sin egen Personligheds-Formue. — 4 Børn, 4 Formuer paa Rente.

For ham var det som sagt Krafttab. Og se derfor, i det lange Løb maatte han tabe, han fallerede i smaa Stød, hvert Barn blev ham en ny Fallit. Og det var hendes Skyld — fordi hun stillede sig paa Afkommets Side imod ham. Hun berigede sig, hvor han bestandig tabte, hun tog til i Styrke, hvor han tog til i Svaghed. — — — For han var syg. Han følte Trætheden i sin Hjerne, følte ligefrem den ene Side af Hovedet fortykket, saa det slet ikke mere virkede.

Margrethe holdt op at tiske med Kristus og spurgte, om han havde Hovedpine, siden han tog sig til Hovedet. — Om han passede at holde sin Mave i Orden?

Han stirrede stift paa Margrethe. Jo, han havde Hovedpine. Se han kunde huske ude paa Landet,

dér saa han en Dag en gammel Smedie, meget gammel, hundrede Aar gammel. Der var ikke andet tilbage end en stor, støvet Blæsebælg, og den var der en lille Unge som stod og morede sig med at trække. Og Blæsebælgen pustede og aandede sin ensformige graa Aande ud over det døde Ildsted susede og blev ved at suse. Og se saa, Smedie og Unge og Blæsebælg, det var altsammen flyttet ind i hans Hoved, og han kunde ikke faa den Unge slaaet ihjel, og Blæsebælgen vilde ikke revne. — — —

Det blev Aften og Margrethe gik i Seng. — Det var godt, det virkede saa forstyrrende med den hviskende Snakken med Kristus.

Saa gik han alene frem og tilbage og tænkte paa Værket. —

Og som han var bleven behandlet. Saa skandaløst. Men Eleonora skulde komme til at angre det. Baade Bagtalelserne, Utroskaben og det hele. — Han skulde vise hende Avisen her, saadan som der stod.

„Morderen har staaet i Skjul bag Indkørslens gamle Træer“ . . .

Hun kunde selv læse det hele, saa vidste hun hvordan det gik til, og hun skulde ikke glæde sig over, at han kom i Fedtefadet, det kunde hun ogsaa selv se — her — værsgod Eleonora:

. . . saa kan man ikke længere være i Tvivl om, at han er sindssyg. At anvende Dødsstraf her vilde være et Slag i Ansigtet paa al møjsommelig indvunden Kultur . . .

Se nu kom den Lyst igen til at staa paa Hovedet. Hvorfor vidste han ikke. Men det maatte

vel kunne hjælpe mod noget inde i Hovedet, noget trak hans Hoved nedad.

Han bøjede sig. — Nej, han var for fed — han blev glorød i Hovedet. En Gang til. Han saa sig om, lyttede, han maatte staa paa Hovedet, han maatte staa paa Hovedet . . .

Buldrende og kluntet faldt han henover Gulvet, blev flov og listede hen i Sofaen. Hvis nu Margrethe kom, vilde han sige, hun havde drømt, han havde ikke staaet paa Hovedet, det var noget Sludder, gu havde han ej, hold Mund og gaa i Seng. Han havde siddet her og skrevet paa sit videnskabelige Værk.

Se, en Mand kunde jo da umulig andet end blive syg af haabløs Modstand mod den Pligt, som Kvinder og Præster op gennem Aarene løgnagtig havde dynget paa hans trætte Skuldre. Hvor Hunnen samlede sin Dygtighed, sin hele Arbejdsevne og altid mest om den Bank der stod i Fare for at fallere, der tog Hannen Afstand, krampagtig. For Hannen var det ikke en Formue paa Rente, men en af de fire Sugemunde, der uden nogensomhelst Ret diede ham paa Kræfter og Evner. Blev ved at hænge paa og sutte trods hans Harme og Protest, blev ved, beskyttet af Samfundet, det idiotiske Samfund, der ikke kunde se de simpleste Sandheder for Humanitet og Religion og Fanden og hans Pumpestok. Det ejede kun det ene tykskallede Moralbegreb, at den Han er Fader, der gav Kvindeskødet det skæbnesvangre Kim. Noget som aldeles ikke kom Hannen ved. Aldeles ikke — naar hans Sjæl hver Time paa Dagen nægtede noget

Følelsesbaand og aldrig frivillig nærmede sig Faderbegrebet.

Han elskede dem ikke, disse fire Unger, der var ligesaa frække som Moderen — han havde højst en Gang bildt sig ind, at han elskede dem.

Mange Mænd — de fleste — vilde sige det samme, de turde blot ikke.

Forresten var det jo heller ikke hans Børn. Gudskelov.

Faderkærlighed og Barnekærlighed var ikke en Kødets Pligt, men en Aandens Glæde; hvor denne ikke fandtes, var der intet Slægtskab — og den fandtes aldrig.

Han vilde ikke finde sig i det — at Manden skulde forsørge en Bunke Individer, som logisk set ikke kom ham ved. Han kunde bevise det. Bevise at Faderkærlighed var en Samfundsløgn, Omhu for Afkommet var en Hunkønssag og havde aldrig været andet.

Men Kvinden havde gennem Aarhundreder mænget sig med Religion og derigennem — ogsaa til Hjælp for sit Afkom — opkunstlet en Faderfølelse, der ikke var Natur. Det Manden allerhelst vilde, det var ligesom Kaninerne at tilintetgøre Afkommet, fordi det voksede op og konkurrerede med ham i Tilværelseskampen.

En Mand længtes aldrig efter Afkom. Der var maaske nok nogen, som gik og bildte sig det ind, og forsøgte at bilde andre det ind ogsaa, men det var fordi der var gaaet Kvindagtighed i dem. Faderfølelse parallelt med Moderfølelse eksisterede ikke og havde aldrig eksisteret. Vort nuværende Fader-

begreb var bare et Mikseri af Skaberglæde, Forfængelighed og det højmoderne Modelune: „Fader-Pædagoger“ — et Modelune som Spencer var Ophav til — et Fæ forresten.

Turgenjev havde skrevet et Steds om en Spurvemor, der til Værn for sin nedfaldne Unge styrtede sig lige foran Jagthundens Gab, baskende med sine Vinger for at afskrække sin vældige Fjende eller sætte Livet til under Forsøget.

Havde en Mand nogensinde gjort det? Nej. Han havde en Gang hørt fortælle om en fin adelig svensk Herremand, der var Humanist og i enhver Henseende en flink Mand, blev Statue i Anlæget og fik sit Navn eviggjort i Foreninger ogsaavidere, fordi han frigav Bønderne paa sit Gods og gjorde meget andet beundringsværdigt. Men — den samme Mand lod den Søn, som han havde faaet med Kammerjomfruen blive, hvad han kunde. Og da Sønnen blev Skomager, sad han i hans Bod og sparkede og skældte ud, naar Sønnen laa paa Knæ og tog Maal af ham.

Se, det var en ærlig Mand, der ikke lod sig dupere af Civilisationsskaller, men var som han var.

Og saare betegnende, i de „frie“ Forhold, dem der stod udenfor Civilisationens Love og Blændværk, der fordredes aldrig som en Mands Pligt og Natur, at han skulde elske det Barn. Det blev hverken krævet af Religion, Kvinder eller Moralister.

Dér var han gaaet tilbage til Ur-Forholdene og

der fik han Lov at være Urmenneske — Kvinden vilde han, men Afkommet ad Helvede til.

Spørgsmaalet var nu om det tjenlige i at lede Samfundsbegreberne i Retning af Kvindagtighed i Mændene — saadan som Udviklingen var i god Gænge eller rationelt tilbage — fri Manden fra denne Tvang og Forstyrrelse i hans Natur-Anlæg. Aggersgaard vilde absolut holde paa tilbage, for enhver Pris tilbage.

Men de Børn var jo nu ikke hans. Han kunde se det. De var aldeles ikke hans, han havde ikke noget med deres Forsørgelse at bestille. Han havde da for Fanden vel ingen Forpligtelse til at elske og opføde andre Folks Børn, gu gjorde han ej.

Nej. Gudværelovet, det var ikke hans Børn...

Desuden var Faderfølelse en Løgn, en Uforskammethed, en Civilisationslænke — han havde forresten vist sagt det før. — Alle Modbeviser mod dens Leveret laa i den selv, op gennem Historien. Den romerske Feltherre Brutus lod sine egne Sønner dræbe, fordi de ikke havde adlydt hans Bud, Hakon Jarl ofrede sin unge Søn — hvis der var Faderfølelse parallelt med Moderfølelse, vilde den Slags aldrig kunnet paavises.

Han maatte altid tænke paa Hoppen derude paa Gaarden i Jylland, hvor han en Dag sad i Haven. Drengene var kørt med den, og Føllet stod tilbage i Indelukket. — Og en Tid efter hørtes langt borte tunge regelmæssige Galop Galop Galop — det lille Bæst i Indelukket begyndte allerede at vrinske, det kendte Trinene og stak sin lille bløde Mule ud af Indelukkets Vindue. Og Hoppen kom, den havde

slaaet sig løs, kom tungt galopperende og søgte ikke til Gaarden, ikke til Vandtruget, ikke til Rugmarkens lukulliske Bugnen, den søgte lige til Vinduet. Og derigennem kyssedes de to, Føl og Hoppe, Mule mod Mule. —

Kunde nu nogen i Videnskabens Interesse nævne ham et eneste Eksempel paa, at en Hingst havde slaaet sig løs og var galopperet halvanden Mil hjem til et af sine Føl?

Der kunde være Faderglæde, Faderlyst, Gudbevares. Han kunde lege med sin Unge som med en springsk Killing eller en tumlet Hundehvalp. Men naar de begyndte at stille Krav — Farvel, jeg kender dig ikke. — — — Krav . . . Hvem var det, der havde sagt noget om Krav — at Aggersgaarderne stod ikke for Krav? Jo, det var Riis, naa saa var det Margrethe, han mente. —

Mon Margrethe havde arrangeret dette med Guds Kaldelse, for at han skulde forsørge hende. Det var en Misforstaaelse, lille Margrethe, en Misforstaaelse. — — —

Det lod da heller ikke til, at Loven havde nogen stor Fidus til denne Faderfølelses Fundament, siden den havde sat sig til Opgave at „støtte“ denne Kærlighed og sikre Afkommet med Bud og Kontrakter og Knytnæver baade her og der. — Derimod havde Loven vist indtil Dato ikke beskæftiget sig synderlig med Bud og Knytnæver for Moderens Vedkommende — fordi det turde ikke gøres behøves.

Det var atter et Bevis.

Hvor der altsaa var fire Børn, der blev de Moderen en Rygstiver, ham brød de ned. Fordi det

for den ene var Unatur, for den anden Natur. De var som to Druknende i Livets Flod, ad en Klippevæg kradsede hun sig op, fordi otte Barnehænder klamrede sig til hende, — han druknede under Anstrengelsen for at sparke dem af.

Hvorfor lod ikke Samfundet hende mase med dem alene. Hos hende laa altid Dyret gemt, parat til at kaste Kløerne i den, der vilde fortrædige Ungen, eller styrte sig i Støvet til Værn for sit Afkom, blindt, i naturlig Rasen, i uimodstaaelig Drift.

Men Manden, ham skulde Samfundet løse af de Baand som hæmmede hans Evner. Hvor ganske anderledes vilde det ikke se ud, om Mænd kunde leve ganske som de vilde, ikke fik disse Lovens Knytnæver i Ansigtet ved enhver Lejlighed. Da vilde al Begavelse komme til sin Ret, og ingen vilde forlange af ham, at han skulde elske de fire Unger derude. — Han skulde udmærket overfor sig selv forsvare, at han lod dem sejle deres egen Sø — saameget mere som han vidste, at det der forlangtes af ham, aldeles ikke fandtes i nogen.

En Pligt uden Kærlighed var gold. Han vilde intet mere. Intet mere. Havde hun sat dem i Verden, kunde hun selv skøtte dem, han havde ikke bedt om at faa dem. Kunde han gøre for, at hun kom i Omstændigheder, det mindste han saa paa hende — han kunde aldeles ikke være tjent med det. Og det havde han ogsaa sagt til Overpræsidenten, men den Idiot var jo gal — hvad kunde man vente, naar alle betydelige Poster var besat af Gale . . .

— — —

Aggersgaard skulde hjælpe Margrethe med at sætte et Avertissement sammen. Om Haandgerningen altsaa. Hvad hun kunde undervise i og hvad ikke.

Han spurgte og hun svarede. — „Nej, Balduin, det hjælper ikke, jeg kan ikke i Dag, jeg bliver saa svimmel,“ afskar hun ham saa og sank om i Sofaen. Der sad hun saa og lignede — aa saa livagtig syntes han — en flaskeformet, dampende Kødbudding.

Han gik frem og tilbage og laante hende rasende Øjne. Han gennemskuede hende, jo han gennemskuede hende, lille Margrethe. Nu skulde han til at tjene Føden til hende ogsaa. Huslejen var ikke betalt endnu — men hvis hun troede, hun nogensinde skulde faa Fornøjelsen at sidde i nye Møbler og flotte sig, saa troede hun fejl, for dem havde han for længe siden pantsat.

„Har du ingen Penge, Margrethe, jeg skulde have et Par Cigarer?“

Hun tog en Tokrone op. „Jo, men det er ogsaa de sidste, lad mig faa dem, du faar tilbage.“

Han puttede Tokronen i Lommen, saa stillede han sig op og stirrede stift — han skulde da snart faa hende ud af Huset.

„Har du slet ingenting fortjent til Husleje?“

Margrethe saa sky op: „Nej, kære, du sagde jo, du kunde faa Elever nok, saa Huslejen vilde du paatage dig . . . Og jeg troede“ . . .

„Du troede, du troede“ — han gik stirrende ind mod hende. „Du troede du skulde sidde her og fedes paa min Bekostning“ . . .

„Jamen Gud, Balduin, det var da mig“ . . .

„Det er Løgn“ . . . han gik helt hen foran Bordet og stirrede stift ind i hendes Øjne. Hun vred sig, begyndte at røre paa de svære Arme som til Forsvar. —

„Du er da virkelig ogsaa bleven fed, Balduin“ . . .

Hun skød sig udenom Bordet, gik baglængs mod Døren, stirrende ind i hans Øjne, som hun ikke turde slippe — saa famlede hun Døren op og flygtede.

Haa — og det var Kald! Et net Kald, lille Margrethe, komme her med fede Ord om at redde ham og saa rende, før han næsten var begyndt. Men saadan var nok disse kristelige Kaldelser. — Saadan var hendes Søsterkærlighed, det gale Skrummel — Pioneren for den sorte Garde, som de hjemme i Jylland havde kaldt hende. . . .

Inge Nielsen skulde have Fremmede til Aften. Det var mest Veninder og Kammerater ude fra Tandlægen, hvor hun tidligere gik. Hendes egentlige Ven var Frøken Kornerup, en juridisk Kandidat — dygtig Pige og klog Pige. Saa kom ogsaa de to Søstre Gandil, Gudrun og Marie, som lige havde startet en Tandlægepraksis i Kompagni. Nydelige begge to og rædsom grinagtige. Her fra Pensionatet havde hun jo inviteret Gram og Assistent Cold. —

Saa haabede hun ogsaa Elna Frænkel kom. Hun syntes saa godt om Frøken Frænkel, Fru Aggersgaards Veninde. Dette med Forholdet til Fætteren, som Fru Aggersgaard havde betroet hende, og som hun forøvrigt havde hørt før, det kom jo ikke hende ved.

Eleonora huskede — og hun smilte halvt i Drømme — paa hendes og Elnas og forresten alles Stilling i sin Tid overfor Antonie Carøe. Der var vist ligesom ved at blive mere Plads i Verden. Antonie skulde nok ellers have det saa usselt, havde Elna fortalt, hun havde truffet hende paa Gaden og besøgt hende.

Inge havde desuden inviteret en ganske ung, sød Pige, som hun kendte hjemme fra Landet, og som hun vidste trængte til at blive forlovet. Og nu skulde Magister Gram og — Inge slap Laasen, hvor hun stod parat til at gaa — saadan ganske delikat forstod Fru Aggersgaard, de to sammen . . .

Eleonora havde lagt Dugen sammen efter Middagen, hun satte sig forbavset ned.

„Men Gud, jeg troede han var forelsket i Dem?“

„Ikke mere. Ikke noget synderligt da.“ — Hun lo lidt spidset. — „Det har jeg vænnet ham af med. Ellers havde han jo bare gaaet og plaget mig og saa — saa ved man jo aldrig, hvad det kunde blive til. — Saasnart jeg er færdig med Eksamen, vil jeg jo til Paris, ved De.“

Jamen — Eleonora var ikke rigtig hjemme i denne nye Tingenes Tilstand, i hendes Ungpigedage gjaldt Kampen at være den først og bedst forlovede

— „jamen hvorfor tror De, han saa forelsker sig i hende og ikke i en af de andre?“

Inge virrede med Hovedet, det saa ud som akkompagnerende Nynnen „Det dirigerer vi.“ — Saa nikkede hun leende, ude paa Trappegangen stod hendes Cycle, hun løftede den med spinkle, stærke Arme og bar den højt, mens hun rask gik ned — Eleonora saa efter hende gennem Gangvinduet — dernede paa Gaden samlede hun Folderne paa sin korte Kjole, satte med et lille fikst Kraftsæt paa Cyclen og hjulede af Sted. — Hun skulde længere ude støde til Gram og Assistent Cold, de vilde en rask Tur ud paa Landet og hente Markblomster til Aftenen.

Eleonora kom til at se for sig Elna, der gennem Lænkerne fik lært „Kvindetække“. — At tyve Aar kunde gøre saa meget. — Hun maatte huske paa en Dag, lige i Cyclernes Opblomstring, da havde hun og et Par Veninder mødt Antonie, og Antonie var paa Cycle.. Og som med al Begyndelse var ogsaa det overdrevet, Antonie gav den i Reformbukser og russisk Bluse. Og saa den grænseløse Forargelse! — mest i Kvindekredse! Deres eneste Trøst var, at disse — disse — ikke var Kvinder, det var Dyr — eller som Pastor Petersen havde sagt „en Gudsbespottelse“. Hun kom altid til at tænke paa det, naar hun saa Cyclerne nu, for Eksempel, naar hun var oppe paa Amagertorv: Der i Vrimlen saa de ud som Sølvfisk i et Basin. Blanke og adrætte, farende frem, med Sollys i Staalet, man skulde synes de maatte kollidere i

Snesevis — og saa bare et lille Hvip, et Drej paa et Styr — som et lille Bask med en Sølvfiskefinne, udenom, og videre.

Postbudet kom med et Kort. Det var fra Georg, hendes lille fornuftige Georg, der var paa Landet, og i Maaneder før han skulde rejse, gik og øvede sig med en tilspidset Tændstik dyppet i udvandet Blæk paa at skrive „kære Mor, jeg har det godt, din hengivne Georg“. Og tyve Gange havde han forsikret, at han skulde være saa flink derude paa Gaarden, „for saa faar de Lov at komme igen næste Sommer“. — — — Hun saa drømmende ud for sig, tænk om man havde det saadan, at man kunde have alle sine Børn om sig. Lille Ellen! — Lille Ellen var derude mellem de hyggelige Træer, hun havde det jo godt. Vist havde hun det godt. Hvorfor skulde hun ikke have det godt, hun var jo dog bare et lille Barn paa tre Aar og smaa Børn glemmer . . .

Det nyttede jo nu engang ikke, og der var ogsaa nok andet at bestille end at staa og drømme sig syg. —

— — —

De unge Piger kom. Eleonora lukkede op og blev præsenteret, de smilte med en vis høflig Kammeratlighed og inde hos Inge slog de Aftenens Tone an med at le. De havde noget fast og færdigt i Tonen, naar de sagde God-Aften, og de hængte selv deres Tøj op paa Knagerne, saadan som Folk, der er vant til at varte sig selv op. Cand. jur. Frøken

Kornerup var stor og fast med tavse, betragtende Øjne — disse moderne Kvindeøjne, der véd saa meget og spiller saa lidt, Øjne der er bleven rolige af Kendskab. — Eleonora kendte dem fra Inge, hun havde det samme, kun slog hendes heftige Sind til Tider igennem.

Johanne Vinter, hende Inge vilde benytte som Lynafleder, mindede om Marie Bung i fordums Tid, men finere, sødere, med farlige Straaleøjne.

Elna Frænkel kom sidst. Det var ikke at se, at hun snart var syvogtredve Aar, hun var stadselig og frisk og rank som et Lys.

Herrerne var bedt lidt senere, Inge vilde have Tid til at „arrangere sig“ — Gram og den ganske unge Assistent Cold kom sammen og gik forbi Eleonora i Gangen. Hun hørte Grams dæmpede, ligesom docerende Hvisken til Cold: . . . „Slags Kvinder som Inge Nielsen og Frøken Kornerup flirter man selvfølgelig ikke med som med andre unge Piger, man vil jo da nødig gøre sig til Grin . . .“

Det hovedkuls Emne inde i Stuen var selvfølgelig det nyligt begaaede Mord, Chresten Fauerskov, der havde voldtaget og myrdet. Det var væltet som en spændende Syndflod over alle Blade, havde erobret Spalte efter Spalte og prangede i Akter som et Drama.

Diskussionen drejede sig om, hvad Straf han vilde faa.

„Ingen“. — Der laa Cigaretter over hele Bordet, Inge rullede dem med stor Øvelse i sin lille Maskine — saa tændte hun sig én. „Saa længe de

holder sig til kun at myrde Kvinder, gør det ikke noget.“

Kornerup smilte, hendes lille rævespidse Mund saá saa uforholdsmæssig ud til det stortbyggede Ansigt. --

„Det er jo videnskabelig spaaet — eller forudsagt — at en saadan Bølge af Voldtægt og Mord følgenødvendigt vil gaa over Landene“ . . .

Inge faldt ind. „Har nogen set Foranstaltninger af nogen Art til at imødegaa denne videnskabelig forudsagte Blomstring?“

Nej. Man vidste ikke af, at nogetsomhelst var foretaget i saa Henseende.

„Underligt.“ Inge lagde den lille Cigaretmaskine klirrende paa Bordet. „Vi forsøger dog redelig at imødegaa Sygdom hos Kreaturerne. Har nogen for Eksempel set den Orkan af Sikkerhedsforanstaltninger, der stryger over en Egn, hvor der er udbrudt et Tilfælde af Miltbrand. De syge slaas naadeløst ned for at beskytte de sunde.

Indenfor Menneskeracen synes der at være en Udvikling i Gang henimod det modsatte Princip.“

„Man kalder det Humanisme,“ sagde Kornerup kort. Eleonora havde allerede set, at den unge juridiske Kandidat var afknappet og lun.

Gram smilte, lidt pædagogisk overbærende. Man var kommen over det Princip at opdrage Samfundet med Frygt. Det var en forkert Vej at gaa, en Maade at udvikle Moral paa, som ikke stemmede med Logiken.

Jo, saamæn gjorde den det, gnistrede Inge op. For den Vej var hele Udviklingen gaaet. Frygt

havde bygget Samfundet op. Frygt havde givet Lovene, som ikke var andet, og som aldrig betragtedes som andet end et gensidig Forsikringsforetagende. Nu var Samfundets Øverste kommen saa vidt i Udvikling, at de ikke behøvede Lovene, ikke behøvede Frygten for Straffen over deres Handlinger, deres Moral var i sig selv udviklet nok til at afholde dem fra Misgerninger. Men det nyttede ikke at løse Baandene, før de mindre udviklede taalte løsere Tøjler. Se om vort Samfund frigav Ægteskabet, løste det af alle Lovens Baand, fordi de enkelte fint kultiverede Naturer kunde leve moralsk og ægteskabeligt tro foruden. Samfundet vidste udmærket godt, at hele Underklassen, Mængden, behøvede Lovene over sig endnu. Det var jo ikke for de Fuldkomne Loven skabtes, men for de som var paa Vej til Fuldkommenhed.

Og saameget kunde hun sige for sit eget Vedkommende — Inge pillede i Ivrighed en Markvalmue fra hinanden og masede Kapslen ud — at hun var selv af Bondeslægt og det Kulturlag, hun havde over sig, var præcis saa meget, at den der „kom for Skade“ at træde hende paa Tæerne fik en Knytnæve mellem Øjnene. Og vilde hun myrde sin Fjende, og hun ellers var nervestærk nok til at kunne gøre det, saa vilde Frygten for Straffen afholde hende i det længste. Ikke Frygten for livsvarig Indespærring, det syntes man, naar man sad fredelig i en Stue og ikke havde en Guillotinekniv raslende ned over sig, at det var meget det værste. Men det var den kolde Rislen over Halsen — hun

skar rask med Fingren tværs over Struben — som afholdt i det længste.

Der blev nok hævdet, at en Morder i Gerningsøjeblikket ikke tænkte paa Straf eller Frygt. Jo, saamæn gjorde han det. Om han ikke netop stod koldblodig og ræsonnerede „det koster dig Livet“, saa laa alligevel Bevidstheden derom inde bagved som et Tag i hans Nakke . . .

Døre og Vinduer stod aabne, Varmen ligesom sank ovenfra og ned og lagde sig lumrende over Huden. Eleonora gik omkring i Spisestuen og dækkede Bordet, hun fulgte Samtalen derinde, der tabte sig over i mere fredelige Emner. Og hun kunde gennem den aabne Fløjdør ind til Inges Værelse følge hendes morsomme og vel tilrettelagte smaa Fif, der sporedes gennem Værtindetravlheden. — Fordi nu Eleonora kendte hendes Plan, kunde hun følge de smaa umærkelige Kunstgreb, Inge benyttede, saa ophævede næsten, som naar den rigtige Vej gennem en Labyrinth var trukket op med rødt. Aksel Gram sad ved Bordenden og underholdt levende de farlige Straaleøjne, der var anbragt i Sofahjørnet. Gang efter Gang blandede en anden af de livlige Gæster sig i deres Samtale, og Gram der ikke var tilstrækkelig „engagirt“ endnu, slap galant det nye Vildt ind paa Revieret.

Saa var Inge der. Eleonora kunde følge den voldsomme Interesse, Inge med ét fik for netop dens Forhold og Liv, og hun viste en rørende Ivrighed i Forespørgsler om alle dens Bekendte og Oldemødre og øvrige Familieforgreninger. Det var navnlig den unge Tandlæge Marie Gandil, der havde kastet sine

Øjne paa Gram og viste Lyst til at dele ham med Frøken Vinter. Men det lod sig slet ikke gøre. Og Marie Gandil saa mere og mere desorienteret ud, begreb aabenbart ikke denne Mur, der ikke var til at se, men alligevel ikke var til at komme over.

„Kvinde, Kvinde," lo Eleonora for sig selv og saa paa Inges Ansigt, hvor hvert Træk var som en spændt Fjer af Agtpaagivenhed, et klogt godt Ansigt, der dirrede af stille Morskab. Hun spillede Skak derinde med levende Brikker. Nu havde hun foresat sig at gardere sit eget Hjertes Konge med Løber Johanne, og hun stillede den overmaade farlige Løber lige i Vejen for Fjenden — kan du komme udenom den? og samtidig ordnede hun de andre Brikker Brættet over, saa de passede i Spillet.

Eleonora bøjede sig ud af Vinduet, det var saa sjelden, hun havde Tid til at trække frisk Luft, der var begyndt en lille Smule Aftenkølighed, det virkede som Dug paa Huden. — I Østersøgade dansede Børnene til Lirekassen, en født Carmen svang sig med Gratie, i røde Pjalter og falmede Sløjfer i Haaret. Hun lo til Drengene, purrede sig i Haaret og kastede med Armene som slog hun med Kastagnetter.

Og derude smaasmilte Søen, lyserødt farvet fra Himlen, der straalede i Solnedgangsbrand, i Purpur, Bladguld og dybere nede, i Opholdet mellem Husene, saa grønt som lyst gennemsigtigt Glas. Derude laa ligesom noget, hun havde været Venner med, noget hun havde tabt i Livets Løb, og som hun aldrig skulde faa tilbage . . .

Saa lagde hun Nakken lidt tilbage og vejrede

ind mod Stuen, hun havde hørt sit Navn nævne — de troede vel, hun var i Køkkenet, siden hun var bleven saa stille. — Hvordan Samtalen var gledet derover, havde hun ikke hørt, formodentlig fra sociale Forhold i det hele taget. Inge talte, hun havde dæmpet Stemmen.

. . . „Efter to og et halvt Aars Stræb naaet at faa Separations-Bevilling. Og ved I, hvad der bydes hende, skønt hun er jaget ud med fire nøgne Børn af det Hjem, hun selv to Gange har bygget — ved I hvad der bydes hende?“ — Inge gjorde en Kunstpavse derinde. — „Skønt hun selv har bedt om 5 Kroner om Maaneden til hvert Barn, intet til sig selv. Og skønt Overpræsidenten selv har sagt, det er mere end beskedent, saa lader de sig dog paavirke af hans Klagen og sætter Beløbet ned til $2^1/_2$ Krone til hvert Barn!

To Kroner og halvtreds Øre om Maaneden til at føde, klæde og skoleholde et Barn for — hvis ikke det er at skambyde et Menneske, saa ved jeg ikke, hvad der skal kaldes at skambyde. — Ti Kroner om Maaneden som Hjælp til at opdrage fire Børn, det er en Faderpligt, der er baade til at le og græde over.

Ikke fordi hun faar nogetsomhelst, hvadenten Beløbet er fastsat til to eller halvtreds, for han rakte Tunge efter hende, da de sammen gik fra Overpræsidenten. Og han svor, at han betalte intet, om han saa blev presset, til han revnede. Men det er jo en anden Side af Sagen . . .

„Ja, er det nu det?“ Kornerup strøg Asken af sin Cigaret med Lillefingren. „Er det nu det? Er

det nu ikke snarest en Mangel ved Loven, at den ikke bryder sig om, hvadenten den af den selv fastsatte Sum udredes eller ikke. For det gør den nemlig ikke. Det er ligesom i de ældgamle, islandske Rettergange. Naar en Mand dømtes til at betale en Bøde, da paalaa det ikke Loven selv, men den som havde Bøden tilgode, at inddrive Beløbet.

Det gaar paa samme Maade med den fraseparerede Kvinde. Vil hun have noget — og han ikke godvillig vil give — saa maa hun selv inddrive Beløbet. Og det kan hun som den svagere ikke. Som Regel ikke.“ — Det hørtes, at Juristen var oppe i Kornerup, Stemmen var foredragende klar og distinkt. — „Hun kan overgive sin Fordring til en Sagfører; at inddrive to og en halv Krone mod en Betaling af maaske et halvt hundrede Kroner i Sagførerhjælp, det gør hun ikke. Hun kan lade ham udpante, hvad Fogden ikke gør, uden at hun har deponeret et vist Beløb til Dækning af Omkostningerne.

Og saa faar altsaa hun heller ikke noget.“

Eleonora vendte Hovedet om og saa derind — lige foran sig havde hun Marie Gandils nydelige Ansigt og ved Siden af Søsteren Gudrun, der chokeret lagde sig tilbage — „det var som Pokker.“

Kornerup fortsatte med stor Sindsro. Det saa ud til at more hende, uden at hun derfor smilte synderlig. Der var bare en Understrøm af Spot i Tonen.

„Hendes sidste Udvej er Kommunen. Det regnes som Fattighjælp og bringer hende, men ikke ham under Fattigvæsnet.

De ugifte Mødre derimod har den Fordel, at de kan faa det Faderen idømte Bidrag udbetalt af det Offentlige. Og da regnes det ikke for Fattighjælp for hendes Vedkommende, men for hans, indtil han betaler Summen tilbage.

Inge saa smilende, næsten triumferende til Gudrun Gandil. „Det vidste du ikke, vel? — Jeg har heller ikke vidst noget om det, før Kornerup dér fortalte mig det.“

Kornerup sad omhyggelig og strøg med Fingren Læggene paa sin Kjole ganske glatte. Det saa ud til at irritere hendes Øje, at den ene Læg hele Tiden vilde vende forkert. Hun havde tænkt sig, akkompagnerede hun henkastet sin flittige Glatten, at hun vilde til at aabne et letfattelig Kursus — Frikursus med Undervisning i de almindeligste Lov-Paragrafer. Indtil Skolerne overtog det. For det var jo en given Sag, at alle Skoler før eller senere vilde optage Jura som et af sine praktiske Fag — de almindeligste Love altsaa. Maaske i Stedet for Religion; det vilde i hvert Fald være nyttigere. Her gik Ungdom efter Ungdom ud fra Hjemmene, og de havde Gudhjælpemig ikke Ide skabt om det Samfunds Bestemmelser, som de nu skulde leve i. De vidste lige de ti Bud og det var ogsaa alt.

Man behøvede bare at tage her i København. Alle de Unge, som kom her, de betalte regelmæssig deres to Kroners Mulkt for at have „glemt“ at tilmeldes. Og de stod maabende og troede, at de uafvidende var sluppet ind paa Forbryderbanen. — Mulkt! De havde i deres Liv aldrig hørt noget om Tilmeldelse, om Lovens fornuftige Forholdsregel for

at holde Orden i en stor By. — — — Kornerup lo let hen for sig. Det mindede hende om, det var vist Geels Bakke, hvor det var forbudt under Mulkt at cycle nedad, fordi det var livsfarligt. Ovenover Bakken stod intet. Men nedenfor Bakken, naar man med stor Forsigtighed havde klaret Begreberne ned, saa rakte en Betjent en blød, hvid Vaskerskindslab ud: „fire Kroners Mulkt for at køre her.“

Inge sad med Hænderne foldede over Knæet og lo. „Det du siger der, minder mig om, da jeg første Gang kom til København. Jeg havde faaet et Papir, som jeg udfyldte og en Tid efter tilsagdes jeg at møde paa Politikamret. Jeg havde i min unge Uvidenhed skrevet Inge Nielsen i Stedet for mit fulde Navn: Karen Marie Ingeborg Nielsen. Da jeg gik hjem, var jeg knust. Efter Behandlingsmaaden at dømme maatte min Forbrydelse rangere med Tøse eller med Tyve.“

„Ja,“ mente Kornerup, „det forvinder man. Men der er Folk, som har skrevet falske Veksler uden at vide, hvad det betød. Der staar jo ikke i de ti Bud: Du maa ikke skrive andres Navn paa en Veksel.“

Gudrun Gandil var endnu betaget af dette om Separationslovene. Hun bøjede sig frem, satte Albuerne paa Bordet og pillede med de smukke lidt haarde Hænder mellem Blomsterskaalens farverige Markbuket. Hun lo — med nydelige Smilehuller. „Tænk! Og jeg som har faaet saa mange Tilbedere nu, siden jeg blev Tandlæge! Nu tør jeg ingen af dem bønhøre.“

„Naae,“ trøstede Elna. „De skal se, De faar

nok Mod.“ — Og hun fortsatte, lidt alvorligere, om Kvindens Modernatur. Hun saa det derude paa Børnehjemmet; om Mødrene havde bare en halv Time, saa kom de. Det var en Naturlov i dem selv, som de maatte lyde.

Gudrun Gandil indrømmede. Det var vist rigtig nok. Men man kunde jo lade være med at faa disse velsignede Børn. Selv om man giftede sig. Om det gik op eller ned, sig selv kunde man altid forsørge, men en Hale Børn, det blev noget andet . . .“

Gram kom med et Sidehug til Kvinden, der fornægtede sin Bestemmelse.

Inge fo'r i ham. „Sikke noget gammeldags Vaas, Gram. I vor Tid gælder alle traditionelle Bestemmelser til Vandsbek. Gaar det op for Kvinden, at hun kan leve behageligere uden Børn, saa lad hende gøre det. To Mennesker gifter sig vel for at gøre Livet lykkeligt for hinanden og ikke specielt for at formere Verden.

Vor Tid hævder, at Livet er rigt paa Arter, og der er Plads for alle Arter, der ikke direkte er forbryderiske. Elskerinden sin Plads, Moderen sin, Arbejderinden sin. — Respekt for hver især.“

„Jeg maa sige,“ — Gudrun var ogsaa bleven ivrig — „Jeg har aldrig kendt, synes jeg, noget saa fornøjeligt som at ekstravagere for mine egne Penge, de Penge altsaa, som jeg har tjent. Det er selvfølgelig ikke store Ekstravagancer, jeg endnu har Raad til, men det jeg gør, det gør jeg uden at spørge nogen om Forlov.“

Kornerup nikkede forstaaende. Frøknen havde

Ret. Man forstod det først, naar man var naaet saavidt, hvor modnende det virkede. Ved Siden af, at man blev i godt Humør, fik man en behagelig alvorlig Tiltro til sig selv. Og hun var vis paa, at alene det havde virket utrolig til at holde Kvinderne nede, at de aldrig havde kendt til at tjene noget selv og heller ikke raade over noget selv. Først det gav én Følelsen af, at man betød noget, at man var Samfundsmedlem.

Hun havde rejst sig, mens hun talte, med begge Hænder paa sin Stoleryg stod hun og saa rundt paa dem, hun smilte med fin, tilspidset Humor.

„Vil I forresten vide, hvilken Stilling den gifte Kvinde retslig har?

Kristian den femtes danske Lov gjorde den Kvinden umyndig og uraadig. Det var klart Standpunkt. Hun rangerede med Pattebørnene, med Aberne i Zoologisk Have, med Sindssyge. — Selv sagde hun ikke noget, for hun fik aldrig noget at vide om de Dele, og havde hun vidst noget, saa holdt hun sin Mund, for der staar i Bivelen: I Kvinder, tier . . .

Den 9. December 1857 fik imidlertid den ugifte Kvinde fuld Myndighed og Raadighed i Formueforhold — Manden havde jo ingen Fornøjelse, men kun Ulejlighed af at bestyre en Kvindes Formue, naar han ikke havde Lov at bruge den efter Forgodtbefindende. Det skulde da Pokker.

Men som Tiden gik, hævede der sig en og anden forvorpen Røst, der med uforskammet Sans for Logik paaviste, at den gifte Kvinde, al sin Vigtighed til Trods, stod i retslig Henseende langt un-

der den ugifte. Den ugifte Kvinde havde jo nemlig fuld Myndighed og fuld Raadighed, hvor den gifte fremdeles var umyndig som en Maanedsgris. Det saa jo ud, som om Loven ræsonnerede saaledes: „ved at gifte sig lægger Kvinden for Dagen en saa ringe Forstandighed, at hun ikke kan antages at være kapabel til at have Myndighed eller Raadighed over nogetsomhelst. Ved ikke at gifte sig, viser Kvinden en saa stor Forstandighed, at hun maa præmieres med fuld Myndighed og fuld Raadighed.“

Saadan maatte Loven have ræsonneret. For at disse Paragraffer — givet af Mænd — kunde være en egoistisk Anordning til Gunst for den mandlige Ægtefælle, det kunde ingen, som kendte Mandens altid ædle og uegennyttige Karakter, tro paa.

Disse Røster blev i Tidernes Løb nærgaaende — ja det vil sige, det tog Tid, Retfærdighedssansen er ikke altid lige lydhør — men endelig fandt man alligevel, at der var en lille Svaghed i Loven.

Altsaa, en Reform var nødvendig. Og den kom.

Man gjorde ogsaa den gifte Kvinde myndig i formueretslig Henseende, Lov 7ende April 1899 Paragraf 10: Hustruens Myndighed i Formueforhold er den samme som ugift Piges.“

Kornerup gjorde en lille Kunstpavse og tyggede smilende paa sine smaa, smalle Læber:

„Det lød jo lovende, ikke? Man fik ligesom Indtrykket af, at Loven her med Pathos udslyngede et Retfærdighedens Bud, som det længe havde kæmpet for at føde frem.

Nu maatte alt være godt. Nu var den gifte Kvinde altsaa ikke længere sidestillet de Umælende.

Hun var rykket op til at have en Bestemmelsesret i Samfundet, og Loven havde, galant, sat hendes Ret paragrafisk foran Mandens — paa Papiret vel at mærke: Paragraf 10 og Paragraf 11.

Men.

Der var et lille praktisk Aber — som er endnu. Bevares“ — hun strøg sig ned over Hagen og saa pastoralsk frem under sænkede Bryn — „et lille Aber kun, som spiller en Rolle i Lighed med, hvis en Husmoder har købt sig et nyt Kar, og dette ved nærmere Eftersyn viser sig at være uden Bund . . .“

„Ikke andet,“ afbrød Gudrun Gandil imponeret.

Kornerup ænsede ikke Afbrydelsen, hun gik lunt videre.

„Den gifte Kvinde er nemlig uraadig.

Hvilket er?

At Manden bestemmer over det hele! — Thi:

Paragraf 11: „Raadighed over Fællesboet tilkommer Manden alene.“

Gudrun Gandil bøjede sig frem — ivrig — spørgende i hvert Træk — jamen det betød da vel ikke? . . .

. . . At uraadig tog Brødet af Munden paa myndig — jo præcis — Kornerup nikkede Ordet fast. Og det til Fuldkommenhed. Hustruen kunde gaa ud og gøre Bestillinger i lange Baner — „saa gerne, min Frue, du har din fulde Myndighed! — Regningen betales? Falder mig ikke ind! — Kapitalen var din, siger du! Jamen nu er det min, og eg har den fulde Raadighed, jeg alene . . .“

Rundt om Bordet var de alle trukne med i det lidt tunge Emne, som Kornerup havde begyndt. De sad

med de intelligente Ansigter spændte i alle Træk af Interesse, med Blink i Øjnene der forstaaende, hurtig opfattende greb Tanken som fremsattes og producerede selv med det samme.

Inge løftede en Pegefinger — hvem kunde finde Forskellen paa „myndig og raadig“?

Den samme, sagde Kornerup tørt, som var i Stand til at skelne mellem to Hagl, der støbt i den samme Form lignede hinanden som to Draaber Vand fra den samme Kilde.

Ja, saa var det ikke nemt, mente Gram tørt, men lo straks efter.

Inge var der igen med en Skolefinger — hvem kunde da definere Lovens „myndig men uraadig“.

Kornerup var der først. Noget lignende, mente hun, som hvis hun gav en Sulten et Stykke Brød med den ene Haand og annekterede det straks med den anden for selv at spise det, idet hun nød det med Velbehag paa Grund af sin Velgørenhed.

Inge mente, det var analogt med at rimpe en Flænge sammen, trække Traaden ud igen og præsentere sit Værk som en Reformdragt . . .

Der kom flere harsarderede Sammenligninger og Livligheden og Lattermildheden steg, jo værre de blev — Gudrun Gandil mente, at Logiken blev den samme som, hvis en Mand gik og fik Dyrebeskyttelseskvalme over at se en stakkels Hest med det ene Bagben bundet, gik hen og løste det samtidig med, at han bandt det andet.

Inge gættede paa, at det var lavet for at gøre Nar. Hun holdt en Pegefinger stift frem for ligesom at følge en vanskelig Vej i en Labyrint — „den

formelle Mulighed til at paatage sig økonomiske Forpligtelser — men den reelle Betydning afhænger af, hvad Loven giver hende at raade over. Og den giver hende intet. Fordi den almindelige Ordning er Formuefællesskab, og da er der givet Manden alene Raadighed over det hele. Hvilket skal kaldes en Reform — og et Fremskridt.

Hun lavede sit Ansigt stirrende dumt og saa frem: „Jeg synes, det minder om Kvindelogik. Denne formelle Mulighed indkapslet i reel Betydningsløshed er noget af det mest humoristiske.“

Kornerup fik et Anfald af Retfærdighed overfor den betrængte Lovgivning. Se, der var jo Adgang til Ægtepagt, men den Ordning var ilde set og blev gerne tiet ned, som om den egentlig var et uægte Barn af Lovgivningen. De fleste vidste meget lidt derom, og blev heller aldrig gjort opmærksom derpaa. Og desuden var Folk som Regel saa forelskede naar de skulde til at gifte sig — eller lod saadan — saa hvis der ikke var en mindre forelsket Fader i Baggrunden, saa . . . „Bevares Amalie, bevares“ — Kornerup lignede en krænket Terrier og lavede Spidsmund — „vi kan saa godt faa Ægteskabskontrakt; men naar du ikke har mere Tillid til mig saa“ . . . „Gud, Sofus, hvor kan du sie det“ — hun slog over i det smægtende — „du maa ta det altsammen . . . . — Min elskede hengivne Brud“ . . . — „Var han vred, lille Sofusmand, hvad . . . —

Rundt om Bordet sad de og lo og blæste af Varmen, Kornerups smægtende Tonefald og Mimik

stod vanvittig grinagtig til hendes kølige beherskede Ansigt.

„Vi gø' som Loven sier, lille Sofusmand, jæ bestemmer sæl" — hun læspede hvert Ord fedtet af Kælenskab — „og saa bestemmer du om. For du bryder dig jo ikke om at have en Kone, som ikke har noen Mening, vel? — — — Nej, min sødeste Pige . . ."

Gram sad og kluklo, saa festlig saa Kornerup ud med den læspende Mund, der saá ufuldbaaren ud og ligesom var overfyldt af en stor knebelagtig Papegøjetunge.

„Jamen Herregud, det er da et Forsøg," mente han leende, „et Forsøg henimod en Forbedring."

„Det er det," sagde Kornerup og bøjede Hovedet gravitetisk, mens det et Nu gnistrede af fremtrædende Overstadighed i de tavse Øjne. „Det er det. Og et vittigt Forsøg. I den juridiske Kogebog lyder Opskriften omtrent saaledes: Man tager en Gaasefjer, dypper den i Myndighed, og smører dermed de Fordringsfulde om Munden ligesom man gør ved Sandkager — hvorefter man tørrer det godt af, saa intet bliver tilbage.

Saa tror de, det er en Reform.

Myndig. Det lyder jo.

Prøv blot at lægge theadralsk Betoning paa det, saa indeholder det jo en hel Verden af Selvbestemmelsesret, Personlighed ogsaavidere. I Henrykkelsen overser man nemt det lille, næsten ukendte Ord: uraadig, som holder myndig fast i Halen.

Inge sad med Hænderne bag Nakken og lo. „Jeg tror," mente hun, bestandig leende, „at de har

ræsonneret som saa: lad os se, hvorlænge de gaar paa den.“

Kornerup var selv forgrint, hendes Næseboer gik livlig ud og ind; og hun snusede af Vittigheds-iver.

„Med Kæmpeskridt og i en svimlende Hast er den retslige Udvikling skredet frem for Kvindernes Vedkommende. I det tiende Aarhundrede gav Loven Kvinderne halv Arveret. — I det syttende Aarhundrede fik hun ved Lovens Forbedring ingenting — ved Loven 1899 fik hun igen ingenting. Den sidste mægtige Reform udelukker jo næsten Tanken om, at der overhovedet kan gøres mere. — Det skulde da være ad Aare at bytte saaledes, at Hustruen blev raadig — men umyndig . . .

Gudrun slog leende en lille arbejdshaard Lab ud. — „Tak, jeg kommer der ikke, De behøver ikke at gaa videre, jeg kommer der ikke . . .“

Kornerup satte sig igen ned, hun foldede Hænderne i hinanden og saa grundende ned.

„De nye Spørgsmaal som Nutiden fører med sig om Kvindens personlige Arbejdsværdi i Lighed med Mandens — som rentebærende Kapital altsaa — hvornaar de kommer til Behandling, det . . . . .“

Elna kom ind i Spisestuen til Eleonora, der havde taget fat paa at gøre Bordet færdig. Hun satte sig, foldede Hænderne over Dugen, smilte og saa op.

Saa virrede hun langsomt med Hovedet — blev ved — langsomt — og saa stadig op.

„Kan du huske, da vi satte Igler paa hinanden for at blive interessante?“

„Og drak Eddike, ja.“

Elna blev ved at ryste paa Hovedet.

„Tja — — — Tiden gaar.“

Paa et lille Kort havde Katarina von Harden underrettet Elna om, at „Hetærens Død“ var færdig, hvis hun havde Lyst til at komme ud og se den.

Elna stod og vippede med Kortet. Hun skulde ogsaa ud til Erik. Skulde. — Hendes Bryst hævede sig tungt, og hun saa smileløs frem. Det var umulig, det var absolut umulig. Det vilde slet ikke ligne Erik.

Hun lagde modløs Kortet fra sig. „Hetærens Død“, ja. Det var jo Antonie Carøe, som nu, heldigvis for hende var død. Elna saa hende for sig igen, sjaskende avtomatisk frem, som den Dag hun paa Gaden løb paa hende og fik hende bragt til sit „Hjem“, et Trappehul i Borgergade. Og der døde hun da, netop som Elna og Katarina kom for at bringe hende til et lidt mildere Sted at dø. — Elna huskede hendes Øjne, som hun den Dag kom vandrende frem ad Gaden, stolt rejst, med Laserne efter sig og Vinterhat paa midt om Sommeren, og Øjnene skinnende af Morfinrus.

Elna blev ugidelig staaende ved Vinduet og saa ud paa den øsende Regn — hun havde ikke Lyst

til noget — ikke før hun vidste om dette var sandt! Om Erik virkelig — „det vil jo slet ikke ligne ham, det vil jo slet ikke ligne ham," blev hun ved at sige ind i sig selv. — — Aa Gud hvor Folk sjaskede derude, og Regnen sprang i Perler fra Stenene. Det var Efteraarets første Skraal som lød piftende derude, flænsede og rev i svære Orkantag. Stormen smed sig ind mod Træerne som en rasende Gadedreng mod sin Modstander, og Kastagnebladene flagrede om som Høns, der er skræmt ned af deres Pinde.

Hun gik ind til Telefonen, ringede op og bestilte en Droske.

— — —

Katarina viste Elna sin nye Modellering „Hetærens Død".

„Mislykket," sagde hun kort, Katarina var altid lakonisk. — „Kan ikke med det følelsesfulde."

Hist og her i Atelieret laa kasserede Udkast. Alle Udslag af Katarinas bitre og stive Fantasi, naar hun et Øjeblik gik udenfor sit Felt: det monumentale. „Husar-Officerens Drøm" — en Hest der svømmende rejste sin Kvindebringe op af Bølger af Penge — var en tydelig Skose til Gemalen.

Elna saa paa den. — Hvor det maatte være underligt at være gift, Aar ud, Aar ind med en Mand, man ikke brød sig en levende Døjt om. Og det gjorde Katarina ikke og havde aldrig gjort. De andre havde den Gang bestemt for hende, og Katarina var lige glad, bare de lod hende i Fred i hendes Atelier. Den Gang, huskede hun, havde hun ikke syntes, der var noget umoralsk i det, der var

jo saa mange, der gjorde det. Senere var det gaaet op for hende, at det var en grov Forhaanelse af Ægteskabets hellige Ide. Hun havde en Gang udviklet det for Katarina, der tørt havde svaret: „det skulde du have lært mig noget før.“

Katarina viste hen paa sit nye Arbejde, „Hetærens Død“. Det var en halvt rejst, nøgen Kvinde, med den knyttede Haand udstrakt, med slappe forfaldne Lemmer som et gammelt Lastdyr. Ansigtstrækkene var spændt i Forfærdelse, den gabende Mund ligesom udskreg Angsten for den Død, hendes knyttede Haand søgte at bortholde.

Katarina saa kritisk paa den. Hun pegte paa Panden.

„Kan du huske den tunge, blaasorte Klokkekrølle, der hele Tiden rullede hende ned i Panden? Det er det eneste, jeg synes er lykkedes. Det er ligesom man ser, hvor den er tung og fugtig af Dødssved.

Forresten er det et Motiv — Dødskamp — som jeg havde Lyst til at behandle frit. Her var jeg bunden af Erindringen. Hvis jeg kunde tænke mig selv dø, saa skulde jeg fremstille min Dødskamp, saa Folk skulde grue. Det skulde blive noget som en Klippeblok, stenforhærdet, der i Jordskælvsstunden brister i tusende Brud og i sin Bristen forbander, fordi den først i sin Død fik Liv.“

„Jeg tror ikke, du havde Fantasi nok,“ mente Elna aabenhjertig.

„Ja, men det blev grotesk.“

Elna sad og saa sig bedrøvet paa Statuen. Det havde Antonie vist ikke tænkt sig, at hun skulde

ende som Hetære-Statue, forladt af Gennembruddets Mænd, der løftede hende paa Fanestang og skrev Bøger om hende som den nye Æra i Kvindernes Udvikling.

Hun blev ved at se paa Statuen og huskede Antonie Carøe, den straalende Kaktusblomst fra Skoleaarene. Hvormed havde Antonie syndet? Hun havde dog kun været værst imod sig selv, prisgivet sit Legeme til Misbrug og hurtig Forfald. Og kunde det i og for sig kaldes Synd? et Legeme visner og forraadner jo alligevel. Saa maatte det ogsaa være Synd at være Daglejerkone og slide sine Lemmer ud til sidste Trevl. — — — Underligt at se, hvor famlende Menneskene søgte hen mod de ethiske Sandheder. Da Ringeagten for Skøgen kom ind i Verden, var der ikke nogen klar Tanke udover en modbydelighedsfarvet Ringeagt for den Kvinde, der gav sit Legeme til Pris for alle og enhver. Nu var man naaet til at forstaa, at Synden var ethisk. Antonie havde syndet, fordi hun havde stykket ud, forsjakret, borteskamoteret sin Aand og Sjæl for hver Dag der gik, til der ingenting var mere.

Og hvis der var et Liv efter Døden — hvad Elna forøvrigt aldrig havde tvivlet om, — saa maatte der komme et Arbejde for Antonie med at samle sine, for alle Vinde spredte, Aandsværdier og genopbygge sit Jeg.

Hun huskede en enkelt Gang, Antonie havde faaet lokket hende med paa en Forelæsning Brandes holdt. De sad der, begge de to nye Arter, Kvinden der forlangte Frihed til at nyde som Manden — i Fjer ned til Halen og Kniplingschemise

— Side om Side med Kvinden der forlangte Frihed til at yde som Manden — i kort Skørt, Herrehat og Jaket. Og de troede sig lige saa uforenelige som Ild og Vand og følte gensidig den inderligste Ringeagt for hinanden. Indtil de i Livet, i Praksis flød sammen, gjorde Ende paa en visnet Kvindetype og nu — hun saa uvilkaarlig for sig den Flok Unge, hun forleden Aften henne hos Eleonora Aggersgaard var sammen med — nu begyndte . . .

„Apropos," afbrød Katarina, Elna var bleven ved at stirre stille paa Statuen — „har du forresten hørt, at Assistent Karkov, ham Marie Bung „Rosen" blev gift med, han har hængt sig?"

„Fra alle de Børn!" brød Elna ud, med en uvilkaarlig klagende Bebrejdelse.

Katarina saa endnu kritisk paa sit Arbejde. „Ja. Jeg kan da ved Gud godt forstaa ham. Det maa være trættende i Længden for en Mand at skaffe og skaffe og lige lidt hjælper det. Hun har været et sørgeligt Inventar som Kone."

„Lærte hun nogensinde andet?" sagde Elna lidt bittert. — Saa saa hun igen paa Statuen. Og hun følte pludselig Trang til at nikke til den døde Sten, godt at Nogen undertiden havde haft Mod til at ofre Liv og Sjæl for at skaffe frisk Luft.

„Du skulde heller kalde den „et Offer"," foreslog hun pludselig.

Katarina vendte sig forbavset, saa rystede hun paa Hovedet, i Øjnene laa det bitre, op gennem Aarene saa gennemforhærdede Smil. „Et Offer. Det gaar over min Horisont, langt over min Horisont."

Minder dukkede frem for Elnas Tanke, allesammen fra den Tid, deres pure Ungdomstid. Hun huskede disse forskellige Ungpigeansigter fra den Gang, de bløde Ansigter med de lavede Munde, disse lidt tilspidsede Læber, der hvilede saa henaandet let mod hinanden. Enkelte — og deriblandt Eleonora — havde bevaret det Træk, i Tidens Løb var det bleven Mundens naturlige Stilling, hvor kun Sporene af gammel Affektation havde holdt sig. Hun kom til at se for sig Inge Nielsens Mund, en lille kultiveret Mund, hvor Læberne laa mod hinanden med en vis vederhæftig Egenvilje.

„Kan du huske?“ spurgte hun, og hun kom selv til at smile ved Tanken, „den gamle Etatsraadinde Køhlers Trøst til din Mor over dine „svinske“ Passioner Ler og Kridt og Farvebøtter? „Inte forarges, Konsulinde, naar hun først bliver gift, faar hun andet at tænke paa . . .“

Katarina lo, korte svale Knøk hun havde vænnet sig til for Selskabs Skyld.

„Hvorfor vil du aldrig udstille, Katarina. Du har Navn nu, Grevinde Harden, Rygstød, Penge, alt —?“

„Og intet.“

Katarina saa spydig paa hende. Saa inderlig spydig. „Intet, du.“

Hun saa grundende ud for sig. „Naar jeg tænker tilbage, ser jeg mig selv, mine Evner rettere sagt, gemt hen i en lille snever, pyntelig Velopdragenhedsæske.

Nu staar det mig frit for at lukke Æsken op . . .“

hun saa igen paa Elna og smilte fint med Underlæben skudt lidt frem.

Elna hævdede med ærlig Varme, at Katarinas „Thurid byder i Husdøren sine Fjender Trods“ var ligesaa mesterlig som hendes Onkels berømte „Norden“.

„Nej,“ sagde Katarina med den samme uomstødelige, kritiske Kulde overfor sig selv som overfor alle andre. „Den har ingen „Schwung“. Den har ingen Aande. Alle mine Ting er uden Liv.

Og da jeg jo ikke har nogen Søn“ — hun lagde en kold, hvas Betoning paa Ordet „Søn“ — „at lade mine Evner gaa i Arv til, saa maa de altsaa uudnyttede gaa tilbage til Havet.

Skal vi saa ringe efter en Flaske Madeira?“

Elna rynkede uvilkaarlig Brynene tæt, og hendes Afslag var skarpt. „Du ved jeg drikker ikke, Katarina.“

„Som du vil.“

— — —

Elna drev frem ad Farimagsgade. Stormen tog Rusk efter Rusk i hendes Nederdel, og Bladene føg i lange rundkredsende Rækker ud og ind mellem Folks Ben. Det mindede hende flygtigt om et Cirkusnummer, hun engang havde set, en lille Hund der flittig løb ud og ind mellem en stor fremadvandrende Tyrs svære Ben — det skulde vist være fænomenalt.

At hun ikke skyndte sig.

Underligt, at Tvivl kunde nage saa halsstarrigt, naar man dog følte sig saa overbevist. Det var

næsten som de to Biller, hun engang havde set tvungne ind i den samme Æske, og den ene havde i Nattens Løb ædt den anden bagfra, saa kun Forpartiet magtesløst kravlede omkring. Saadan maatte Tvivlen ogsaa have faaet Tag i hendes absolute Tillid til Erik, den gnavede, gnavede — lumsk og ufortrøden — og Tilliden blev mattere og mattere.

Og jo langsommere hun gik, jo mere brændte Længselen i hende. I Dag mere end i den sidste lange Tid. Brændte som i tidligere Dage, lige efter Eriks Forlovelse, da hun intet Øjeblik havde kendt Hvile eller Ro. Bestandig og bestandig mærkede hun sin Tanke kredsende inde i sig som en stor, hungrende Rovfugl. Den kredsede om Kys. Den kredsede bestandig mere sulten om dette ene: Kys. — Og gennem alle Mandsstemmer, den fjerneste og den nærmeste, hørte hun Eriks, og hun havde det ikke godt. Nej. Ikke godt! Hun havde ikke glemt det endnu, hun trak Vejret tungt ud ved Tanken — maaske skulde hun nu tage den samme Tørn igen.

Hun ringede paa til Konsultationsstuen, og Erik kom selv. Inde i hans private Kontor satte hun sig lige ned ved Bordet, saa ham fast i Øjnene og spurgte:

„Ved du, at Bothilde er i Omstændigheder?“

„Bothilde.“

Hun saa i hans Øjnes Stirren, i Forstaaelsen der ulmede frem, i hans uvilkaarlige Forbløffelse, at han ikke var impliceret i Fænomenet. Og gennem en stor og lettende Befrielse fandt hun plud-

selig Situationen saa højkomisk, at hun lagde sig tilbage i Stolen og lo.

Erik ligesom betænkte sig lidt — saa lod han sig paavirke af hendes Maade at tage Sagen paa og lo med.

Og med begge de slanke, velplejede Lægehænder i Jakkelommerne gik han op og ned, smilte og nikkede.

„Jeg ved det godt saa, jo saa ved jeg nok...“

Han standsede ved Siden af hende, kyssede det mørke stærkthvælvede Bryn, der var ham nærmest — og saa ind i hendes Øjne — lidt alvorligere.

„Du, skulde vi saa ikke engang se at faa lidt System i alle vore gale Streger?“

Elna nikkede. „Jo, nu turde det vel være det rigtigste. Jeg har, som du ved, ikke før syntes, en Skilsmisse var forsvarlig overfor Bothilde og Børnene. Nu ønsker Bothilde det vel selv, og Børnene er store nok til at vælge, hvor de vil være. Jeg har forøvrigt aldrig syntes Erik, at dine Børn var for dig, hvad de burde være, men jeg tror det havde været anderledes, hvis du havde haft dem med mig.“

„Formodentlig, min vise Frue.“ Erik bukkede artigt.

Elna tjattede med Handskerne hen over hans Fingre. „Jeg vilde ønske, de vilde tage Ophold hos os — vi faar jo neppe nogen selv, desværre. — Og en Gang var det min Drøm at faa tolv, og allesammen Drenge.“

Erik begyndte igen at gaa op og ned ad Gulvet, han lo hen for sig i smaa lune Pust. — „Og jeg

som troede, at Bothilde sad ved sit Stoppetøj som en lille, velproportioneret Uskyldighed.

Bothilde, Bothilde, du haver været mig en utro Viv.“

„End du da, Erik?“

Han kom hen og tog hende om Halsen — „har været en tro og dyderig Ægtefælle — mod dig.“

Eleonora var kommen til Ro i sin nye Lejlighed i en af de smaa landlige Gader i Byggeforeningens Kvarter. Der var Have foran — rigtignok var det meste i Haven forblæst og visnet, det var jo sidst i Oktober, men til næste Sommer vilde der blive nydeligt. Eleonora omgikkes endogsaa med Tanker om at lade sine Pensionærer spise derude, naar det var varmt . . .

Hele første og anden Sal var lejet ud enkeltvis, Børnene sov — mod Reglementet — helt oppe under Loftet. I Stuen ud mod Gaden havde hun indrettet Spisestue, og der sov hun i dybeste Hemmelighed selv, i Værelset bagved boede saa hendes Moder, der ikke taalte Trapper.

Eleonora var ude i Køkkenet i Færd med at skrælle Kartofler — Pensionærerne var inde at spise, hun hørte Knives og Gaflers Klirren, men ellers var der stille. De savnede Inge derinde, savnede det travle Humør, hun altid kom fartende hjem med; hun havde sendt Kort fra Paris for nylig, en Hilsen blot, Livet burde leves. —

Og mens Eleonora forjaget skrællede Kartofler og indimellem tragtede Kaffe, tænkte hun paa Paris, som ogsaa engang var hendes Længsels Maal.

Men den Gang laa Paris ligesom meget længere borte . . .

Hun havde ikke Tid, ikke Tid, Pensionærerne ventede, og hun skulde være tidlig færdig — Kartoffelskrællerne skovlede fra Kniven — tidlig færdig for at naa at komme med Toget ud til Ellen. Hun havde længtes efter, set hen til det Besøg i Dage, Uger og Maaneder, havde gemt hver eneste To-Øre, som hun fik igen ved Indkøb, saa mærkedes Beløbet ikke. Og nu i Dag kunde hun naa det, kunde faa at se, hvordan Ellen fandt sig hjemme i de nye Forhold. Stiftelsen og ikke Paris var hendes hede Længsels Maal.

Plejemor havde en Tid efter, at Ellen var kommen derned, skrevet et Brev, og deri stod: „Det faldt jo lidt svært for Ellen de første Dage, men nu hjælper det.“ — Hun kunde de Ord udenad. De stod skrevet et Steds i hende, ridset glødende ind, hun hunde aldrig glemme dem. Hvad havde Plejemor ment med det: lidt svært i de første Dage? — Hun saa Barnet for sig, og i hendes Haand knustes den varme Kartoffel, det hvide, grynede Kartoffelkød sad tykt paa Haandfladen og ind mellem Fingrene —

Hun havde ikke haft et roligt Øjeblik, siden det Brev kom. Hvor hun gik, og hvor hun stod, kredsede hendes Tanker om Ellen, hun drømte om hende, saa hende gaa omkring i Stuerne her, lege med de andre Børn — og naar hun vaagnede,

følte Savnet saa pludselig og ondt: hun er her jo ikke.

Hun var begyndt at tænke paa at gifte sig igen, hvis hun bare kunde blive kvit den uhyggelige Plage, som Aggersgaard daglig var hende. Saa skulde hun gifte sig med Zeidevitz! Det gøs i hende, hendes Skuldre løftede sig uvilkaarlig i Lede, men — han havde tilbudt at aabne sit Hjem for alle hendes Børn. Han boede kun et Hus fra hendes Hjem her og kom knistrende hver Dag, lavede Knæfald og Erindringsscener og var hende nærmest til Ulejlighed.

Men om hun kunde faa Ellen hjem til sig igen! Det var vel nok værd hendes sidste Rest af Selv. Hun kunde ikke tænke sig noget saa malpropert som at gifte sig igen, hun havde faaet saa overmaade tilstrækkeligt. Desuden, Inges stærke Forsvar af Frikvindelivet, det friske, uafhængige „Sigselvnok“, det var ved at gaa hende i Blodet ogsaa. Hun vilde i og for sig intet hellere end fortsætte Livet som nu. Hun havde jo nok syntes, at en Plads som Lærerinde stemmede bedre overens med hendes Evner og Udvikling, en mere menneskeværdig Stilling ligesom. Men der var jo nu lukket. Hun havde faaet Afslag alle Vegne fra, hun var for gammel. I Tiden efter at hun havde forladt sin Levevej for at gifte sig, var hendes Chancer forringede Aar for Aar.

Men hun vilde ogsaa godt finde sig i at leve saadan som nu — om ogsaa det var et trælsomt Liv fra tidlig til silde — naar det saa blot gav saa meget af sig, at hun og hendes Børn sammen kunde

leve af det. Men det kunde de ikke. Om hun saa trællede som en Fragthest, de kunde alligevel ikke.

Magister Gram kom ud i Køkkenet, han vilde da gerne have hende til at smøre sig nogle Stykker Mad, han skulde en Efteraarstur i Dyrehaven med Frøken Johanne Vinter „og no'en andre". — Og midt i Anretningen maatte hun saa til at smøre Mad og være mild og imødekommende til, hun havde aldrig Raad til at være kort for Hovedet eller give Afslag. — At der ogsaa kunde blive ved at være saa meget at bestille!

Hun spurgte, om han nu ikke savnede Inge Nielsen paa Turen. Gram mente baade ja og nej, han saa ikke Spor af forvirret ud, saa hvis han nogensinde havde været indtaget i den unge Tandlæge, saa var det gaaet over nu. Og han satte sig hyggelig ned paa Høkassen og snakkede, mens hun smurte Mad og pakkede ind. — Det var det, syntes han, at Inge Nielsen virkede ikke erotisk. Man kunde godt sidde og blive pludselig slaaet af, hvor hun var levende fin og nydelig, og hvor Øjnene var betagende fine — men man glemte det fra Gang til Gang. Mange Gange var hun fulgt med ham hjem ved Tolv-Tiden om Natten, naar de sammen kom fra Theatret eller lignende. Saa sad de og snakkede og glemte sig hen i aktuelle Filosofier om Kønsforhold og alt muligt, og kun glimtvis faldt det ham ind, at hun var en Kvinde. Det var det, at hun kørte én op i Emner, delikate eller ikke delikate, hun gik lige stik ind i selve Menneskeligheden, i ens

inderste Anskuelsesverden, hun kørte Manden til Side og fordrede Mennesket ud.

Derved forsvandt Indtrykket af, at hun var Kvinde.

Naar hun saa paa én med de stærke, ligefremme Øjne, tværs igennem, saa skabte hun nok en direkte Vej fra sin egen Menneskekerne til dens Menneskekerne, hun talte med. Men — hun skar det sarte Stemningsvæv igennem, hvori Erotikkens Begyndelsesgrunde var svøbt -- — — Han gad nok vide, om hun selv forstod det . . .

Saa gik Gram. Gud give, hun nu maatte faa Fred.

Da hun var inde med Anretningen til andet Hold, hørte hun listende Trin over Gangen. — Ham nu igen, Aggersgaard. — Det sank i hende af Lede, af Træthed og Forplagethed. Han var i Køkkenet, da hun kom, og han hilste mut og skulende. Hun hilste ikke igen, fik bare Indtrykket af, hvor forfalden og lurvetgrøn han mere og mere kom til at se ud. Ansigtet havde faaet en usund, graagul Sjover-Farve — som hos berygtede Bøller, der har sovet ude om Natten og skutrer sig sammen.

Da hun havde været inde med Kaffen og kom ud igen, saa hun, at han havde pillet mellem Kartoffelskrællerne for at faa det inderste spist af. Og saa kunde hun ikke længere, Herregud, man kunde jo dog ikke slette enhver almenmenneskelig Følelse ud, fordi man var fattig. — Og hun skyndte sig at snøre ham et tykt Stykke Mad til en Kop varm Kaffe; han huggede det graadigt i sig.

Egentlig havde hun sat sig for at kaste alt „uvæsentligt“ bort. Ligefrem systematisk. Hun havde en Dag læst i et Blad en Art moralsk økonomisk Artikkel om, hvor det i disse vanskelige Tider gjaldt om med nøgterne Øjne at vurdere væsentlig og uvæsentlig i sin Livsførelse og med urokkelig Konsekvens kaste det uvæsentlige bort. I hendes mere end knappe Kaar var det uvæsentlig at give den Mand Kaffe.

Aggersgaard løftede det gule skumle Ansigt op fra Koppen, og han hviskede hemmelighedsfuldt: „I Dag har jeg lagt den første Grundsten til Millionen — hvad vil du saa?“

Eleonora slukkede Gassen og begyndte rapfingret at vaske op. Hun vilde ikke fortælle Aggersgaard, hvor hun skulde hen, men se at faa ham paa Døren, hurtigst.

Isss — Hænderne brændte i det hede Vand — „Jeg synes, du skulde se at faa dig en eller anden lille fast Stilling“. — Hun talte uden at have Tid til at se paa ham, men turde heller ikke helt lade være, hun var altid utryg i hans Nærhed. — „Om det er nok saa beskedent, saa skal jeg rejse med dig, hvis vi kan beholde Børnene.“

„Du er gal!“ hvislede han op, rasende øjeblikkelig. „Hvis jeg nu faar ti Elever, det giver tyve Kroner om Ugen, det kan blive firsindstyve Kroner om Maaneden . . .

„Ja.“ — Eleonora pudsede de dampende varme Glas og besaa dem i Vinduets Lys. „Det er jo nøjagtig samme Regnestykke som hos Konen med Æggene.“

Hun saa, hvordan det glimtede grønligt, dirrende forbitret op i hans Øjne. Han havde vist alligevel derinderst en Rest Ide om Logik, og den Rest havde fjernt fattet, at han var sat fast.

„Du er gal," hviskede han. Hadefuldt. Ondt.

Og han blev ved, blev uudholdelig ved at staa og stirre paa hende med de onde, grønne Øjne, stirre og stirre i afmægtig Trang til at gøre hende Fortræd.

Der jog et pludselig Skrækkens Gys igennem hende, hurtig som et Kuldejag. En Følelse af, at han bare ventede paa, hun skulde vende Ryggen til, saa sprang han paa som en Kat. Hun kom til at tænke paa Inge Nielsens Advarsel: „De skal laase for ham, Fru Aggersgaard. De har jo udtrykkelig Lægernes Udsagn at holde Dem til, han er farlig." – Hun forandrede Stilling, saa hun mere fik ham Ansigt til Ansigt, og hun var besluttet paa at fire, hvis han begyndte igen, fire og faa ham til at gaa.

„Du ser mig saa forkysset ud, hvem har du nu kysset i Dag?" hviskede han inkvisitorisk.

Eleonora lo til ham — én hun tilfældigvis havde mødt paa Gaden.

Han bøjede sig ivrig spørgende frem — „hvem, hvem var det?"

Eleonora lo igen let henover det, hun skulde sætte Glassene paa Hylden og maatte vende ham Ryggen saa længe. Men den Retning, Samtalen havde taget, gjorde ham uskadeligere — hun havde lært ham at kende op gennem Aarene, skelne Nuancerne i hans Sindstilstand.

Aa, hun anede saamæn ikke, hvem det var. Men han maatte jo selv bedst vide det, han sagde jo altid, at han vidste saa god Besked med alle hendes forhenværende, nuværende — og kommende med maaske.

„Hvordan var han klædt?“ spurgte Aggersgaard heftig med sin ligesom blinde Interesse.

Ja, det vidste Eleonora skam ikke, Mennesket gik jo helt ovre paa den anden Side af Gaden. Hun saa skarpt fra Siden til ham, om han forstod det meningsløse i at have kysset et Menneske tværs over en Gade — men det gik glatvæk i ham. Og han begyndte en sjofel Beskylden for alle de kønslige Udskejelser, som overhovedet kunde tænkes, han vilde blotte hendes Liv og Leben i Bladene, han vilde anklage hende for Sædelighedspolitiet. — Hun tænkte imens, det skulde saamæn slet ikke undre hende, om han gjorde det, og blev taget alvorlig, saa hun fik et Rykind af Opdagere og Tilsigelser at sinkes med. — Og Aggersgaard blev ved, han vilde fordre Børnene fratagne hende, de ulykkelige Børn, som skulde gaa og være Vidner til de Scener. Men Skilsmisse skulde hun aldrig faa. Aldrig. Om de slog ham ihjel, skulde han forhindre hende i at give hans Børn Stedfader. Han vilde intet Middel sky, om det saa var at aflægge Ed paa, at der havde været ægteskabeligt Samliv imellem dem siden Separationen.

Og ved at nævne det, som hun altid selv havde frygtet, han vilde gøre, kom hun til at huske Inges Forslag om at redde sig fra Vrøvl ved at byde ham

Penge. Hun anede ganske vist ikke, hvor hun skulde tage de Penge fra, men Forsøget kunde more hende.

„Jeg vil gøre dig et Forslag," begyndte hun rolig, mens hun samtidig passede sine Ting og lod ligegyldig. „Vil du have halvtreds Kroner for uden noget Vrøvleri af nogen Art at gaa ind paa Skilsmisse. Men jeg vil have en skriftlig Forpligtelse af dig, og med dit Navns Underskrift, for jeg stoler ikke for en Halmvisk paa dig. Se, det byder jeg i Dag, men det byder jeg maaske ikke i Morgen?"

Hun saa i hans Øjne, hvor han mistroisk vejrede, spejdede med sine Rester af Forstaaelse, om der var noget under, om det var en Fælde, hun lumskelig lokkede ham i. Men Begærligheden slog igennem, slog saa tydelig igennem, at hun kunde følge dens Stigen i hans Blik og Minespil.

„Jamen hvor vil du faa de Penge fra?" spurgte han og forsøgte at spejde hende igennem.

„Lad mig om det," afbrød hun kort. „Vil du eller vil du ikke?"

„Lad mig faa nogen af dem paa Forskud i Dag," forsøgte han. „Saa kan jeg senere faa Resten, naar du har faaet dem, og saa kan jeg skrive under."

Hun svarede ham slet ikke, men gik. Hun skulde skynde sig at klædes om — desuden var der ikke noget at svare paa. Hun vidste, at gav hun ham Pengene uden i samme Nu at have hans Kvittering i Haanden, saa vilde han blank benægte, at han havde faaet nogetsomhelst. Hans Hæderlighedssans var uddød til sidste Trevl. Han havde ikke Forstaaelse skabt for en andens Indignation,

han følte sig dybt forurettiget, naar hun bebrejdede ham de sjofle Beskyldninger, hvormed han fornærmede hende. Hun havde fulgt hans Tilbagegang gennem Aarene, hun havde klart set og forstaaet, hvordan Civilisationen skallede af ham, Skal efter Skal — Humanitet, Retfærdighedssans, menneskelig Medfølelse. Og senere hen de rent tekniske Evner, Overskuelighedssans, Beslutningsevne, logisk Ræsonnereevne. Alt det, der vendte udad, var borte, alt det, som Samfundet krævede, dets Medlemmer skulde vise hinanden indbyrdes, saafremt et Samfund overhovedet skulde kunne bestaa. Det, der i Aggersgaard var blottet, var det ensomme Skovdyrs Akse, det eneste, det kredsede om, sit eget Forsvar, sine egne Behov, sin egen Lyst og sin egen Frygt.

Hun hørte ham gaa mumlende — men netop som hun var færdig til at tage af Sted, kom saa Zeidevitz. Han faldt først i Klaveret, og ud i Stuen suste en Stormflod af Toner — saa løb han frem og tilbage, pilende rastløs, Eleonora blev altid nervøs af at se paa den ustandselige Flyven.

Saa pavserede han foran hende og lavede til til en af sine sædvanlige Ridder-Ballader udført i Praksis med Knæfald og Besværgen og Kys paa Sømmen af hendes Kjole . . .

„Jeg har ikke Tid, Zeidevitz,“ hendes tørre, korte Svar faldt ned i hans svulmende Ordflod som en Sten plumper tungt i Skum. Desuden kendte hun for meget af hans vildsomme Elskov til, at hun troede et Nøk. — Eneste Kærlighed! Gud bedre

det. Han havde haft saa mange, at han nu svimlede og klamrede sig til hende.

Zeidevitz bugtede sig paa Gulvet som en Snog i Fødselsvaande.

Elskede — hun maatte bønhøre ham. Maatte. Om hun ikke vilde give sit Ja nu, saa styrtede han hen og købte de Forlovelsesringe — hvad — ikke sandt — maatte han ikke nok — ja, sig nu ja — sig nu ja — — og saa Bryllup snarest mulig . . .

„Eleonora Madonna, De ved jo, hvor længe jeg har elsket Dem, elsket, elsket!“

Jo, jo, Zeidevitz, vel vidste hun det. Og hun troede ogsaa nok, han nu var saa tilpas udbrændt, at han vilde blive — forholdsvis — en brav Ægtemand. Men Herregud, Zeidevitz vidste jo lige saa godt som hun, at hun ikke kunde gifte sig før om to Aar godt og vel. Det havde ganske vist varet tre Aar med Separations-Processen og omtrent et Aar var nu gaaet siden. Men det hjalp jo altsammen ikke, tre Aar var ubønhørlig Taksten, det vidste han jo, og ve dem, der ikke levede kyske som Monumenter i de tre Aar — for hendes Vedkommende altsaa seks.

„Umenneskeligt. Umenneskeligt,“ futtede Zeidevitz af og fartede Gulvet rundt som en Varieté-Danserinde. Umenneskeligt. Ingen kunde leve i tre Aar uden at være gift. Umulig. Disse tre Aars . . . han virrede vildt med Hovedet — aa, det var en afskyelig Gøren Brug af menneskelig Svaghed til at lumske to sammen igen, naar Ægteskabets Heilighed ikke længere bandt dem. Føj. — Lavet naturligvis

af raffinerede Præster og vise Fædre, der selv kendte Kødets Lyst og dets Magt.

Men han kunde jo dø, Bæstet — „aa De skal se, Eleonora, han dør nok, de skal se, han dør nok.“

„Aa, der dør vist mange dygtige før ham,“ mente Eleonora bitter — — —

De fulgtes ad ud, og Zeidevitz tog Afsked udenfor sin Havelaage. Han viste op mod Huset — Gardinerne hang saa smukke og stille, det saa ud deroppe, som om alt hvilede, mens han var borte. Fem blodigrøde Pelargonier lyste fra det ene Vindue, dejlige varme Purpurbørn, straalende bag Glassets gennemsigtige Værn. Han pegede derop. „Det er mit altsammen, mit — De har jo set inde i Stuerne, hvor der er pænt, dejligt. — Er det ikke fristende? Flyt ind til mig, Madonna Eleonora — med alle de smaa Englebørn.“ — Han lo travlt over sin Vittighed, men havde flere og maatte skynde sig. — „Og naar han kommer, faar han et Spark, hvyt.“ — Saa knækkede han ned over Laagen i et ustyrligt Latteranfald.

Eleonora følte sig stødt, paa en eller anden Maade saaret og trak Brynene sammen. Zeidevitz saa ingenting, han havde ikke mere Iagttagelsesevne end Stolpen, han holdt fast ved, han var bare Temperament og Musikgeni, intet derudover.

Eleonora nikkede og gik.

— — —

Toget dundrede forbi nøgne Huse og afpillede Grenevæv, Luften slog fugtig og klam tværs igennem den Kupé, hvor Eleonora sad alene og havde slaaet Vinduerne ned til begge Sider. Hun vilde

ikke miste et Pust af den Landets Luft, hun endelig havde faaet en Dag til at nyde. Hendes Tanker ligesom udskilte alt derhjemmefra, der var bare Ellen. Hun saa det lille Ansigt for sig, de søde, glade, violblaa Øjne, der kunde smile saa bevidst drilske, den lille Barnemund, der pludrede saa ivrigt, naar Søsteren kom fra Skole, de smaa bitte Musetænder, der var saa hvide. Hun saa Haaret saadan, som naar Anna havde „friseret“ det og bundet smaa røde Uldtraadssløjfer i, eller naar Anna i Skolen havde tilsjakret sig et falmet Silkebaand og det strittede i Sløjfeløkker ud fra Ellens Tinding, mens hendes Ansigt lyste i barnlig Glæde over at være „saa fin“.

Toget holdt ved Stationen, saa havde hun en Mils Vej at gaa.

— — —

„Lille Ellen har desværre faaet Mæslinger, men det værste er da ovre.“ — Plejemor var saa mild og imødekommende ligesom sidst. — „Jeg tror, hun sover, men De kan godt gaa ind og se til hende.“

Lille Ellen sov, men hun vaagnede, idet hendes Moder kom, og hun saa op — og Eleonora sank i Knæ foran Sengen.

Ellen! skreg det dybest i hende, Saaret. Ramt. Vildt forfærdet.

Ellen kendte sin Moder og kendte hende dog ikke. Der var ikke et Tegn til Glæde, kun en Erindringens sørgmodige Genkendelse. Det lille fintskaarne Barneansigt vred sig i alle Muskler, vred sig uden Lyd i hjælpeløs Smerte. Men hun græd ikke. Øjnene saa op, tavse, kampprægede, taare-

løse. Eleonora knyttede i krampagtig Pine sine Hænder omkring Barnesengens kolde Jern, og inde i hende græd det, græd jamrende og forfærdet: Gud Gud Gud, hvad har vi gjort dig, Ellen! — Hun saa i ét Blik, følte i et eneste Nu, hvad Plejemor ikke havde set, at Ellen nok var Ellen, men noget havde taget Skade. Hun blev liggende med sin Pande mod Jernet, kæmpende lydløst med sin Pine og sin Graad, hendes Haand laa over Ellens, der laa paa Tæppet, hun turde ikke se op. — Bag sig hørte hun Døren falde diskret i efter Plejemor.

Saa strakte hun sig frem over Sengen, tog det lille forstummede Ansigt mellem sine Hænder og kyssede Øjne og Kinder. Ellen Ellen, Mors lille Ellenpige — — —

„Kan du huske Søster Anna?“ spurgte hun lidt efter, da hun havde givet Ellen de smaa Ting og Godter, hun havde haft med fra de smaa Søskende hjemme. — Og i samme Nu angrede hun det, for igen vred og skælvede de smaa Barnemuskler som før, og de resignerede forsørgede Øjne saa stumme frem. Hun græd ikke, kunde ligesom ikke græde, hun bare smaanikkede, disse smaa karakterfulde Nik, som Eleonora kendte saa godt.

„Jeg tror ikke, De skal nævne hendes Søster,“ sagde det bag hende, Plejemor var kommen ind igen. „Hun kaldte saa meget paa sin Søster, da hun ikke fandt Dem.“

Ikke nævne Søsteren, nej — Eleonora bed sine sitrende Læber sammen. — Nej, Ellen maatte ingen Søster have, og Ellen sagde „Mor“ til Plejemor, og hendes Haar var klippet ganske kort, lige ned til

den hvide Hovedbund. Og først nu gik det klart op for Eleonora, at hun havde frasagt sig Barnet. Det gik op for hende, fordi hun saa hele Forfærdeligheden deri, læste i sit lille Barns syge Øjne og i de forvredne Muskler, at der var begaaet en Forbrydelse. Sáa det i de smaa resignerede Nik, i det lille tavse Barneansigt, der ikke vilde eller ikke kunde tale, selv til hende, ikke vilde give sin Nød ud, men bare havde lukket sig haabforladt inde med sin Sorg og sin dræbte Tillid.

Græd Ellen, græd hellere, hulkede det inde i Eleonora. Men Ellen græd ikke, hun nikkede stumt, veldresseret, og Eleonora følte sig pint igennem hver eneste Nerve af tilbageholdt Graad.

Hun blev siddende ved Ellens Seng, til hun skulde hjem. Hun saa hjælpeløs til Plejemor, hvordan skulde hun nu komme bort, uden at Ellen mærkede det.

Plejemor bøjede sig over Sengen og spurgte venligt, om Ellens København-Mor nok maatte gaa ned i Haven og se de pæne Rose-Blomster, som Ellen holdt saa meget af — dem med de grimme Stikker paa? — Ellen var udenfor Tiden, hun vidste ikke, det var Efteraar. Hun nikkede — nikkede — smaa korte Nik og aabnede ikke sin lille sammenknebne Mund.

Og Eleonora rejste sig, hun kyssede den Lille og gik. Men ved Døren vendte hun Hovedet og saa tilbage, hun vidste, det var galt, men hun maatte gøre det, hun følte Barnets Øjne efter sig, som om de ventede netop det sidste Blik. Og idet hun drejede sig ind mod Stuen, saa Ellens Øjne

ind i hendes, hun havde vendt det lille glatklippede Hoved paa Puden og sáa — et langt, forstummet Barneblik, der uden Taarer tog Afsked — en sørgmodig, resigneret og ubevidst Forstaaen — gaa kun, jeg ved godt, du kommer ikke igen, jeg ved det godt altsammen, gaa kun og lad mig være.

Og hun kunde ikke gaa. Hun stod med Haanden paa Laasen og kunde ikke gaa. Som hun stod der, saa hun saa tydelig gennem Stuen Strenge fra sig selv og til Barnet. Følte som aldrig før den ubrydelige Strøm, hun havde mærket mellem sig og hvert af sine Børn. Følte den som noget gaadefuldt, noget guddommeligt, som aldrig maatte være krænket. Derfor var Sorgen saa sønderrivende for begge, det var saa næsten umulig at forøve den samme Helligbrøde én Gang til.

Hun kunde ikke gaa. Hun blev staaende og saa paa det tavse Barneansigt, det stakkets lille treaars Menneske, der havde grædt alle sine Taarer ud, som kun anede, der var ingen Naade, og som uden Ord, uden Klage, uden engang at forstaa, bøjede sig for Livets Skaanselløshed.

Uden engang at forstaa . . .

Eleonora saa hjælpeløs paa Barnet — kunde hun endda forklare sig, faa det stakkels lille Væsen gjort begribelig hvorfor. Men ikke engang det var forundt Ellens lille mishandlede Barnehjerte.

Hun kunde ikke gaa — fra det lille Væsen dér udgik der Hager, der borede sig som Ankre i hendes Hjertes Dyb — Ellen, lille Ellen, hulkede det fortvivlet i hende . . .

Saa gik hun.

Og Øjnene blev ved at hvile paa hende. Der var ingen Bebrejdelse i det Barneblik, hun blev ved at føle rettet paa sig. Der var kun Sorg, den Sorg, som har passeret Bebrejdelse, passeret Klage og alle Slags Protester, den ene bitre Sorg, der har svøbt sig ind i sig selv og aldrig, aldrig finder ud igen.

— — —

Plejemor fulgte Fru Aggersgaard ud. Hun holdt venlig hendes Haand i sin — „det er jo saadan et lille alvorligt Barn, Ellen," sagde hun mildt trøstende. Og Eleonora nikkede og nikkede stumt, forstod lynsnart, at hun nikkede ligesom Ellen — Alvorligt Barn! Ellen, der havde været saadan en lille vild, glad Unge. — Saa skyndte hun sig at gaa, Graaden sad brudt i hendes Hals, og hendes Næsebor gik ud og ind som hos et saaret Dyr, der lider Dødens Pine. Træerne rundt om kom til at svømme hen i en mørk Sø, hun glippede og glippede og trak Skuldrene op — i hendes Hjerte brændte det smerteligt, som om hver eneste Nerve var sprængt.

Og da hun var langt nok borte, kastede hun sig ned ved Siden af Vejen og skreg ned i Muld og vissent Græs: „Ellen Ellen Ellen!

Aa lille lille Ellen, jeg vilde ønske, du kunde dø."

— — —

Eleonora var svimmel, da hun gik i Seng om Aftenen. Hun havde grædt saa forfærdelig meget. Grædt paa Turen fra Stiftelsen til Stationen, grædt i Toget og grædt hjem gennem Gaderne, grædt om Aftenen og intet kunnet spise.

Hun havde skyndt sig med at komme til Ro — skønt hun godt vidste, at der ikke vilde være et eneste Minuts Søvn at vente. — — — Og saa græd hun ned i sin Hovedpude, græd og holdt Puden dækkende for, Lyden af hendes egen fortvivlede Hulken var færdig at berøve hende Besindelsen.

Og hun vendte sig om og om igen, saa ud i Stuens Mørke eller ind mod Væggens tavse Tapet. Eller paa Gulvet, hvor Lygten udefra kastede to lange blege Arme frem over den mørke Fernis. Bestandig, bestandig det samme, hjælpeløs uden Søvn eller Hvile maatte hun tænke paa Barnet dernede, kunde ikke faa nogen anden Tanke ind, den alene holdt hende vaagen som en Brand i hendes Sind.

Hun følte en sær, grødet Hede i sin Strube, hun trængte til Søvn, bad tiggende om Søvn, om Hvile og Glemsel. — Og kunde ikke glemme. — Sank saa hen i en svimmel, ligesom drukken Tilstand, hvor hun saa Ellens Øjne langsomt lukke sig — fo'r op i et nervøst Sæt og saa det altsammen pinefuldt detaljeret igen. Hun havde villet ofre Ellen en Tid — en Tid blot — den Gang hun haabede paa at faa en beskeden Forskolelærerindeplads. Men det Offer var gjort forgæves, og hun kunde ikke faa Ellen tilbage, hendes Kaar vilde aldrig forbedre sig, det saa hun i denne Nat. Gennem Nattens

nøgne, sanddru Tavshed naaede det klart og uafviselig til hende, at hun havde gjort sit Offer forgæves. Hun havde gjort det, hun aldrig vilde kunne forvinde, gjort en Forbrydelse mod sit Barn og mod Moderen i sig selv, saaret det mest saarbare og krænket en Grundlov.

Og hun havde gjort det forgæves.

Det var det frygtelige.

Hun havde ofret det lille ulykkelige Barn til ingen Nytte for nogen. — Og hun sank sammen plat paa Ryggen, slog Armene vidt ud og blev liggende med halvaaben Mund og lukkede Øjne. — Laa sløvt hen, haabende paa Stilhed, mens det inde i hende stormede og jog og levede halsløst over Stok og Sten — Billede kom efter Billede, Scene efter Scene, og en Mathedens Varme slog ud som en Damptunge af hver Pore. Hun syntes, hun havde ladet Ellen lægge paa gloende Rist og steges, og borte hørte hun Jamren. Hun fór straks efter sammen i Gys, ude fra Stuen kom der ligesom Aande af Nattekulde og lagde sig over hende som Rim. — Og ude i en endeløs Snemark med enkelte Pletter af grønne Naaletræer havde hun sat Ellen ud, hun kunde høre Barnets forfærdede Angstraab: Mor, Mor. — Og Turtelduernes gøende Kurren, som hun om Dagene havde hørt inde fra Nabogaarden og tænkt, den lød som Ulves Gøen i fjerne Skove, den kom igen, og Ulvene rykkede nærmere til Ellen, og Ellen skreg: Mor, aa Mor, det er en Bo'hund. — Hun fór op i Sengen med Haaret vaadt og tjavset omkring sig, med Haanden krampagtig hugget ind i Brystet — og hun kastede Hovedet

tilbage, og fra hendes Strube gurglede et kvalt, grædende aa — aa — aa —

Hun blev siddende op i Sengen med Haanden knyttet over Struben, vendte og drejede sit Hoved og sáa ud i Mørket. Og hun fik en vild, afsindig Lyst til at gaa til Ellen nu. Staa op af sin Seng, gaa paa nøgne Fødder ud i Vintren, gaa den lange Vej gennem Skove og Hegn, gaa og gaa, med fremstrakt Hoved, stirrende frem.

Hun saa det svimlende — sáa Skovene, hun om Dagene havde passeret, sáa fredelige Folk komme kørende i Natten og forfærdes ved at møde en Skikkelse, en Kvinde med flagrende Særk og nøgne røde Fødder. — „I tror, det er et Spøgelse, I ser, men det er en Moder, der henter sit Barn.“ Hun saa sig gaa derude, gaa og gaa — til hun havde naaet Stiftelsen, havde fundet sit Barn mellem alle de andre, og saa tog det paa Armen og gik. Hjem til sig selv, hjem til Fattigdommen, der først var Fattigdom, naar det ukrænkelige var krænket.

Hun sank igen ned, laa hen som i Vildelse og hørte engang imellem sin feberhede Stemme ude i Mørket eller over sig, løsrevet fra hende selv, en klagende, nervøst pibende Stemme: „Jeg kan ikke — jeg kan ikke — I stænger jo for mig alle Vegne.“

I Graaningen vaagnede hun til Besindelse ved et ynkelig, langtrukkent: „jeg ka'en ikke!“

Saa satte hun sig op i Sengen og tog sig til Panden. Du evige Gud, hvor Livet igen gik op for hende — det hele — Ellen! Hun følte sig som et smertende Kaos af forslaaede Led og Dele, hun havde ikke, ikke Kræfter til at staa op.

Om hun overhovedet havde Kræfter til at leve mere?

Det gik pludselig op for hende, skød frem gennem Elendighedens Virvar, som det eneste forstaaelige — hun havde ikke Kræfter til at leve mere. Dette med Ellen havde ramt Roden, hun kunde ikke mere, hun var færdig.

Hun havde stridt taalmodig i elleve Aar, havde haabet, havde levet, fordi det var hendes Pligt. — Hun aandede dybt ud, og Aandedraget var Smerte ud i hvert eneste Lem — nu var hun slidt ud, der var ikkt mere at tage af.

Hun gik paa bare Ben hen til Vinduet og saa ud — saa paa Skraa et Stykke af Sortedamssøen. Mon det var for sent? — Jo, der var allerede for mange Mennesker. Men finde sig et Sted ud, til Natten kom, det kunde hun, saadan at hun ganske stille og uden Opsigt kunde glide ud. Det maatte hun se at naa, før hendes daglige Gerning lagde Beslag paa hvert Minut af Dagen.

Og Dødstanken, Haabet om at faa Fred nu, det at hun havde givet sig selv fri, det gav formelig Kræfter, hun fik rask Tøjet paa og gik ad Østerbro til.

Hun blev staaende ved Rækværket foran Baadebroen og saa ud —

Hun havde set Søerne saa mange Gange, kredset om dem, lyttet til deres diskrete Brus — aldrig havde hun set Søerne saa skønne og fine som denne kølige Sen-Efteraars Morgen. Husene laa endnu, hele Rækken ned langs Dosseringen, som om de sov og aandede deres Drømme ud i en bleg, skær

karmoisinrød Taage, svøbte sig ind i den, gik i ét med den. Og længst ude, hvor Fredensbro laa, flød det karmoisinrøde over i lyst, ganske lyst, gennemskært grønt, fint som et Lysfald gennem grønt Glas og nede over Vandet som svømmende Ir.

Hun faldt træt sammen, hele hendes Beslutsomhed sank til Jorden, hun var bare modløs og træt. Og langsomt, Fod for Fod, gik hun hjem ad Betongangen, stirrende over mod Nørrebros Husrækker langs Vandet. Solens Morgenlue flimrede frem i Vinduerne, Række efter Række, som var hele Husfacaden belagt med flammende røde Guldplader, hvis Glans gik over i hinanden. Og eftersom hun gik, flyttede Lueforgyldningen med, sprang fra Hus til Hus, tændte først Hjørnevinduerne fra nederst til øverst som om en Flammetunge pludselig slikkede op — og saa lyste hele Huset, alle de tætte Vindusrækker i straalende Guld. Det saa aldeles ud, som om der gik én derovre, der holdt Trit med, én, der gik som en Ildgud gennem hele Husrækken og holdt en flammende Kerte foran sig. — Oppe ovenover paa Himlen drev elfenbensfarvede Skyer, belyste og gyldnede fra Husenes Guldflammer. Og over Vandet sneede det med Maager, bløde store Fnug, der legende sank og strøg Vandspejlet med de bløde dunede Bryster eller vuggede paa Bølgerne som de dunhvide Pileknopper, der faldt fra Træerne ved Foraarstid.

Hun havde ikke Mod — og ikke Lyst — til at udse sig Stedet nu. Hun kunde ikke samle sig om sin Beslutning. Lyset derude over Fredensbro, den bleggrønne Aande distraherede hende, Guldpladerne

paa Husenes Bryst, Maagerne, der sank saa sorgløse og hvide som Roser ned gennem det fine Karmoisin Slør.

Hun kunde bare gaa og huske alle de Gange, hun som Barn, som ung Pige, som gift, lykkelig og ulykkelig — mest ulykkelig — havde gaaet her ved Søerne og set paa Vandet. Set det skifte med ligesaa mange forskellige Ansigter, som hun selv havde haft. Hun og Elise havde det en Tid med at gaa Ture daglig og samle paa Fysiognomier fra Søernes Flade, og de fik gennem hinanden det fineste Øje for Nuancerne i Krusning og Farve. Fik Øre for den mindste Smaasylren med Klang af Sølv, naar Bølgeslaget kogte ind mod Bredden. — Og senere i Skumringstimerne gav hun Elise deres Indtryk tilbage fra Klaveret. — Og Billede efter Billede kom igen, Dage, hvor Søen havde haft Stemning og Dage, hvor den ingen havde haft. — — Vandblaa eller blygraa eller som et eneste rosenfarvet skinnende Spejl, hvorover Svanerne gled, mens Solen ovre fra Østerbro strakte en ildfarvet Tunge hen over Vandet.

Hun blev staaende og saa ud, blev bitrere og bitrere i sit Sind, vidste kun ikke, mod hvad eller hvem hun skulde stile sin Bitterhed. Kun saa meget saa hun klart nu, at hendes Liv vilde have formet sig bedre, lykkeligere, hvis hun aldrig var bleven gift. Saa vilde hun muligvis ogsaa være gaaet i Hundene, men saa vilde hun kun have haft sig selv at sørge over — ikke Ellen for Eksempel, og der var maaske meget tilbage endnu. Hun var vel neppe bleven til noget som musikalsk Talent allige-

vel, hendes Opdragelse den Gang reducerede hende systematisk til en Æolsharpe, der blot skulde hænge til Pynt og Underholdning i Verdens vildsomme Have og lade alle tilfældige Vinde blæse Melodier paa sig.

Hendes Børn skulde blive opdraget anderledes.

Hvorfor havde hun faaet musikalsk Evne? Hvorfor blev Kvinder overhovedet fra Naturens Haand givet Evner, naar de dog skulde dødes, idet hun giftede sig? Og det var Naturens „Lov“, at hun skulde sætte Børn i Verden. Mere og mere forstod hun Inge, den smilende Inge, der haardnakket sagde nej. — Maaske den Dag kom, da Kvinderne gjorde Oprør mod Naturens „Lov“. Og den ene Kvinde sagde: jeg vil ikke, og den anden Kvinde sagde: jeg vil ikke. Og den tredie sagde: jeg føler ingen Kald, og den fjerde: hvorfor skal jeg, og den femte: jeg har andet at bestille, og den sjete: det morer mig ikke, og den syvende: jeg tør ikke.

Da stod Samfundet der. Det havde gjort det saa broget, at ingen vilde. — Det ligesom svalede hendes Bitterhed at tænke sig Forholdene udvikle sig i den Retning — tænke sig maaske, at Samfundet en Dag skulde til at logre for Kvinden, opstille Lokkemad for at faa hende til at opfylde Jorden. Udtrykket førte igen hendes Tanke tilbage til Inges smilende Sarkasmer; hun hørte den intelligente tilspidsede Stemme:

„Og Herren sagde til Adam og Eva: vorder frugtbare og mangfoldige, opfylder Jorden og gøre eder den underdanig. Og det skete. De delte

Arbejdet saaledes: Kvinden opfyldte Jorden og Manden gjorde sig den underdanig.“ —

Hun saa Inges fine Øjne tindre i Smil: „Hver sin Lyst naturligvis — jeg kommer der ikke,“ og det var, som om hun fandt en Art Lindring i denne konsekvente Tagen Afstand, der laa noget som en kommende Hævn. —

Hun gik hurtigere hjemad, hendes Gerning blev levende i hendes Tanke, Vanen gjorde sin Ret gældende, Pensionærerne maatte ikke vente. Ind mod Betongangens skarpskaarne Kant smaasylrede Vandet, og hun huskede sin Konfirmationsdag. — Alt hvad der var gaaet over i Musik for hende, huskede hun altid. Vandet laa som et jordfarvet smaamønstret Tæppe, flimrende vidt ude som en myriadisk Myggesværm, og længst ude i Hjørnet ved Østerbros Dossering, hvorhen Solen faldt, en dirrende skarphvid Blænden som Solglans over mange baskende Fuglevinger. — Og hun var gaaet hjem, og fra Klaveret flimrede en levende, dirrende Sværm af Toner ud over Stuen.

Hvorfor var det aldrig bleven til mere end Flimmer og Leg.

— — — — — — — — — — — — — — —

Og Formiddagen gik med at vaske Gulve og lave Mad, i en fortsat Kamp mod Gaarsdagens Indtryk. Og hvert Øjeblik, naar hun havde bygget noget op, reves det ned igen — hendes Moder snakkede i ét væk om Ellen, og hver af Pensionærerne, som kom, spurgte: hvordan havde Ellen det?

Ellen, Ellen. — Den samme Jammer kom tilbage efter Middagen. Moderen sov og Georg og

Anna gik i Skole, hun var ene og gik hvileløs i sin Stue, hvileløs, hvileløs med bare Mindet om Ellens Øjne og de kampforvredne Muskler i det lille stumme Ansigt.

Hun kunde ikke holde det ud, kunde ikke holde det ud, hun var syg af Søvnløshed og forpint Grublen. Et Øjeblik lagde hun sig paa Sofaen, men kunde ikke hvile og kunde ikke sove, Bitterheden var i hendes Sind og den gnavede med utrættelig Iver. — Hvorfor er en Moder med sine Børn saa grænseløst ladt i Stikken? Stod hun ikke her med villige arbejdsdygtige Hænder, beredt til at udgaa af Verden som „Jeg“ blot for at gaa op i sine Børns Opdragelse, og Samfundet vilde ikke række hende en Finger til Hjælp. Tværtimod. Der var stængt forsvarlig alle Vegne.

Og hun hadede den Mand. Nu hadede hun ham. Hun kom til at huske den første Tid efter Processens Begyndelse, da hun manglede en halv Snes Kroner i Balance. Havde han da spædt bare den lille Smule til hver Maaned, var det aldrig gaaet saadan ned ad Bakke. Men intet, intet. Og nu i hendes fattige Kamp 2½ Krone til hvert Barn! — og et pludseligt fortvivlet Raseri kom op i hende; hun fløj op fra Sofaen. — „Nej — nu gaar jeg — i Søen — saa kan I se, om I kan opdrage Børn for 2½ Krone om Maaneden“ — det sidste endte i en kvalt Hulken — og endnu grædende fik hun sin graa falmede Filthat paa.

Hun kunde ikke taale at græde, det vidste hun godt, hele Nattens Feberskælven kom over hende igen og hun svimlede, idet hun gik ud over den

korte Stump Havegang. Hun holdt sig et Øjeblik fast ved Laagen, saa gik hun igen til Søerne, gik ad Fredensbro til for at finde et Sted, hvor der var nemt og stilfærdigt at dø. — Hun gik stirrende sløvt ud over Søen som tidlig om Morgenen, sáa ingenting, men inde i hende begyndte det at tale, tale til Vandet, som da hun var ganske ung og hørte Vandet svare sig. Og det gik op for hende, at hun nok havde komponeret „Agnete og Havmanden“ derude ved Vesterhavet, — men det var fra først af født her. — Derude — hun nikkede ud mod Vandet, derude boede Havmanden. Derude havde han siddet og ventet i alle de mange Aar, derude fra var kommen de fleste af Melodierne, som hun siden havde spillet derhjemme — paa det Piano som han solgte.

Hun satte sig paa Bænken — sad træt og saa ud . . .

Hun kom til at tænke paa sin Vaskerpige, et halvtforstyrret hysterisk Individ, der havde fortalt hende, at hun gik aldrig hjem om Aftenen langs Søerne. For hun havde det Lys om sig, som de Druknede kunde se, og de løftede Hovederne over Vandet og kaldte.

Hun gav sig til at nikke og smaahviske ud over Vandet — „ikke nu, jeg kommer ikke nu, men jeg kommer i Aften, vil Du saa tage imod mig? I Aften naar det er mørkt?“

Og Søen svarede, hun hørte det som fjærn Musik. Den vilde tage imod hende, naar Mørket kom, vilde løfte sine sortblaa Bølger ganske lidt, ligesom svulme dem til en stor blød Mund skabt

af den sorte Roses fløjelsagtige Blade. — Ned mod den Mund dukker hun sig, hører hvor det klukker lykkeligt nede i dens Hals, ser hvor alle Lysene og alle Sporvognsglimtene og alle Stjærnerne smiler som milde tindrende Bølgeøjne. — Langt ud tindrer det, som mange fine og kostbare Stene fæstnede i vuggende Fløjel. — Det vugger frem fra Pianoet, det mørke, det dulme, det bløde — og de tindrende Stjærner imellem som Øjne fra Diskanten.

Og Søen taler ind til hende, hvisker mange venlige Ord gennem hvert Bølgeslag, der smaasnakker mod Baadene eller koger ind mod Betongangens graalige Kant.

„I Aften skal jeg sige Dig saa mange smukke Ting, jeg holder ikke af Dagen ser Du. Om Dagen laaner mange mig mistroiske Øjne, og fattige Folk skuler til mig, som om jeg laa paa Lur. Men om Natten finder de mig. Kom Du kun — i Aften — naar Mørket som en stor blød kulsort Svane daler ned fra Himlen og breder sine florbløde Vinger ud over mig, saa skal Du se, hvor det er til at dø.

Jeg fylder din Mund med Stjærner og svaler din Kind med Bølgekrus, det er som fugtige Blade paa Brandsaar.

Og hele dit Legeme svøber jeg tæt i de lange flimrende Gyldenlys, som du saa tit har set henover Vandet. Og Du glider som en glimrende Sølvfisk ned gennem den sorte Rosenmund. — Og en Sovedrik skal du faa, som er skabt af det fineste som tænkes kan, af alle de Menneskers Fred, som søgte

den her. Du kan ikke drikke det ind med Din Mund, for den har jeg fyldt med Stjærner, du kan kun drikke det ind med Din døende Sjæl. — Og alle de herligste Klokker skal Du høre, Du skal fornemme hele Universets Lægedom i den store Ro's Aande.

Og alle de skønneste Melodier som fra Begyndelsen var i Dig, som det var Din Bestemmelse at løse ud, men som Du aldrig naaede længere end til at ane, dem skal Du faa at høre. Og saa skal Du smile — og det Smil er som Verdens skønneste Boble der brister, som den glimtende Draabe, der falder fra Aaren og gaar tilbage til Havet . . .“

„Gud, hvad er der paa Færde?“

Eleonora vendte sig om, hun troede først det var hende, det pjankede Udbrud gjaldt. Hun havde siddet og rokket paa Bænken og drømt sig til Et med Vandet, som hun gjorde saa ofte, før Livets brydsomme Dagligslid kom ind over hende.

Hun saa Folk skynde sig ad Fredensbro til, Smaadrenge pilede og fløjtede ad andre. Et Sted lige ved Broen saa hun en Klynge Mennesker staa stille og stirre ned i Vandet, pege, raabe og gestikulere.

Hun var kold og stiv af at sidde og rejste sig, et Øjeblik var hun i Tvivl om hun skulde gaa hjem eller gaa derhen.

Hun gik derhen.

En høflig og galant Herre overgav hende sin Plads.

Det hele var som en spændende Teaterforestil-

ling. Helt op paa Bænkens Rygstød, klynget tæt til hinanden for at holde Balance, som en Klynge Bladlus paa en Hyldegren, stod en Flok ægte kjøbenhavnske Gadedrenge — en Art rask skitseret Galleri.

„Hvad er det?“ hørte Eleonora en Dame spørge, ivrig og bekymret, „er nogen faldet i Vandet?“

„De'en Strandvasker,“ vitsede en fræk og lystig Knægt med hullet Kasket — „Betjenten staar aa holder ham . . .“

Nede i Vandkanten stod Betjenten i en Baad, han holdt med en Baadshage et svært mørkt Legeme fast netop saadan, at det øjebliksvis kunde vippe op, men ellers laa under Vandfladen. Naar det saas oppe, lignede det en svær sort glinsende Vom.

Drengene holdt et farligt Leben. Forargelsen gav sig tydelig til Kende fra det bedre Publikum, en Snedkersvend og en gammel Kone med en Kurv paa Armen.

De lovede Drengene Klø, og Drengene fniste, kom med kaade Bemærkninger og spurgte, om det var den Herres Bror eller „Folovvede“ — eller maaske Bedstefar. —

Borte paa Fredensbro kom Rustvognen.

„Der staar En bag paa“ — hylede en Knægt.

„De' er for at holde Døren lukket, at han ikke ska rende, naar de har faaet ham ind“ — mente en Anden.

En Næve blev rakt op fra en pæn Haandværker — Drengene skraalede i Kor: — „nu løfter de

ham op. — Og Haandværkeren trak Næven til sig og fik travlt med at se paa Forestillingen.

Betjentene var begyndt at løfte den Druknede op, han saa ud til at have ligget længe i Vandet. Han var slimetsort over det hele, Ansigtet ogsaa, og Næsen var gnavet, Hænderne helt hvide som Mælk.

„Han ser ud, som han havde spist Fisk med Næsen," grinte en af Drengene sagte og skelede til Næven, men Næven havde ikke Tid.

Betjentene slæbte det tunge, vandmættede Legeme ind over den smalle Baadebro. De tog om Benene, først det ene, saa det andet, og slængte dem op, de var stive som Træstammer og faldt tungt. —

„Han render ikke langt paa de Ben," trøstede en af Knægtene.

Eleonora kunde ikke mere, hun følte, hun fik Kvalme. Men hun havde ikke kunnet gaa før, hun havde været ligesom lænkebunden til Synet — indtil hun med et følte Munden fuld af Vand. Saa skyndte hun sig at gaa.

Hun maatte standse et Øjeblik for at kaste op, saa skyndte hun sig hjemad.

Hun var bleven saa forfærdelig nøgtern.

Saa ganske forfærdelig nøgtern.

Det var ikke Tanken om selv at blive fisket op saadan og slæbt i Land til Akkompagnement af vittige og frivole Gadedrenge. Det var slaaet ned i hende — om det nu var Svend.

Om det nu var Svend! hendes vilde, glade Dreng, der ubevidst saa Livet imøde med en kaad straalende Trods som en ung Gud. I hvert af hans

kattesmidige Lemmer foldede Livet sin Jubel ud, og hans blaa Øjne straalede af Sundhed.

Tænk, om Svend Aage skulde ende saadan? — Og hvad for en Sum af Lidelse var ikke gaaet forud, før han, den ukendte dér havde gjort det, søgt Fred en Nat i Søernes mørke Dyb.

Om hun var saa fattig som Elendigheden selv, det Øjeblik kunde dog komme, da hun kunde holde sin Haand over ham — eller Anna — eller Georg — eller . . .

Der stak det. Stak saa det sved hende gennem alle Nerver. Men Herregud, hun kunde ikke gaa fra de Andre, fordi hun havde gjort Uret mod den Ene.

Hun var bleven saa nøgtern. Hun følte det i sig. Hun havde faaet et Stød igennem sig som mærkedes helt op i Haarrødderne.

Endnu engang maatte hun se at tage sig sammen, faa alle Kræfterne igang. Maatte først og fremmest se at blive lige saa haardhændet som det Samfund, hun levede i, se at faa kastet alt uvæsentligt bort. Ikke for en Nød udover det væsentlige. Udover dette Ene: hvad der kunde betale sig og hvad ikke, hvad der var til Gavn for hendes Børns Fremtid og hvad ikke. Nu gjaldt det blot koldblodig at tage Afsked med al Livets Skønhed. For Skønhed var uvæsentlig. Hun maatte ikke se Farver, hun maatte ikke høre Toner mere, hun maatte forhærde sine Sanser for Indtryk og gaa Vejen ret frem. Ingen Svinkeærinder til venstre, hvor en blodigrød Pelargonie straalede bag et

klart Glas, eller til Højre, hvor en fin og dirrende Tone . . .

Ikke noget uvæsentligt! Bare med de tre — der før var fire, det bitre Nap føltes igen — de tre klynget til sig, og sig klynget til dem. Ingen lydhør Glæde over bløde Toner, der favnedes i Atmosfæren og klang af Lydenes Jubel. Ingenting. Kun en evindelig bitter Strid — med knyttede Næver — aldrig Tid til at glæde sig over sine Børn, blot forsvare dem, være dem Rygstød. Vise dem til Rette i Verden, passe at luge omhyggelig alle Spirer af Faderen op, hvis der kom nogen til Syne i deres Karakterer. — Stride, stride blindt, til hun en Dag saa dem betryggede.

Zeidevitz skulde kostes. Kort og godt. Der var ingen Hjælp i ham. Kunde hun blive gift med ham nu, medens han var forelsket i hende, saa havde hun et Hjem til Børnene. Uden Tvivl vilde han senere holde Kærester, men hvad saa? — Det var en malproper Tankegang, men hun var beredt til det ogsaa, tænke malpropert for at faa sine Børn bjærgede.

Men der var to lange Aar til.

Saa var der vel nok det Haab, den svage Mulighed, at han vilde vente paa hende i de to Aar, men hun havde ikke længere Raad til at haabe paa Muligheder. Bare frem, med kolde aabne Øjne frem gennem den nøgne Haandgribelighed, en naadeløs Vandring ned gennem Fattigdom Slæb og Trællen — har man sat Børn i Verden, skal man gaa til man styrter.

Livet har hægtet sin Klo i dens Hjerte, og om Blodet drypper og Kræfterne synker, om Vejen gaar under Lavmaalet af Lidelse: Den, som har sat Børn i Verden, har tabt sin Ret til at dø. —

Hen i Skumringen kom Aggersgaard listende. Hun havde holdt Døren stængt hele Dagen, men Anna lukkede ham ind.

Det var jo disse 50 Kr., nu vilde han have en Ende paa det. — Han talte hviskende, hun saa fra Siden til ham, medens hun pudsede Talerkener til Aftensbordet. Hun kunde se i hans flimrende Øjne, der saa mere end sædvanlig forstyrrede ud, hvor denne svimlende Pengesum havde oprevet ham.

Han blev utilpas af al den Spekuleren, hviskede han uroligt. — Der var Milionen og der var Elever. — Og nu kom dette. — Han kunde ikke sove om Natten, det gav saadanne underlige Stød i ham.

Naa, sagde Eleonora kort.

Hun maatte altsaa se at skaffe de Penge snarest, men han vilde stille sine Betingelser naturligvis. Han vilde have 50 Kr. nu og 50 Kr. naar Skilsmissen var i Orden — og han begyndte at famle sig ind i et Kaos af erotiske Ublufærdigheder, hvad han kunde være tjent med som Mand og hvad ikke. Det mundede tilsidst ud i, at Eleonora skulde forpligte sig — kontraktmæssig — til at komme til ham én Gang om Maaneden.

Idetsamme vendte Eleonora sig om, saá et Øjeblik paa ham og slog ham med Tallerkenen i Ansigtet. Det gav et dumpt Smæld mod hans Pande, og Talerkenen sprang.

„Nu skal jeg sige Dig noget. Herefter vover Du ikke at sætte Dine Ben inden for mine Døre. Og hvis du gør det, sender jeg uopholdelig Bud efter Politiet.

Det forstaar Du vel.

For gøre Dig begribelig, at Du har fornærmet mig paa alle de Maader, et Menneske kan fornærmes, det kan ikke nytte, for det forstaar Du ikke.

Men Et skal jeg alligevel lære Dig at forstaa.

Du beskylder mig for Utugt og siger, at Børnene er ikke Dine.

Nej, det er heller ikke Dine. Det er mine. Du har aldeles Ret.

Det er mine alene.

Har Du hørt det?“

Hun skreg det ind i hans Ansigt, tindrende desperat. Han veg tilbage og saa skræmt ud, han havde aldrig set hende heftig før.

„Se paa dem, ligner nogen af dem Dig.

Nej.

De ligner mig. Alle.

Jeg har baaret dem. Jeg har født dem, jeg har skaffet dem Føde, jeg har sultet, slidt og taalt for dem.

Hvad har Du? Ingenting. Du har lige lige netop været meddelagtig, men det kunde enhvilkensomhelst anden Idiot ogsaa have gjort. Og jeg skulde dog have faaet friske Mennesker ud af dem.

Jeg har tænkt med dem, medens jeg bar dem, givet dem alt af mig, min Aand, min Sjæl, mit Kød. — Du har ingenting givet, — Gudskelov.

Gaa saa Din Vej, og kom ikke igen. Her har Du ingenting at bestille.“

Og da Døren derude faldt i efter ham med det lille skarpe Smæld, idet Smækjærnet drev ind, dirrede hun endnu af Ophidselse — han kunde for hendes Skyld sulte ihjel.

Medfølelse var uvæsentlig.

Sneen hang tungt fra Træerne. Aggersgaard stod dybt inde i Skyggen, lænet til Stakittets Pinde. Ligeoverfor skinnede Lyset i Eleonoras Stuelejlighed. Gardinerne viftede ud mod Gaden, de var hvide og aabne med store bugnende Fantasiroser og lange Palmeblade. — Det var for at lufte ud efter Middagen, vidste han. Han saa Eleonora færdes derinde, børste Krummer af Bordet og lægge Dugen sammen. Nu og da saa han Øverstedelen af et blondt Barnehoved komme og forsvinde, saá gamle Fru Hartvig sjokke ind ad Døren til sig selv og lukke.

Pensionærerne var borte i Juleferien, vidste han. Georg havde fortalt ham det igaar paa Gaden. Og Georg havde faaet 10 Øre for hemmeligt at skaffe ham Entrenøglen.

Han kunde saa nemt som Ingenting lukke sig ind — der stod næsten altid varm Kaffe paa Komfuret derude mod Gaarden.

At hun turde opføre sig saadan imod ham! Skælde ham ud og slaa. — Men der var ikke Skam skabt i hende. — Ruinere ham, forfølge og bedrage ham.

Hun sad om Dagen derinde og udklækkede nye Maader at skade ham paa, det vidste han godt.

Men han skulde hævne sig, lille Eleonora, han skulde hævne sig — nu havde han Nøglen. Han havde lovet at slaa hende ihjel, hvis hun fik Held med sine andre Anslag . . .

Han drev ned mod Søerne. Maagerne laa hen over Isen som et Flor af Aakander og ovre ved Østerbro stod alle Lygterne i en straalende Lysrække langs Broen. De stod dunkelt skitserede i Baggrundens Mørke og det slog ham, at det saa ud som Rampelys og Palais-Kulisser i kunstigt Maaneskin.

Hvis hun ikke altid havde forfulgt ham, ødt hans Kraft, krævet og krævet: Giv mig Penge, giv mig Sko, Svend har ingen Hue, Anna har ingen Chemise — alle disse uforskammede Krav — saa havde han havt et Skuespil opført der. Kunde staa her i Parkettet og se dem spille derovre paa den straalende oplyste Scene.

Han kunde godt lave Skuespil endnu, det var der ikke noget i Vejen for . . .

Og desuden kom jo Millionen. Han skulde vise hende, at han kunde lave et Skuespil, som de skulde skrive lange Spalter om i Aviserne. —

Saadan som da Chresten Fauerskov var paa Dagsordenen, og de raabte med ham paa Gaden, falbød ham i lange Spalter ligesom Sild og Blomkaal:

Morderens Familie.

Chresten Fauerskov er en endnu ung Mand med smukke, men heftige Træk. Hans første Ungdom skal have været . . .

Han kunde det udenad, Spalte op og Spalte ned:

— Maaden, hvorpaa han har udført sin græsselige Daad, synes temmelig normal, men naar man . . .

Senere paa Aftenen kom han igen til Eleonoras Lejlighed. En Mand kom ud fra Huset, han kendte ham godt, det var den gale Kapelmester Zeidevitz — han gik ind ad Havelaagen et Par Huse derfra. Aggersgaard vidste, at han boede der. Lyset blev tændt deroppe, brændte en Tid og slukkedes. Der var mørkt nu i næsten alle de smaa Huse saa langt han kunde øjne Gaden ned.

Hos Eleonora brændte der Lys endnu. Hun stod ved Bordet, han kunde se, hun brugte en Hammer, hendes løftede Haand med Hammeren kom op i Luften og sank igen. Ganske stille listede han ind gennem Laagen, over det lave Pinderækværk ved Haven og sàa ind gennem et Hjørne af Vinduet. Over en Jærnfod var spændt en Barnestøvle, hun brugte Juleferien, medens Pensionærerne var borte, til at forsaale Børnenes Støvler. Han kunde se hende rynke Panden, alle Muskler dirrede som i forpint Træthed, saa bankede hun de smaa hvide Pløkke ned med fast og sikker Haand. Aggersgaard kradsede med Neglene i Muren af Lyst til at slaa, rive, gøre Fortræd! — Bedrageri, nederdrægtig Løgn, dette med Faderpligt, opfundet for at ruinere og ødelægge en Mand i Bund og Grund. Fanden gale mig om han fandt sig i det.

Unger som ovenikøbet ikke var hans. Han

havde listet sig til at tage sin Værtindes Brænde-øxe med, den stod op mod Muren, hans Haand famlede ned om Skaftet. —

Hvis han nu blev dømt til Døden for sin Gærning — dømt til at halshugges — halshugges! — han slap Øxen.

Der trak sig en kølig Stribe langs hans Nakke, og i Hovedbunden krillede det koldt. — Han gik ud gennem Laagen og ned langs Betongangen, han havde ligesom været ligeved at brænde sig og havde faaet Hjærtebanken.

Han kunde ikke taale saadan noget med Sindsbevægelser, kunde ikke taale det, det vidste Eleonora godt. Nu havde hun der smidt ham ud, men det skulde, det skulde saa sandt blive hende en dyr Fornøjelse, lille Eleonora.

Vist blev han ikke halshugget. Det brugtes jo slet ikke mere i vor Tid, det var Verden altfor human til. Desuden, den gamle Konge underskrev jo aldrig Dødsdomme, saa selv om han blev dømt ... Chresten Fauerskov var jo benaadet, de benaadede ogsaa ham, han var jo gal. — — — Aggersgaard kom tilbage og lagde Haanden paa Stakitlaagen — sæt de nu dømte ham — alligevel — det maatte være haarrejsende frygteligt at faa Hovedet skilt fra Kroppen.

Han trak Fingrene til sig.

Lyset brændte endnu derinde, han listede sig igen ind i Haven og kiggede. — Eleonora havde redt paa Sofaen, hun sad afklædt i Puderne og stoppede, hun saa træt ud, meget træt. — Nu trak hun med Haanden Pandehuden stærkt op for lige-

som at stramme sig vaagen. Ved Siden af Sofaen stod det lille Anretterbord, hvor hun lagde Saxen fra sig — bag hende var Døren ud til Gangen, han kunde se, den stod lidt paa Klem.

Der rullede en Vogn gennem Gaden. Aggersgaard gik hurtig op ad Trinene og prøvede Nøglen — jo det var den rigtige.

Da Vognens Larm tabte sig, stod han inde i Korridoren. Døren var lukket igen efter ham. Han stod og kiggede ind gennem Sprækken mellem Spisestuedøren og Karmen. Han saa Eleonora sidde med Hovedet bøjet ned over sit Arbejde, hendes Nakke var ikke hvid, som han kunde huske den en Gang var, som dengang hun kom til hans Fødeby i Jylland. Den var gullig og fregnet og med brunlige Pletter her og der — en tynd spinkel Halsbygning som var meget let at faa Bugt med.

Der var stille i Huset, Børnene sov, og det arrige Skrummel, gamle Fru Hartvig, sov naturligvis ogsaa — det gale tunghørige Fruentimmer, der engang havde givet ham Klø. Inde i hans Hoved susede, susede den forbandede Blæsebælg, det hørtes altid mest, naar der var stille. — Om han nu kastede sig over hende og tog hende med Vold ligesom Fauerskov havde gjort. Det var vel hans Ret, han var vel hendes Mand — som den Aften paa Alhambravej, da hun ikke vilde og sagde, de kunde ikke forsørge og alt det Sludder, den Aften da Ellen blev til — alligevel.

Men hun vilde forsvare sig, han kendte hende — i de tynde gulnede Arme sad der Satan til Kræfter!

Og saa desperat som hun var sidst, hun kunde finde paa at kvæle ham.

Su su su — blæste det for hans Øre.

Bagfra skulde hun rammes — bagfra — naar hun havde slukket Lyset og sov.

Eleonora lagde Saxen fra sig paa Bordet. Han hørte hendes trætte Pust og saa hende trække en ny hullet Barnestrømpe paa Haanden — hvormange Snese Strømper havde hun da at stoppe . . . Hun sad lidt og stak med Naalen, saa bøjede hendes Hovede sig med Et ned, og hun sov over Strømpen . . .

Lydløst gled Døren . . . Saa faldt der et Hug, Bagen af Øxen ramte hendes Nakke, og hun fòr halvt op med et brudt: Aa Gud. Og en Gang til svang han Øxen, en Gang til faldt den paa Nakken, saa sank hun forover og tav.

Død altsaa. Han blev staaende og saa paa hende — hvor han var behersket, hvad vilde ikke Aviserne skrive om en saadan Koldblodighed. Han saa de lange smalle Spalter med svære Overskrifter:

Mord.

En sindssyg Mand dræber sin Kone.

Og med almindelige Typer Beskrivelsens første Kapitel.

Igaar Morges er et rædselsfuldt Mord forøvet i en af Byggeforeningens smaa Gader. Den sindssyge Balduin Aggersgaard, forhenværende Sagfører i Jylland har listet sig ind og myrdet sin fraseparerede Hustru.

Han saa Avisen for sig, de mange ivrige Spalter med Beskrivelser over ham og hans Udseende, hans

Familieliv og mulige Motiver — i dramatiske Afdelinger med hver sin Overskrift:

Selve Mordhandlingen.

Fru Aggersgaard har intet hørt, hun er formodentlig faldet i Søvn over sit Arbejde, og Morderen har benyttet sig af Lejligheden og slynget Øxen med fuld Kraft mod hendes Nakke.

Fru Aggersgaard er faret op, da Hugget ikke har været dødeligt, hun har formodentlig raabt et brudt: Aa Gud! som Ingen dog har hørt, da hendes Moder, der sov i Stuen ved Siden af, var døv og Børnene sov paa Loftet.

Morderen har strax derpaa givet hende endnu et Hug med Bagen af Øxen, og hun er da stille sunken forover i Sengeklæderne.

Aggersgaard gik hen over Gulvet og kiggede ud. Der gik en Kvinde forbi, hun saa strejfende ind, standsede men gik straks videre ned mod Søerne. Aggersgaard saa det udførligt altsammen i Spalternes smalle Baand — først de svære Titeltyper.

Morderens Koldblodighed.

Da Lampen brændte over Bordet, lyst og klart, og Gardinerne kun bestod af aabent Sommerstof, kunde alt tydelig ses fra Gaden. Morderen har spejdet ud om nogen kom. Og virkelig kom der netop en Dame, der saa ind i Stuen, syntes at sige noget til sig selv, men gik

igen — antagelig har hun troet, at Fru Aggersgaard var falden i Søvn over sit Arbejde.

Beroliget har Morderen set sig om og fundet et Bordtæppe.

— — —

Aggersgaard stod op paa en Stol, han prikkede Huller i Bordtæppet og hængte det fast paa Vindushagerne. I det samme hørte han det sukke ovre ved Sofaen — med et Spring var han nede; ude i Køkkenet fandt han en Kniv og kom tilbage. Da var Eleonora ude af Sengen, fortumlet stod hun og holdt sig fast ved det lille Anretterbord. Aggersgaard faldt ind over hende, tung og stærk — — — lidt senere vaskede han sig ude i Køkkenet, og han sàa de tætte spændende Linjer for sig:

Bedst som Morderen har troet sit Offer død, har han pludselig set hende tumle ud af Sengen. Han har skyndt sig ud i Køkkenet, hvor han var godt kendt, fundet en svær sløv bredbladet Kniv og skyndt sig tilbage. Han har da set sit ulykkelige Offer ifærd med at gøre sig fri af Lagenerne, der under Kampen har viklet sig om hendes nøgne Ben. Morderen har grebet fat om Struben, og en fortvivlet Kamp har fundet Sted, den udmattede, efter Slagene halvsvimle Kvinde, har værget sig med forbavsende Kraft. Under Kampen har Morderen mistet sin Kasket, og Spidsen er brudt af Kniven. Han har stukket med den stumpe Kniv, hvor han kunde komme til, uden dog at faa sit Offer bibragt et dødeligt Saar. Fastere har

han da grebet om Struben, til hun halvkvalt og udmattet af Smærte og Blodtab er sunken sammen. Da har Umennesket med fast Haand — medens Livet altsaa endnu pulserede stærkt i hans Offer — fra højre til venstre trukket et dybt og sikkert Snit og overskaaret Struben. Alt Blodet er da flydt ud af Legemet, og Morderen har faaet Ansigt, Hænder og Klæder oversprøjtede med Blod.

Derpaa er Morderen gaaet ud i Køkkenet, hvor han, som før sagt, var godt hjemme. Han har skruet op for Vandet og saa godt han kunde frigjordt sig for Blodet. Han har benyttet en Opvaskerbalje af Zink, der stod i Vasken — tre Gange har han benyttet frisk Vand . . .

Aggersgaard saa sig om og fik Øje paa Viskestykket og tørte sine Hænder:

. . . i et Vidskestykke, som hang over Komfuret har Morderen aftørret sine Hænder og derpaa kastet det i Skarnkassen . . .

Aggersgaard gik tilbage til Stuen, han saa til Sofaen, der svømmede i et uryddeligt Kaos. Eleonora laa henover Sengeklæderne med Nakken sunken nedover Sofaens Kant, i Halsen gabede Saaret, rødt og med de brudte strittende Sener. Nu var hun død. Han saa sig om — saa løste han Lampens Beholder:

Morderen udsletter Sporene.

Fra Køkkenet er Morderen atter gaaet ind i Stuen, hvor hans Offers blodige Snitsaar har

gabet ham i Møde. Og han har begyndt at tænke over Udslettelsen af sin frygtelige Gerning. Han har først overhældt Liget med al den Petroleum, der fandtes i Lampen og derpaa antændt. Det friske endnu varme Legeme har imidlertid ikke villet brænde, og Morderen har derfor mættet Lampeskærmens Crèpepapir med Petroleum og hjulpet til med det . . .

Døren lukkedes forsigtig efter Aggersgaard og Havelaagen smækkede i. Det var sort Nat. Han drev ned ad Søerne til, begyndte at fryse og tog sig til Hovedet — han havde ingen Kasket paa. Med Foden fremstrakt stod han stille — om de nu fandt den — aa nej, naar det brændte Altsammen, brændte den jo med. Han satte sig paa Bænken og stirrede op i Gaden. Ventede at se en Flamme slaa op, men der kom ingen. Han sad og læste det om igen og om igen i Aviserne, hørte det rasle fra Kultorvet og Raadhuspladsen — Mordbrand — Mordbrand — Mordbrand:

Morderen forlader Gærningsstedet.

Forsigtig har han lukket Døren efter sig og er gaaet hjemad til sit Logi. Paa Vejen har det pludselig slaaet ham, at han har glemt sin Kasket, som han under Kampen med det fortvivlede Offer mistede, han har beroliget sig med, at Ilden vilde fortære den; for en Sikkerheds Skyld har han dog taget Plads paa en af Østersøpromenadens Bænke og oppebiet Ildens Udbrud — Nattevandrere, som er gaaet forbi, har

vel tænkt, det var en hjemløs Stakkel, der sov paa Bænken, og sendt ham medlidende Tanker, naar de hjemme krøb i deres varme Seng. Mindst har de tænkt sig, det var en Morder endnu varm efter Anstrængelsen . . .

En Time havde Aggersgaard siddet paa Bænken, flere var gaaet forbi, maaske de gjorde en Betjent opmærksom paa ham, fordi de maaske frygtede, han skulde fryse ihjel. — Saa vilde der staa i Bladene imorgen: „En Mand frosset ihjel paa en Bænk nær ved Søerne, flere har set ham sidde bøjet der men ikke En har tænkt paa at gøre en Betjent opmærksom paa Stakkelen.“ — Han rejste sig. Det var ravnsort endnu. Da han gik op gennem den lille smalle Gade med Haverne paa begge Sider og de døde Lygtelys, spejdede han efter et Lysskær fra Eleonoras Vinduer, men der var sort og tavst dér som overalt. Saa maatte han forsøge med Petroleum en Gang til.

Han gik sagte ind, fandt hvad han ønskede, han vidste hvor hendes Petroleumsdunk stod — og lidt efter gik han igen:

I Mørket har Morderen staaet og famlet over Liget og Sengklæderne efter sin Kasket uden dog at kunne finde den. Den modbydelige klæbrige-vamle Lugt af Blodet, der i størknede Kager laa over Lagener og Sengetøj, har næsten faaet ham til at kaste op. Han har faaet en Fornemmelse, som om Maven pattede paa sig selv, og han har skyndt sig at overhælde

Liget med al den Petroleum, han ude i Køkkenet fandt i en Dunk. Inden han endnu har antændt, har han ved Tændstikkernes flakkende Lys — hvad der forøvrigt af Morgenvandrere er observeret ude fra, uden at man dog har tænkt noget derved — søgt efter sin Kasket og denne Gang fundet den ved at vende Liget om. Derpaa er han gaaet, men har ladet alle Døre staa, for at Ilden bedre kunde fænge . . .

Det begyndte at graane over Søerne. Aggersgaard havde været inde i Huset en tre fire Gange siden for at se, om Ilden bredte sig. Men det gjorde den ikke. Det røg kvælende fra Liget, og i hele Huset var der en kvalm afskyelig Os, men brænde vilde det ikke. Naa, han havde sin Kasket i Behold — hvis den nu ikke ogsaa var blodig.

Han tog den af . . . Det var godt, han huskede det i Tide, han lagde sig ned over Søbredden og dyppede den i Vandet, gned og gned, det forbandede For havde drukket saa meget Blod, han kunde ikke faa det af — og rask rev han Foret ud og slængte det væk, vred Kasketten og satte den vaad paa.

Endnu var der næsten ingen paa Gaden, han saa efter de faa, som gik. — Imorgen faar I noget at se, I kan købe Blade, baade det ene og det andet og det staar der — i lange Spalter — med Titler:

Motivet.

Motivet til den forfærdelige Handling maa søges i en gennem Aaringer fortsat Forfølgelse fra Konens og hendes Venners Side, samt hendes aabenbare Utugt.

Eleonora Marie Aggersgaard blev 38 Aar, hun skildres som et i høj Grad tøjlesløst og udsvævende Fruentimmer, rænkefuld og en daarlig Moder. Hun har bevislig ruineret sin Mand ved ussel Husførelse, og opnaaet Separation ved løgnagtige Beskyldninger.

Morderen.

Morderen skildres som en stilfærdig hæderlig Mand, overordenlig begavet, men en Del indesluttet. At han pludselig forøver et saa grusomt Mord maa være begrundet i et langsomt, gennem Krænkelser og Ydmygelser af enhver Art, nedbrudte Nervesystem . . .

Aggersgaard holdt sig langs Søerne, han saa lige ud og lod, som om han gik Morgentur, naar han mødte En og Anden. Folk stod sent op, det var Jul og Dagen var mørk — etsteds hørte han Klokken ringe 6. Se nu vilde naturligvis nogen tage Parti for ham og andre mod ham, der vilde skrives frem og tilbage, og Bladene vilde komme op at skændes, hvorvidt Dødsstraf var berettiget eller ej . . . . Han stod stille. Selvfølgelig blev han ikke dømt til Døden! — Jo maaske, men han blev benaadet, han var jo gal. Det kunde bevises inde fra 6te Afdeling, hvor han havde ligget til Observation — Lægerne vilde sige det, Alle. De humane Blade vilde fortælle Folk i lange Udredninger om hans Slægt, de mørke Aggersgaarder, Faderen der drak, den skumle Bedstefader, der hængte sig i Anlæget:

Morderens Slægt.

Man kan grue for den rædselsfulde Handling, men man kan ikke nægte ham en vis Sympathi. I en hjælpeløs Kamp mod overmægtige Krav er hans Evner gaaet til Spilde, og han har faaet en sørgelig Arv fra sin Fader og Bedstefader, skumle Mænd der troede sig ilde omtalt af enhver, og saa en Anklager i Alle. Morderen vil blive indlagt til fornyet Observation, og det vil derpaa blive paadraget det Offentlige at tage ham i Forvaring.

At fælde og lade udføre en Dødsdom her vilde være barbarisk og raat. Man kan beklage den Stakkel, ønske ham en snarlig mild Død maaske, og ellers holde ham borte fra Samfundet. Vor Tid skulde vel være kommen over det Tidernes første raa Udkast: Liv for Liv — Humaniteten paabyder at beskytte de Svage, og en abnorm Stakkel er svag og trænger til Beskyttelse.

Saadan vilde han selv skrive, hvis han skulde indgive sin Mening om Sagen, selvfølgelig var han Humanist, hvilket moderne Menneske var ikke det. Men der var naturligvis ogsaa andre Blade, som vilde se Sagen fra et andet Standpunkt — som dengang med Chresten Fauerskov, ondsindede Blade var der jo nok af, aandelige Proletarblade som ikke vidste noget om Humanitet:

> Ja hvorfor ikke — giv ham en Krans af Laurbærblade og tag ham i Forvaring et Par Aar.

Han har sine gode Dage, lyse Værelser, gratis Bespisning og varme Klæder. — Om sin Forbrydelse husker han intet, næ, han er blid og sagtmodig — og om nogle faa Aar slipper han ud som uhelbredelig men ufarlig.

Det er Humanitet.

Lad os endelig være humane! Fremfor alt humane. Palæer til vore Mordere. Silkehynder til vore Bøller. Dinéer til vore Voldtægtsforøvere. Og Skarnbøtter til os selv.

Underligt er det at se disse Blade, der ikke har havt Ord nok og ikke Forhaanelser nok mod det sjælforraadnende Begreb Sentimentalitet, de rykker nu i Marken med en vammel skabagtig Sentimentalitet overfor Mordere og Voldtægtsforøvere. Dødsstraf! Gud hvor kan humane Nerver taale det!

Dødsstraf, kære Modblad, er som et Dæksblad paa Udviklingen. Det skal ikke pilles af, for saa skader man Planten, det skal falde af af sig selv, naar Planten dertil er moden.

Samfundet lader saa mange normale og arbejdsdygtige Individer gaa under mellem Aar og Dag saa om det skiller sig af med en myrdelysten Aandsinvalid, behøver Frisindspartiet ikke at faa humanistiske Besvimelser for det.

— — —

— — —

Morderen faar Skrupler.

Hen mod Morgenstunden har Morderen for sidste Gang indfundet sig paa Mordstedet. Han

har øjensynlig faaet Skrupler, Frygten for Straffen er kommen op i ham, og han har bemægtiget sig Kniven, hvormed han forøvede den blodige Gerning. Han har kastet den ind i Sidehaven hvor Kapelmester Zeidevitz bor — det var bekendt, at denne fornylig havde faaet bestemt Afslag af den Myrdede . . .

— — —

— — —

— — —

Morderen interviewes.

. . . . . .

. . . . .

TRYKFEJL.

Side 48 Linje 7: Elna læs Elise.
— 52 — 12: Else læs Elise.
— 81 — 17: Heroskop læs Horoskop.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

TIDLIGERE UDKOM:

THIT JENSEN

MARTYRIUM

SAMFUNDSROMAN

5 Kr. 50 Øre

„Thit Jensens nye Bog er ikke blot ny, fordi den er udkommen i disse Dage, men fordi den stiller Læseren overfor en ny Personlighed. Det er en af de Bøger, paa hvilke man kan maale Udviklingens Gang, et Kampskrift af en Forfatter, som skriver med alle andre Formaal end det at tækkes Publikum.

Den, der først har faaet Thit Jensens „Martyrium“ ind i sine Tanker, bliver ikke saa snart af med den Bog igen. Den er rebelsk og hidsig, den er urimelig som en vred Kvinde, men den er ogsaa sandfærdig og ren som den unge Kunst. Hvis man ikke var angst for at bebyrde Thit Jensen med en berømt Forgængerske, kunde man sige, at der ikke siden Amalie Skrams „Constance Ring“ er udkommet saa karakterfuld en Kvindebog. Maatte ogsaa om mange Aar en Kritiker vise sin Bagklogskab ved at finde Udviklingsmulighederne for en stærk og blivende Produktion i „Martyrium“, saaledes som man nu kan more sig med at udlede Amalie Skrams senere Digtning af „Constance Ring“.

Lighederne er talrige. Ogsaa Thit Jensen forherliger en Kvinde, der gaar til Grunde i et Samfund, hvis Love ikke er ens for Mænd og Kvinder. Ogsaa Thit Jensen har en Rigdom af Erfaringer, der viser, at hun har færdedes baade i velhavende og fattige Kredse og set meget. Ogsaa Thit Jensen kan blive urimelig, naar hun læsser Alverdens Synder paa Mandfolkene; ligesom Amalie Skram vil Thit Jensen uforfærdet sige alt, thi hun er en Vilje, en nervøs og spænstig Kvindevilje, der sejrer tilsidst“.

(Dr. Poul Levin i Politiken.)

GRÆBES BOGTRYKKERI KJØBENHAVN.

PH. HANSEN'S
BOGBINDERI
KØBENHAVN